

મુંબાઈના ડીસ્ટ્રીક્ટ મ્યુનીસીપાલિટીના.

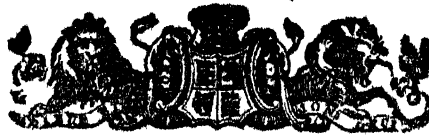
કાયદા

મુધારેથી મુંબાઈના સને ૧૮૭૩ નો આક્ટ ૬ ઠી. અને સને ૧૮૮૪ નો આક્ટ ૨ જે તે ઉપર થયેલા હાઈકોર્ટના ફેસલા તથા સરકારી ઠરાવો અને અમદાવાદ મ્યુનિસિપાલિટીની રૂલ અને બાયબેજ તથા બીજી બીયોગી હકીકતો સાથે.

— ❦ —

છાપી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

સવાઈભાઈ રાયચંદ સમશેર બાહાદુર વાળા.

અમદાવાદમાં

રીચીરોડ ઉપર કાજીસૈનની પોળમાં પોતાના મકાનમાં
“સમશેર બાહાદુર” છાપખાનામાં સવાઈભાઈ
રાયચંદે છાપી પ્રસિદ્ધ કર્યો.

સને ૧૮૯૦

સંવત ૧૯૪૬

આ પુસ્તક સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા આક્ટ પ્રમાણે રજિસ્ટર કરાવી
સમજા હક પ્રસિદ્ધ કરતાં પોતાને શ્રાધીન રાખ્યા છે.

૪૪૨૬

મુંબઈના ડિસ્ટ્રીક્ટ મ્યુનિસિપલ આક્ટો

સને ૧૮૭૩ નો મુંબઈના ડિસ્ટ્રીક્ટ મ્યુનિસિપલ આક્ટ.

અનુક્રમણિકા.

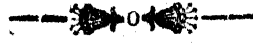
અનુક્રમણિકા.	ક્રમ.	રકમ.	અનુક્રમણિકા.	ક્રમ.	રકમ.
પ્રથમ નીચેનો.			નવી હમારતોની નોટીશ	૩૩	રકમ—૧
હુકું નામ	૨...	...			૨—૩
અર્થ	૩...	...	ગુપડીઓ બાબત નીચમ	૩૪	...
૩ મ્યુનિસિપલ માલ			ગુપડીઓની મુદારણુંક	૩૫	...
મિલકત અને ફંડ			સંગ્રહો વીગરે બાબત કરાવ	૩૬	રકમ—૧
					૨—૩
માલ મિલકતનું ધણીપણું મ્યુનિસિપલ	૧૫	અ, બ, ક,	ધરનાં જોળ પાણીનો ભરાળર પુરેપુ	૩૭	રકમ—૧-૨
લીટીને શોધવું,		ડ, ઇ, ફ,	રો નિકાલ		
મ્યુનિસિપલ ફંડ	૧૮...	...	હુકમ વગર કરેલી મોરીઓ વિગરે	૩૮	રકમ ૧-૨
કર ભેસાડવા	૨૧	રકમ-૧-૨	મોરીઓ વીગરે ઉપર મ્યુનિસિપલેટી	૩૯	રકમ ૧-૨
		૩-૪-૫	નો નિરખધ આજશે		
પરવાના બાબત શી લેવાનો અધિકાર	૨૨	...	મોરીઓ વીગરે તપાસી જોવા બાબત	૪૦	...
મ્યુનિસિપલિટીને છે			પરસાદના પાણી સાથે ગટર તથા ન	૪૧	...
૪ મ્યુનિસિપલ માલ મિલકત			જો		
અને મ્યુનિસિપલ ફંડ			મહીની સૂતો કઢાડી નાખવા બાબત	૪૨	રકમ—૧
વાપરવા બાબત					૨—૩
મ્યુનિસિપલેટીની માલ મિલકત અ	૨૩		વાંક તથા ઝડો વીગરે બાબત નિયમ	૪૩	...
ને નાણું કઢાં કઢાં વાપરવું.			ધરોને આંકડા વિગરે જડાવવા	૪૪	...
મ્યુનિસિપલેટીઓના કામ.	૨૪	૧—૧૪	રટીડના નામો લખીને મારવા અને	૪૫	...
મ્યુનિસિપલેટીની મરજી ઉપર રાખેલો	૨૪	૧૫—૨૬	ધરો ઉપર નંબર ગાંડવા.		
ખરચ બાબતનો અધિકાર.			જીર્ણ અને જોખમ મોહોચાડવા સર	૪૬	...
જમીન લેવી			ખી હમારતો		
ફાળલ અવેજની કેવી બધવચ્ચા કરવી,	૨૬	રકમ-૧-૨	ફરસખધી ઉચકવા બાબત	૪૭	...
રટીટ વીગરે બાબત અધિકાર	૨૮	રકમ-૧-૨	પ્રતીબંધકો	૪૮	...
નવી રટીટો	૨૯	...	મરામત વીગરે કરતી વખતે કુંડ બ	૪૯	...
ધરો આગળ આણુવાં અથવા પાછાં	૩૦	રકમ-૧-૨	રવા.		
હઠાવવાં			મરામત વીગરે કરતી વખતે કુંડ બ	૫૦	...
જવાળા અહી પદાર્થ વાપરવા નહીં.	૩૧	...	રવા અને દીવા કરવા		
ધરોની લેવલ	૩૨	...	પરવાનગી સિવાય રટીટમાં હમારતી		

અનુક્રમણિકા.	ક્રમ.	રકમ.	અનુક્રમણિકા.	ક્રમ.	રકમ.
લાકડાં મુકવાં નહીં. અથવા આ ડા બોદવા નહીં	૫૧...	...	તેનો ખરચ વસૂલ કરવાનો અધી કાર મ્યુનીશીપાલિટીને છે.	૭૭	૧
અધિકારક ડેકાચી.	૫૨...	...	ભોગવટો કરનારા પાસેથી ખરચ લે વાનો અધિકાર ભોગવટો કરનારા		
ધુળ વીગેરે નાખવા આખત	૫૩રકમ-૧-૨	...	ને ને પોતાના ભાડામાંથી આદ ક રવાનો અધિકાર છે	...	૨
મોટી ગટર વિગેરેમાંનું પાણી છોડી દેવું.	૫૪...	...			
ગોળવાડ વીગેરે નહીં કાઢી નાખવા આખત	૫૫...	...	ભાડાની રકમ દેવાની દરે તેથી વ		
નરક કાઢી લેખ જવા આખત	૫૬...	...	ધાર નાણું આપવાને ભોગવટો		
હાલભોરની ચાકરી.	૫૭રકમ-૧-૨	...	કરનારા લાયક નથી	...	૩
ગોટ્ટા કમ્પારનો વીગેરે.	૫૮...	...	ધણી કામ નહીં કરશે તો ભોગવટો		
કમ્પારનામાં પેશીને જોવા વિગેરેનો અ ધિકાર	૫૯...	...	કરનારાએ તે કામ કરીને પોતાના ભાડામાંથી ખરચ આદ કરવો	૭૮	
નાકાતની જગો	૬૦...	...			
પાણી ખરાબ કરવું	૬૧...	...	આ આકટ અમલમાં લાવવાના કામ		
લોકાપકારક કૃત્ય આજી કરવું	૬૨...	...	ને કામ ભોગવટો કરનારા દરકત		
અધાય તેવું ખાતર વિગેરે વાપરવા આખત	૬૩...	...	કરશે તો કામ ચલાવવાની રીત.	૭૯	
દોરોને દોરીએ બાંધીને ચરવા છોડવા વિગેરે આખત	૬૪...	...	આ આકટના કારણે સાર પ્રવેશ કરવો	૮૦	
ધુમાડો બાળી નાખવો	૬૫...	...	નુંકશાનના વળતરે વિગેરેના કામમાં		
બજારોને તથા કસાઇ ખાનાઓને પર વાના આપવા આખત	૬૬...	...	લગાદ નીમવા	૮૧	
જારો તથા કસાઇખાનાં ચાલુ કરવા તથા અંધ કરવા અને ભાડે આપ વા	૬૭રકમ-૧-૨	...	ફરીઆદ કરવાનો અધિકાર મ્યુનીશી પલિટીને છે	૮૨	
પ્રકૃતિ બગડે તેવી જગ્યાઓ આખત જાડો લેવો.	૬૮રકમ-૧-૨	...	મ્યુનિસિપલ માન મિલકતને નુંકશાન લગડું હોય તે શીરીતે લારી લે વું.	૮૩	૧-૨-૩
કેટલાએક વખાર આખત નીચમન	૬૯રકમ-૧-૨	...	માલ્ટ્રેટની હકમત	૮૪	
મ્યુનિસિપલ હદ બહારનાં કસાઇખા ના વીગેરે,	૬૮ ..	...	પદ્ધતિમાં ખામી હોય તોપણ જપતી		
લોકાની તખીયત કીક રાખવાના વી શેષ પ્રસંગ	૬૯ ..	...	પાયદાસર છે.	૮૫	
ગુનદેગારી	૭૦રકમ-૧-૨	...	પોલીસ અમલદારોના અધિકાર	૮૭૧-૨	
નોટીશો પોહોઆડવી	૭૧ ..	...			
	૭૩...	...	૭-મ્યુનિસિપલ હિસાબ અને સરકારના નિ- રખ ધ.		
	૭૪રકમ-૧-૨	...			
	૭૫...	...	ત્રીમાહી અને વાર્ષિક હિસાબ. હિસાબનું તપાસ. હિસાબ સરકારમાં મોકલવા.	૮૮૧-૨	
૬ કામ ચલાવવાની રીત, ત થા ફરીઆદી અને દાવા વિગેરે				૮૯	
નોટીશો પોહોઆડવા આખત	૭૬		૮-મ્યુનિસિપલ કામ ઉધારી રીતે ચલાવવું.	૯૦	
ધણીએ અથવા ભોગવટો કરનારાએ કામ ન કરવું તો તે કરવાનો તથા			હિસાબ છપાવીને પ્રસિધ કરવા.	૯૪	

મુંબાઈના ડિસ્ટ્રિક્ટ મ્યુનિસિપાલ આક્ટ મુધારવા બાબતનો

સન ૧૮૮૪ નો આક્ટ.

અનુક્રમણિકા.

અનુક્રમણિકા.	ક્રમ.	રકમ.	અનુક્રમણિકા.	ક્રમ.	રકમ.
૧-પ્રથમ નિયમો, ટુંકું નામ. આંહાં ક્યાંહાં લાયુ છે. અર્થ. (આક્ટો) ૨૬ કરનારી કલમ અર્થની કલમ. “ મુંબાઈનું સરકારી ઝાઝેટ. ” “ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ ” શન ૧૮૭૩ ના મુંબાઈના ૬૬૧ આ કુટમાંનાં કુટલાંએક વાડોની વ્યા- ખ્યા કરી. “ સરકારનો પગારદાર નોકર ” “ બાગનો કમિશનર. ”	૧ ... ... ૨ ... ૩ ... ૪	... ...	કાયમ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટો મ્યુનિસિપાલિટીઓની સાધારણ રચના. ગવર્નર ઇનકાઉન્સીલને. કમીશનરોની કુલ સંખ્યા ઠરાવવાનો અધિકાર છે. ચુટી કાલાડેલા અને નિમેલા કમિશન રોનું પ્રમાણ ઠરાવવાનો અધિકાર ર છે. ચુટીનું નિયમન કરવાની કાનુંન કર વાનો અધિકાર છે. કુટલાંએક લાયકી કબુલ કરવા બાબ ત; અને લાયકીએ કરેલો ફેરફાર ક્યારે અમ્મ લમાં આવશે તે બાબત વિશેષ ઠરાવ. અપવાદની બાબતમાં મ્યુનિસિપાલિ ટીની રચના. થોડી મુદતની મ્યુનિસિપાલિટીઓ. મ્યુનિસિપાલિટીઓની સ્થાપના. મ્યુનિસિપલ કમિશનરોના સંખ્યાના ઠરાવ. સામાન્ય નાલાયકી. • મ્યુનિસિપલ કમિશનરોની ફરીથી લાયકી. હુદનાં મુદત. કાંઈ નિમિત્તથી ખાલી પડેલી જગા કેમ ભરવી. કમિશનરોનાં નામ મુંબાઈના સરકારી ઝાઝેટમાં પ્રસિદ્ધ કરવા. મ્યુનિસિપાલિટીએ કરેલા સંખ્યા બ રચ તથા ખરાબત બદલ મ્યુનિ	૧૦ ... ... ૧૧ ... ... ૧૨ ... ... (અ) ... (બ) ... (ક) ... (ડ) ... (ધ) ... ૧૩ ... ... ૧૪ ... ... ૧૫ ... ... ૧૬ ... ... ૧૭ ... ... ૧૮ ... ... ૧૯ ... ... ૨૦	

અનુક્રમણિકા.	ક્રમ.	રકમ.	અનુક્રમણિકા.	ક્રમ.	રકમ.
સિપલ ફંડ સાધારણતઃ જવાબ દાર છે.	૨૧	...	મ્યુનિસિપાલિટી પોતાના કામ કમિટીને આપવાને મુખત્યાર છે.	...	(૧૦)
ખાનુ ગ્રેરઉપયોગ કરેલાં ફંડ વલ્લ કમિશનરોને જવાબદાર ગણવા.	...	...	કમિટીની સભામાં ગ્રેરમેને અધ્યક્ષ સ્થાને બેસવું.	...	(૧૧)
મ્યુનિસિપલ સુટફીઓ			કમિટીને યોગ્ય ભાગે તપાસ તેઓ એ એકલા થવું.	...	(૧૨)
મત આપનારાઓની સામેલ નાલાયકી.	૨૨	...	કમિટીની સભામાં પ્રકરણોનો નિકાલ બહુ મત પ્રમાણે કરવો જાણ્યે.	...	(૧૩)
સુટફીનાં વ્યવહારોપયોગીપણા બાબત નિર્ણય કરવો.	૨૩	...	કટલીએક આખતમાં ચલાવવાના કામની નોટીસ સરકાર એકઝિક્યુટીવ ઇન્ચાર્જને અથવા એન્જ્યુકેશનલ ઇન્સપેક્ટરને આપવી જોઈએ.	...	(૧૪)
અધ્યક્ષ તથા ઉપાધ્યક્ષ.			આલેલા કામનાં ટચબુ રાખવા.	...	(૧૫)
અધ્યક્ષે ત્રી ત્રીનાયક.	૨૪	...	જગા ખાલી થવાથી મ્યુનિસિપાલિટીના કામને બાધ આવશે નહિ.	...	(૧૬)
અને ઉપાધ્યક્ષની નીમણૂક.	...	...	મ્યુનિસિપાલિટી વગેરેનાં ફૂલો પદ્ધતિ રીફ કાંઈ થયાને લીધે વહારોપયોગી નથી એમ થતું નથી.	...	(૧૭)
તેઓના હુદની મુદત અને કાદાડી મુકવાની તેમની પાત્રતા.	...	...	કટલાએક સરકારી અમલદારો મ્યુનિસિપાલિટીની સભાઓમાં હાજર રહેવાને મુખત્યાર છે.	૨૮	...
તેઓના હુદ કાંઈ નિમિત્તથી ખાલી થયા હોય તો કેમ બરવા.	...	...	મ્યુનિસિપાલિટી પોતાની સભામાં શરહું અમલદારોને હાજર રહેવાનું કહેવાને મુખત્યાર છે.	...	...
અધ્યક્ષનાં કામ	૨૫	...	લખેલી ચેજના હોય તે મત સાર ફેરવાને મુખત્યાર છે.	૨૯	...
કટલીએક આખતમાં અધ્યક્ષથી માનવ નિરણાયક મત આપી શકશે.	...	...	કરાર કરવાની રીત.	૩૦	...
ઉપાધ્યક્ષનાં કામ	૨૬	...	મે અથવા વધારે મ્યુનિસિપાલિટીઓની અથવા બીજી સ્થાનિક મંડળીઓની સામાયિક કમિટીઓ.	૩૧	...
કામ ચલાવવું			૩ કાનુન તથા પેટા-કાનુન.		
મ્યુનિસિપાલિટીએ ચલાવવાનાં કામનું નિયમન કરવા બાબતેના ઠરવા.	૨૭	...	મ્યુનિસિપાલિટીઓને કાનુન કરવાનો અધિકાર છે.	૩૨	...
સાધારણ સભા.	...	(૧)	કાન ચલાવવાનું ધોરણ બાંધવા બાબત.	...	(અ)
કોઈ જરૂરે પ્રસંગે બ્યારે બ્યારે અવસ્ય હોય ત્યારે ત્યારે વિશેષ સભા યોજાવવાનો અધિકાર છે.	...	(૨)	એસ્ટાબ્લિશમેન્ટ ઠરાવવા બાબત.	...	(બ)
સભા આખત નોટીસ આપવી.	...	(૩)	મ્યુનિસિપાલ નોકરોની નીમણૂક વગેરે કરવાની રીત ઠરાવવા બાબત.	...	(ક)
કોરમ કરવા સાર કમિશનરોમાંના અડધા કમિશનર હોવા જોઈએ.	...	(૪)	મ્યુનિસિપાલ નોકરોને રજા આપવા બાબત.	...	(દ)
સભા સાધારણતઃ બેકાને જગાને ખુલ્લી હોવી જોઈએ.	...	(૫)			
ફર એક સભામાં અધ્યક્ષે અધ્યક્ષ સ્થાને બેસવું.	...	(૬)			
સભાના ચલાવવાનું કામ,	...	(૭)			
સભા મુલતવી રાખવી.	...	(૮)			
સમગ્રી બાબતમાં નિકાલ બહુ મત થી કરવો જોઈએ.	...	(૯)			

મુંબાઈના ડિસ્ટ્રીક્ટ મ્યુનિસિપલ આક્ટો

સને ૧૮૭૩ નો મુંબાઈનો ડિસ્ટ્રીક્ટ મ્યુનિસિપલ આક્ટ

(મુંબાઈના ગવર્નર ઇન કાઉન્સિલનો હેડના લખેલો આક્ટ સને ૧૮૭૩ ના નવેમ્બર મહીનાની ૨૭ મી તારીખે ગવર્નર સાહેબે મંજૂર કર્યો તથા સને ૧૮૭૪ ના એપ્રિલ મહીનાની ૨૯ મી તારીખે ગવર્નર જનરલે મંજૂર કર્યો તે સઘળા લોકોને જાહેર થવા સાર છપાવીને પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.)

સને ૧૮૭૬ ના આક્ટ ૧૨ તથા સને ૧૮૮૪ ના મુંબાઈના આક્ટ ૧ પ્રમાણે સુધારેલો સને ૧૮૭૩ નો આક્ટ ૬ છે.)

મુંબાઈ શહેર શિવાય મુંબાઈ હાલના મહાનગર પાલિકા શહેરોનાં તથા કસબાઓનાં મ્યુનિસિપલ કામના વહિવટ બાબતના કાયદા એકઠા કરીને સુધારવા યોગ્ય છે વાસ્તે હેડના લખા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:—

૧—પ્રથમ નિયમો.

કુંકું નામ.

૨. આ આક્ટને “મુંબાઈનો ડિસ્ટ્રીક્ટ આક્ટ” કહેવો.

અર્થ.

૩. આ આક્ટમાં જે શબ્દો તથા વાક્યો હેડના લખામાં છે તેઓનો અર્થ આ કલમમાં કલ્પા છે તે પ્રમાણે સમજવો; પણ તેવા અર્થને આગલા પાછલા સંબંધ ઉપરથી બાંધ આવતો હોય તે તેવા અર્થ સમજવો નહીં.

“કલેક્ટર” આ શબ્દનો અર્થ ચાલુ હોય તેવા બીજા કોઈ પણ કાયદા પ્રમાણે કરેલી ડિસ્ટ્રીક્ટનો મુખ્ય રેવીન્યુ અમલદાર એવો સમજવો. અને આ આક્ટ પ્રમાણે કલેક્ટરનો અખતિઆર સરકારના હુકમથી જે કોઈ બીજો અમલદાર ચલાવતો હોય તે બીજા અમલદારનો સમાશ “કલેક્ટર” આ શબ્દમાં થાય છે એવું સમજવું.

“ડિસ્ટ્રીક્ટનો માજિસ્ટ્રેટ” અને “માજિસ્ટ્રેટ” આ શબ્દોનો જે અર્થ ફાજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદામાં કલ્પા છે તેજ અર્થ સમજવો.

“કમિશનર” આ શબ્દનો અર્થ “જે કોઈ માણસ આ આક્ટ પ્રમાણે કરેલી મ્યુનિસિપલ ક્ષેત્રોના કાયદાસર રીતે મેમ્બર હોય તે માણસ” એવો સમજવો.

“જમીન” આ શબ્દમાં જમીન ઉપરની ઇમારતોનો તથા ઝાડોનો અને તેના ઉપાંગોનો સમાશ થાય છે એવું સમજવું.

“સ્ટ્રીટ” શબ્દનો અર્થ “જે ઉપરથી સઘળા લોકોને જવા આવવાનો હક હશે અથવા જો તે સઘળા લોકો તરફથી જવા આવવાનાં સાધન પ્રમાણે ઉપયોગ કરવામાં આવતો હશે એવો કોઈ પણ સ્ટ્રીટ, માર્ગ રસ્તો, ચોક, આંગણ, મોહોલો અથવા વાટ” એવો સમજવો.

“ઇમારત” આ શબ્દનો અર્થ “દરકોઈ ઘર અથવા ઝુપડું અથવા બપર અથવા બીજા ટીકા—કલમ ૧ સને ૧૮૭૬ ના આક્ટ ૧૨ થી ૨૬ થયે છે.

અથવા તરી કે આડ ભરીને મેરી લીધેલી જગા માણસને રહેવાનાં પર પ્રમાણે વપરાતી હોય કે ખીજ કક્ષામાં વપરાતી હોય તે” એવો સમજવો, અને વાડાની ભીતનો તથા બારણાની ખમરીનો તથા ઝોટલાનો અને તેવાજ ખીજ કક્ષાનો સમાવેશ “ઈમારત” આ સંબંધમાં થાય છે એવું સમજવું.

“ધણી” આ શબ્દનો અર્થ “જે માણસ જમીનનું તથા ઇમારતોનું અથવા જો બેમાંથી કોઈનું બાકું પોતાને સાર અથવા ખીજ કોઈ માણસના અથવા મંડળીના અથવા કોઈ વર્તે ખાતાના અથવા પરમાઉ ખાતાના મુખત્યાર અથવા ટ્રસ્ટી દાખલ હમણાં લેતો” હોય તે માણસ અથવા સદરહુ પ્રકારની જમીન અથવા ઇમારત બાકુતને બાડે આપે તો તે જમીનનું અથવા ઇમારતનું બાકું જે માણસ લેશે તે માણસ” એવો સમજવો, પરંતુ એવું કરોઝું છે કે ખીજ માણસના મુખત્યાર અથવા ટ્રસ્ટી દાખલ જે માણસ જમીનનું અથવા ઇમારતનું બાકું લેતો હશે તે માણસ આ આકટ ઉપરથી જે કાંઈપણ વાત સદરહુ પ્રકારની જમીનના અથવા ઇમારતના માલિકે કરવી જોઈએ તે કરવાને હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે હકીકત ન હોય તો લાયક થનાર નથી. એટલે તે વાતનો અર્થ આપવા જેટલો ધણીનો અથવા ધણીને દેવાનો અવેજ પોતાના હાથમાં ન હોય તો લાયક થનાર નથી. અથવા જે કામ કરવું જોઈતું હતું તેનો અર્થ આપવા જેટલો ધણીનો અથવા ધણીને દેવાનો અવેજ મારા હાથમાં ન હોવાથી તે કામ કરવામાં આવ્યું નથી એવું તે સાબત કરશે તો તે કામ ન કરવા બાબત તે ગુનહેગારીને લાયક થનાર નથી.

૩—મ્યુનીસીપાલ માલમિલકત અને ફંડ.

૧૭ આ કલમમાં આગળ કહેલા પ્રકારની સઘળી માલ મિલકતનું ધણીપણું મ્યુનિસિ

પાલેટીને મળશે અને તે માલ મીલકત મ્યુનીસીપાલેટીની ધશે, માલ મીલકતનું ધણીપણું મ્યુનિસિપાલેટીને સોંપવું. અને ગમે તે પ્રકારની અથવા જાતની ખીજ માલ મીલકતનું ધણીપણું મ્યુનિસિપાલેટીને મળે તે ખીજ સઘળી માલ મીલ

કત સુધાં તે માલ મીલકત મ્યુનિસિપાલેટીના હુકમમાં તથા વ્યવસ્થામાં અને નિરબંધમાં રહેશે અને મ્યુનિસિપાલેટીએ પોતે આ આકટની મતલબ સાર ટ્રસ્ટી પ્રમાણે તે માલ મીલકત ધારણ કરવી અને કામે લગાડવી.

(અ) ગામના સઘળા સારવજનિક કોટ તથા દરવાજા તથા બગીચા તથા કસાઈખાનાં અને ખાતર તથા નરક નાંખવાની જગા તથા સઘળા પ્રકારની સારવજનિક ઇમારતો અમુક કરીને સરકારે જુદી કાઢાડી મુકી નહીં હોય તે ઇમારતો.

(બ) સઘળા સારવજનિક વેહેળા તથા તળાવો તથા હોળે તથા ટાંકીઓ તથા કુત્રા તથા પાંછીના ઝરા તથા પાંછી લઈ જવાના નળો તથા નળીઓ તથા વિવર માર્ગ તથા પેપ (એટલે નળીઓ) તથા બંખા અને પાંછીનાં ખીજાં કામો, અને તેઓને જોડેલા અથવા તેઓ સખધી સઘળા પુલો તથા ઇમારતો તથા યંત્રો તથા કામો તથા સામાન સરંજામ અને હરકોઈ સારવજનિક તળાવ સખધી અથવા કુવા સખધી પાસેની જમીન ખાનગી મિલકત નહીં હોય તે જમીન.

(ક) સઘળી સારવજનિક મ્હોટી ગટર અને મોરીઓ અને હરકોઈ સારવજનિક સ્ટ્રીટ માંહેની અથવા સારવજનિક સ્ટ્રીટની સાથેની અથવા સારવજનિક સ્ટ્રીટની હેઠળની સઘળી મ્હોટી ગટરો તથા મોરીઓ તથા વિવર માર્ગ તથા કલવર્ટ (એટલે જે નળની ઉપર કમાન બાંધેલું હોય તે પ નળ) તથા ગટર તથા પાણીના માર્ગ અને તે સખધી સઘળા કામ તથા સામાન સરંજામ અને સ્ટ્રીટમાંથી અથવા ઘરમાંથી અથવા સડાસમાંથી અથવા મોટી ગટરોમાંથી અથવા ટાંકીમાંથી અથવા ખીજ કક્ષામાંથી એકઠી કરેલી સઘળી ધુળ અથવા કચરો અથવા બાજુ અથવા

લાદ અથવા રાખ અથવા જાળવું સગંધી પદાર્થ અથવા જોળવાડ અથવા હર-કાંઈ જાતનો કચરો પુલો.

- (ક) સઘળા આરવજનિક દીવા તથા દીવાના થાંભલા અને તેઓને જોડેલા યંત્ર અથવા તે સગંધી યંત્ર.
- (ઘ) સ્થાનિક સાર્વજનિક કામ સાર સરકારે તેમના નામ ઉપર ચઢાવી આપેલી જમીન અથવા બક્ષીસમાં કે બીજી રીતે મેળવેલી સઘળી જમીન.
- (ઙ) સઘળી સાર્વજનિક સ્ટ્રીટ સરકારે ખાસ રાખી મુકેલી ઇમાકાના સરીઆમ રસ્તાના અથવા મુખ્ય રસ્તાના ભાગ નહિ હોય તે તથા ફરસગંધી તથા પથરા તથા બીજી સાંભન સરંજામ અને તે સ્ટ્રીટને સાર પુતં પાડેલાં સઘળાં ઝોડા તથા જે કાંઈ ઉત્તમભીત કરેલું હોય તે તથા સામાન સરંજામ તથા હાથીઆરો અને જણુરો.

ટીકા

૧ ધરધારની જમીનનો સમાવેશ રસ્તામાં થતો નથી તે જમીન પર મ્યુનીશીપાલીટીની હક્કો નથી.

સરકારના ઠરાવો નીચે પ્રમાણે છે.

નં. ૩૦૪૪ તા. ૯ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૬૨ નં. ૧૩૬૬ તા. ૨૫ જુલાઈ સને ૧૮૬૫ નં. ૮૦૧ તા. ૨૧ એપ્રિલ સને ૧૮૬૬ નં. ૮૭૧ તા. ૨૩ માર્ચ સને ૧૮૭૫ નં. ૪૩૪૨ તા. ૨૯ જુલાઈ સને ૧૮૭૭ નં. ૨૧૯૩ તા. ૨૩ જુલાઈ સને ૧૮૭૫ નં. ૭૬૦૯ તા. ૨૮ ઓક્ટોબર સને ૧૮૮૬.

૨ મ્યુનીશીપાલીટીને સરકારી પડત જમીન વેચવાનો અથવા ભાડે આપવાનો હક નથી સરકારના નં. ૩૩૦૪ તા. ૨૪ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૭૩

૩ સને ૧૮૬૧ના—૫ સને ૧૮૬૭ના—૭ મુજબ ફંડ આને તે મ્યુનીશીપાલીટીને આપવો જોઈએ તે તેની મીલકત છે. સરકારના ઠરાવ, તા. ૭ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૪ નં. ૩૪૬૭ તથા તારીખ જાનેવારી સને ૧૮૭૫ નં. ૩૮૫

૪ ઠોરના ડામા મ્યુનીશીપાલીટીની મીલકત છે તેની મરામત તે કરે સરકારના તા. ૬ એપ્રિલ સને ૧૮૭૩ નં. ૧૭૯

૫ ચોક્કી પોલીસની મ્યુનીશીપાલીટીએ રીપેર કરવી. નામદાર સરકારના ઠરાવ પરથી કલેક્ટર સાહેબનો સરકાયુલર હુકમ તા. ૫ જુન સને ૧૮૭૮ નં. ૮૮ નો છે.

૬ ચોક્કીનો દીવેલ અરચ મ્યુનીશીપાલીટી આપે તે બાબત મેહેરબાન કલેક્ટર સાહેબનો સરકાયુલર તા. ૨૪ જુન સને ૧૮૭૯ નં. ૧૪૦ નો નામદાર સરકારના ઠરાવ તા. ૩૦-૯-૭૯ નં. ૩૩૫૫

૭ નાદારની દટામણી મ્યુનીશીપાલીટી આપે સરકાયુલર તા. ૨૪ જુન સને ૧૮૮૦ નં. ૮૨

૮ ધરધારની કમળ હકની ઉપજ આને તે મ્યુનીશીપાલીટીની મીલકત નથી. મેહેરબાન કલેક્ટર સાહેબનો સરકાયુલર તા. ૨૭-૧૨-૭૩ કહ કહ ઇમારતોનો કલમ ૨૭ માં સમાવ થતો નથી તે તપશીલવાર કલમ ૩૩ નીચે આપેલ છે.

૯ મ્યુનીશીપાલ હદની રેતી કાંકરી પર મ્યુનીશીપાલીટીનો હક છે. સરકારનો ઠરાવ નં. ૧૦૫૭ તા. ૮ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૯૦ મેહેરબાન કમીશનર સાહેબનો તે નીચે તા. ૩ મેએ સને ૧૮૯૦ નં. ૧૪૪૫

૧૦ લેનડ રેતી બીડ કાઢવી યજ્ઞે બીડ પ્રમાણે કલમ ૪૧ મુજબ મફત રેતી, કાંકરી, પથર, મુરમ મ્યુનીશીપાલીટી લઈ શકે.

૧૮. આ આક્ટની અથવા બીજા કાંઈ આક્ટની રૂએ મ્યુનિસિપાલિટીની પાસે અથવા મ્યુનિસિપાલિટી તરફથી જે નાણું આવે તે સઘળું નાણું; અને આ આક્ટ પ્રમાણે તેઓને આપેલા અથવા તેઓએ લી

મ્યુનિશિપલ ફંડ,

ધેણા સધળા કર તથા ટોલ તથા બીજી બાબનો તથા દંડ તથા શી તથા ચુનહેમારી, અને મ્યુનિસિપાલિટીએ જમીન અથવા બીજી માલ મિલકત વેચી હોય તેનું જે નાણું ઉપજ્યું હોય તે સધળું નાણું, અને તે મ્યુનિસિપાલિટીની જમીનનું અથવા બીજી માલ મિલકતનું ભાડું ઉપજતું હોય તે સધળું ભાડું અને સધળું વ્યાજ તથા નફો અને બદ્દીસના સગવળથી અથવા નામ ઉપર ચઢાવવાના સગવળથી અથવા બીજા કશાના સગવળથી સરકારમાંથી અથવા મોઢાની પાસેથી જે બીજું નાણું આવ્યું હોય તે સધળું મળીને મ્યુનિસિપલ દંડ થાય છે એનું સમજવું; અને ઉપરની દેવડી કતમમાં કહેલી માલ મિલકત જે રીતે ધારણ કરવી અને તેનો વહિ ટ કરવો તેજ રીતે તે દંડ ધારણ કરવું અને તેનો વહિવટ કરવો.

૨૧. રકમ ૧ લી—આ આક્ટના કન્ટ્રી સાર કાઢ કર અથવા ટોલ અથવા બીજી બાબત વખતે વખતે બેસાડવાની જે જે મ્યુનિસિપાલિટીની છ રજા હોય તે મ્યુનિસિપાલિટીએ સદરહુ પ્રકારના ઇગદાની નોટિસ આપવી. અને તે કરનાં અથવા ટોલનાં અથવા બી-

જી બાબતના પ્રકારનાં લક્ષણ અને જે વર્ગના માણસોને તથા માલ મિલકતને કર વગર લાગુ કરવા હોય તે વર્ગના માણસોનું અને માલ મિલકતનું લક્ષણ અને જેટલો આંકડો બેરડા હોય તેટલો આંકડો તે નોટિસમાં લખવો.

રકમ ૨ છ—મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટના કોર્સ રહેવાશીને સદરહુ કર અથવા ટોલ અથવા બાબત વિષે હરકત હોય તો તેને સદરહુ બહેરનામાની તારીખથી પંદર દહાડામાં પોતાની હરકત મ્યુનિસિપાલિટીની ઉપર લખી મોકલવાનાં અધિકાર છે અને મ્યુનિસિપાલિટીએ તે હરકતનાં વિચાર કરવો અને તે બાબત પોતાનો જે અભિપ્રાય હોય તે બાબત ગવરનર ઇન્ડો સિલને રિપોર્ટ કરવો.

રકમ ૩ છ—સદરહુ નોટિસની તારીખથી પંદર દહાડા થઈ ગયા પછી સદરહુ પ્રમાણે હરકતો લખી મોકલી નહીં હોય અથવા સદરહુ પ્રમાણે હરકતો લખી મોકલી હોય તે બરાબર નથી એવું ગવરનર ઇન્ડોસિલની નજરમાં આવે તો કાનૂનોમાં સદરહુ કર અથવા ટોલ અથવા બાબત વિષે ઇલાચ કરવાની વાત કબજા કરવાનો અધિકાર ગવરનર ઇન્ડોસિલને છે. અને પછી તે પ્રમાણે તે કર અથવા ટોલ અથવા બાબત બેસાડવી.

રકમ ૪ થી—આ કલમની ઉપરના ઇલાચ સન ૧૮૫૦ ના ૨૬ માં આક્ટ પ્રમાણે થયેલી જે મ્યુનિસિપાલિટીઓને ગવરનર ઇન્ડોસિલે આ આક્ટ પ્રમાણે મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ કરી હશે તેઓને પ્રથમ લાગુ થનાર નથી. સદરહુ પ્રકારના સર્વ પ્રસંગે જે કર અથવા ટોલ અથવા બીજી બાબત સન ૧૮૫૦ ના ૨૬ માં આક્ટ પ્રમાણે ચાલુ હશે તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવે અથવા તે કહાડી નાંખવામાં આવે ત્યાં સુધી ચાલુ રહેશે.

રકમ ૫ મી—જો આ કલમ પ્રમાણે બેસાડેલો કોઈ કર મ્યુનીસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટની હદ માંહેના કોઈ દેવ મંદીરમાં મુકને મુકને જનારા જનાણુ જનાણુ ઉપરના કરનો ભાગ ભો ઉપરનો કર હેયો ગવરનર ઇન્ડોસિલ સદરહુ ડિસ્ટ્રિક્ટની મ્યુનીસિપાલિટીને એવું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે કે તેણે સદરહુ પ્રકારના કર બાબત એકંદર વસુલ થએલી રકમનો પોતાને યોગ્ય લાગે તે ભાગ જહલા-લોકલ-બોરડને, અથવા સદરહુ પ્રકારની મ્યુનીસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ જે તાલુકામાં હોય તે તાલુકા ઉપર જે તાલુકા-લોકલ-બોરડની હકુમત હોય તે તાલુકા-લોકલ-બોરડને અથવા થોડો એક સદરહુ જહલાના લોકલ-બોરડને અને થોડો એક સદરહુ તાલુકા લોકલ બોરડને લગાડી દેવો અને આપવો; અને સદરહુ પ્રમાણે લગાડી દીધેલો ભાગ સદરહુ બોરડે અથવા બોરડેના પોતપોતાની હકુમતના ક્ષેત્રમાં સદરહુ જનાણુઓની તંનદુરતીને, તથા અનુકુળતાને અને સજામતીને સાહાયજીત થાય તેવાં કામ ઉપર ખર્ચવો.

ટીકા

૧. સને ૧૮૮૪ ના આક્ટ ૨ ની કલમ ૩૨, ૩૩, ૩૫ માં રજૂ કરવાનું બતાવેલું છે.
૨. નામદાર હાઇકોર્ટનો તા. ૪ ઓક્ટોબર સને ૧૮૭૨ નો ઠરાવ—નેરલ હેડયુકમાં છે કે—કાંઈ ફલ મ્યુનિસિપાલિટીએ કીધી હોય ને તે કાયદાને અનુસરતી નહીં હોય તો તે નકામી છે.

૩. સરકારનો ઠરાવ તા. ૯ માર્ચ સને ૧૮૮૫ ફલ કરવી તેની મજૂરી મેહેરખાન લીગલરી મેમખરનશર સાહેબની માગવાની જરૂર નથી.

૪. મ્યુનિસિપાલિટી કાંઈ કર આમદની ઉપર નાંખી શકાય નહિ. નામદાર ઇંડીયા સ રકાર તા. ૬ ડીસેમ્બર સને ૧૮૮૮ નો ઠરાવ નરેલ હેડયુક પાનુ ૪૨૧

૫. કર લેવાને જે જગો બાંધી છે તે શિવાય બીજે રસ્તે થઇ જાય તો ચુનો નથી મ ધરાશ હાઇકોર્ટ તા. ૬ સપ્ટેમ્બર અને ૩ ઓક્ટોબર સન ૧૮૮૨ વાકમ ૬ પાનું ૩૭

સન ૧૮૮૪ ના આક્ટ ૨ ની કલમ ૩૩ ને આધારે તા. ૧૮ ફેબ્રુઆરી સન ૧૮૮૮ ના સરકારના ઠરાવથી મજૂર થએલી બાબતો.

સન ૧૮૮૪ ના આક્ટની ૨ કલમ ૩૩રકમ ૪

દરેક મળુસ જેની પાસે હાંસલવાલી ચીજ હશે. અથવા ટોચ. ભરવાને લાયક માડુ અ થવા કાંઈ વાદન જે લાયકો. તેને સેહેર અથવા શરશપુરમાં પેશતાં આવલ શેહેર અથવા સર સપ્ટેરના દરવાજા ઉપરના નાકેદારને. કલમ એચ. મુજબ મ્યુનિસિપાલિટીએ નાંખેલી ઓક્ટરો ઇ અથવા ટોલ ટેકશ આપવો—

સન ૧૮૮૪ના આક્ટ ૨ ની કલમ ૩૩ ની છેલ્લી રકમ (કલમ ૩૩ ની રકમ ૪. ના આધારે) પ્રમાણે પાશ થએલા મ્યુનિસિપાલિટી ફલ મુજબ કાયદેશર આક્ટરોમ અથવા ટોલ ભરવો કાંઈ મળુસ જાણીજામને છુપાવશે અથવા છુપાવવાની તમવીજ કરશે તો તે કાંઈ માછલેટ આ ગલ રજુ થયાથી દરેક ચુના માટે રૂ. ૨૫ ૦-૦ સુધી દંડને પાત્ર થશે.

સન ૧૮૮૪ના આક્ટ ૨ ની કલમ ૩૩ ની બાએત્રોજ પ્રમાણે ટોચટેકશ છુપાવવાનું કામ કરનાર ઉપર ફરીયાદ ચલાવવા હુકમ આપવાની સત્તા સેક્રેટરીને આપી છે. નં. ૨૫૨૦ તા. ૮ ડીસેમ્બર સન ૧૮૮૪ ના મેહેરખાન કમીશનર સાહેબના કાગલથી.

૨૨. આ આક્ટ પ્રમાણે મ્યુનિસિપાલિટી કાંઈ પરવાનો આપશે ત્યારે અથવા થોડી સુદત સુધી કાંઈ ઉત્તમભિત કરવાની અથવા બહિરનીસરત કરવાની પરવાના બાબત શી સેવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે. અથવા જે રટરીટનું અથવા જમીનનું ધણીપણ મ્યુનિસિપલ થોડી સુદત સુધી કમળ ભોગવટામાં લેતાની પરવાનગી આપવામાં આવશે ત્યારે તે પરવાના બાબત અથવા પરવાનગી આપના શી સેવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે.

ટીકા

ટેમપરરીઓક્યુપેશન તેનો સમાસ ન્યાત જમવા બેશી હદી જાય એવી બાબતમાં થઇ શકે નહીં માટે તે બાબત શી ઠરાવતી ન જોઇયે. કલમ ૫૨ મુજબનું કામ તે ટેમપરરી ઓક્યુપેશન છે.

૪.— મ્યુનિસિપલ માલમલકત અને મ્યુનિસિપલ ફંડ વાપરવા બાબત

૨૩. જે માલ મલકતનું ધણીપણ મ્યુનિસિપાલિટીની પાસે આવ્યું હોય ને સવળી માલ મલકત અને આ આક્ટના ઠરાવો પ્રમાણે તેઓની પાસે જે નાણું આવ્યું હોય અથવા તેઓએ ઉપજાવ્યું હોય તે સવળ નાણું મ્યુનિસિપાલિટીની હદમાં આ આક્ટના કારણે

સાર વાપરવું. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે લોકોની તનદુરસ્તી અથવા વિદ્ય બપાસ અથવા અનુકૂળતા બાબતનાં જે કામથી મ્યુનિસિપાલિટીની હદમાં રહેનારા લોકોને ફાયદો થાય તેવું હોય તે કામ સાર પીછ કાઢ મ્યુનિસિપાલિટીમાં અથવા લોકસભ્યોરડની અથવા કયાનરોનમેન્ટ કમિટીની હ-ક્રમત હેઠળના કોઈ ક્ષેત્રમાં અથવા કોઈપણ સારવજનિક ક્ષેત્રમાંથી ખર્ચ થયો હોય તે બાબત ગવર્નર ઈનકાઉન્ટીલની અથવા તેઓએ જે બીજા અમલદારને યોગ્ય રીતે અધિકાર આપ્યો હોય તે અમલદારની મંજૂરી લઈને ફાયદો આપવાનો અધિકાર તે મ્યુનિસિપાલિટીને (એટલે જે મ્યુનિસિપાલિટીની હદમાં રહેનારા લોકોને ફાયદો થયો હોય તે મ્યુનિસિપાલિટીને છે)

જેટ. હરએક મ્યુનિસિપાલિટીની ફરજ છે કે તેણે પોતાની હક્રમત અંદરની મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટમાં હેડળ લખેલી બાબતો સાર, મ્યુનિસિપલ માલ મિત્રકત તથા કુટુંબોમાં યોગ્ય તબીબ દરવીજ બેઠાએ, જેટલે,

- (૧) સારવજનિક સ્ટરીટમાં તથા જગ્યામાં અને ઇમારતોમાં દીવા કરવા;
- (૨) સારવજનિક સ્ટરીટમાં અને જગ્યામાં પાણી છાંટવું;
- (૩) સારવજનિક સ્ટરીટ, જગ્યા અને મોટોટી ગટર સાફ કરવી તથા કચરો વાળવો, ઉપદ્રવ કારક જંતુ ઉગ્યું હોય તે કાઢાડી નાંખવું, અને સઘળાં લોકાપકારક કૃત્યોઆજાં કરવા;
- (૪) આગ લાગે તે હોતવધી અને જગ્યા સાર લાગે ત્યારે છાંટવીના તથા માલ મિત્રકતનો અભાવ કરવો;
- (૫) ઉપદ્રવકારક અથવા બચ બરેલો વેપાર અથવા બહિષ્કરણ નિયમન કરવું અથવા તે એકઠો કરવો;
- (૬) સારવજનિક સ્ટરીટમાંના અથવા જગ્યાઓમાંના પ્રતિજંધકો તથા બહાર નીકળી આ વેલા ભાગ કાઢાડી નાંખવા;
- (૭) બચ બરેલી ઇમારતો અથવા જગ્યાનો બચ ટાળવાનો બંદોબસ્ત કરવો. અથવા તેની ઇમારત અથવા જગ્યા કાઢાડી નાંખવી અને તંદુરસ્તી બગડે તેવી જગ્યા સુધારવી.
- (૮) મુંઝાની વ્યવસ્થા કરવાની જગ્યા કરી આપવી, તે અદતવી અને તેવું નિયમન કરવું;
- (૯) સારવજનિક સ્ટરીટ, પુલો, બાંધ, *કલવટ, મ્યુનિસિપલ હાઈવેજના બજાર કચાઈ ખાંનો, રોતખાંનો, બગર, સંડાસો, પીસાગ કરવાની જગ્યા, મોટોઆતવા મોટોટી ગટરો, ગટરોનાં કામ, નાહવાની જગ્યા, ઘોવાની જગ્યાઓ, પાણી પીવાનાં *દાંટના, તળાવ, કુવા, બાંધ અનેએવી જગ્યાઓ બાંધવી, તેનાં ફરફાર કરવો અને તે રીકકા ક રાખવી;
- (૧૦) હાલ જે પાણી મળતું હોય તે ઓછું હોવાને લીધે અથવા રોગીસ્ટ હોવાને લીધે રહેવાશીઓની તંદુરસ્તીને બચ હોય તે ટાળવા સાર યોગ્ય અને પુરતી પાણીની આવક અથવા વધારે આવક કરી આપવી, જે તે આવક, અથવા વધારે આવક માફક ખર્ચે મળતી હોય તે;
- (૧૧) સ્ટરીટનાં નામ આપવાં તથા ઘરો ઉપર નંબર કરવા;
- (૧૨) લોકોને શાળા કાઢવી, અને જન્મો તથા મરણો નોંધવાં;
- (૧૩) સારવજનિક દસ્ખીતાલો તથા દવાખાના સ્થાપવાં અને તે આણું રાખવાં અને સઘળાં લોકોને ઓસડ વેસડ કરવાં;
- (૧૪) સાંથીના રોગની વખતે માંદા માણસોને વિશેષ આશ્વેષચારની અને રહેવા વગેરેની સગવડ કરી આપવી;

(૧૫) મિડલકલાસ અને *પ્રાઇમરી સ્કુલો સ્થાપવી તથા નીલાવવી;
અને મ્યુનિશિપાલિટીઓ, તેમની નજરમાં આવે તેમ, સદરહુ
મ્યુનિશિપાલિટીઓની મરજી ઉ માલમલકતમાંથી તથા ફંડમાંથી હેઠળ લખેલાં કામનો ખર્ચ
પર રખેલા ખર્ચ આપતના કાંતો સઘળો અથવા અંશતઃ આપવાને મુખત્યાર છે—
અધિકાર.

(૧૬) સાર્વજનિક †પાર્ક, વાડી, બગીચા, પ્રસ્તકાલયો, પદાર્થ સંગ્રહાલયો, કોલેજો *નિ-
ડલકલાસ અથવા †પ્રાઇમરી સ્કુલો શિવાયની બીજી નીશાળો, ગાંડાઓના આશ્રયસ્થાનો, †દા-
લો કચેરીઓ, ધરમશાળાઓ, વિશરાનતીની જગાઓ, અને બીજી સાર્વજનિક ઇમારતો ખાંધવી
અથવા ઠીકઠીક રાખવી.

(૧૭) રસ્તાની બાજુ ઉપરનાં અને બીજાં જાડ રોપનાં અને નીલાવી રાખવાં;

(૧૮) વસ્તીની ગણતરી કરવી, અને લોકોની તદુરસ્તી સારી રાખવાનો કાયદાશર
અદોઅસ્ત કરવો;

(૧૯) દુકાળની વખતે અથવા મોઢવારીની વખતે મદદ આપવી. અને મદદનાં કામ
સ્થાપવાં અને તે નીભાવવાં.

(૨૦) જરીફ.

(૨૧) લોકોની સલામતી, તદુરસ્તી, અનુકુળતા અથવા વિદ્યા વધે એવી બીજી કાંઈપ
જુ તજવીજ કરવી.

જે સાર્વજનિક ઇન્સ્ટિટ્યુશનનો ખર્ચ મ્યુનિશિપાલિટીની ગાંઠ મીલકતમાંથી અને ફંડમાં

જે સાર્વજનિક ઇન્સ્ટિટ્યુશનનો
ખર્ચ મ્યુનિશિપાલિટીએ ચલા
ઓ હશે તેઓની વ્યવસ્થા મ્યુ
નિશિપાલિટીને સોંપવી.

થી ચલાવવામાં આવેલો હશે તે દરએક ઇન્સ્ટિટ્યુશનની વ્ય
વસ્થા, નિર્ગમ અને કારવાર તેનો ખર્ચ ચલાવનારી મ્યુનિશિ
પાલિટીને સોંપવો જોઈએ; પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સાર્વજનિ
ક નિધાના સમંધમાં કોઈપણ મ્યુનિશિપાલિટીના સ્વતંત્ર અ
ધિકારની મર્યાદા અને સરકારી એન્જ્યુકેશનલ ખાતાની સા
થે તેનો સમંધ વળતે, વળતે સરકાર ઠરાવશે.

૨૫ હરદાંધ જમીન અથવા ઇમારત આ આક્ટના કારણે સાર જોઈતી હોય તે નાણું
આપીને હમેશને વારને અથવા થોડી મુદત સુધી લેવાને કાંઈ
જમીન લેવી.

હરકત હોય ત્યારે સેનેટના ૧૦ગા આક્ટ પ્રમાણે અથવા
બીજા કોઈ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે તે જમીનનો અથવા ઇમારતનો કબજો સરકારને સાર લખતે
નું શાનનાં વળતરનો ઠરાવેલો અવેજ મ્યુનિશિપાલિટી આપે ત્યાર પછી તે તેને સ્વાધીન કરવાનો
અધિકાર ગવરનર ઇન કાઉન્સીલને છે.

૨૬ રકમ ૧ હી—મ્યુનિશિપાલિટીની પાસેનો ફાજલ અવેજ ચાલુ ખર્ચને સાર જોઈ
તો નહી હોય તે મુજબ બેંકમાં અથવા મલિકામાઆઝમા

ફાજલ અવેજની કેવી અવ
સ્થા કરવી.

ની મુજબની ટરેઝરીનું કામ ચલાવવા સાર જે બીજી બ્યાં
ક આજ પછી ઠરાવવામાં આવશે તે બ્યાંકમાં બ્યાંજે મુકવો

અને સદરહુ અવેજની સરકારી શિક્ષકુરિટી (એટલે બ્યાંજની મોટો) મ્યુનિશિપાલિટીને નામે લેવાનો
અને તે શિક્ષકુરિટી જરૂર પડે તે પ્રમાણે વખતે વખતે વેચવાનો અધિકાર મ્યુનિશિપાલિટીને છે.

રકમ ૨જી.— ચાલુ ખર્ચ સાર અવેજ જોઈતો હોય તે કરતાં ફાજલ અવેજ હોય

*મધ્યમ પ્રતીની નીશાળ. † કનીસ્ટ પ્રતીની નીશાળ. ‡ કતરીમ વન. મહેટાં દીવાનખા
નાં વીદ્યાલય બીજેરે. S. P. P.

તે સંધ્યો અને સંદરહુ પ્રમાણે બાજુ બુક્યો નહી હોય તો સ્થાનિક સરકારી ટ્રેઝરીમાં અથવા સંદરહુ મ્યુનિસિપાલિટીની કાનુનોમાં જે બીજી નીરબય જગા ઠરાવી હોય તે જગાએ મુકવો.

૫ સાધરણ સુધારો.

૨૮. સાર્વજનિક નવી સ્ટ્રીટો અથવા રસ્તા આંકવાનો અથવા કરવાનો અને તે સગંધી પ્રકારની હરકાંઠ સારવજનિક સ્ટ્રીટો અથવા રસ્તા પોહોળા કરવાનો અથવા ઉભાડવાનો અથવા મોટા કરવાનો અથવા બીજી રીતે સુધારવાનો અને સંદરહુ પ્રકારની હરકાંઠ સ્ટ્રીટો અથવા રસ્તા ફેરવવાનો અથવા વાળવાનો અથવા મોકુફ કરવાનો અથવા બંધ કરવાનો અને જે જમીન અથવા જમીનનો જે ભાગ આ આકટમાં કારણે સાર જેમનો નહી હોય તો તે વેચવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે.

૨૯. હરકાંઠ નવી સ્ટ્રીટ આંકતી વખતે અથવા કરતી વખતે અથવા હરકાંઠ સારવજનિક સ્ટ્રીટ ફેરવતી વખતે અથવા વાળતી વખતે અથવા પોહોળી કરતી વખતે અથવા ચાલુ કરતી વખતે અથવા મોટી કરતી વખતે અથવા બીજી રીતે સુધારતી વખતે તે સ્ટ્રીટના ગાડીના રસ્તા સાઈ અને માંજુશીને ચાલવાના રસ્તા સાર અને મોરીઓ સાર જેટલી જમીનની જરૂર હોય તે શીત્રાય વળી બીજી જેટલી જમીનની સંદરહુ સ્ટ્રીટ કરવાને ધરો તથા ઇમારતો બાંધવા સાર જરૂર હોય તેટલી જમીન વેચાતી લેવાનો અને તે જમીન ઉપર બાંધવાના ધરોની અથવા ઇમારતોની જાત અને પ્રકાર બાબત પોતાને યોગ્ય જણાય તેવી સરતો ઠરાવીને તે જમીન હમેશને વાસ્તે વેચવાનો અથવા ફેટલાએક વરસોની મુદત સુધી પટે આપવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે.

૩૦. હરકાંઠ નવી સ્ટ્રીટ આંકવાનો અથવા કરવાનો જે જે માણસનો ઇરાદો હોય તેણે તે બાબતની લખેલી નોટિસ મ્યુનિસિપાલિટીને આપવી. અને તે સ્ટ્રીટની જે લેવલ (એટલે સપાટીની ઉંચાઈ) રાખવાનો ઇરાદો હોય તે લેવલ અને પાંજીના નિકાલનાં જે સાધનો હોય તે સાધનો અને તે ફેણીગમથી ફેણીગમ જશે અને તેની પોહોળાઈ જેટલી તે બાબતના નકશા તથા શેકશનો (એક જાતના નકશા) મ્યુનિસિપાલિટીએ માગ્યા હોય તો તેણે આપવા. અને તે દરેક સ્ટ્રીટની લેવલ અને પાંજીનો નીકાલ થવાનાં સાધનો અને તે સ્ટ્રીટ ફેણીગમથી ફેણીગમ લેઈ જવી તે અને તેની પોહોળાઈ મ્યુનિસિપાલિટીએ ઠરાવવી અથવા પસંદ કરવી. અને સંદરહુ પ્રમાણે હુકમ થયો હોય તે મુજી દેવને બીજી રીતે જે કોઈ માણસ સંદરહુ પ્રકારની કોઈ સ્ટ્રીટ આંકશે અથવા કરશે. અથવા તે ઉપર કાંઈ બાંધશે તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે. અને સંદરહુ પ્રમાણે કોઈ સ્ટ્રીટ આંકી હશે અથવા કરી હશે તેમાં ફેરફાર કરવનો અધિકાર અને સંદરહુ સ્ટ્રીટો ઉપર પોતાના હુકમ વિરૂધ્ધ કોઈ ઇમારત બાંધી હશે તેમાં ફેરફાર કરાવવાનો અથવા તે કાઢાડી નખાવવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે. અને તેનો ખર્ચ થાયતે ગુનેહગાર માણસે મ્યુનિસિપાલિટીને આપવો. અને તે આઆકટમાં આગળ કહેલી રીતે વસુલ કરવાનો અધિકાર છે. સંદરહુ પ્રકારની લેવલ અથવા પાંજીના નિકાલનાં સાંધનો અથવા દીશા અથવા પોહોળાઈ મ્યુનિસિપાલિટીએ ઠરાવી નહી હોય અને લેવલ અથવા પાંજીના નીકાલનાં સાંધનો અથવા દીશા અથવા પોહોળાઈ ધારી હોય તે બાબતની ના મંજુરી જણાવી નહી હોય અથવા એક મહિના કરતાં વધી નહીં હોય એવી નિયમીત મુદતનો દરમિયાનનો હુકમ એક મહિનાની અંદર મ્યુનિસિપાલિટીએ કર્યો નહી હોય તો નોટિસમાં લખેલી રીતે તે સ્ટ્રીટ આંકવાનો તથા કરવાનો અધિકાર છે.

૩૦. “રકમ વૃદ્ધિ.—કોઈ ધરનો અથવા ઇમારતોનો કાંઈ ભાગ સારવજનીક સ્ટરીટ હો-

યરે આગળ આજુવાં અથવા માણાં જેવો હોય અથવા આયદે જેવો કરવાનું ઠરાવ્યું હોય તે સ્ટરીટની જે લઇત ઠરાવ હોય તે કરતાં બહાર નીકળી આવ્યો

હોય અથવા તેની હરદો બાજુ ઉપરના ધરના અથવા ઇમારતના મોહોડા આગળના ભાગની બહાર નીકળી આવ્યો હોય તે ધર અથવા ઇમારત સંબંધી અથવા બહુખરી પાડી નાંખવામાં આવે અથવા બળી જાય અથવા પડી જાય ત્યારે ત્યારે તે ધર અથવા ઇમારત ફરીનાં આંખતી વખતે લખેલી નોટીશ આપીને, તે ધર અથવા ઇમારત સદરહુ ઠરાવેલી લઇતની બરાબર અથવા પાસેના ધરના અથવા ઇમારતના આગળના ભાગ બરેબર પાછળ હઠાવવા બાબતે ફરમાવવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે, અથવા એવાં ધરનો અથવા ઇમારતનો બહાર નીકળી આવેલો ભાગ કોઈ પકાટફારમ, વરંડા (એટલે), પગથીઉં અથવા મુખ્ય ધરની અથવા ઇમારતની બાહારનું કાંઈપણ આંધકામ હોય તો હરકોઈ વખતે, લખેલી નોટીશ આપીને, સદરહુ ઠરાવેલી લઇતની બહાર અથવા પાસેના ધરના અથવા ઇમારતના આગળના ભાગની બહાર નીકળી આવેલો ભાગ અથવા તે ભાગનો કાંઈ ભાગ કઢાડી નાંખવા બાબતે ફરમાવવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે. અને સદરહુ પ્રમાણે પાછળ હઠાવ્યાના સમયથી અથવા કાઢાડી નાંખ્યાના સમયથી જમીનનો જે ભાગ સ્ટરીટમાં આવે તે”

તે વખતથી સારવજનીક સ્ટરીટનો ભાગ સમજવો, અને તેનું ધણીપણું મ્યુનિસિપાલિટીની પાસે આવેલું. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે તે ધરના અથવા ઇમારતના ધણીને તુકશાન થયું હશે તેનું પુરેપુરું વળતર તેને મ્યુનિસિપાલિટીએ આપવું. અને વળતરની રકમ બાબત કાંઈ વાંધો પડે તો આ આક્ટમાં આગળ દેખેલી રીતે ચોક્કસ કરીને તે રકમ ઠરાવવી.

• રકમ રૂ ૯—કોઈ ધર અથવા ઇમારત જે સારવજનીક સ્ટરીટ ઉપર હોય તે સ્ટરીટની લેન સુધારવા સાથે તે ધર અથવા ઇમારત પોતાને ચોગ્ય જણાય તેવી શરતોથી આગળ લાવવા દેવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે.

ટીકા

મ્યુનિસિપાલિટી જમીન વેચે તારે રટાંપ જોઈએ. સરકારનો ઠરાવ તારીખ ૨૬ માર્ચ સને ૧૮૭૪ નં. ૧૫૫૩.

પેનલકોડની કલમ ૨૨ પ્રમાણે કમીશનરો સરકારી નોકર છે તથા નામદાર સરકારનો ઠરાવ નં ૯૬ તા. ૧૨ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૮૧ કમીશનરો તથા તેના એડીશનરો સરકારી નોકર છે તેની સહીવાલી નકલો તે ખરી નકલ પ્રમાણે ગણવી.

ચરસ, હાસપીતાલ અને ટીસ્પેનશી સરકારો નીશાયો. અને એજ્યુકેશન ખાતાના તાબાની ઇમારતો. મુસાફરી બંગલા, ધરમશાળા. ફરી નામદાર સરકારના તાબા રફ નવેમ્બર ૧૮૭૫ નં. ૩૫૩૯ ના ઠરાવથી સુધારો થયો કે ચરચમાં મંદીર અને મશીનોનો સમાવેશ થતો નથી. પણ જે જુની ઇમારતો જેનો માલીક સરકાર છે તેનો સમાવેશ થાય છે.

૩૧. આ આક્ટ અમલમાં આવ્યા પછી જુપડાં અથવા ખીજ ઇમારતો બંધાય અથવા ભાંગીને નવી કરે તેઓની બહારની ભીતો તથા તેઓનાં છાંય પડાંની ઉપરનું આચ્છાંદન મ્યુનિસિપાલિટીની લખેલી મંજૂરી લીધા વગર લાકડાંનું અથવા લુગડાંનું અથવા કંતાનનું અથવા લાસનું અથવા પાતરાનું અથવા સાદીનું અથવા ખીજ

જવાળાં છાંય પહારથનું કરવું નહીં; અને કોઈ માણસે સદરહુ ઠરાવ વીરૂધ્ધ કરવું હશે અથવા ઠરાવ્યું હશે તે લખેલી નોટીશ આપીને પોતાને ચોગ્ય દેખાય તે પ્રમાણે કાઢી નાંખાવવાને

અથવા તેમાં ફેરફાર કરાવવાને મ્યુનીશીપાલીટી મુખત્યાર છે. આ કલમ પ્રમાણે ખચર આ પવાનો અને દૂધિયદ કરવાનો અધીકાર હરકોઈ માણસને છે. અને સદરહુ દરિયાદનો ખચર થયો હશે ને સવળો ખચર સદરહુ જુપકાના અથવા ઇમારતના ધણી પાસેથી આ આકટમાં આ ગળ કહેલી રીતે વસુલ કરવાનો અધિકાર છે.

ટીકા

આ કલમ ઉપર નીચે પ્રમાણે ખાચવેળ થયો છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૩૨ મુજબ.

૧ કાંઈ મકાનથી ૫૦ ફૂટ કરતાં દુર નહું મકાન બાંધવું હોય છતાં જુનું મકાન નવેશર થી બાંધવું હોય ત્યારે તે મકાનની બાહારની ફરતી હીવાલો તથા તેનાં છાપરાં જવાલાચાલી પ દાર્થેથી બાંધવા દેવાને અથવા તે ખસેડવાને મેનેજીંગ કમિટી મુખત્યાર છે. સોટી સરવેના કો છ પણ ટીકાના અંદર અથવા બીજી કાંઈ સારી રીતે જણાવ આવે એવા સેહેર અથવા મ્યુનિ શિપાલ હદ અંદરના પરાંઆના કેછ પણ બાગની અંદર એવા પદારથો વાપરવાની અકંદર પ રવાનગી મ્યુનિશિપાલીટી આપી શક.

૩૨. હરકોઈ સારવજનીક મોટી ગટર અથવા મોટી બાંધેલી હોય અથવા આજ પછી ધરોની લેવલ.

બાંધવાને મ્યુનીશીપાલીટીનો ઈરાદો હોય તે ગટરમાં અથ વા મોરીમાં અથવા મ્યુનીશીપાલીટી મંજુર કરે તે વહેળા- માં અથવા નદીમાં અથવા સમુદ્રમાં અથવા ટાંકામાં અથવા બીજે યોગ્ય ઠેકાણે ધરવું અથવા ઇમારતનું ગોળું પાણી જે લેવલ ઉપરથી છોડી દેવાય તે લેવલ કરતાં ઓછી લેવલ ઉપર થ ર અથવા ઇમારત આજપછી બાંધવી નહીં.

૩૩. રકમ ૧ લી—કાંઈ ઇમારતનો અથવા હમણાં જે ઇમારત હોય તેને બાહરને તો બા કાંઈ ફેરફાર કરવાનો અથવા તેમાં કાંઈ કામ વધારવાનો નથી ઇમારતોની નોટીશ.

જે માણસનો ઇરાદો હોય તેણે ને પ્રમાણે બાંધવાં માંડવા પેહેલાં અથવા ફેરફાર કરવા માંડવા પેહેલાં અથવા કામ વધારવા માંડવા પેહેલાં તે બાબત લ ખીને મ્યુનીશીપાલીટીને નોટીશ આપવી. અને મ્યુનીશીપાલીટીએ નક્કો મોકલવાનું તેને ફરમા વ્યું હોય તો જે લેવલ મ્યુનીશીપાલીટીને ગણમ હોય તે લેવલનાં સંબંધથી તે ઇમારતના પા ચાની તથા બોંયતળીયાની જમીનની જે લેવલ રાખવાનો લીચાર હોય તે લેવલ માલમ પડે તે વે નકશે તેણે મ્યુનીશીપાલીટી ઉપર મોકલવો અને ઇમારત બાંધવાનું ધારવું હોય તેની હદ બાબત તથા તરેહ બાબત તથા સામાન સરજમ બાબત અને તે ઇમારત સંબંધી મોરીઆ તથા મ્હોટી ગટર તથા સંડાસો તથા ટાંકાઓ વાપરવી હોય તો તે ક્યાંહાં અને કેવી રીતે બાંધવાનો ઇરાદો છે તે બાબતની જે ખચર મ્યુનીશીપાલીટી માગે તે સવળી ખચરઆપવી.

રકમ ૨ જી—સદરહુ પ્રકારની નોટીશ પોહિંમ્યા પછી એક મહીનાની અંદર સદરહુ ઇમારત સંબંધી ચોતાંન યોગ્ય દેખાય તેવો અને આ આકટ વીરદ નહી હોય તેવો લખે- લો હુકમ કરવાનો અધીકાર મ્યુનીશીપાલીટીને છે. સદરહુ પ્રકારની ઇમારત સંબંધી સદરહુ મુદતમાં મંજુરીનો અથવા બીજી તરેહનો લખેલો હુકમ કરવાને મ્યુનીશીપાલીટી ચુકશે તો અસલ નોટીશ આપનારા માણસને સદરહુ ઇમારત મ્યુનીશીપાલીટીને લખી મોકલેલી રીતે બાંધવા માંડવાનો અધીકાર છે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ ઇમારત આ આકટના ઠરાવ પ્રમાણે બેધએ.

રકમ ૩ જી—ઉપર કહેલી નોટીશ મોકલ્યા વગર અથવા ઉપર કહેલી ખચર આપ્યા

વગર અથવા સદરહુ મુદતમાં મ્યુનીશીપાલીટીએ કાયદાસર હુકમ કર્યો હોય તે હુકમ વીરહ કોષ્ટ રીતે અથવા આ આક્ટના ઠરાવ વીરહ ખીજી કોષ્ટ રીતે કોષ્ટ માણસે સદરહુ ઇમારત બાંધવા માંડી હશે અથવા બાંધી હશે તો તે બાંધનાર માણસ આ આક્ટમાં આગળ ઠરાવેલી ગુનેગારીને લાયક થશે, અને મ્યુનીશીપાલીટીને જરૂર દેખાશે તે પ્રમાણે તે ઇમારતમાં ફેરફાર કરવાનું અથવા તે પાડી નાંખવાનું લખેલી નોટીશ આપીને ફરમાવવાને મ્યુનીશીપાલીટી મુખ્યત્વાર છે.

ટીકા.

સનંદ લેવા જરૂરી ન થાય. હાઇકોર્ટ રૂલીંગ તા. ૧૧ નવેમ્બર સ. ૧૮૭૨

સનંદ એ માંગણીનું ખત નથી. પ્રીન્ટેન્ટ જજમેન્ટ દીવાની સને ૧૮૮૨ પાનુ ૨૭૭

સરકારનો ઠરાવ તા. ૧૯ જુન સને ૧૮૮૪ ના. ૪૪૦૮ કલમ ૩૩ મુજબની નોટીસને સ્ટાંપની જરૂર નથી.

મ્યુનિશિપાલીટીને નોટીસ આપ્યા વગર પડી ગએલી દીવાલનો ભાગ ફરી કરે તો તેમાં કંઈ ગુનો નથી અને તે એડીશન એલટરેશન નથી. તા. ૩૦ ઓગસ્ટ સન ૧૮૮૮

દીવાની કોર્ટના ફેસલા.

૧ શામા માણસની લાજ જલવાતી નહીં હોય તોપણ હવા અજવાળા માટે ધરધણી બારી મુકીશકે નામદાર હાઇકોર્ટનો ઠરાવ નં- ૫૦ સન ૧૮૭૧.

૨ એજ પ્રમાણે ખીજીને મુજાઇ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ પાને ૨૬૬

૩ હાઇ કોર્ટનો ઠરાવ નંબર. ૪૨૫ સને ૧૮૭૧ પોતાની બીતમાં બારણું મુકે તે બાબત ફરીઆદ કરવાનું કોર્ટને કંઈ કારણ નથી.

૪ મુજાઇ હાઇ કોર્ટ રીપોર્ટ અ. શી. જ. ૪૨ સને ૧૮૬૮ બારી પોતાની બીતમાં મુકી શકે.

૫ મુજાઇ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ એ. ૩ જ. ૧૪૩ સને ૧૮૬૮ રસ્તાપર બારી મુકે તેમાં કોષ્ટથી હરકત લેઇ શકાએ નહીં.

૬ મુજાઇ હાઇકોર્ટ ફોજદારી ફેસલા તા. ૮ જુલાઇ સન ૧૮૮૫નો નોટીશ આપ્યા વગર દરવાજા મુક્યો તે મુકવાથી કોર્ટને કંઈ હરકત નથી તેથી માત્ર નામનો દંડ આતો ૧ એક કાએમ રાખી બીજી દંડ રદ કરાયો.

૭ ધરમાં હવા અજવાળુ આવે તેમ થાય એવી નોટીશ આપી બાંધણીનો ફેરફાર કરીને કરવાને નોટીશ મ્યુનિશિપાલીટી આપી શકે નહીં. હાઇકોર્ટ રૂલીંગ તા. ૦૨૮ નવંબર સને ૧૮૮૭

૮ રજીસ્ટ્રીની મુદત છ માસની રાખવી. નામદાર સરકારનો ઠરાવ તા. ૬ જુન સને ૧૮૭૧ નં. ૧૭૩૯

૯ સરકારના ઠરાવ નં. ૨૨૧૪ ના મેટેરિયલ કમીશનર સાહેબના તા. ૩ ઓગસ્ટ સન ૧૮૭૧ નં. ૪૦૫૩ ના તથા મેટેરિયલ કલેક્ટર સાહેબના તા. ૧૨ જુલાઇ સન ૧૮૭૧ નં. ૧૮૮૧ના શેરા સાથે આવ્યાં છેકે, ધરના અંદરના ભાગમાં બાંધ કામ કરવા માટે નોટીશ આપવાની જરૂર નથી.

૧૦ ધર બાંધવાની રજીસ્ટ્રીની અરજ સાથે સનંદની નકલ રજુ કરવી. જાહેરનામું તા. ૩૦ માર્ચ સને ૧૮૮૯

૧૧ વાડ ફરવી તેના સમાસ કલમ ૩૩ માં થતો નથી તેથી નોટીસ આપવાની જરૂર નથી. તા. ૨૧ ડીસેમ્બર સન ૧૮૮૮

નામદાર સરકારનો ઠરાવ તા. ૭ ઓક્ટોબર સન ૧૮૭૫ નં. ૩૦૫૮ નો કે કલમ ૨૭ માં સરકારી હાજીશ. સરકારી કોર્ટનો, પોલીશ રેજીસ્ટ્રી, આવડી અને દીવાની તથા ફોજદારી જેલનો સમાસ થતો નથી.

અરવ્ય, હાસપીતાલ અને દીરખેનશી સરકારી નીશાલો. અને એન્જુકેશન ખાતાના તાબા ની ઇમારતો મુસાફરી બંગલા, ધરમશાળા. ફરી નાગદાર સરકારના તાબા ૨૬ નવેમ્બર ૧૯૭૫ નં. ૩૫૭૯ના ઠરાવથી સુધારો થયો કે અરવ્યમાં મંદીર અને મસીનાનો સમાવેશ થતો નથી. પણ જે જુની ઇમારતો જેનો માલીક સરકાર છે તેનો સમાવેશ થાય છે. તે પર મ્યુનિસિપાલિટીની સત્તા નથી.

આ કલમ ઉપર નીચે મુજબ આવલોજ થઇ છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૩૩ ની રકમ ૨ મુજબ

કલમ ૩૩ મુજબ લખીતવાર નોટીશ મળેથી જે હુકમો કરવામાં આવે ત્યારે નીચે બતાવેલા શારાઓ ઉપર નજર રાખવી:—

(એ) કોઇપણ ધરનું ભોંયતળીયું આજુ બાજુની જમીનના પાણીના ઢાળથી બે ફુટ કરતાં નીચે રાખવું નહીં પણ કોઇ રસ્તા આવદે ઉંચો કરવાનો વીચાર હોય અથવા ઉંચો કરવો દુરસ્ત લાગે તેવા રસ્તા ઉપરના મકાનનું ભોંયતળીયું તે રસ્તાની સપાટી કરતાં ચાર ફુટથી વધારે ઉંચું રખાવાની દરજ્જા પાડવામાં આવશે નહીં:—

(બી) કોઇ પણ મકાનમાં નવા દટણુ જાળર અથવા ખાળકુવા અને કોઠી કરતાં દેવામાં આવશે નહીં.

(સી) કોઇપણ માણસ ધર બાંધવાના વીચારની લખીતવાર નોટીશ આપશે તે તે માણસને શીટી સરવે ખાતામાંથી સનદ મળી ના હોય તો તેની આવેલી નોટીશ પેહલ પેહલાં ઇનકવાયરી આપીશર તરફ મોકલી સદરહુ માણસ જે જમીન ઉપર બાંધવા માગતો હોય તેનો કચરો દાર અગર તે ઉપર ઇમારત કરવાનો હકદાર છે કે નહીં તેનો રીપોર્ટ મંગાવના અને તેમાં શીટી સરવે આપીશરને લખવું કે તેનો જવાબ ત્રણ અઠવાડિયાની અંદર આવે. પરંતુ તે જવાબ નોટીશ મળ્યાથી એક મહીનાની અંદર ના આવે તો નોટીશ આપનારની હદ વીસેની જવાબદારી ઉપર મ્યુનિસિપાલિટીએ ઇમારત બનાવવાની રજા આપવી.

(ડી) ધર બાંધવાની નોટીશનો નીકાલ કરતી વખત મેનેજીંગ કમીટીએ સદરહુ આકટની કલમો ૩૦, ૪૪ થી ૩૯, ૪૬, ૪૨ અથવા બીજા જે કંઈ આકટના હુકમો લાગુ પડે તે અમલમાં લાવવાનો ઘટતો વીચાર કરવો.

૩૪. મ્યુનિસિપાલિટીને અગાઉથી નોટીશ આપ્યા વગર જુપડીઓની અથવા છાપરાં

જુપડીઓ બાબત નિયમન.

જોની જોળ અથવા ચાલ બાંધવાનો અથવા આ આકટ અમલમાં આવતી વખતે જુપડીઓની અથવા છાપરાંઓની જોળ અથવા ચાલ હોય તેમાં બીજી જુપડીઓ અથવા છાપરાં બંધાવવાનો કોઇ માણસને અધિકાર નથી, અને તે જુપડીઓ અથવા છાપરાં બરાબર સરખી લેનામાં આવે તેમ બાંધનાં, અને વા આવવા જવા સાર તથા કચરો વાળવાનું ઠીક પડવા સાર જેટલી પેહોળાઇ મ્યુનિસિપાલિટીને યોગ્ય દેખાય તે પ્રમાણે તેટલી પેહોળાઈનો અને જોળ પાણીના બરાબર નીકાલ થાય તેટલી લેવલનો ખુદશો મારગ અથવા રસ્તા તેની બેઉ લેઇનની સામે અને બેઉ લેઇનની વચ્ચે રાખવાનું દરમાવવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે, અને પાતાને જરૂર દેખાય તેટલા સંડાસો તથા પાણીના નીકાલનાં તેવાં સાધનો કરવાનું દરમાવવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે, અને મ્યુનિસિપાલિટીને સદરહુ પ્રકારની નોટીસ આપ્યા વગર અથવા મ્યુનિસિપાલિટીએ દરમાવ્યું હોય તે કરતાં બીજી રીતે શદરહુ પ્રકારની કાંઈ જુપડીઓ અથવા છાપરાં બાંધે તો એક મહીનામાં બાગી તોડીને લઇ જવાં અથવા મ્યુનિસિપાલિટીને યોગ્ય દેખાય તેવો ફરાર કરવો એવી લખેલી નોટીશ તે જુપડીના અથવા છાપરાંના ધક્કાને અથવા તે બાંધનારને

અથવા તે જુપડીઓ અથવા છાપરાં જે જમીનમાં બાંધ્યા હોય અથવા બાંધતા હોય તે જમીનના ધણીને અથવા ભોગવટો કરનારને નોટીશ આપવાનો અધીકાર મ્યુનીશીપાલીટીને છે.

૩૫ જુપડીઓ અથવા છાપરાં માણસોને રહેવાનાં અથવા તમેલાના કામમાં અથવા બીજા કામમાં આવતાં હોય અને આ આકટ અમલમાં આવી વખતે હોય અથવા ત્યાર પછી બંધાય તે છેકળ પાસે પાસે બાંધ્યાને લીધે અથવા ત્યાંથી જોગ્ય પાણી જવાનો

નીકાલ નહીં હોય તેને લીધે તથા કચરો કઢાતો નહીં હોય તેને લીધે ત્યાંના રહેનારાઓને અથવા આસપાસના રહેનારાઓને રોગ થવાની ધારતી હોય એવો મ્યુનીશીપાલીટીનો અભીપ્રાય હોય ત્યારે તે દરેક જુપડીનો અથવા છાપરાંનો જે ભાગ લોકોની દ્રષ્ટીએ સેહેજ પડતો હોય તે ભાગ ઉપર મ્યુનિસીપાલિટીને નોટીશ મરાવવી કે સદરહુ ધારતી ટાળવા સારું જે કામોની મ્યુનિશીપાલીટીને જરૂર દેખાય તે કામો મ્યુનિશીપાલીટી યોગ્ય મુદત ઠરાવે તેટલી મુદતમાં તે જુપડીના અથવા છાપરાંના ધણીએ અથવા તેમાં રહેનારાઓએ અથવા તે જુપડી અથવા છાપરાં જે જમીનમાં બાંધ્યું હોય તે જમીનના ધણીએ કરનાં અને તે ધણી અથવા રહેનારા તે કામો ઠરાવેલી મુદતમાં કરવાની ના કહેશે અથવા ગફલત કરશે. તો તે જુપડી અથવા છાપરાં તોડી પડાવવાનો અથવા સદરહુ ધારતી ટાળવા સારું જે કામોની મ્યુનિશીપાલિટીને જરૂર જણાય તે કામો તે જુપડીઓ બાબત અથવા છાપરાંઓ બાબત કરાવવાને મ્યુનિશીપાલિટી મુખત્યાર છે સદરહુ જુપડી અથવા છાપરાં તોડી પડાવે તે દરએકનું સામન જુદું જુદું વેચાય તો મ્યુનિશીપાલિટીએ વેચાવવું. અને જે ઉપર તેમાંથી ખર્ચ આપતાં વધે તે જુપડીના અથવા છાપરાંના ધણીને આપવું. અથવા ધણી માલમ નહીં હોય અથવા ધણીપણા બાબત તકરાર હોય તો જે માણસો તે ઉપર હક સખ પોહાયતો હોય તે માણસ યોગ્ય કોર્ટમાંથી તે અવેજ મેળવવાનો હુકમ લાવે ત્યાં સુધી તે અવેજ મ્યુનિશીપાલિટીએ અનામત રાખવો. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે આ આકટ અમલમાં આવતી વખતે જે કોઈ જુપડીઓ અથવા છાપરાં હોય તે આ કલમ પ્રમાણે મ્યુનિશીપાલીટીના હુકમથી અથવા તેમાં નોટીશ ઉપરથી તોડી પાડવામાં આવે તો તેઓના ધણીને અથવા ધણીઓને તુકશાનનું વળતર પણ આપવું. અને તુકશાનના વળતરના રૂપિયાની રકમ બાબત વાંધો પડે તો તે રકમ બાબત આ આકટમાં આગળ ઠરાવેલી રીતે ચોક્કસ કરીને તે રકમ ઠરાવવી.

૨૬ રકમ ૧ લી—કોઈ ઘરને માફ અથવા હમારતને સારું સંડાસ અથવા ટાંકી અથવા બીજા સંડાસ અથવા ટાંકીઓ કરાવવી જોઈએ એવો સંડાસો વિગેરે બાબત ઠરાવ. મ્યુનિશીપાલિટીને અભીપ્રાય હોય ત્યારે મ્યુનિશીપાલિટીને યોગ્ય દેખાય તે રીતે તે કરવા બાબત તે ઘરના અથવા હમારતના ધણીને લખેલી નોટીશ આપીને ફરમાવવાનો અધીકાર મ્યુનિશીપાલીટીને છે.

રકમ ૨ જી—જે માણસ અથવા માણસો વીશ કરતાં વધારે ધૂરીગર અથવા મજૂર રાખતાં હશે અથવા કોઈ બળરતનું ધણીપણું અથવા વહીવટ ધારણ કરતાં હશે તેઓને લખેલી નોટીશ આપીને પોતાને યોગ્ય ઘાંઘે તેના સંડાસ અને મુતરવાની જગા કરવાનું તથા ઠીકઠીક રાખવાનું અને દરરોજ સાફ કરાવવાનું ફરમાવવાનો અધીકાર મ્યુનિશીપાલિટીને છે.

રકમ ૩ જી—કોઈ ઘરના અથવા હમારતના ધણીની અથવા તેમાં રહેનારાની જગામાં સંડાસ હોય તે આવનાર જનાર લોકોની તથા પાસે રહેનારાઓની નજરે નહીં પડવા દેવા સારું તેને આડ કરવા સારું જોઈએ તેવું છાપરાં અને બીંત અથવા કુંડ તેણે કરાવવો; અથવા સંડાસનું કોઈ બારણું અથવા ફટકી કે સ્ટરીટ ઉપર ઉઘડે છે તેથી ભ્રાંષપ્રકારક કન થાય છે એવું ભાગવું હોય તે બારણું અથવા ફટકી કે હુકમ પ્રમાણે ફેરવવાનું લખેલી નોટીશ આપીને ફરમાવવાને મ્યુનિશીપાલીટી મુખત્યાર છે.

ટીકા.

હાથ દોરતું ફાળદારી રહીંગ તાં ૨૧ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૮ આ દલમ પ્રમાણે તું કામ તે ચુનામાં ગણાય નહીં.

આ કલમ ઉપર નીચે મુજબ ખાસોજ થઇ છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૩૬ મુજબ.

૪ હરેક ઘર અથવા ઇમારત જેમાં વાસ હોય તેમાં રહેનારાઓને જાણ તથા પેસાળને સાર સારી રીતે પુરી પડે એવી જોગવાઈ રાખવી જોઈએ અને એવી જોગવાઈ જ્યાં સુધી બંને જ્યાં સુધી મકાનમાંજ હોવી જોઈએ પણ જે કેસોએ એવી જોગવાઈ થઇ શકે તેમ નહીં હશે તો તે ઘરથી અંતરે ચુકરર કરેલો જનજરૂ વા જનજરૂઓ હોવા જોઈએ. અને તે વાપરવાનો હક તેવા મકાનના અથવા ઇમારતના રહેવાશીઓનો છે.

એવી તમામ જોગવાઈ પુલ્લા જનજરૂ ખનાવી કરેલ સાફ થાય તેમ કરવી જોઈએ.—

૩૭ રકમ ૧ લી—કોઈ સ્ટરીટમાંના અથવા સ્ટરીટ પાસેના કોઈ ઘરનું અથવા ઇમારતનું જોખું, ધણી જવાનો હરકોઈ વખતે નીકાલ થતો નહીં ધરનાં જોખાં પાણીના બરાબર હોય અથવા પ્રાઇ મ્હોટી ગટરમાં અથવા મેરીમાં અથવા પુરેપુરો નીકાલ

વેહેણામાં અથવા નદીમાં અથવા સરોવરમાં અથવા બીજે જોખું કેસોએ જોઈએ તેવા નળ અથવા નળીઓ સુકીને મ્યુનીસીપાલિટીની ખાતરી થાય તે રીતે નીકાલ કરેલો નહીં હોય; અને તે ઘરના અથવા ઇમારતના હરકોઈ બાગથી પચાસ ફુટની અંદર જોખું પાણી જવાનો નીકાલ કરવાનો ઉપર કહેલા પ્રકારનો વગ હોય તો તે ઘરનું અથવા ઇમારતનું જોખું પાણી જવાનો રસ્તો કરવા સાર મ્યુનીસીપાલિટીને જરૂર દેખાય તેટલો કદનો અને તે પદાર્થો તથા તેટલી લેવડનો (એટલે ઉચાડનો) અને તેટલા ઢાળના નળ અથવા નળીઓ તે ઘરથી અથવા ઇમારતથી, ખાંધવાનું, અથવા મુકવાનું ધણીને તોડીશ આપીને ફરમાવવાને મ્યુનીસીપાલિટી મુખત્યાર છે.

રકમ ૨ જી—ઠાંકેલી સરળી સારવનિક અથવા ખાતરની મ્હોટી ગટરોને અથવા મોરીઓને અથવા ટાંકાઓને મ્યુનીસીપાલિટીએ અથવા તે જગ્યાની હેલ્થ ટેકોએ ખાતરના થોડા ફુટનીમાં અથવા બીજાં ઠાંકેલા અથવા પવન આવવા જવાનાં સાધનો કરાવવાં અને લખેલી તોડીશ આપીને તે પ્રમાણે કરવાનું સદરહુ પ્રકારનો હરકોઈ ઠાંકેલી મ્હોટી ગટરના અથવા મોરીના અથવા ટાંકાના ધણીને ફરમાવવાને મ્યુનીસીપાલિટી મુખત્યાર છે.

૩૮ રકમ ૧ લી—આ આક્ટ ઉપરથી જે મ્હોટી ગટરોનું અથવા મોરીઓનું ધણી પછું મ્યુનીસીપાલિટીની પાસે આવ્યું હોય તેઓમાંની કોઈ હુકમ વગર કરેલી મોરીઓ વિ ગટરમાં અથવા મોરીમાં કોઈ માણસ કમીશનરનું લખેલું ગરે.

અનુમત અગાઉથી લીધા વગર ગટરનો નળ મુકશે અથવા મુકાવશે અથવા તે ગટરમાંથી અથવા મોરીમાંથી ગટરનો નળ મુકશે અથવા મુકાવશે તો તે આ આક્ટમાં આગળ કહેલી ચુનહેગારીને લાયક થશે અને મ્યુનીસીપાલિટીની નજરમાં આવશે તે પ્રમાણે તે ગટર કે નળ ભાગી નાખવાનું અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાનું અથવા તે પાછો ફરીથી કરવાનું અથવા તેની બીજી વ્યવસ્થા કરવાનું તે માણસને લખેલી તોડીશ આપીને ફરમાવવાને મ્યુનીસીપાલિટી મુખત્યાર છે.

રકમ ૨ જી—આ આક્ટ ઉપરથી જે મ્હોટી ગટરનું અથવા મોરીનું અથવા કલવર્ટનું અથવા ગટર અથવા વિવરમાંનું અથવા પાણીના નળનું અથવા પાણી જવાના માર્ગનું ધણી

પણ મ્યુનિસિપાલિટીની પાસે આવ્યું તે ઉપર કોઈ માણસે મ્યુનિસિપાલિટીનું લખેલું અતુલ ત લંઘા વગર કાંઈ નવી ઇમારત બાંધવી નહીં. અથવા બાગી ગાંધ હોય તે પાછી ફરીથી બાંધવી નહીં અને જે માણસે સદરહુ પ્રકારની ઇમારત બાંધી હશે અથવા બાગી ગયેલી પાછી ફરીથી બાંધી હશે તે માણસને મ્યુનિસિપાલિટીની નજરમાં આવશે તે પ્રમાણે તે ઇમારત બાગી નાંખવાનું અથવા તેની ખીજ વ્યવસ્થા કરવાનું લખેલી નોટીસ આપીને દરમા વવાને મ્યુનિસિપાલિટી મુખત્યાર છે.

આ કલમ ઉપર નીચે મુજબ બાયસોજ થઈ છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૩૮ મુજબ.

પછી બાંધેલી રેસ્તાની મોરી અથવા ગટરમાં કોઈપણ ધરની મોરીનું ફક્ત વરસાદનું પાણી નીકળે એ શીવાયને માટે કરવાની પરવાનગી મળશે નહીં.

૩૮. રકમ ૧ લી—મ્યુનિસિપાલિટીની હદમાં જે મ્હોટી ગટરો તથા મોરીઓ તથા સંડાસો તથા ધરની ગલીઓ અને ટાંકીઓ હોય તે સધળી મોરીઓ વગેરે ઉપર મ્યુનિસિપાલિટીની તપાસ અને નિર્બંધ રહેશે. અને તે ખાનગી હશે તો તે જે ધરની અથવા જમીનની હોય

અથવા તે જે ધરના અથવા જમીનના વાપર શાફ બાંધી હોય અથવા ચાલુ કરી હોય તે ધરના અથવા જમીનના ધણીને ખરચે તેમાં ફેરફાર કરવો અથવા તેઓની મરામત કરવી અથવા તે સારી હાલતમાં રાખવી. અને મ્યુનિસિપાલિટીની નજરમાં આવશે તે પ્રમાણે તે ફેરવવાનું તથા દુરસ્ત કરવાનું અને સારી હાલતમાં રાખવાનું તે ધણીને લખેલી નોટીસ આપીને દરમાવવાને મ્યુનિસિપાલિટી મુખત્યાર છે.

૨. રકમ ૨ જી—આ આક્ટ અમલમાં આવ્યા પછી મ્યુનિસિપાલિટીના હુકમ વિરૂધ્ધ અથવા સામાન્ય કાયદા વિરૂધ્ધ અથવા આ આક્ટના ઠરાવ વિરૂધ્ધ કોઈ માણસ સદરહુ પ્રકારની કાંઈ મ્હોટી ગટર અથવા મોરી અથવા સંડાસ અથવા ધરની ગલી અથવા ટાંકી બાંધશે અથવા કોઈ માણસ કમીશનરની મંજૂરી વગર કાંઈ નવી મ્હોટી ગટર અથવા મોરી અથવા સંડાસ અથવા ધરની ગલી અથવા ટાંકી બાંધશે અથવા જે મ્હોટી ગટર અથવા મોરી અથવા સંડાસ અથવા ધરની ગલી અથવા ટાંકી બાગી નાંખવાનો અથવા બંધ કરવાનો અથવા નહીં કરવાનો મ્યુનિસિપાલિટીએ હુકમ કર્યો હોય તે મ્હોટી ગટર અથવા મોરી અથવા સંડાસ અથવા ધરની ગલી અથવા ટાંકી બાંધશે અથવા બાગી નાંખીને પાછી ફરીથી બાંધશે અથવા ચાલુ કરશે તો એ પ્રમાણે કરનાર દરએક માણસ આ આક્ટમાં આગળ દર્શાવેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે. અને મ્યુનિસિપાલિટીની નજરમાં આવશે તે પ્રમાણે સદરહુ મ્હોટી ગટર અથવા સંડાસ બાગી નાંખવાનું અથવા સુધારવાનું અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાનું સદરહુ માણસને નોટીસ આપીને દરમાવવાને પણ મ્યુનિસિપાલિટી મુખત્યાર છે.

ટીકા

નામદાર હાઇકોર્ટનું રૂલીંગ ફોનદારી તા. ૨૧ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૮ આ કલમની પેઠેલી રકમનું કામ ગુનામાં ગણાય નહીં.

જાનર હોય તેને મરામતની રજા આપવાની ના પાડવાને સત્તા મ્યુનિસિપાલિટીને નથી પણ ગંદકી થતી હોય તે નયાય એવા ઇલાજ લેવાઈ શકે. સરકારનો ઠરાવ તા. ૧૭ જુન સને ૧૮૮૩ નાં ૨૫૧૫.

આ કલમ ઉપર નીચે મુજબ બાયસોજ કરી મંજૂર થવા મોકલી છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૩૮ ની રકમ ૨ મુજબ.

મ્યુનિસિપાલ હદની અંદર કોઈ ઘરણું જાનર કરવા દેવામાં આવશે નહીં. હાલુ કોઈ હ

શે તે વપરાતો હશે અથવા નહીં વપરાતો હોય પણ તે બાગી નાંખી પુરી નાંખવામાં આવશે.

આ સખંધમાં થયેલુ હાઇકોર્ટનું હુકમનામું.

સને ૧૮૮૭ ની અપીલ નંબર ૨૭૯ ના કામમાં નામદાર હાઇકોર્ટે આપેલા ફેસલાનો તરતુમે.

અમદાવાદ ૧ મ્યુનિસિપાલિટી

અપેલેન્ટ અસલ પ્રતીવાદી.

ગઝુરબાદા ઉસમાનખાઈ.

અપીલના પ્રતીવાદી અસલ પ્રતીવાદી.

ડીસ્ટ્રીક્ટ કોર્ટના સને ૧૮૭૭ ની અપીલ નં ૧૨૬ ઉપર અમદાવાદના આર્ટીગ બંડને આપેલા ફેસલા ઉપર બીજી અપીલ.

નીચલી કોર્ટનાં હુકમનામાં અમે રદ કરીએ છીએ કેમકે સને ૧૮૭૩ ના મુ'બાઇના આ ડેટ ૬ ની કલમ ૨૯ ની રકમ ૧ થી મ્યુનિસિપાલિટીને કાંઇ પણ જાનરના માલીકને અગર જો એ જાનર આ આક્ટ અમલમાં આવ્યા પહેલુ બનેલો હોય તોપણ તેમાં ફેરફાર કરવા અથવા મરામત કરવા અથવા મ્યુનિસિપાલિટીની નજરમાં દુરસ્ત લાગે એવી રીતે સારી હાલતમાં લાવવા ફરમાવવાને અપીલિયાર છે. મ્યુનિસિપાલિટીએ નોટિસ (નંબર ૩) માં પેટા કલમ (નં ૧૮) લખેલી છે પણ તેથી જે જાનરને નીચે કુલો હોય તેની સપાટી અથવા ધરની સપાટી બરાબર લાવવા તો તેમાં લેટાનું અથવા બીજી ધાતુનું વાસણ જે વારે વારે સાફ થઇ શકે તથા જેમાં નરક અથવા પેશાબનો વધારો જયો ન માય એવું મુકાબામાં આવે. એવું બનાવવા શિવાય કંઈ વધારો કરવાનો મ્યુનિસિપાલિટીનો ઇરાદો નહીં હોય એમ અમારા ધારવા માં આવે છે. જે અમારા ધારવા પ્રમાણે હોય અને તેથી વધારો કરવાનો મ્યુનિસિપાલિટીનો ઇરાદો ન હોય તો તેમણે કરેલી નોટિસ (નં ૩) થી કાયદાનું ઉત્પાદન થતું નથી. પણ જે નોટિસ જોઈએ તેવી સ્પષ્ટ અને સમજાઈ શકે તેવી નથી તેથી અપીલવાળાને પોતાનો જાનર બીલકુલ કાઢી નાંખવાનું સમજાવામાં આવ્યું હોય એ સંભવીત નથી.

આર્ટીગી કલમ ૩૬-૩૭-૩૮-૩૯-૪૦ ઉપર પુખ્ત રીતે વીચાર કરતાં અમારા અભીપ્રાયમાં આવે છે કે આક્ટ અમલમાં આવ્યા પહેલાં જે જાનર કાયમ હોય તેને કાઢી નાંખાવવા અથવા પુરી નાંખાવવા મ્યુનિસિપાલિટીને કંઈ અપીલિયાર નથી તેમ તે કાઢી નાંખાવવા તથા પુરી નાંખાવવાને વારને સંસ્કારની મંજુરીથી યા મંજુરી શિવાય પેટાકાનુન બનાવવાને પંજુ અપીલિયાર નથી. અથવા જાનરમાં ફેરફાર મરામત યા સાફ કરાવતું એ મ્યુનિસિપાલિટીના અપીલિયારમાં છે પણ તેને પાડી નાંખવા યા પુરી નાંખવા એ તેના અપીલિયાર બહાર છે. પેટા કાનુન (નંબર ૧૮) થી પાડી નાંખવા યા પુરી નાંખવાનું નીકળે છે તેથી જ જાનર આક્ટ અમલમાં આવ્યા પહેલાં બની હોય તેને એ લાગુ થઇ શકતી નથી. નોટિસમાં આંદર પેટાકાનુન લખવાથી અપીલવાળો ભગાએલો માટે નીચલી કોર્ટનું હુકમનામું રદ કરીએ છીએ તોપણ અસલ દાવામાંનો અને અપીલમાં યએલો ખરચ પક્ષકારોને પોતપોતાને માથે નાખીએ છીએ તા. ૨૩ જાનેવારી સને ૧૮૭૮.

સહી. એમ. આર. વેસ્ટ્રાપ.

” એમ. મેલવીડ.”

આને લગતી મુખ્ય કાયદાની કલમ ૩૩ ની રકમ ૨ મુજબ

નીચે પ્રમાણે બાયલોજ થએલી છે.

(બી) કાંઈ પણ મકાનમાં નવા દટણ જાનર અથવા ખાજકુવા અને કોડી કરવા દેવામાં આવશે નહીં.

૪૦. હરકોઇ મોહોટી ગટર અથવા મોરી અથવા સંડાસ અથવા ધરની ગલી અથ-

મેરીઓ વગર તપાશી જોવા
આખત.

વા ટાંકી આ આકટમાં કહેલી મર્યાદા પ્રમાણે તપાશી જોવાને અને તે કામ સારૂ સુરજ ઉગે ત્યારથી સુરજ આથમે ત્યાં સુધીમાં હરકોઇ વખતે હરકોઇ જમીનમાં અથવા ઇમારતમાં જરૂર હોય તેટલા મદદગાર તથા કારીગર લઇને પેસવાને તથા યોગ્ય દેખાય ત્યાં જમીન ખોદાવવાને મ્યુનિસિપાલિટી અથવા મ્યુનિસિપાલિટીએ તે કામ સારૂ જે અમલદારને નીમ્યો હોય તે અમલદાર મુખત્યાર છે. જમીન ખોદાવતાં નુકસાન થાય તે જેટલું એટલું થાય તેટલું આ છું કરવું. અને તે મોહોટી ગટર અથવા મોરી અથવા સંડાસ અથવા ધરની ગલી અથવા ટાંકી સારી હાલતમાં નથી, અથવા આ આકટ અમલમાં આવ્યા પછી આ આકટના ઠરાવ વિરૂધ્ધ બાંધી છે એવું ઉપર દલા પ્રમાણે તપાશી જોવા પછી દેખાય તો ઉપર કહ્યા પ્રમાણે તપાસી જોવાનો ખરચ થયો હોય તે ખરચ તે મોહોટી ગટર અથવા મોરી અથવા સંડાસ અથવા ધરની ગલી અથવા ટાંકી જે માણસની હોય તે માણસે આપવો, અને તે ખરચ આ આકટમાં આગળ કહ્યા પ્રમાણે વસુલ કરવાનો અધિકાર છે; પણ તે મોહોટી ગટર અથવા મોરી અથવા સંડાસ અથવા ધરની ગલી અથવા ટાંકી સારી હાલતમાં છે અને આ આકટના ઠરાવ વિરૂધ્ધ બાંધી નથી એવું દેખાય તો મ્યુનિસિપાલિટીએ અથવા ઉપર કહેલા અમલદારે જમીન ખોદાવી હોય તે જેમ અને તેમ જલદી પુરી નાંખવાને જેવી હતી તેવી કરાવવી અને સદરહુ પ્રમાણે જમીન ખોદવાનો અને પુરી નાંખીને જેવી હતી તેવી કરવાનો ખરચ મ્યુનિસિપાલિટીએ આપવો.

૪૧. હરકોઇ સારવજનિક સ્ટ્રીટમાંનાં દરએક ધરનાં તથા ઇમારતનાં છાપરાનું તથા બીજા લાગતું પાણી તે સ્ટ્રીટ આવનાર જનાર લોકોની ઉપર વરસાદનાં પાણી સારૂ ગટર તથા ર પડે નહીં તેમ કરવા સારૂ તે પાણી ઝીલોને લઇ જવા થા નહીં.

સારૂ અને મ્યુનિસિપાલિટીને યોગ્ય દેખાય તે રીતે તે છાંડી મુકવા સારૂ બરાબર ગટર તથા નળ કરવાનું અને તેઓને કીડકીડ રાખવાનું તે ધરના અથવા ઇમારતના ધણીને લખેલી મોટીસ આપીને દરમાવવાને મ્યુનિસિપાલિટી મુખત્યાર છે.

આ કલમ ઉપર નીચે મુજબ ખાસોજ થઇ છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૪૧ મુજબ.

ખાસ કામ શીવાય બીજા મકાનેને વરસાદના પાણીને સારૂ પરનારો તથા નળો બધાવાની હાલત કરજ નથી.

૪૨. રકમ ૧ લી—કોઇ ધરને અથવા ઇમારતને અથવા કોઇ ધરના અથવા ઇમારતના આગળા ભાગને કાંઇ ડ્રેનિંગ સિસ્ટમ અથવા સીમાતીકામક બહિની:સૂતો કઢાડી નાંખવા અથવા પ્રતિબંધક કરવું હોય તે આ આકટ આ ઠેકાણે આખત.

અમલમાં આવ્યા પહેલાં કરવું હોય તોપણ હરકોઇ સારવજનિક સ્ટ્રીટ આવનાર જનાર લોકોને સુખરૂપ વગર અડચણે આવવા જવાની હરકત થાય તે રીતે તે સદરહુ સારવજનિક સ્ટ્રીટ ઉપર અથવા સ્ટ્રીટમાં આવ્યું હોય અથવા સ્ટ્રીટ ઉપર હરકોઇ રીતે આમળ આવ્યું હોય અથવા જગા દબાવી હોય અથવા સ્ટ્રીટમાંના પાણીના ઉધાડા નળને આ

‡ બહિની:સૂત એટલે બાહાર નિકળી આવે તેવું જે કાંઇ હોય તે.

* સીમાતીકામક એટલે જેથી હદ બાહાર જગા દબાય તે.

† પ્રતિબંધક એટલે જેથી હરકત અથવા અડચણ થાય તે.

થવા મોરીને અથવા મ્હોટી ગટરને હરકત થાય અથવા બરાબર વેહે નહીં એવી રીતે તે નળ માં કે નળ ઉપર વર્તુ હોય અથવા જગા દખાતી હોય તો તે ધરના અથવા ધમારતના ધણીને અથવા તેમાં અથવા મોરીમાં કે મોરી ઉપર અથવા મ્હોટી ગટરમાં કે મ્હોટી ગટર ઉપર આ ગળ આ વેહેનારોએને લખેલી નોટીસ આપીને તે બહિર્નિસૂત અથવા સીમાતિકામક અથવા પ્રતિબંધક કાઢાડી નાંખવાનું અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાનું ફરમાવવાને મ્યુનિસિપાલિટી મુખત્યાર છે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે તે બહિર્નિસૂત અથવા સીમાતિકામક અથવા પ્રતિબંધક કાયદા સર રીતે કર્યું હોય તો ઉપર કહ્યા પ્રમાણે કાઢાડી નાંખવાથી અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાથી જે માણસનું નુકશાન થાય તે માણસને મ્યુનિસિપાલિટીએ વ્યજળી હોય તેટલું નુકશાનનું વળતર આપવું. અને સદરહુ નુકશાનના વળતરની રકમ બાબત વાંધા પડે તો આ આકટમાં આગળ જે રીત કહી છે તે રીત ચોક્કસી કરીને તે રકમ ઠરાવવી.

રકમ ૨ જી—જે ઠેકાણે આ આકટ અમલમાં આવ્યા પછી સદરહુ પ્રકારના જે બહિર્નિસૂત અથવા સીમાતિકામક અથવા પ્રતિબંધક બાંધવામાં આવશે અથવા મુકત્તામાં આવશે તે સઘળાં બાબત મ્યુનિસિપાલિટીને તેવેજ અધિકાર છે પણ મ્યુનિસિપાલિટીને તે બાબત નુકશાનનું વળતર આપવું પડશે નહીં.

રકમ ૩ જી—સારવજનિક સ્ટ્રીટ માંહેના ધરોના અથવા ધમારતોના ધણીએને અથવા તેમાં વેહેનારોએને ધરના અથવા ધમારતના હરકોઈ માલથી જમીનની ઉપરની પાયાની બી નની અથવા પાયાની લેનની બાહાર ધણીમાં ધણી ચાર ફુટ સુધી બહીરનીસૂત થાય (એટલે બાહાર નીકળી આવે) તેવી ઉમ્હાડી અડાળી અથવા છત્તાં અથવા ચોરડીઓ કરવાની લખેલી પરવાનગી આપવાને મ્યુનિસિપાલિટી મુખત્યાર છે. અને કોઇ માણસ સદરહુ પ્રકારની પરવાનગી વગર સદરહુ પ્રકારની અડાળી અથવા છત્તાં અથવા ચોરડીઓ કરશે તો તે આ આકટ માં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

ટીકા

કોમેટ, એનડ, ટોરટ, કલમ ૨૧૫ જે છાપરે ખપેડો હોય એવી સ્ત્રીજ અસલ હોય તે નાથી ઉઘી કરી શકાય.

આ કલમ ઉપર નીચે મુજબ બાયસેજ થઇ છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૪૨ ની રકમ ૩ મુજબ.

છજી દાખલી અથવા ખપેડો કરવાની રજા યોગ્ય લાગ્યા મુજબ આપવામાં આવશે, પણ તે એવી રીતે કે મકાનની પાસેની જમીનથી ફુટ બાર કરતાં નીચે બનાવવી ન જોઇએ. અને જે મકાનને છજી દાખલી અગર ખપેડો કરવો હોય તે મકાનના છાપરાના નેવ સામે મકાનના નેવથી ૮ ફુટનું ક્ષીતીજ સમસુત અંતર કરતાં ઓછે છેટે ન જોઇએ. આ પેટા કાતુન પ્રમાણે બ્યારે કોઈને રજા આપવામાં આવશે ત્યારે તેના સામેના ધર અથવા ધરોના માલેક અથવા કબજેદારના ઓછામાં ઓછા તે મુજબ કરવાના હકને પ્રતિબંધ થાય એવી રીતે તે કરવા દેવામાં આવશે નહીં.

જે બાબતોમાં સામસામેના ધરોના નેવનો ક્ષીતીજ સમસુત અંતર આઠ ફુટ કરતાં ઓછો હશે તેવે ઠેકાણે નેવની હદથી બાહાર ન નિકળે એવાં વાંછડીઓ બારીઓને કરવાની રજા આપવામાં આવશે.

કલમ ૪૨ની રકમ ૧-૨ પ્રમાણેનું કામ શુનો નથી એવું મેહેરબાન ડીઝીકટ માસ્ટ્રેટ સાહેબે તા ૨૬-૮-૮૯ ને રોજ જોપલ કરશન મામુનાએકની પોળના વેહેનારનાપર ગુરુતુ પતર મુકેલું તે કામમાં સળ કરેલી તે અપીલમાં રદ કરી ઠરાવ્યું હતું.

The question arises. He is disobedience to a notice under Section 42 Clause 2, punishable under Section, 74, Clause 1 or 23 I think

not. A penalty is only imposed in case of a breach of Section 42, Clause 3.

અપીલમાં છબ્બ નગીનદાસના કામમાં મેહેરબાન અમદાવાદના ડીસ્ટ્રીક્ટ માજિસ્ટ્રેટ સાહેબે ઠરાવ તા. ૧૬ અક્ટોબર સને ૧૮૭૭ માં કરેલો તેમાં ફરમાવ્યું છે કે.

નેજનું-એ અડળી, છબ્બુ અથવા કોટડી કહેવાય નહીં, માટે કલમ ૪૨ ની રકમ ૩ પ્રમાણે કંઈપણ ગુન્હો થયો નથી.

કાળુપુરના જેઠાલાલ ઉમેદને ડાખલી ખપડો વગર રબાયે કીધા બાબત શબ્દ કરેલી, તે કામમાં મેહેરબાન અમદાવાદના ડીસ્ટ્રીક્ટ માજિસ્ટ્રેટ સાહેબે તા. ૮ અગષ્ટ સને ૧૮૭૭માં ઠરાવ્યું કે જે કામને વાસ્તે પરવાનગી લેવાની જરૂર છે તેમાં એ આવી જતું નથી, તેમજ બીજી, ખપડો કરવાનું કામ છે તે પણ તેમાં આવતું નથી, ડાખલી અને ખપડો બંને જીનાં હતાં તેને ફરી કરવાનું કામ બારના વોલમાં ફેરફાર કરવાનું અથવા વધારો કીધાનું નથી, માટે તે હોમત અને સજા રદ કીધી.

દોડાકાલ મેહેરબાન બીન રબાયે ખપડો કીધો તે કામમાં સજા થએલી તેની અપીલમાં મેહેરબાન અમદાવાદના ડીસ્ટ્રીક્ટ માજિસ્ટ્રેટ સાહેબે તા. ૨૯ જુન સને ૧૮૮૭ને રોજ ઠરાવ કીધો કે, અસલ ખપડો અસલ હતો, ને તદ્દન નવીન કીધો એવો પુરાવો નથી તેથી સજા રદ કરી.

આ બધા દાખલાથી અને કલમ ૪૨ ની અંદર માત્ર રબાય વીના કરે એટલે તદ્દન નવીન કરે તેનું માટે એ કલમ અનુસાર સજા થઈ શકે જીનો હોય તે ફરી કરે તેને રબાયની જરૂર નથી, જેમ કે નામદાર દાખલોટનું ર્લીંગ તા. ૩૦ અગષ્ટ સને ૧૮૮૮ નું હોય તેવી પહેલી દીવાલ કરા કરે તેને નોટીસ કે રબાયની જરૂર નથી તેમ એ છે.

કંઈ પહોંચત તોડે તો તે કાયદેસર ગુન્હો થઈ શકતો નથી, એવો ઠરાવ અપીલમાં સુલતાન અલીના કામમાં અમદાવાદના મેહેરબાન યંગલમ્પનડ સાહેબે તા. ૧૭-૪-૯ નો કીધો છે.

મેહેરબાન અમદાવાદના ડીસ્ટ્રીક્ટ માજિસ્ટ્રેટ સાહેબેનો હુકમ તા. ૩૦ જાનેવારી સને ૧૮૮૪ તા. ૪૭ નો કામ ઠરાવ જનરલ મીટિંગનો હોય તો પણ બાયલોન્ થયો નથી, તો તે કાયદેસર ઠરાવ છે એમ નથી.

ખાહાર ઉપરનાં કામમાં કીધાં તે બાબત અમતલાલ ઉમેદના કામમાં મેહેરબાન ડીસ્ટ્રીક્ટ માજિસ્ટ્રેટ સાહેબે કીધેલો ઠરાવ આલુ છે કે બજી હરકતવાળું કામ હોય તે પ્રોજેક્શન કહેવાય.

Under section 42 Clause 3 the municipality can order a door opening outside and thereby being a projection (Possibly the High Court might hold that a projection means a permanent projection but it has not done yet) to be taken away.

૪૩. હરકોઈ જમીનની વાડ કેઈ સાર્વજનિક સ્ટ્રીટની આબુએ હોય તે સ્ટ્રીટની લેવલ થી ચાર ફૂટ કરતાં ઉંચી અને ચાર ફૂટ કરતાં પહોળી ન વાડ તથા ઝાડો વગેરે બાબત હી રહે તે પ્રમાણે તે કાપવાનું અથવા ખાહારી નાંખવાનું આ નિયમ ને હરકોઈ સાર્વજનિક રસ્તા ઉપર અથવા સ્ટ્રીટ ઉપર જે ઝાડ અથવા છુપલાં કાઢે રીતે આવ્યાં હોય અથવા જેથી તે રસ્તાને અથવા સ્ટ્રીટને ઘોકો પોહાયેતો હોય અથવા હરકત થતી હોય તે ઝાડ અથવા છુપલાં અથવા જે ઝાડ અથવા છુપલાં રસ્તા ઉપર અથવા સ્ટ્રીટ ઉપર આવે તેવો અથવા જેથી તે રસ્તાને અથવા સ્ટ્રીટને ઘોકો પેહોયે અથવા હરકત થાય અથવા નુકશાન લાગે તેવો સંભવ છે એવું મ્યુનિસિપાલિટીને લાગતું હોય તો તે ઝાડ અથવા છુપલાં અથવા હરકોઈ સાર્વજનિક તળાવનું અથવા કુતાનું અથવા પાણી પુર પાડવાની બીજી તજવીજ કરી હોય તેનું પાણી બગડે તેવી રીતે અથવા બગડવા જેવી રીતે તે તળાવ ઉપર અથવા કુતા ઉપર અથવા પાણી પુર

પાડવાને બીજી તજવીજ કરી હોય તે ઉપર જે આડ અથવા છુપણાં આવ્યાં હોય તે કાપી નાંખવાનું અથવા ઝરી નાંખવાનું જમીનના ધણીને અથવા ભોગવટો કરનારને લખેલી નોટીસ આપીને દરખાવવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે.

ટીકા.

પાંડ ખસેડવા માટે નોટીસ છેક દુકાની મુદતની નહીં બોધાયે. મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રજીંગ તા. ૧૧ જુન સને ૧૯૭૪

આ કલમ ઉપર નીચે મુજબ વ્યાખ્યાન થયે છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૪૩ મુજબ

દર વરસે અગ્રેષ્ટ મહીનામાં અગર તેની લગભગ વાડયો છાંટવાની નોટીસો કરવી ને જે માણસ પર એવી નોટીસ આપવામાં આવે તે માણસે જે છાંટણુ થયેલું હોય તે પોતાના ખરેખરી મ્યુનિસિપાલ ડિસ્ટ્રિક્ટ યાદાર જે જગો સેક્ટરી પ્રસંગ કરે તે દેખાણે લેઈ જઈ નાંખવું.

૪૪. કોઈ ઘરની અથવા ઇમારતની બહાર વેણ વર્તમાનસુચક ચંતના તારને સાફ અથવા દીવા સાફ આંકડા, અને મોટી ગટરમાં અને પાણીના ઘરોને આંકડા વગેરે જડાવવા. કામમાં યોગ્ય રીતે વા અથવા જવાને સાફ જરૂર દેખાય તે વી નળીઓ દબી કરવાનો અથવા જડવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે. અને તે આંકડા અને નળીઓ એવી રીતે ઉભી કરવી કે તેથી તે ઘરને અથવા ઇમારતને અથવા પાસેનાં કોઈ ઘરને અથવા ઇમારતને ઉપદ્રવ અથવા અડચણ થાય નહિં.

૪૫. દરએક સ્ટ્રીટ જે નામથી ઓળખાવવી હોય તે નામ તે સ્ટ્રીટના દરએક છેડા ઉપરનાં અથવા ખુણા ઉપરનાં અથવા નાકાં ઉપરનાં ધરતો જે સ્ટ્રીટના નામો લખીને મારવાં ભાગ સહેજ નજરે પડતો હોય તે ભાગ ઉપર મરાવવાને અને ઘરો ઉપર નંબર મારવાં અથવા રંગ વતે કઢાવવાને, અને દરકોઈ ઇમારતની બહારને વોલ જે ભાગ સહેજ નજરે પડતો હોય તે ભાગ ઉપર અથવા તે ઇમારતના વાડાનો દરવાજો રક્તા ઉપર હોય તે દરવાજા ઉપર વખતે વખતે નંબર મરાવવાને મ્યુનિસિપલિટી મુખયાર છે અને તે નામનો અથવા નંબરનો કોઈ માણસ નાશ કરશે અથવા તે કાલાડી નાંખશે અથવા એહેરી નાંખશે અથવા મ્યુનિસિપાલિટીએ જે નામ અથવા નંબર માર્યો હોય તે મુકાને બીજું નામ અથવા નંબર મારશે તો તે માણસ, અને તે નંબર કર્યા પછી તે ધરતો ધણી અથવા ભોગવટો કરનારો તે નંબર પોતાને ખરચે ઠીકઠીક નહીં રાખશે તે ધણી અથવા ભોગવટો કરનારો આ આ આંકડામાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

૪૬. દરકોઈ સ્ટ્રીટમાંનું કોઈ ઘર અથવા ઇમારત અથવા ભીંત અથવા તે ઉપર કાંઈ જડયું હોય તે જરણ થયું છે. અથવા પડવા જેવું થયું છે, જીલ્લું અને જોખમ પોહોંચાડ અથવા તે ઘરમાં અથવા ઇમારતમાં રહેનારાઓને અથવા પાવા સરખી ઇમારતો. સેનાં ઘરને અથવા ઇમારતને અથવા તેમાં રહેનારાઓને અથ

વા રસ્તે આવનાર જનાર લોકોને ગુકશાન પહોંચે તેવું છે એવું મ્યુનિસિપાલિટીની નજરમાં આવે અને રસ્તે આવનારજનાર લોકોના ખચાવ સાફ કુંડ બરાવવાની જરૂર દેખાય તે મ્યુનિસિપાલિટીએ યોગ્ય કુંડ તાબડોતોબ ભરાવવો; અને તે ઘર અથવા ઇમારત અથવા ભીંત અથવા તે ઉપર જે જડયું હોય તે પ્રસંગ પ્રમાણે પાડવાની અથવા મજબુત કરવાની અથવા દુરસ્ત કરવાની જરૂર હોય તે પ્રમાણે તાબડોતોબ કરવા આખત લખેલી નોટીસ ધણીને અથવા તેમાં રહેનારને અપાવવી, અને એ પ્રમાણે નોટીસ આપ્યા પછી ત્રણ દિવસની અંદર તે ધણી અથવા રહેનારો તે ઘર વગેરેની મરામત કરવાને અથવા તે પાડવાને અથવા તે મજબુત કરવાને

સર કરશે નહીં અને તત્પરતાથી તે કામ પુર કરશે નહીં, તો તે ઘર અથવા ઈમારત અથવા ભીત અથવા તે ઉપર જે જડ્યું હોય તે, અથવા તેના જે લાગ પાડવાની અથવા તેની મરામત કરવાની અથવા તે ખીજી રીતે મજબુત કરવાની જરૂર દેખાય તે પ્રમાણે મ્યુનિસિપાલિટીએ કરાવવું. અને મ્યુનિસિપાલિટીને ખરચ થાય તે સઘળો ઘર વગેરેના ધણીએ અથવા તેમાં રહેનારે આપવો, અને તે આ આકટમાં આગળ કહેલી રીતે વસૂલ કરવો. પણ એવું કરાવ્યું છે કે બધા તાત્કાલિક હોય તો બે દિવસની અંદર ચેન્ડ બરવાની ધણીને અથવા રહેનારને પહેલાં લખેલી નોટિસ આપવાનું મ્યુનિસિપાલિટીની નજરમાં આવે તો આપવી અને નોટિસ પ્રમાણે કરવામાં નહીં આવે તો ઉપર કહ્યા પ્રમાણે કરવાનો મ્યુનિસિપાલિટીએ બંદોબસ્ત કરવો.

૪૭ મ્યુનિસિપાલિટીની લખેલી પરવાનગી લીધા વગર અથવા કાયદાસર ખીજા અધિકાર વગર કોઈ માણસ કોઈ સારવજનિક સ્ટ્રીટની ફરસખી ફરસખી ઉચકવા આવત. ધી અથવા ગટર અથવા લાદી અથવા ખીજી સામાન અથવા આડ અથવા ભીત અથવા થાંભલું કાઢાડશે અથવા ઉચકશે અથવા તેમાં ફેરફાર કરશે અથવા સદરહુ પ્રકારની કોઈ ફરસખી અથવા ગટર અથવા લાદી અથવા ખીજી સામાન અથવા કુંડ અથવા ભીત અથવા થાંભલું કાઢાડ્યા અથવા ઉચક્યા પછી અથવા તેમાં ફેરફાર કર્યા પછી નોટીસ આપ્યા કે મ્યુનિસિપાલિટીની ખાત્રી થાય તે રીતે તે પાછું ધાલવાને અથવા જેમ હતું તેમ કરવાને સુકશે તો તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુનેહગારીને લાયક થશે, અને તે સ્ટ્રીટ પેહલેલાંની પેઠે કરવાનો ખરચ થાય તે તેણે આપવો જોઈએ અને તે ખર્ચ આ આકટમાં આગળ કહેલી રીતે વસૂલ કરવો.

૪૮ દરકોષ કેકાણે આ આકટ અમલમાં આવ્યા પછી કોઈ માણસ કોઈ સારવજનિક સ્ટ્રીટમાં ભીત બાંધશે અથવા કોઈ આડ અથવા કુંડેરો અથવા થાંભલું અથવા પાયરી અથવા દુકાન અથવા ખીજી કોઈ ઉત્તેજીન અથવા પદાર્થ અથવા પ્રતિબંધક અથવા સીમાતિ કામક કરશે અથવા ઉભું કરશે અથવા સદરહુ સ્ટ્રીટમાં અથવા સ્ટ્રીટ માંહેની કોઈ ઉઘાડી મોરી અથવા ગટર અથવા મોટી ગટર અથવા નેહરમાં અથવા તે ઉપર કોઈ પેટી અથવા ગાંસડી અથવા માલનો દાગીનો અથવા ખીજી કોઈ જાણુશ સુકસે અથવા સુકાવશે તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુનેહગારીને લાયક થશે અને તે પ્રતિબંધક અથવા સીમાતિકામક કહાડી નાંખવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે. અને એ પ્રમાણે કહાડી નાંખવાનો ખરચ થાય તે તે કરનારો અથવા ઉભું કરનારો માણસે આપવો, અને તે ખરચ આ આકટમાં આગળ કહેલી રીતે વસૂલ કરવાનો અધિકાર છે, અને લોકોને અથવા કોઈ સંખ્યને અડચણ નહીં થાય તે રીતે વાર તેહેવારને દહાડે અને કાર્ય પ્રયોજનની વખતે દરકોષ સારવજનિક સ્ટ્રીટમાં થોડા દહાડા સુધી ઉત્તેજીત કરવા દેવાની અથવા આર દહાડા કરતાં વધી નહીં હોય તેટલી મુદત સુધી પેટાંની સ્ટ્રીટમાં અથવા જગામાં સરપણ શીઝી મુકવા દેવાની પરવાનગી આપવાની આ આકટ ના કોઈ ઠરાવથી મ્યુનિસિપાલિટીને મના છે એવું સમજવું નહીં.

ટીકા.

ખાનગી રસ્તાને અડચણ કરવામાં આવે તેમાં લોકાપકારક કત નથી જાનકાતાય બટાઆ રજી ૨ વીં ૫૦ ૫૬

થેડા જંડેલ ગાડી અડચે કલાક રસ્તામાં ઉભી રાખી તેથી આ કલમ મુજબ ગુનો નથી કલમ ૪૮ માં જે ચીજો છે તેમાં એના સમાશ થતો નથી મુંગાઈ હાથ કોરટ રજીંગ તાં ૨૪ જાનેવારી સને ૧૮૮૭

સરકારી જમીન દખાવી લીધી પણ સરકાર તથા દખાવનાર વચ્ચે માલકીની તકરાર

છે માટે તેની નદી સફાઈ થતાં સુધી ફાળદાસીમાં કામ ન ચાલે હાથ ધરત રૂઝોગ તા. ૩ મે સને ૧૮૮૮

જો ખાનગી રસ્તો હોય ને શરીઆત નથી એમ જણાય તો તેની અડચણ દુર કરવા માછલેટે હુકમ ન કરવો ખીઆરામ ભટાઓજી ૧૫ વીકલી રીપોર્ટ ૬૭

શરીઆતરસ્તો પોહોજો હોય તે હમેશને માટે શાંકડો થાએ તો અપકારક કત્ય ગણાય આર્યખોલડ પાને ૯૬૭ રાણી વીરધ-ટેલીગ્રાફ કંપની.

૪૪ હરકોઈ ઇમારત બાંધવાનો અથવા ભાગવાનો અથવા તેના બહારના બાગમાં ફેરફાર કરવાનો અથવા તેની મરામત કરવાનો કોઈ માણસનો મરામત વીગેરે કરતી વખતે કે ઇરાદો હોય, અને તે કામથી કોઈ સ્ટ્રીટને પ્રતીગંધક અથવા ડ ભરવો.

ધારતી અથવા અડચણ થાય તો તે માણસે તે કામ સર કરવા પહેલાં અને કુંડ ભરવા સાર મ્યુનીસીપાલીટીની પહેલાં લખેલો પરવાનગી લખને જે ઇમારતનું સદરહુ પ્રમાણ કામ ચાલતું હોય તે ઇમારત સ્ટ્રીટથી જુદી રાખવા સાર જોઈએ તેવો કુંડ અથવા આડ ભરાવવી. અને લોડોના બચાવ શાર અથવા અડચણ નહી પડવા દેવા સાર જેટલી સુદત સુધી તે કુંડની અથવા આડની જરૂર હોય તેટલી સુદત સુધી કમીશનરની ખાત્રી પ્રમાણે તે કુંડ અથવા આડ ઉભી રાખીને સારી હાલતમાં રાખવી. અને રાત્રે તે કુંડની અથવા આડની નજીક જોઈએ તેટલું અજવાળું કરાવવું, અને મ્યુનીસીપાલેટી હુકમ કરે સાર તે કુંડ અથવા આડ કઢાડી લઈ જવી. આ કલમના હરાવ વાર્ધ રીતે કોઈ માણસ ચાલશે તો તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુનેહગારીને લાયક થશે.

૫૦ જે સ્ટ્રીટનું અથવા મોટી ગટરનું અથવા મોરીઆનું અથવા ખીજા મોટા જગ. એનું ધણીપણું મ્યુનીસીપાલેટીની પાસે અગ્યું હોય તેમ મરામત વીગેરે કરતી વખતે કે ની કોઈ સ્ટ્રીટ અથવા મોટી ગટર અથવા મોરી અથવા ડ ભરવા અને દીવા કરવા. ખીજા જગા બાંધતી વખતે અથવા તેની મરામત કરતી વખતે

ખતે મ્યુનીસીપાલેટીએ આસપાસના ઘરોને અથવા ઇમારતોને ટેકા આપીને જોખમ નહી લાગવા બાબત ઠીક બંદોબસ્ત રાખવો; અને તે કામ ચાલતું હોય ત્યારે ગાડીઓ અથવા ગાડાં અથવા ખીજાં વાહનો અથવા ઢોરો અથવા ઘેડા આવવા જવાની મના કરવા સાર પોતાની નજરમાં આવે તેવા ઘાંડા અથવા સાંકળો અથવા થાંભલાં હરકોઈ સ્ટ્રીટમાં ખાડા અથવા સ્ટ્રીટમાં રેખાવવાં; અને સ્ટ્રીટમાંની મોટી ગટર અથવા મોરી અથવા ખીજા કામ બાંધતા હોય અથવા તેની મરામત કરતા હોય ત્યારે મ્યુનિસીપાલેટીએ ત્યાંનાં રાત્રે જોઈએ તેવું અજવાળું કરાવવું અને પોહોરો રખાવવો. અને મ્યુનીસીપાલેટીના હુકમ અથવા અનુમત વગર કોઈ માણસ તે ઘાંડામાંના કાંઈ ઘાંડો અથવા સાંકળોમાંના કાંઈ સાંકળા અથવા થાંભલાઓમાંનું કાંઈ થાંભલું કઢાડી નાંખશે અથવા તેમાં કાંઈ ફેરફાર કરશે અથવા કઢાડી લઈ જશે. અથવા દીવા કઢાડી નાંખશે અથવા હોલવશે તો તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુનેહગારીને લાયક થશે.

૫૨. કમીશનરની લખેલી પરવાનગી વગર કોઈ માણસે કોઈ સ્ટ્રીટમાં ઇમારતી લાકડાં અથવા ઇમારતનું સામન મુકવું નહી અથવા ખાડો ખોદવો નહી; અને સદરહુ પ્રકારની પરવાનગી મ્યુનીસીપાલીટીની નજરમાં આવશે સારે બંધ થશે અને તેવી પરવાનગી કોઈ માણસને આપી હોય ત્યારે તે સામાન કઢાડી લઈ જાય ભાં સુધી અથવા મ્યુનીસીપાલીટીની ખાત્રી થાય તે રીતે ખાડો પૂરી નાંખે અથવા ખીજા રીતે ફર

તેને કહે તાં તો સુધી તે માણસે પોતાના અરબથી જરૂર હોય તેવો તે સામાનને અથવા ખાડાને કુંડ ભરાવીને ઘેરી લેવડાવવો; અને રાત્રે જરૂર હોય તેવું તાંમાં અજવાળું કરાવવું. એકાદ માણસ આ કલમના ઠરાવ વીરૂધ્ધ રીતે ચાલશે તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

ટીકા.

ઇમારતી સામાન બાબત દંડ થએલો નેપર અખીલ કામી તે ડીઝીકટ મેજસ્ટ્રેટ સાહેબે ન સાંભળી તે બાબત ડીઝીકટ માજસ્ટ્રેટ સાહેબને હુકમ રદ કરી કાયદેસર કામ ચલાવવા ઠર તા. ૮ માર્ચ સને ૧૮૮૮ નું મુંબાઇ હાઇકોર્ટનું રૂલીંગ.

૫૨ નેષએ તેવી મરામત નહીં કર્યાને લીધે અથવા બચાવને બંધોબસ્ત નહીં કરવાને લીધે અથવા કુંડ વીગેરે નહીં ભરાવી લીધાને લીધે આવનારા જનારા માણસોને ફલાણી જગાથી બેખમ પોહોચે તેવું છે. એવું મ્યુનીશીપ લીટીની નગરમાં આવે તો તે બધ ટાળવા સાડ ચોનીશ કક્ષાકમાં તે જગાની મરામત કરવાનું અથવા તેને કુંડ વીગેરે ભરવાનું અથવા બચાવને બંધોબસ્ત કરવાનું તે જગાના ધણીને લખેલી નોટીસ આપીને ફરમાવવાને મ્યુનીસીપાલિટી મુખ્યસર છે.

ટીકા.

એક કુલો રસ્તાથી કુટ ૮ ફૂટ એક જણના ઘર પાસે હોય તેને કહેશ કરાવવાની તકરારમાં નામદાર મદરાશ હાઇ કોર્ટે ઠરાવ્યું કે આ કલમ પબલીક રસ્તો નથી અને તે રસ્તાની બાજુપર થઇને માણસે જવાને બંધાએલ નથી તેથી સજા રદ કરી તા. ૨૩ ફેબ્રુઆરી ૧૮૮૩ નામદાર મુંબાઇ સરકારનો ઠરાવ નં. ૧૩૭૬ તા. ૧૩ જુન સને ૧૮૭૭ મ્યુનીશીપાલિટી ને કહેરાની નોટીસ આપવાની શખા ન આપવી માજસ્ટ્રેટ પાસે રેલી બેષએ.

૫૩ રકમ ૧ લી—મ્યુનીશીપલિટી ને જગ નથા રીત અને વખત ઠરાવે તે શીવાય બીજી કોઇ સ્ટ્રીટમાં અથવા કોઇ સાર્વજનિક ખાણ ઉપર અથવા નેટી* ઉપર અથવા ઉતરવાની જગાએ અથવા બરતીનું પાણી બ્યાલશુધી થઇ છે તેની નીશાણીની ઉપરના કિ નીચેના સગુદ્ર કિનારાના હરકોઇ ભાગ ઉપર અથવા ને નદીને ભરતી ઝોટ થતી હોય તે નદીના કાંઠાના હરકોઇ ભાગ ઉપર ને કોઇ માણસ ધુળ અથવા કચરો અથવા છાણ અથવા લાદ અથવા રાખ અથવા વાડિમાંનો અથવા રસોડાનો અથવા તખેલામાંનો કચરો અથવા હરકોઇ પ્રકારનો ગોળવાડ અથવા છવજનું સખધી હરકોઇ પદાર્થ અથવા કાચનું અથવા ચીનાઈ માટીનું કુટી ગએલું કાંઇ સામાન અથવા બીજે કાંઇ કચરો પુત્તે અથવા ને બીજે કાંઇ પદાર્થ લોકાપકારક કૃલ હોય અથવા લોકાપકારક કૃલ થઇ શકે તે પદાર્થ નાંખશે અથવા પોતા નાં કુટબમાંનાં અથવા ઘરમાંનાં કાંઈ માણસ પાસે નાંખાવશે અથવા તેને નાંખવા દેશે અને ને કોઇ માણસ કોઇ સારવજનિક સ્ટ્રીટમાં ઝાડો પેશાય કરશે અથવા પોતાનાં કુટબમાંનાં અથવા ઘરમાંનાં કોઇ માણસને કરવા દેશે તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

૫૩ રકમ ૧ લી—મ્યુનીશીપલિટી ને જગ નથા રીત અને વખત ઠરાવે તે શીવાય બીજી કોઇ સ્ટ્રીટમાં અથવા કોઇ સાર્વજનિક ખાણ ઉપર અથવા નેટી* ઉપર અથવા ઉતરવાની જગાએ અથવા બરતીનું પાણી બ્યાલશુધી થઇ છે તેની નીશાણીની ઉપરના કિ નીચેના સગુદ્ર કિનારાના હરકોઇ ભાગ ઉપર અથવા ને નદીને ભરતી ઝોટ થતી હોય તે નદીના કાંઠાના હરકોઇ ભાગ ઉપર ને કોઇ માણસ ધુળ અથવા કચરો અથવા છાણ અથવા લાદ અથવા રાખ અથવા વાડિમાંનો અથવા રસોડાનો અથવા તખેલામાંનો કચરો અથવા હરકોઇ પ્રકારનો ગોળવાડ અથવા છવજનું સખધી હરકોઇ પદાર્થ અથવા કાચનું અથવા ચીનાઈ માટીનું કુટી ગએલું કાંઇ સામાન અથવા બીજે કાંઇ કચરો પુત્તે અથવા ને બીજે કાંઇ પદાર્થ લોકાપકારક કૃલ હોય અથવા લોકાપકારક કૃલ થઇ શકે તે પદાર્થ નાંખશે અથવા પોતા નાં કુટબમાંનાં અથવા ઘરમાંનાં કાંઈ માણસ પાસે નાંખાવશે અથવા તેને નાંખવા દેશે અને ને કોઇ માણસ કોઇ સારવજનિક સ્ટ્રીટમાં ઝાડો પેશાય કરશે અથવા પોતાનાં કુટબમાંનાં અથવા ઘરમાંનાં કોઇ માણસને કરવા દેશે તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

૨૬૨ રકમ ૨—હરકોઇ મેજીડી ગટરમાં અથવા મોરીમાં અથવા કલવડમાં અથવા વિવર મારગમાં અથવા ગટરમાં અથવા પાણીના મારગમાં અથવા તેને મેળવી દીધેલા હરકોઇ નળમાં ઉપર કહેલો કોઇપણ પદાર્થ અથવા મ્યુનીસિપાલિટીની પરવાનગી વગર નરક ને કોઇ માણસ નાંખશે અથવા ધાલશે અથવા પોતાનાં ઘરમાંનાં કોઇ માણસ પાસે નખાવશે અથવા ધાલવશે અથવા તેને તેવું કરવા દેશે તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

ટીકા.

અપકારક કા છે એવું જણાઇ ન આવતું હોય તો તે વાત શાખીત કરવામાં પુરાવો બેષએ. મુંબાઇ હાઇકોર્ટ રૂલીંગ તા. ૨૪ જુન સને ૧૮૮૬

સને ૧૮૬૭ ના આક્ટ ૭ પર ફેસલો કે—ખહેર રસ્તા પર પીસાળ કરવો એ ધુનો છે તોપણ તેથી લોકોને ઉપદ્રવ થયાનો પુરાવો હોય તો ધુનો છે. મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રજીંગ તા. ૨૧ અક્ટોબર સને ૧૮૮૬

નાશાળીઆએ રસ્તામાં પેશાળ કાઢ્યા તે નીશાળ છુટા પછી શીલકના તાબામાં નથી. એ વી બાબતમાં ત.કીદ હુકમ ફરીઆદી મેળવી શકે. મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રજીંગ તા. ૨૬ મેએ સને ૧૮૮૬ રસ્તા પર છાણા સકલપવા મુકે તે ધુનો નથી તેથી ખરેખરો અપકાર થવો જોઈએ તેમ નથી તા. ૮ યુલાઈ સને ૧૮૮૬ મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રજીંગ.

દોર જેણે ગલીની કીની તે ધરતું માણુસ નથી માટે સજા ૨૬. મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રજીંગ તા. ૨૭ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૮૮

ખહેર રસ્તા પર દેહ વરમ કાઢ્યા—કલમ ૨૮૦ પર ફેસલો તેથી ઉપદ્રવ થયાનો પુરાવો હોય તોજ તે ધુનો છે મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રજીંગ તા. ૨૬ મેએ સને ૧૮૮૪

આ કલમ ઉપર નીચે મુજબ ખાસોજ થઈ છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૫૩ મુજબ

આ કલમમાં કયરો અથવા બીજી સ્ત્રીને નાંખવાની જગાએ મુકરર કરવામાં આવી હોય તેમાં નાંખવો અથવા કયરો નાંખવાની મ્યુનિસિપાલિટીએ નીમેલી ડેમાં જઈ નાંખવો.

દર વરશે અઝદ મહીનામાં અથવા તેની લગભગ તનદુસ્તીમાં બીગાડ કરે એવી વતરપતિ ઉગેલી હોય તે કાયદાની નોટીસો આપતી. અને તે પ્રમાણે કરવાને જે રાખીને નોટીસ મળી હોય તેને તે વતરપતિ પેટા કાનુન ૧૦ માં વાડ વીગેરના છાંટણ લેઈ જવાની જે રીત બતાવી છે, તેજ રીતે લેઈ જતી.—

૫૪ હરકોઈ ટાંકીનું અથવા મહેટી ગટરનું પાણી અથવા પોતાની જગામાંની અથવા જમીનમાંની બીજા ગોળો પ્રવાહી પદારથ અથવા બીજો ૫ મહેટી ગટર વગેરેમાંનું પાણી દારથ હરકોઈ રટોટ ઉપર જાય અથવા વેહે અથવા ઉંડે પડે છોડી દેવું.

અથવા રટોટમાં બીનમાંની જરપે તેવું જે કોઈ કરશે અથવા કરાવશે અથવા થવા દેશે તે અથવા મ્યુનિસિપાલિટીની લખેલી પરવાનગી વગર કોઈપણ મહેટી ગટરમાંથી અથવા સંકાસમાંથી ગોળો પદારથ હરકોઈ રટોટમાંના ઉધાડા નળમાં જાય અથવા વેહે અથવા પડે તેવું કોઈ કરશે અથવા કરાવશે અથવા થવા દેશે તે આ આક્ટમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

૫૫ કોઈ માણુસ કોઈ ઇમારતને અથવા જમીનને ધણી અથવા ભોગવો કરનારો હોય તે માણુસ તે ઇમારતમાં કે ઇમારત ઉપર અથવા જમીનમાં કે જમીન ઉપર કોઈ કયરો અથવા છાણુ અથવા લાદ અથવા હાલકો અથવા રાખ અથવા નરક અથવા ગોજ વાડ અથવા હરકોઈ ઉપદ્રવકારક અથવા ગોળો પદારથ ચોવીશ કલાક કરતાં વતીતાર સુધી રાખશે અથવા રાખવા દેશે અથવા યોગ્ય પાત શીવાય બીજી રીતે રાખશે અથવા રાખવા દેશે અથવા સદરહું પાત ગોજ અથવા ઉપદ્રવ કારક સ્થિતિમાં રહેતા દેશે અથવા તેમાંથી ગોજવાડ કાઢાડીને તે સાફ અને ચોખું કરવાની યોગ્ય તમજવીજ કરવાની ગફલત કરશે અથવા સદરહું ઇમારતમાં કે ઇમારત ઉપર અથવા જમીનમાં કે જમીન ઉપર કોઈ જનાવર લોકાપ કારક કૃચ થાય તેવી રીતે રાખશે અથવા રાખવા દેશે તે આ આક્ટમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

ટીકા

ધરમાં વશનારો હોય તે છતાં પોતાની માલકી જમીનમાં ગંદકી રાખે તો ધુનો કહેવાય

નામદાર મુખાઇ હાઇકોર્ટ રૂલીંગ તા. ૯ આગષ્ટ સને ૧૮૮૮

કોઇ જો દુરગંધ ઉઠતી હોય તેથી તદુરસ્તીમાં જંગાડ થાય તેવું નહીં હોય પણ ઇંદ્રી ને તેથી કંટાળો છુટે એવું હોય તો તે દુરગંધી ખસેડવાના કારણસર પુરતું છે. રાણી વીરમ નેલ આરય બેઠડ પાને ૯૫૭

દુરગંધી ખસેડવાના કારણસર ઘણા વરસથી જો પ્રમાણે છે એવો અચાવ થઇ શકે નહીં. રાણી વીરમ કોશ આરય બેઠડ પાને ૯૫૭ કચકતાના પરનો મ્યુનીસીપાલ કમીશનર વી રમ મહમદઅલી.

ખીજાં ઘણાં અપદારક કન પડોશમાં યાએ છે. એવો ભક્ષાવ થઇ શકે નહીં. રશલ જોત કાષ્ઠમશ પુસ્તક ૧૧ લા પાને ૪૩૭

૫૬. નરક અથવા તેનો ખીજો જોળો પદારથ ફલાણીજ વખતમાં લઈ જવો તે વાત કાયદાસર છે એવું વખતે વખતે ઠરાવવાનો અધિકાર મ્યુનિ નરક કઢાડી લઇ જવા બાબત સિપાલિટીને છે. અને મ્યુનિસિપાલિટી જો પ્રમાણે વખત ઠરાવીને તેની નોટિસ દેવી પીટવાને પ્રસિદ્ધ રીતે આપે ત્યાર પછી કોઇ સ્ટ્રીટમાંથી ઠરાવેલી વખત શિવાય ખીજ વખતે સદરહુ પ્રકારનો જોળો પદારથ કોઇ માણસ લઇ જશે અથવા લઇ જવરાવશે તે અને સદરહુ પ્રમાણે મ્યુનિસિપાલિટીએ વખત ઠરાવી હોય અથવા નહીં હોય તેપણુ હરકોઇ વખતે કોઇ માણસ માટેનો પદારથ અથવા મધ્યહારનહીં નિકળે તેવાં જરાજર દાંકણાં વગરનું ગાડું અથવા ગાડી અથવા પાત્ર અથવા વાસણ અથવા સદરહુ કામ સાર વાપરશે તે, અથવા એવો જોળો પદારથ કઢાડી લઇ જતાં જાણીનેહીને અથ વા બેપરવાઈથી નાંખશે અથવા ઢોળશે તે અથવા જે જગ્યાએ એવો જોળો પદારથ પડ્યો હોય અથવા ઢાળ્યો હોય તે જગ્યા ધ્યાન રાખીને વાળીને સાફ કરશે નહીં તે, અથવા જે વાસણમાં એવો જોળો પદારથ હોય તે વાસણુ કોઇ પ્રસિદ્ધ જગ્યાએ માંડશે અથવા મુકશે તે, અથવા એવો જોળો પદારથ લઇ જવા સાર પ્રસિદ્ધ રીતે નોટિસ આપીને વખતે વખતે સ્ટ્રીટ અથવા માર્ગ ઠરાવે તે મુકીને ખીજ સ્ટ્રીટ અથવા માર્ગે સદરહુ પ્રકારનાં હરકંઈ કામે લગાડેલું ગાડું અથવા ગાડી દંકશે અથવા દંકાવશે અથવા ગાડું અથવા ગાડી અથવા પાત્ર અથવા વાસણુ લઇ જશે અથવા લઇ જવડાવશે તે આ આદર્શમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

૫૭. રકમ ૬ લી—કોઇ ઇમારતનો અથવા જમીનનો ભોગવટો કરનારને અથવા ભોગ વટો કરનારાઓને અથવા મ્યુનીસીપાલ ડિસ્ટ્રિક્ટમાંના અથવા ડિસ્ટ્રિક્ટના મંજુર કરેલા ભાગમાંના સઘળા ભોગવટો કરનારા એને નોટિસ આપ્યા પછી મ્યુનિસિપાલિટી, સદરહુ ઇમાર ત સંબંધી અથવા જમીન સંબંધી અથવા ડિસ્ટ્રિક્ટ સંબંધી ભાગ સંબંધી અથવા હલાલખોરાએ હમશાં જે કામો કરવાં તે કામો પોતાનાં માણસો પાસે કરાવવાને અને તે પ્રમાણે યોગ્ય અંદાજ રત કરવાને મુખ્યત્વાર છે.

રકમ ૨ જી—મ્યુનિસિપાલિટીએ સદરહુ પ્રકારનો અંદાજરત કર્યો હોય ત્યારે જે ઇમારત નું અથવા જમીનનું સદરહુ પ્રમાણે કામ કરવામાં આવતું હોય તે ઇમારતનો અથવા જમીનનો ભોટવટો કરનાર અથવા ભોગવટો કરનારાઓ અથવા જે ડિસ્ટ્રિક્ટ બાબત અથવા ભાગ બાબત સદરહુ પ્રકારની નોટિસ આપી હોય તે ડિસ્ટ્રિક્ટમાંની અથવા ભાગમાંની ઇમારતનો અથવા જમીનનો ભોગવટો કરનારાં સઘળાં માણસો સદરહુ મ્યુનિસિપાલિટીની ઠાતુનો પ્રમાણે સદરહુ કા રણો સાર જે કોઇ વિશેષ કર જેસાડવામાં આવશે તે આપવાને પાત્ર થશે.

૫૮. કોઇ ઇમારત અથવા જમીન વાપરવા લાયક હોય કે ખીજ રીતની હોય તેનો ઘણી અથવા વાપરનારો તેને જોજી અને ઉપદ્રવકારક સ્થિતિ માં રહેવા દેશે, અથવા તે ઇમારતથી અથવા જમીનથી પા

જોજી ઇમારતો વગર

સે રહેનારા લોકોને ઉપદ્રવ થાય છે એવું મ્યુનિસિપાલિટીની નજરમાં આવે તેવી સ્થિતિમાં રહેવા દેસે અથવા તે ઉપર ઉપદ્રવકારક કામ વગેરે જાંબસ યષ્ટ જવા દેશે અને તે સાફ અથવા સ્વચ્છ કરવા બાબત અથવા બીજી રીતે યોગ્ય સ્થિતિમાં રાખવા બાબત મ્યુનિસિપાલિટી લખી ને નોટિસ આપે સ્થાવરપદ્ધતી તેમાં ફરમાવ્યા પ્રમાણે રદ કલાકમાં નહીં કરશે તોતે આ આક્ટમાં આ ગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે તે ધર અથવા ઇમારત માણસને રહેવા લાયક સ્થિતિમાં નથી એવું મ્યુનિસિપાલિટીની નજરમાં આવશે તોતે તે પ્રમાણે લાયક થાય ત્યાંહાં સુધી તે તે કામ સાર વાપરવાની મના કરવાનો મ્યુનિસિપાલિટીને અધિકાર છે.

૫૨. આ આક્ટમાં આગળ કહ્યા પ્રમાણે નોટિસ આપીને સઘળી ઈમારતોમાં તથા જમીનમાં સરજ ઉગે સારથી તે સરજ આથમે ત્યાંહાં સુધીમાં ગ ઇમારતોમાં પેશીને જોવા વગેરે એ તે વખતે પેશીને જોવાનો, અને લોકોની તખીયત ઠીક નો અધિકાર. રાખવા સાર તે સર્વને અથવા તેના કોઈ ભાગને માંહેથી અને ગદારથી દુરત ચુનો યોગાવાનું અને તે બીજી રીતે સાફ કરવાનું લખેલી નોટિસ આપીને ફરમાવવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે અથવા તે કામ સાર મ્યુનિસિપાલિટીએ જે અમલ દારને નીમ્યો હોય તે અમલદારને છે.

૬૦. જોઈએ તેટલી સાર્વજનિક જગા અથવા સમુદ્ર કિનારાનો જે ભાગ ખાનગી મીલકત નહીં હોય તે ભાગ નફાવાના કામમાં વાપરવા સાર ઠરાવી આ નફાવાની જગા. પવાનો અધિકાર અને લોકોને નાફાવાને જાંબસે તેટલાં વગ પડતાં તળાવો અથવા વેહેળા પણ ઠરાવી આપવાનો અધિકાર, અને જનાવરો અથવા કપડાં ઘોવા સાર અને લોકોની તંદુરસ્તી તથા સ્વચ્છતા અને સુખ સંબંધી બીજાં કારણુ સાર તળાવો અથવા હોળે અથવા વેહેળા પણ ઠરાવી આપવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે.

૬૧. આ આક્ટની ૬૦ મી કલમ પ્રમાણે મ્યુનિસિપાલિટીએ કાંઈ હુકમ કર્યો હોય તે ન હો માનીને કોઈ માણસ મ્યુનિસિપાલિટીના કોઈ વેહેળામાં અથવા તળાવમાં અથવા હોળમાં અથવા કુવામાં અથવા ટાંકીમાં અથવા નળમાં અથવા નેહેરમાં નાહારો, અથવા તે

માં કાંઈ જનાવર અથવા પદાર્થ ઘોશે અથવા ઘોવરાવશે, અથવા તેમાં કાંઈ જનાવર અથવા પદાર્થ ફેંકશે અથવા નાંખશે અથવા કોદાવશે અથવા પેસાડશે, અથવા જે પદાર્થ લોકાપકારક કૃત્ય હોય અથવા લોકાપકારક કૃત્ય થાય તેવો હોય તે પદાર્થ તેમાં વેહે તેમ કરશે અથવા વેહેવા દેશે, અથવા તેમાં આણવશે અથવા આણુના દેશે અથવા સંઘરડું પ્રકારનું કાંઈ પાણી જેણે કરીને કાંઈક ખરાય થાય અથવા ખગડે એવું કાંઈ કામકરશે અથવા કોઈ માણસ મ્યુનિસિપલ ડીબ્રીકટમાંના કોઈ તળાવનું અથવા વેહેળાનું અથવા ચરનું, છવજનું સંબંધી અથવા વનસ્પતી સંબંધી અથવા ખનીજ પદાર્થ સંબંધી કાંઈ જણુસથી જોગ્યુ થાય તેવું હોય અથવા લોકાપકારક કૃત થાય તેવું હોય તે જણુસ તે તળાવમાં અથવા વેહેળામાં અથવા ચરમાં મ્યુનિસિપાલિટીની પરવાનગી વગર બીજવશે તેની ઉપર તે વાન માજરરેટની આગળ સાખીત થશે તો તે આ આક્ટમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

ટીકા

નદીમાં લુગડાં ખાયડીએ ધોયાં. ધણીને સગ્ન યઈ, ધણીને હેવા પેષ્ટથી છોડી દીધો કે ધણીએ કાંઈ તે મના કીધેત જગોપર ધોવાને કહ્યું નોતું. તા.૧૨૦ અગસ્ટ સન ૧૮૮૮ સુબાઈ હાઇકોર્ટ રૂલીંગ.

કાકરીઆ તળાવમાં નાવું નહીં તથા પાંણી ખરાબ કરવું નહીં. અમદાવાદ મ્યુનિસિપાલિટીનું જાહેરનામું તા. ૧૧ અક્ટોબર સન ૧૮૮૪.

મ્યુનિસિપાલિટીના હોજના અંદર કોઇએ નાવું અથવા ધોવું નહીં. અમદાવાદ મ્યુનિસિપલિટીનું જાહેરનામું તા. ૧૮ અક્ટોબર સન ૧૮૭૭.

બાવસાર વગેરેએ રંગેલા કપડાં સાંજના છ કલાકથી તે સવારના છ કલાક સુધીમાં ધોવાં નહીં અમદાવાદના દીક્ષીકૃત માજીસ્ટ્રેટનું જાહેરનામું તા. ૨૭ માર્ચ સન ૧૮૮૭ અડકધારે સ્વરના આરાથી ખેરાંમર સુધીને માટે છે. જાહેરનામું કીંવાવના સન ન થઇ શકે હાઇકોર્ટ રૂલીંગ તા. ૩૧ એપ્રિલ સન ૧૮૭૧.

૬૨. જે ખાખીચીયું અથવા ચર અથવા તળાવ અથવા તળાવડી અથવા કુવો અથવા

ખાડા અથવા નાદાર અથવા એકઠું થઇને ભરાઇ રહેલું ગં લોકાપકારક કૃત્ય ઓછું કરવું. ધાતું પાણી કોઇના ખાનગી વાડામાં હોય કે બીજે ટેકાણે હોય તેથી લોકોની તળિયત અગરે અથવા પડોશીઓને ઉપદ્રવ થાય તેવું છે એવું મ્યુનિસિપાલિટીની નજરમાં આવે ત્યારે તે સાફ કરવાનું અથવા પુરી નાંખવાનું અથવા તેમાંથી પાંણી કાઢી નાંખવાનું અથવા તે કાઢી નાંખવાનું અથવા લોકાપકારક કૃત્ય ઓછું કરવાને અથવા કાઢી નાંખવાને જે બંદોબસ્ત કરવાની પોતાના અભિપ્રાય પ્રમાણે જરૂર હોય તે બંદોબસ્ત કરવાનું તેના ધણીને લખેલી નોટીસ આપીને ફરમાવવાને મ્યુનિસિપાલિટી સુખત્યાર છે.

૬૩. મ્યુનિસિપાલિટીની લખેલી પરવાનગી વગર અને તે પરવાનગીમાં કાંઈ રીત કહી હોય તો તે રીત વગર બીજી રીતે જે કોઇ માણસ નરક અગાધ તેવું ખાતર વીગેરે વા થવા ગંધ આવે તેવું ખાતર અથવા બીજી જાણસ ભરી રાખશે. અથવા વાપરશે તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

ટીકા.

જે ખાડામાં કચરો પૂર્જે. એટલે ખાતર નાંખતો હોય તો તેને માટે માજીસ્ટ્રેટથી કંઈ પણ શકે નહીં ફરીઆટીએ દીવાનીમાં દાદમાગવી. શામદસ વી. બોળાદસ ૧ વી. રી. પ્ર. ૩૨૪.

૬૪. જે કોઇ માણસ કોઇ સાર્વજનિક સ્ટ્રીટમાં જતાં આવતાં લોકોને અડચણ થાય અથવા તેઓ નોખમમાં આવે તેવી રીતે તેમાં ઢોરોને અથવા ઢોરોને ઢોરીએ બાંધીને ચરવા બીજા જતાવરોને બાંધશે અથવા પોતાના કુટુંબમાંનાં અથવા હાડવા વગેરે બાંધત.

ધરમાંનાં કોઇ માણસ પાસે તેવું દરાવશે અથવા તેવો તેવું કરવા દેશે અથવા રખવાળ વગર સદરહુ જતાવરોને સુનાં મુકશે અથવા સુનાં રહેવા દેશે તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

ટીકા.

સન ૧૮૬૭ ના આકટ ૭ મુજબ મ્યુનિસિપાલિટીના શાંક્ષત સિવાય માજીસ્ટ્રેટ કામ ચલાવી શકે. મુખ્ય હાઇકોર્ટ ફ્રેન્ચાઈસી રૂલીંગ તા. ૧૪ ડીસેમ્બર સન ૧૮૮૭.

૬૫. મ્યુનિસિપાલ ડિસ્ટ્રિક્ટની હદમાં કાંઈ પણ વેપાર અથવા કારખાતું ચલાવવા સાફ જે કારખાતું અથવા ઇમારત વાપરવામાં આવી હોય તે કાંઈ ધુમાડો બાળી નાંખવો.

રખાનામાં અથવા ઇમારતમાં ઉપીયોગમાં આવેલી અથવા આવવાની દરએક બઢીમાંથી ધુમાડો નિકળે તે બાળી જાય અથવા જેમ અને તેમ ઓછો થાય એવી રીતે તે બઢી સધળે પ્રસંગે બાંધવાનો અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાનો હુકમ જાહેર નોટિસ આપીને ફરમાવવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે, પછી તે વેપારમાં અથવા કારખાનામાં બાંધના સંચાનો ઉપીયોગ થયો હોય કે નહીં હોય તે વાતની ચિંતા નથી, અને સદરહુ હુકમ મળ્યા પ

છી પોતાનો ધુમાડો બાળી નાંખે તેવી રીતે બાંધ્યા વગરની અથવા ફેરફાર કર્યા વગરની બ
ટ્ટી કાંઈ માણસ વાપરશે અથવા વાપરવા દેશે, અથવા સદરહું પ્રકારની કાંઈ ભટ્ટીમાંથી ધુમા
ડો નીકળે તે છેક બળી નબ્ત નહીં, તેવી રીતે બટ્ટી ગફતતથી વાપરશે અથવા વાપરવા દેશે તે
સદરહું પ્રમાણે ગુનેહો કરનાર દરએક માણસને જગતો ધણી હોય અથવા ભેગવટો કરનાર
હોય તેની ઉપર, અથવા તે ધણીએ અથવા ભેગવટો કરનારે તે કામગીરીવિષ્ટ કરવા સાર ર
ખેશે મુખત્યાર હોય અથવા બીજું માણસ હોય તેની ઉપર તે ગુનેહો માજીસ્ટ્રેટની આગળ સા
બિત થશે તેને ધણીમાં ધણી સા રૂપીયા સુધી દંડને લાયક થશે, અને ત્યાર પછી તેની ઉ
પર ગેટલી વાર ગુનેહો સાબિત થસે તેટલી વાર અગાઉ ગુનેહો સાબિત થયા પછી દંડ થશે હ
શે તેથી બમણા દંડને લાયક થશે, પણ એવું કરાવ્યું છે કે લેવાની સડક ઉપરની રાહદારીના
કામ સાર અથવા રસ્તાની ગરામત સાર લોકોગોટિવ એનજીન (આગની ગાડી) વપરાતી હોય
તેને આ કલમનો કાંઈ ફરાવ લાગુ છે એવું સમજવું નહીં.

૬૬ રકમ ૧ લી—જે સારવજનીક બજારો અથવા કસાઇખાનાં મ્યુનીસીપાલીટીએ
બાંધ્યાં હોય અથવા બાંધું કર્યા હોય અથવા જે બીજી બજાર
બજારોને તથા કસાઇ ખાનાંઓ રેતે અથવા કસાઇખાનાંઓને મ્યુનીસીપાલીટીએ લખેલા
ને પરવાના આપવા બાબત.
પરવાના આપ્યા હોય તે શીવાય મનુષ્ય ભક્ષ્ય જતાવરોની
તથા માંસની તથા મોંઢલીની તથા લાછપાલાની બજાર સુધાર અથવા કસાઇખાનાં સાર બીજી
કાંઈ જગા વાપરતી નહીં એવો હુકમ કરવાનો અધિકાર મ્યુનીસીપાલીટીને છે. સદરહું પ્રકારના
પરવાના સધળા માણસોને અથવા આશામીઓને વખતે વખતે આપવાને અથવા નહીં આ
પવાને અથવા આપ્યા હોય તે પાછો લેવાને મ્યુનીસીપાલીટી મુખત્યાર છે.

રકમ ૨ જી—જે કાંઈ માણસ સદરહું હુકમ વીરૂધ્ધ અથવા સદરહું પરવાના વગર સદર
હું પ્રકારના કાંઈ જતાવરો અથવા માલ વેચશે અથવા વેચવાને માંડી મુકશે અથવા કાંઈ જગા
કસાઇખાનાં પ્રમાણે વાપરશે તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુનેહગારીને લાયક થશે

ટીકા

કસાઇ લોકો—ખાટકાવાડમાં રોગી દોર લઇ ગયા તે કાંઈ કાપવાનું ધર નથી—ગાટે ગુનો
નથી મુખાઇ હાઇકોર્ટ ર્લીંગ તા. ૨૦ જુન સને ૧૮૮૯

રાજ્ય પખા ખાજના કામમાં મુખાઇ હાઇ કોર્ટ તા. ૫ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૮૫ વાઝમ
હ પાતું રજર તથા મગન હરજીવન વીગરે તા. ૧૨ અગષ્ટ સને ૧૮૮૬

ધરના ઓટલાપર શાક વેચ્યું તે દુકાન છે બજાર નથી માટે તે જગો ઉપર વેચવાની
મના થઇ શકે નહીં. મુખાઇ હાઇકોર્ટ તા. ૦૨૨ અગષ્ટ સને ૧૮૮૬ ઇ. લારી. ૧૦૬ વા. ૧૧

૬૭ રકમ ૧ લિ—હરકાંઈ સારવજનીક બજાર અથવા કસાઇખાનું વખતે વખતે આ
હું કરવાનો અથવા બંધ કરવાનો અધિકાર મ્યુનીસીપાલીટી
બજારો તથા કસાઇખાનાં બાંધું ને છે. સદરહું પ્રકારની કાંઈ બજાર અથવા કસાઇખાનું કાંઈ
કાંઈ તથા બંધ કરવા અને ભા માણસ વાપરે તે આપત દુકાનનું બાંધું અથવા બીજું બાંધું
કે આપવાં.

અથવા શી લેવાનો અથવા સદરહું બજારમાંની અથવા કસા
ઇખાનાંમાંની કાંઈ દુકાનના અથવા જગાના કબજા ભેગવટોનો હક અથવા સદરહું પ્રકારની
હરકાંઈ બજાર અથવા કસાઇખાનું બીજી રીતે વાપરવાનો હક વખતે વખતે બંદર લીલામ ક
રીતે અથવા બીજી રીતે વેચવાનો પણ અધિકાર મ્યુનીસીપાલીટીને છે.

રકમ ૨ જી—જે કાંઈ માણસ મ્યુનીસીપાલીટીની પરવાનગી વગર અથવા પરવાના વગ
ર સદરહું બજારમાં કાંઈ પણ જીણસ વેચશે અથવા વેચવાને માંડી મુકશે અથવા સદરહું કસા
ઇખાનું વાપરશે તે આ આકટમાં આગળ કહેલી ગુનેહગારીને લાયક થશે.

ટીકા

આ કલમ પ્રમાણે ધરમાં માંશ વેચ્યું તે શારવજનીક બજાર નથી માટે ગુનો નથી તા૦ ૩ અગષ્ટ સને ૧૮૮૮ મુંબાઇ હાઇકોર્ટનું ર્લીંગ

મુંબાઇ હાઇકોર્ટ ફોજદારી ર્લીંગ તા૦ ૩ અગષ્ટ સને ૧૮૮૮ એપ્રિલના ૧૨ જમણવાર માટે માંશ કાપ્યું તેથી તમામ જાતના લોકોને અથવા અડોશી પડોશીને લોકાપકારક કૃત થયું નથી તેથી ગુનો અપકારક કૃતનો ન ગણાએ શીક્ષા રદ કરી.

૬૮ ખાવાનો અથવા પીવાની જાણ સમાપ્ત અથવા પરસ્પરણ વેચવા સાર અથવા પ્રકૃતી બગડે તેવી જાણ આ બરી મુકવા સાર અથવા કસાઇખાનાં સાર જે જગા વપરાય તે જગામાં સઘળી યોગ્ય વખતે પેશીને તે જગા જોવાનો અને તે ઉકાણે જે જાણ હોય તે તપાસવાનો અ

ને તેમાંની કાંઈ જાણ ખાવા અથવા પીવા લાયક નથી એવું નજરમાં આવે તો તે પકડવા નો અધીકાર મ્યુનિસિપાલીટીને અથવા મ્યુનિસિપાલીટીએ એ કામ સાર જે અમલદારને આપ્યાર આપ્યો હોય તે અમલદારને છે, અને તે જાણ ખાવા અથવા પીવા લાયક નથી એ વું બરાબર શાહેદી પુરાવા ઉપરથી માહિયેટની નજરમાં આવે તો તેનો નાશ કરી નાંખવાનો અથવા તે વેચવાને માંડી મુકાય નહીં અથવા ખાવા અથવા પીવામાં નહીં આવે એવી રીતે તેની વ્યવસ્થા કરવાનો તેણે હુકમ કરવો. અને તેનો ધણી અથવા જે માણુશના કબજામાં તે જડે તે માણુશ હીન્દુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૭૩ મી કલમમાં જે સીક્ષા કહી છે તે સીક્ષાને લાયક થસે.

૬૯ ચરખી અથવા ગંધક ગાળવાની અથવા જનાવરનું નકામું માંશ અથવા લોહી અથવા હાડકાં અથવા ચીથરું ઉકાળવાની અથવા બરી મુકવા ફેટલાએક વેપાર આપત નીચમ ની અથવા ઉન અથવા નીમાળા ધોવાની અથવા મુકવવાની ન.

જગા અથવા માછલાં મોંડું દેવાની અથવા તેને આચરવાની અથવા શાયુ કરવાની, અથવા તેલ ઉકાળવાની અથવા રંગ દેવાની અથવા ચામડાં રંગવાની અથવા ચામડાં કમાવવાની અથવા ચામડાં અથવા ચામડાંની જાણ સો તદ્દઆર કરવા ની જગા અથવા ઈટની અથવા ડરાડોળરાંની અથવા ચુનાની ભરી; અથવા સાણુઓખાનું કારખાનું અથવા દારૂ વીગેરે ગાળવાની ભરી, અથવા ખીમ્લુ કારખાનું, અથવા ચામડાં અથવા માછલાં અથવા શીંગડાં અથવા ચામડાં ભરી મુકવાની જગા જેમાંથી ગંદા અથવા તખીયત બગડે તેવો વાસ આવવો હોય તે જગા પ્રમાણે (અથવા ઉપર કહેલાં કારખાનાં પ્રમાણે) અથવા બંદુકના દારૂનું અથવા આતશખાણનું કારખાનું અથવા અવાજ, સાથે કુટે એવો પદારથ અથવા વાસ અથવા પરાળ અથવા ચારપૂત્તે અથવા લાકડાં અથવા નીલાપતી કોયલા અથવા ખીમ્લ શીઘ્રજ્વાળાયાહી પદાર્થ ભરી મુકવાની જગા પ્રમાણે કાંઈ ઇમારત અથવા જગા વપરાતી હોય તે ઇમારતથી અથવા જગાથી પડોશીઓને લોકાપકારક કૃત થાય છે અથવા માણુસના જીવને અથવા તખીયતને અથવા માલ મીલકતને નેબગ લાગે તેવી રીતે તે ઇમારત અથવા જગા વપરાય છે અથવા તે રિયત છે એવું મ્યુનિસિપાલીટીની ખાતરી થય તે રીતે દેખાડવામાં આવશે તો સદરહુ જગા તે કામમાં વાપરવાનું બંધ દરવાનું અથવા ધણી રીતે ઇમારત અથવા જગા લોકાપકારક કલ થશે નહીં અથવા તેથી કોઇને ઇજા થશે નહીં અથવા ધોકા પો હોમશે નહીં એવું પોતાની નજરમાં આવે તે રીતે તે વાપરવાનું ધણીને અથવા બોગવડો કરનારને લખેલી નોટીશ આપીને કરમાવવાનો અધીકાર મ્યુનિસિપાલીટીને છે અને કોઈ માણુશ સદરહુ નોટીશનો હુકમ તોડસે તો તે આ અક્ટમાં આગળ કહેલી ગુનેહગારીને લાયક થસે.

ટીકા

કાંઈ ધંધો બંધ કરવા હુકમ થાય પણ તેની પરોસમાં બીજા ધણા એવા ધંધા કરનારા હોય તોપણ એક જણ નવો વધે તો બંધ થઈ શકે નહીં. રસાયણ કામગીરી પુરતક ૧ હું પાને ૪૩૦

કાંઈ કારખાનું પ્રથમ કંટાળો આવે એવું નહીં હોય તે પાછળથી થાય તો અપકારક ગણાય. રસાયણ કામગીરી પુરતક પેલું પાને ૪૩૮

સને ૧૮૮૪ ના આક્ટ ૨ ની કલમ ૩૩ માં આ બાબત વધારે ખુલાશો છે.

મેહરઆન કમીશનર સાહેબનો હુકમ તા. ૨૫ જુલાઈ સને ૧૮૭૬ નં. ૧૩૧૨ નો આતસબાજના પરવાનાની શી ન લેવી.

શરકારનો ઠરાવ નં. ૫૧૭૯ તા. ૬ અગષ્ટ ૧૮૮૧ આતસબાજ બનાવનાર પાસે પરવાનાની શી ન લેવી.

શરકારનો ઠરાવ તા. ૧૭ અક્ટોબર સને ૧૮૭૯ આતસબાજ વાળાને પરવાનાની જરૂર નથી.

કલકતા હાઇકોર્ટ ફેસલો તા. ૧૬ માર્ચ સને ૧૮૮૨ પાનું ૧૫૯ આતસબાજને પરવાનાની જરૂર નથી.

શરકારનો ઠરાવ તા. ૨૯ ડીસેમ્બર સને ૧૮૮૩ ના. ૪૭૭૬ આ કલમ બાબત બાય લોજ ન કરવી પણ જે ધંધાથી હરકત થતી નજર આવે તો તે બાબત નોટીશથી નીકાલ કરવો.

શરકારનો ઠરાવ નં. ૩૫૩ તા. ૨૩ જાન્યુઆરી ૧૮૯૦ ધંધો કરતાં બંધ ન થાય, તે કામથી હરકત હોય તો નોટીશથી નીકાલ કરવો.

શરકારનો ઠરાવ તા. ૨૩ જાન્યુઆરી સને ૧૮૯૦ નં. ૩૫૩ નો લેશનો સબંધી શી એટલે કર ઠરાવવો નહીં એમ છે.

નંબર ૩૫૩ નો શર્ટીફિકેટ ઠરાવ સને ૧૮૮૪ ના આક્ટ ૨ ની કલમ ૩૩ નીચે દાખલ કીધો છે તાંહાં જેવો.

શરકારનો ઠરાવ તા. ૧૫ જુન સને ૧૮૮૯ નં. ૨૩૧૬ સાથે લી. રી. મેમ્બરો ઠરાવ તા. ૦૯ મે સને ૧૮૮૯ નં. ૪૫૮ લેશનો માત્ર કાયદાએ બતાવેલું જે તેવી બાબતમાં જંગલ કલમ ૬૬ માં લખેલાં કસાબખાનાં અને બજારોને માટે આપવાનો ઠરાવ છે તે પ્રમાણે અપાયે બધા ધંધાની મનાઈ થઈ શકે નહીં. તેમ તેના પરવાના પણ આપવાના નથી માત્ર ઉપરની એજ બાબત માટે અપાય.

ધરમાં ધંધો ચલાવતો હોય તે વીસે લોકોને કાંઈ વેહેમ હોય તે તે વેમથી કંટાળો છુટે તે કંઈ લોકાપકારક કંત નથી હાથ મુજહરઅલી કી. ગંદેરીશાહ ૨૫ વીકલી રી પોર્ટ પ્રિન્ટ ૭૨

મદરાસ હાઇકોર્ટ તા. ૧૬ ડીસેમ્બર સને ૧૮૮૪ નો વાલમ ૮ પાને ૨૦૨ ફેસલો છે કે આતસબાજને પરવાનાની જરૂર નથી.

એક વખત જવાબાબાદી પદારથી ઇમારત બાંધી હતી તેથી આગ લાગી માટે આગનો બચ છે માટે તમારે હેવી રીતની ઇમારત બાંધવી નહીં અથવા બાંધવા દેવી નહીં એ વો હુકમ કીધો પણ તે હુકમ પર કાંઈ વાંધો લેવાતો હોય તો બતાવવાને તક આપી નોતી તેથી વગર શરતી હુકમ ગણી તે નહીં માનવાનું કામ રફ કીધું કલકતા હાઇકોર્ટ તા. ૨૮ ફેવરુઆરી સને ૧૮૮૩ વાલમ ૯ પાનું ૬૩૭

આ કલમ ઉપર નીચે મુજબ બાયલોજ અગદાવાદની મ્યુનિસિપાલિટીએ કરી છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૬૩ મુજબ,

બાસ, કડબ, અગર બીજા આરો અગર સુકાં પાત્રાં, અગર જલદીથી સળગી

હો એવા પ્રકારની ઠાઈ બીજી ખુલી હવામાં કાઢી પણ મકાનથી ૨૫ વારની અંદર સીંચવી ન હો. બીજી મકાનથી ૨૫ વાર કરતાં નજીકના મકાનમાં ચાર હજાર ઘાસનાં પુળીયાં કરતાં અગર કડળી અથવા સરકીના ૨૦૦૦ બે હજાર પુળા કરતાં વધારે, મેનેજીંગ કમિટીની પરવાનગી લીધા વગર લાવવા નહીં.

જંદુકનો દાર, નાન્ટ્રો ગ્લીસેરાઇન એટલે સુરાક્ષારી ગેસાયન, ડાઇનેમાઇટ એટલે અસુરી ભસ્મ, ગનકેટન એટલે જંદુકાચો દાર, સુરંગ ફાઇવના દાર, ફલનીનેટ ગ્રાઇ મરક્યુરી એટલે પારદરુરણુ અથવા બીજી ધાતુઓના રુદુરણ, આતસવાજી યા દારખાતું, પેટ્રોલીયમ અથવા ક્રોસીન તેલ, મેંડેરીન તેલ, રોક એઇલ એટલે લુગી તેલ, મેંચુનમાં અથવા બ્રહ્મદેશમાં બનેલું તેલ, અથવા બીજી સળગી હો એવા પદારથો અથવા પ્રવાહી પદારથો બનાવવા, રાખ વા, ભરી મુકવા, વેચવા, વાપરવા અથવા વેચવા અથવા વાપરવા દારજો બાહ્યર મુકવા માટે અથવા દટો, તથા નળીમાં બાળવા તથા બીજી ગાટી કાઢવી વાકીયા કરવા સાર મ્યુનિસિપાલિટીની હદ માંહેની કાઢ પણ જગ્યાનો ઉપયોગ અગદારાદ મ્યુનિસિપાલિટીની મેનેજીંગ કમીટી તરફથી પરવાનો મેળવ્યા શીવાય કાઢપણુ સખ્સ કરી શકશે નહીં અથવા તેની કાઢપણુ જગ્યાના રંગાટી કરવા માટે, અથવા ચામડાં રંગવા માટે, અથવા કાચાં ચામડાં અથવા તાર, ડામર, અથવા રાજ ભરી મુકવા માટે મજદુર રોને પરવાનો મેળવ્યા શિવાય વાપરી શકશે નહીં, પણ હમેશાં એવું ઠરાવામાં આવ્યું છે કે કાઢપણુ માલેક યા બોગવટો કરનાર સખ્સ પોતાના ઉપભોગને માટે ગરરનો હોય તેટલો મજદુર પદારથોમાંના કાઢપણુ પદારથનો મેળ જયો પોતાના મકાન ઉપર મજદુર રીતે પરવાનો મેળવ્યા શીવાય રાખી શકે.

(અ) મજદુર પેટ્રાકાનુનો અને સરસીને જે પરવાનો આપવામાં આવે તે પરવાનામાં એવું દર્શાવવામાં આવશે કે જે સખ્સને પરવાનો મળ્યો છે તે સખ્સ મજદુર પદારથોનો અથવા પ્રવાહી પદારથોનો અથવા તેમાંના કાઢપણુ પદારથનો કેટલો બધો કામદાર રીતે પરવાનામાં બતાવેલી જગ્યાએ બનાવી શકશે, લેઇ જશે, ભરી મુકશે અથવા વેચવાને માટે રાખશે, અને રંગાટી કરવા માટે અથવા ચામડાં રંગવા માટે અથવા કાચાં ચામડાં, તાર, ડામર, અથવા રાજ ભરી મુકવા માટે કઈ જગ્યાનો ઉપયોગ કરશે તે પણ તે પરવાનામાં દર્શાવવામાં આવશે, અને તે પરવાનામાં દર્શાવેલી મુદત સુધી તે પરવાનો વારંવાર ગણાશે અને બતાવેલી મુદત ઉપરાંત તે પરવાનો વારંવાર ગણાશે નહી, અને વળી તે પરવાનામાં મેનેજીંગ કમીટીને જે સરતો વખતે તે વખતે દાખલ કરવાનું દુરસ્ત લાગે તેવી સરતો તેમાં દાખલ કરવામાં આવશે.

(બ) વળી આવા પરવાનામાં બતાવેલી જગ્યાનો કાઢ સખ્સ માલેક અથવા બોગવટો કરનાર હોય નહીં તો આવો પરવાનો મેળવવા માટે કાઢપણુ સખ્સ લાયક ગણાશે નહીં.

(ક) પેટ્રા કાનુન ૧૩ માં પરચુવેલાં કામે પૈકી કાઢપણુ કામ કરવાને આ પેટ્રાકાનુનો ને પ્રસિધ્ધ થાય ત્યારે અથવા તે પછી કાઢપણુ જગ્યાએ કાઢપણુ કામ થતાં હોય અથવા થવાનાં હોય તેવાં કામોની વ્યવસ્થા અને વહિવટ કેવી રીતે થાય છે તેના ઉપર મ્યુનિસિપલ કમિશનરોની તેમના અમલદારોની અને મજદુર આક્ટની રૂઢી જેમના ઉપર કાંઈ સત્તાઓ અથવા ફરજો નાખી હોય તેવી સત્તાઓ અથવા ફરજો અમલમાં લાવવા જે સખ્સો તેમના કાયદેસર અપ્પીયારથી કામ કરતા હોય તેવા સખ્સોની, દેખરેખ અને તપાસ હમેશાં મહેતી અને તેવી દેખરેખ અને તપાસની તાબેદારીમાં તે વહીવટ અને વ્યવસ્થા થશે. દરેક સખ્સ જે આવા કામની વ્યવસ્થા અને વહિવટ કરતો હોય તે મ્યુનિસિપલ કમિશનરોને, તેમના અમલદારોને અને મજદુર સખ્સોને, તેમની માગણી ઉપરથી, તેમને સ્થાય અને મદદ કરશે, અને આ પ્રમાણે દેખરેખ રાખવામાં અને તપાસ કરવામાં જે કાંઈ અટકાવ અથવા પ્રતિબંધ થાય તે સંધળા દુર કરવાને તેનાથી બનતો પ્રયત્ન કરશે.

(ક) પેટાકાનુન ૧૩ મીમાં બતાવી હોય યા ના બતાવી હોય તેવી કોષપણુ જોખમ ભરેલી વસ્તુઓ અથવા ચીજોમાંની કોષપણુ ચીજ વેચવા માટે અથવા તે રાખવા અથવા ભરી મુકવા માટે અથવા તે લઇ જવા અથવા બનાવવા માટેની બાબતમાં અથવા જે હકીકતો પ્રમાણે તે ચીજો બનાવાય, લઇ જવાય, ભરી મુકાય, અથવા વેચવાને માટે રાખી શકાય તેવી હકીકતોની બાબતમાં, અથવા કઇ જાતનો માન (જે કાંઇ હોય તો) ભરી મુકવાની પરવાનગી આપાય અથવા (જે તેમ હોય તો) મના કરવામાં આવે તેની બાબતમાં અથવા મજકુર જોખમ ભરેલી વસ્તુઓ અને ચીજો અથવા તેમાંની કોષપણુ ચીજ કેવી જાતની અને કેવા જુસ્સાની છે તેની વખતોવખત સાબીતી અથવા પરખ કરવાની તેનું સોધન કરવાની અને તેની પરિસ્થિતિ કરવાની બાબતમાં, અથવા રંગાટી કરવાના ધરની, અથવા ચામડાં રંગવાની જગ્યાની અથવા કાચાં ચામડાં, તાર, ડામર અથવા રાજ ભરી મુકવાની જગ્યાની વ્યવસ્થા અને વહિવટની બાબતમાં દરએક પરવાનો મેળવનાર સખ્સ પરવાનામાં બતાવેલી મુદત સાથે ત્યાં સુધી હમેશાં તે વખતની મેનેજિંગ કમીટી વખતોવખત જે જે સરતો અને હુકમો જણાવશે તે તે સરતો અને હુકમોને તે સખ્સ તાબે થશે.

(દ) જે આ કાનુનોના અર્થ પ્રમાણે ગમે તે પ્રકારની કોષપણુ જોખમ ભરેલી વસ્તુ યા ચીજ આ કાનુનોમાંના કોષપણુ કાનુનથી ઉત્પટ્ટા ચાલીને કરવામાં આવશે, મોદલવામાં અથવા લઇ જવામાં આવશે, અથવા આપવામાં આવશે, અથવા બનામત રાખવામાં અથવા રાખી મુકવામાં અથવા વેચવામાં આવશે, અથવા વાપરવાને માટે અથવા વેચવા માટે તેનો ઉપયોગ કરવામાં અથવા બહાર મુકવામાં આવશે, અથવા મજકુર રીતે ઉત્પટ્ટા ચાલીને જે કોઇ રંગાટી કરવાના ધરની, અથવા ચામડાં રંગવાની જગ્યાની અથવા કાચાં ચામડાં, તાર, ડામર અથવા રાજ ભરી મુકવાની જગ્યાની વ્યવસ્થા અને વહિવટ કરવામાં આવશે, તે મ્યુનિસિપાલિટીનો કોષપણુ નોકર અથવા પોલીસ અમલદાર એવી જોખમ ભરેલી વસ્તુ અથવા ચીજને, અથવા રંગાટી કરવાના ધરમાં અથવા ચામડાં રંગવાની જગ્યામાં અથવા કાચાં ચામડાં, તાર, ડામર અથવા રાજ ભરી મુકવાની જગ્યામાં જે વસ્તુઓ અથવા ચીજો હોય તેને કળજ કરી શકે, અને જે માછરૂંતરેટની રૂ.૩૩ તે ગુન્હેગાર ઉપર તહોમત મુકવામાં આવ્યું હોય તે માછરૂંતરેટ તે સુકરદમો સાંભળે ત્યાં સુધી તેની વસ્તુઓ અથવા ચીજોને તેઓ પોતાના હવાલામાં રાખી શકે.

(કે) જે સખ્સને પરવાનો મળ્યો હોય તેવો સખ્સ જે પરવાનાની મુદતમાં આ પેટાકાનુનોનું, અથવા તેમાંના કોષ પેટાકાનુનોનું, અથવા તે પેટાકાનુનોની રૂ.૩૩ કોષ પરવાનો આપવામાં આવ્યો હોય તેવા પરવાનાનું, અથવા મ્યુનિસિપાલિટીએ વખતોવખત ઠરાવેલા ધારાનું ઉલ્લંઘન કરવાનો કોષ સખ્સ અપરાધી અથવા ગુનેહગાર થશે તો સને ૧૮૭૩ ના મુ'બાઇના આક્ટ ૫ ની કલમ ૬૯ અને ૭૪ માં ઠરાવેલી શીક્ષાઓ ઉપરાંત તેવા સખ્સનો પરવાનો જપ્ત થશે.

૭૧ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ત્રિક્ટની હદ બહાર ગવર્નર ઇન કાઉન્સિલની અથવા તેઓએ જે

મ્યુનિસિપલ હદ બહારના કસા અમલદારને અધીકાર આપ્યો હોય તે અમલદારની મંજુરી હપ્તાનાં વીગેરે.

કરવાની જગા રચાવવાનો અધીકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે અને મ્યુનિસિપલ હદમાં સદરહુ પ્રકારની જગ્યાની વ્યવસ્થા સખ્સની આ આંકટના તથા પેટાની કાનુનોના સંબંધ ઠરાવ સદરહુ જગ્યામાં તે જગ્યા મ્યુનિસિપલ હદમાં હોય તે પ્રમાણે પુરી રીતે ચાલશે.

ટીકા

મુએલુ' જનવર ઉપાડવાનો રૂ. ૧) લેવામાં આવશે તે આગત ત્રણ કલાકમાં ખગર આ

૫મી. અમદાવાદ મ્યુનિસિપાલિટીનું જાહેરનામું તા. ૨૬ અગષ્ટ સને ૧૮૮૫
આ કલમ ઉપર નીચે મુજબ બાયબોજ અમદાવાદની મ્યુનિસિપાલિટીએ કરી છે.

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૭૧ મુજબ.

દરેક સપ્સ જેના મકાનમાં કોઈ જનવર મરી જાય તેને મરણ થયા પછી ત્રણ કલાકની અંદર અથવા રાત્રે મરી ગયું હોય તો સૂર્ય ઉગેથી ત્રણ કલાકની અંદર પોતાના ખર્ચથી સદ રફ મુએલુ જનવર મ્યુનિસિપાલિટીએ નીમેલી જગાએ લેઈ જવું. આગર તે લેઈ જવાને સાર તે જલ્દાના ઇન્સપેક્ટર અથવા મ્યુનિસિપાલ કચેરીમાં કોઈપણ સપ્સને જાહેર કરવું. અને જનવરના શરીરના પ્રમાણમાં તેને ઉપડાવણીના ખર્ચ બદલ એક રૂપિયા અગાઉથી આપવો, કોઈપણ માણસ એવા મુએલા જનવર કોઈ ઉપર બતાવેલા વખતમાં જાહેર કરશે નહીં અથવા તેને લેઈ જશે નહીં તે માણસ રૂપિયા દસ સુધી દંડને પાત્ર થશે.

૭૩ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટમાં અથવા તેના કોઈ ભાગમાં કોઈ વખતે કાંઈ રોગનું ધણુ જ જોર ચાલવાની ધારતી હોય અથવા જોર ચાલ્યું હોય ત્યાં લોકોની તખીયત ઠીક રાખવા કે ગવનર ઇનફાઉન્ટાલની અથવા તેઓએ જે અમલદારને ના વિશેષ પ્રસંગ.

ચોખ્ખ રીતે અખત્યાર આપ્યો હોય તે અમલદારની મંજુરી લેઈને તે જોર અટકાવવા બાબત અથવા તેનું નિવારણ કરવા બાબત અથવા તે બાંધુ કરવા બાબત અથવા બંધ પાડવા બાબત જે બંદોબસ્ત કરવાની જરૂર જણાય તે બંદોબસ્ત કરવા નો અધિકાર આ કલમ ઉપરથી મ્યુનિસિપાલિટીને આપ્યો છે અને મ્યુનિસિપાલિટીને તે બંદોબસ્ત કરવાનું આ કલમ ઉપરથી ફરમાવ્યું છે.

નીકા.

• કોલેરાના વખતમાં પણ નાત જમાડવી બંધ ન થઈ શકે. ગલીઓ સાફ રાખવી એવો બંદોબસ્ત કરી શકાય. તા. ૩૦ જુલાઈ સને ૧૮૮૯ નામદાર મુંબાઈ હાઈકોર્ટનો ઠરાવ હરી હાલ દલપતરામના કામમાં.

નોટીસ પોહોચી શકે તેવું નહીં હોય તો અગત્યને પ્રસંગે નોટીસ પોહોચ્યા શિવાય તાબ ડતોબ કરવાનું કામ કરી શકાય. ૧૪ વીક્ટોરીયેટ પ્રજા ૧૭ એવી બાબત હમેશને માટે મનાઈ હુકમ થઈ શકતો નથી. ગોપીમોહન મલીક વીરધ તારામોતી એ.ધરાય. ઇડિયન. લો. રીપો ટ. કલકત્તા પાને ૭.

મરના અંદર ન્યાત જમાડે તેને મ્યુનિસિપાલિટીની હેવી શતા નથી કે મને કરી શકે. ગલીઓ થાએ તો તે દુર કરાવી શકે. સરકારનો ઠરાવ તા. ૧૯ જુન સને ૧૮૮૯ નં. ૧૫૬૦.

હરીવલમ દલપત અમદાવાદનાએ નાત જમાડેલ તેને જોનરેરી સેકનકલાસ માળુએટ દંડ કોષેતો તે કામમાં નામદાર હાઈકોર્ટે સજા ૨૬ કરી દંડ પાછો આપાવ્યો. ને ઠરાવ્યું કે કલમ ૭૩ મુજબ એવો હુકમ મ્યુનિસિપાલિટી કે કલમ ૧૪૪ મુજબ મેહેરબાન ડીક્લેક્ટ માળુએટ સાહેબ કરી શકે નહીં. તા. ૩૦ જુલાઈ સને ૧૮૮૯ કેશ નં. ૯૧.

૭૪ આ આકડની જે કલમો આ કલમમાં નીચે લખી છે. તેઓના ઠરાવ જે કોઈ માણસ તોડશે તે દરએક ગુન્હા બાબત તે કલમોના સખંધ થી ધણામાં ધણી જે ગુન્હેગારી આ કલમમાં કહી છે તે ગુન્હેગારીને લાયક થશે.

૩૩મી, ૩૮મી, ૩૯મી, ૪૨મી, ૪૫મી, ૪૭મી, ૪૮મી, ૪૯મી,
૫૦મી, ૫૨મી, ૫૩મી, ૫૪મી, ૫૫મી, ૫૬મી ૫૮મી, ૬૩મી,
૬૪મી, ૬૬મી, અને ૬૭મી, કલમ.

} ધણામાં ધણા
૧૫ રૂપિયા સુધી
દંડ.

૬૧ મી કલમ ... ૫૦ રૂપીયા.

૨૯ મી અને ૬૯ મી કલમ ... ૧૦૦ રૂપીયા.

૨૬મ ૨૭— પ્રસંગ પ્રમાણે ગુન્હાની સાબિતી થયા પછી અથવા નોટિસ આપ્યા પછી માણસ આ આક્ટની જે કલમો આ કલમમાં નીચે લખી છે તે કલમમાં કહેવા ગુના કરે તો જારી રાખસે તેની ઉપર કોઈપણ ગુન્હેગારી કરી ચુકી હશે તે સિવાય તબીબી નોટિસ દાખલ કરી ગુન્હે શરૂ કરેલા પ્રમાણે જારી રહેશે તેટલા દાહાડા સુધી દરરોજ સદરહુ કલમોના સંબંધે આ ૨૬મમાં નોટિસી ગુનેગારી લખી છે તેટલી ગુન્હેગારીને તે લાયક થશે:—

૩૮ મી, ૩૯ મી, ૪૨ મી, ૫૫ મી, ૫૬ મી, ૫૮ મી, અને } કલમોમાં કલમો

૬૪ મી કલમ. — ... ૫ રૂપીયા હંડ.

૪૬ મી, ૫૧ મી, અને ૫૨ મી કલમ ... ૧૦"

૩૦ મી કલમ ... ૩૦"

ટીકા.

જારી હંડ બાબત ફરીઆદ જુડી-કરવી નોંધ્યો, એકજ ફરીઆદ પરથી જારી હંડ ન કરી શકાય. મુંબાઈ હાઈકોર્ટ ફોજદારી રજીંગ તા.૦૮ માર્ચ સન ૧૮૮૮ તથા બીજી તા.૨૬ જુલાઈ સન ૧૮૮૮.

જારી ગુનાના કામમાં નોટિસ મનાઈની થી નોંધ્યો. ને તે કામમાં રહેલી નોંધ્યો. તા. ૨૬ જુલાઈ સન ૧૮૮૮ અને તે ખુલ્લી હોવી નોંધ્યો. મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રજીંગ તા. ૨૪ જુન સને ૧૮૮૬.

૭૫. આ આક્ટની ૩૩ મી કલમના આરંભથી તે ૩૯ મી કલમની આખર સુધીની કલમો પ્રમાણે અને ૪૧ મી કલમના આરંભથી તે ૪૩ મી કલમની આખર સુધીની કલમો પ્રમાણે અને ૪૬ મી તથા

૫૮ મી તથા ૬૨ મી અને ૬૯ મી કલમ પ્રમાણે લખેલી નોટિસ મ્યુનિસિપાલિટી આપશે તે સંબંધી નોટિસોમાં કહેલું કામ જે માણસને તે નોટિસ પોહોંચાડી હેતુ તે માણસને નોટલી મુદત માં કરવું નોંધ્યો તેટલી મુદત નોટિસમાં લખવી. તે મુદત મ્યુનિસિપાલિટીના નામરમાં આવે તે પ્રમાણે ત્રણ દાહાડા કરતાં ઓછી નહીં હોય અને એક મહીના કરતાં વધી નહીં હોય તેટલી લખવી. નોટિસની શરૂઆત પ્રમાણે કરવામાં નહીં આવે તો કામ પુરું કરવા સાર જે કાંઈ કરવાની અથવા જે ઇલાજ કરવાની જરૂર હોય તે ઇલાજ કરવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે અને તેનો જે ખર્ચ થાય તે સંબંધી ખર્ચ જે માણસને અથવા માણસોને નોટિસ પોહોંચાડી હોય તે માણસે અથવા માણસોએ આપવો. અને તે આ આક્ટમાં આગળ કહી રીતે વસુલ કરવાનો અધિકાર છે.

ટીકા.

નોટિસ માણસનાર નોંધ્યો. જાહેરનામા જેવું હોય તે ન ચાલે. તા. ૨૩ મનેવારી સને ૧૮૮૯ નં. ૩૫૩ મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રજીંગ.

૬—કામ ચલાવવાની રીત, તથા ફરિયાદી અને હાવા વગેરે.

૭૬. આ આક્ટ પ્રમાણે નોટિસ આપવી હોય તે દરએક નોટિસ જે માણસના નામની હોય તેને હાથોહાથ આપીને પોહોંચાડવી, અથવા તેના કુટુંબના કોઈ પુખ્ત ઉમરના પુરુષને અથવા ચાકરને આપી આવીને પોહોંચાડવી, અથવા તે પ્રમાણે નહીં પોહોંચાડાય તો તે તે માણસને રહેવાની જગાના કો

પ્રશિક્ષક ભાગ ઉપર મારવી. કાંઈ ઇમારત બાબત અથવા જમીન બાબત નોટિસ હોય અને ધણીની રહેવાની જગ્યા મોક્ષમ નહીં હોય તો તે નોટિસ જે ઇમારત બાબત અથવા જમીન બાબત ન હોય તે ઇમારતના અથવા જમીનના કોઈ પ્રશિક્ષક ભાગ ઉપર મારવી એટલે તે ચોગ્ય રીતે પોંદ્યાડી એવું સમજવું.

૭૭. રકમ ૧ લી—આ આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે કાંઈપણ કામ કોઈપણ ધરના અથવા

જમીનના ધણીએ અથવા ભોગવટો કરનારાએ કરવાની જરૂર ધણીએ અથવા ભોગવટો કરનારના હતાં તે કામ કરવામાં નહીં આવે તો તે ન કરવા બાબત ચુ-
ર એ કામ ન કરવું નો તે કરવા નહોતી ઠરાવેલી હોય અથવા નહીં હોયતોપણ તે કામ કરાવ
ના તથા તેના ખર્ચ વસુલ કર વાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે અને તે કામમાં થએલો
ટીને છે.

ખર્ચ જે માણસે તે કામ કરવું જોઈતું હતું તેણે મ્યુનિસિ પાલિટીને આપવો જોઈએ અને તે આ આક્ટમાં આગળ ઠરાવ્યા પ્રમાણે પોતાને ચોગ્ય દેખાય તે પ્રમાણે એક રકમે અથવા હદ્દે હદ્દે વસુલ કરવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે.

રકમ ૨ છ—હુકમ પ્રમાણે ન ચાલનાર માણસ ધરનો અથવા જમીનનો ધણી હશે તો તેણે આપવાનો ખર્ચ તેની પાસેથી વસુલ કરવા બાબત મ્યુ નિસિપાલિટીને વારંતે હેઠળ કહેલા બીજા ઉપવ્ય છે એટલે તે ધણી ઉપર ફરીઆદ કરી હોય અથવા ન હોય અથવા કામ ચલાવ્યું હોય કે નહીં હોય તોય પણ ધણીએ જે ખર્ચ આપ વો જોઈએ તે સમજા અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ જે મા

ણસ સદરહુ પ્રકારના માલિકના હુકમ ઉપરથી તે ધરનો અથવા જમીનનો ભોગવટો તે વખતે અ થવા તે પછી કોઈ પણ વખતે કરતો હશે તેની પાસેથી સમજા ખર્ચ અથવા તેનો કાંઈપણ ભા ગ માગવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે. અને માગણી કર્યા પછી સદરહુ ભોગવટો કરના રે તે ન આપ્યો તો તેની માલમલકત જપ્ત કરીને તે નાણું વસુલ કરવાનો અધિકાર છે. સ દરહુ પ્રકારના ખર્ચ બાબત સદરહુ પ્રકારના જે જે ભોગવટો કરનારાઓ જેટલો અવેજ સદરહુ પ્રમાણે આપ્યો હશે અથવા તેની પાસેથી વસુલ કર્યો હશે તેટલો અવેજ ધણીને જે બાકું આ પવાનું તેમાંથી આદ કરવાનો હક તેને છે.

રકમ ૩ છ—કોઈપણ ધરના અથવા જમીનના ધણી ઉપર આ આક્ટ પ્રમાણે કાંઈ પણ ખર્ચ નાંખ્યો હશે તે બાબત હેઠળ લખેલી રકમથી બાડાની રકમ દેવાની હશે તેથી વધારે રકમ તે ધરનો અથવા જમીનનો ભોગવટો કરનાર વધારે નાણું આપવાને ભોગવ આપવાને પાત્ર નથી એટલે જે ઠેકાણા બાબત સદરહુ પ્રકા ઠો કરનારો લાયક નથી.

રનો ખર્ચ આપવો હશે તે ઠેકાણું જેટલું બાકું માગતી વખતે તે ઠેકાણાના ધણીને દેવું હશે તે રકમથી વધારે રકમ અથવા સદરહુ પ્રકારની માગણી કરીને તે પોતાના જમીનદારને આપીશ નહીં એવી નોટીશ આપ્યા પછી આગળ કોઈ પણ વખતે જે રકમ ચડસે તથા પોતાની તરફથી દેવાની થશે તેથી વધારે રકમ આપવાને પાત્ર ન થી. પણ બાડાની રકમ તમારી કુટલી દેવાની છે તથા તે કાહોને દેવી છે તેનું નામ કામ કહે; એવું મ્યુનિસિપાલિટીએ પુછ્યું હોય, તો તે પ્રમાણે કહેવાને ગફલત કરશે અથવા ના કહેશે તો સદરહુ પ્રમાણે સમજવું નહીં. પણ માગણી કરતી વખતે મહારે બાકું દેવું હતું અથવા બાર પછી હમણાં મહારા ઉપર ચડડેવું છે તેથી માગણી કરેલી રકમ વધારે હતી એ બાબ તની સાબીતી કરવાનો બોજો સદરહુ પ્રકારનો ભોગવટો કરનારા ઉપર રહેશે પણ એવું કરા

વીસેશ હરાવ.

બુદ્ધિ છે કે સદરહુ પ્રકારના કાંધ પણ કામનો ખરચ આપવા બાબત સદરહુ પ્રકારના કાંધ પણ માણસની તથા ધણીની અથવા ભોગવટો કરનારની દરમીયાન કાંધ પણ વીસેશ કરાર થયો હશે તો તે કરારને આ કલમના કાંધ પણ હરાવ ઉપરથી બાંધ આવે છે એવું સમજવું નહીં.

૯૮ કાંધ પણ કામ કે કાંધ પણ ધરના અથવા જમીનના ધણીએ કરવું જોઈએ તે તે નહીં કરશે ત્યારે મ્યુનિસીપાલીટીનું અનુગત લખને તે કામ કરાવી લેવાનો અધિકાર તે ધરનો અથવા જમીનનો ભોગવટો કરનારને છે અને તે કામ બાબત ખર્ચ થશે તે ધણીએ તેને આપવો જોઈએ અથવા સદરહુ પ્રકારના ધણીનું વખતે વખતે પોતાના ઉપર બાહુ ચઢાશે તેમાંથી તે બાદ કરવાનો અધિકાર છે.

૯૯ કાંધપણુ ધર બાબત અથવા જમીન બાબત આ આકટના કાંધ પણ હરાવ અમલમાં લાવવાનો પોતાનો ધરાદો છે એવી નોટીસ તે ધરના અથવા જમીનના ધણીએ તે ધરનો અથવા જમીનનો ભોગવટો કરનારને આપ્યા પછી તે ભોગવટો કરનાર ધણીને તેમ કરવા નહીં દેશે; તે વાતનો પુરાવો થયા પછી ધણી દરખાસ્ત કરે તો હેડળ લખ્યા પ્રમાણે કરવાનો અધિકાર કાંધપણુ માટે છે.

૧૦૦ એટલે આ આકટના હરાવ અમલમાં લાવવા બાબત સદરહુ પ્રકારના ધર બાબત અથવા જમીન બાબત જે કામ કરવાની જરૂર હોય તે સર્વ કામ ધણીને કરી દેવા બાબત સદરહુ પ્રકારના ભોગવટો કરનારને લખેલા હુકમ કરવાનો અધિકાર અને પોતાને ચેન્ડ દેખાય તો સદરહુ પ્રકારની દરખાસ્તનો અથવા હુકમનો ખર્ચ ધણીને આપવા બાબત તે ભોગવટો કરનારને હુકમ કરવાનો પણ અધિકાર માલુમેટો છે. અને હુકમની તારીખથી આઠ દિવસ થયા પછી સદરહુ પ્રકારનો ભોગવટો કરનાર સદરહુ પ્રકારના ધણીને સદરહુ પ્રકારનું કામ કરી આપવાને ના કહેશે તો ભોગવટો કરનારો જેટલા દિવસ ના કહેતો જશે તેટલા દિવસ બદલ તે દર દિવસે પચાસ રૂપિયા સુધી ગુન્હેગારીને પાત્ર થશે અને ભોગવટો કરનારો સદરહુ પ્રમાણે જેટલા દિવસ સુધી ના કહેશે તેટલી મુદત સુધી હેડળ લખેલા પ્રકારની ગુન્હેગારીમાંથી સદરહુ પ્રકારનો દરેક ધણી છુટશે એટલે સદરહુ પ્રકારના કામ કરવાને ચુકવાના સબખી જે ગુન્હેગારીને તે પાત્ર થયો હોત તે ગુન્હેગારીમાંથી છુટશે.

૧૦૧ સુરજ ઉગે ત્યારથી તે સુરજ આથમે ત્યાં સુધીમાં આ આકટનાં કારણ સાર હર કાંધપ્રમારતમાં અથવા જમીનમાં હેડળ લખેલાં કામ સાર જવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલીટીને અથવા મ્યુનિસિપાલીટીએ જે અમલદારને અધિકાર આપ્યો હોય તે અમલદારને છે એટલે જે સરવે (માપણી) અથવા પાહણી કરવાનો (એટલે તપાસ કરીને જોવાનો) પોતાને અધીકાર હોય તે સરવે અથવા પાહણી કરવા સાર તેમજ જે કામ કરવાની આ આકટ પ્રમાણે પોતાને મુખ્યસારી હોય તે કામ કરવા સાર જવાનો અધિકાર છે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે આ આકટમાં બીજી રીતનો હરાવ કર્યો છે તે શીયાય હરકાંધ પ્રમારત અથવા જમીન કાંધ માણસના કબજા ભોગવટામાં હોય તો ત્યાં જવાના પોતાના ધરાદાની લખેલી નોટીશ તે ભોગવટો કરનારને એવીસ કલાક આગળ આપ્યા વગર તે પ્રમારતમાં અથવા જમીનમાં મ્યુનિસિપાલીટી

એ અથવા તેના સદરહુ અમલદારે જવું નહીં. પણ ભોગવટો કરનારો રાજી હશે અને નોટીશ આપ્યા વગર જશે તો ચાલશે. અને બીજી વળી એવું ઠરાવ્યું છે કે જો ઇમારતો માણસોને રહેવા સારૂ વપરાતી હોય તે પ્રસંગે ભોગવટો કરનારાઓની રીતમાન ઉપર તથા ધર્મ સમ્બંધી તેઓના જે નીચાર હોય તે ઉપર યોગ્ય નજર રાખવી,

ટીકા

ધર માપવા ના દીવું એ ગુનોહ નથી. વાત્રમ પ પાત્રુ ૨૩

૮૧. કાંઈ નુકશાનનું વળતર અથવા નુકશાન અથવા ખરચ આપવાનું આ આકટમાં ફરમાવ્યું છે તે બાબત વાંધો પડે તો રકમ બાબત અને તે નુકશાનના વળતર વીગરેના કામ નો ફાળો પાડવાની જરૂર હોય તો તે ફાળો બાબત પાંચ માં લવાદ નીમવા.

માણસોની પંચાતે એકશી કરીને નીકાલ કરવો. પાંચ માણસોમાં બે માણસો મ્યુનીશીપાલીટીએ નીમવાં, અને બે જે માણસને નુકશાનનું વળતર મળવાનું હોય તે માણસે નીમવાં. અને એક સદરહુ પ્રમાણે જે પંચ નીમ્યા હોય તેઓએ પસંદ કરી ને લેવો; અને તે સરપંચ થશે. સદરહુ નુકશાનના વળતરના અથવા નુકશાનના અથવા ખરચના દાવા બાબત એક પક્ષકારને સાંથી બીજા પક્ષકારને નોટીશ પોહોચ્યાની તારીખથી એક મહીનામાં બેઉ પક્ષકારોમાંથી એક પક્ષકાર અથવા બેઉ પક્ષકાર પોત પોતાના પંચ નીમવાને ચુકશે અથવા નીમાએલા પંચ સરપંચ નીમવાને ચુકશે તો બેઉ પક્ષકારોમાંથી એક પક્ષકાર અરજી કરે એટલે પંચાત કરવાને જોટલા પંચની જરૂર હોય તેટલા પંચ ડીરટ્રીક્ટ જડવું નીમવા. સર પંચ નીમ્યાની તારીખથી એક મહિનામાં પંચ ઠરાવ નહીં કરે તો તે કામનો ઠરાવ બેઉ પક્ષકારોમાંથી એક પક્ષકાર અરજી કરે એટલે સત ૧૮૭૦ ના ૧૦ મા આકટના ઠરાવ પ્રમાણે કારટો કરવો.

ટીકા

વંદરાવન દત વીરધ દુવારકાનાથ વીકલી રીપોર્ટ ૨૨ પાને ૪૭ પંચ નીમવાં તે સ્વતંત્ર હોવા જોઈએ વાદી પતીવાદીને લાગતા વળગતા ન જોઈએ મતલબ કે કમીશનરો પંચમાં ની માબ છે તેમ નહીં થઈ શકે.

રાજ સના નદુ જોઆજ વીરધ કમપરેકાઉન પ્રેશીંગ કંપની વીકલી રીપોર્ટ ૨૨ પાનું ૪૩ ઉપરની મતલબનો ફેસલો છે.

ગમે તેવો આખરદાર અને સ્વતંત્ર પણ મ્યુનિશીપાલીટીનો મગાર મળતો હોય તો તારે મ્યુનીશીપાલીટી ટ્રોશીકયુટર હોય તેમાં તે ભાગ લેવાને નાલાયક છે કલકતા વાલમ ૧૦ પા. ૧૮૪

૮૨. હરકાંઈ સાર્વજનિક લોકાપકારક કૃત્ય બાબત ફરિયાદ કરવાનો હુકમ કરવાનો અને હરકાંઈ ગુન્હેગારી વસુલ કરવા બાબત અને આ આકટના ફરિયાદ કરવાનો અધિકાર મ્યુનિશીપાલિટીને છે. ઠરાવ વિરધ ગુન્હો કરનારાં માણસોને શિક્ષા કરવા બાબત નિશિપાલિટીને છે.

કામ ચલાવવાનો હુકમ કરવાનો અને સદરહુ ફરિયાદનો અથવા બીજી કામ ચલાવ્યું હોય તેનો ખર્ચ મ્યુનિસિપલ ફંડમાંથી આપવાનો હુકમ કરવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે. કોઈપણ ગુન્હો બાબત આ આકટ પ્રમાણે ફરિયાદ કરવી હશે તે ગુન્હો થયા પછી ત્રણ મહિનાની અંદર કર્યા વગર કરશે નહીં.

ટીકા

ફરિયાદ ઉપર પ્રેસેસ શી માફ મ્યુનીશીપાલીટીને થઈ છે. નાગદાર સરકારનો ઠરાવ તા. ૧૬ જુલાઈ સને ૧૮૮૪. નં. ૨૫૨૧ અને અરજીનો રકાંપ કોર્ટ શી આકટથી માફ થયેલો છે.

ફેરના ડખાની રૂલની કલમ ૪-૫-૬-૧૨-૧૪-૧૭ મુજબ મ્યુનિસિપાલિટીને અધિકાર સરકારના તા. ૧૭ જાનેવારી સને ૧૮૭૭ નં. ૩૮૩.

૮૩. રકમ ૧ લી.—જે કામ બાબત ગફલત બાબત અથવા હુકમ પ્રમાણે નહીં ચલવા બાબત કોઈ માણસની ઉપર આ આકટમાં ઠરાવેલી કાંઈ મ્યુનિસિપલ માત્ર મિલકતને નુકશાન લગાડ્યું હોય તે શી રીતે બરી લેવું. ગુન્હેગારીનો પેચ આવ્યો હોય તે કામને લીધે અથવા ગફલતને લીધે અથવા હુકમ પ્રમાણે નહીં ચલવાને લીધે તે માણસના હાથથી મ્યુનિસિપાલિટીની માલ મિલકતને કાંઈ નુકશાન લાગ્યું હોય તો તે તે નુકશાન બરી આપવાને તથા ગુન્હેગારી આપવાને પણ લાયક થશે; અને નુકશાનની રકમ બાબત વાંધો પડે ત્યારે તે રકમ જે માણસની ઉપર સદેહુ ગુન્હેગારીનો પેચ આવ્યો હોય તે માણસની ઉપર જે માણસે તે ગુન્હાની સામિતીનો ઠરાવ કર્યો હોય તે માણસે ઠરાવવી. અને તે નુકશાનનો અવેજ માત્ર એટલે નહીં આપે તો જખતી કરીને તે વસૂલ કરવો અને તે પ્રમાણે કરવાસાર તે માણસે વારંટ આપવું.

રકમ ૨ છ.—જખતીનું અને વેચાણનું કામ ચલાવવાને બદલે અથવા આ આકટ પ્રમાણે ઠરાવેલું નુકશાનનું વળતર અથવા ખર્ચ અથવા સઘળું નુકશાન અથવા તેનો કાંઈ ભાગ જખતી કરતાં પણ વસૂલ નહીં થાય તો તે આપવાને જે માણસ પાત્ર હોય તેની ઉપર અને મ્યુનિસિપાલિટીની હાકલ માલ મિલકતને અથવા હકને અથવા અધિકારને બીજી કોઈ રીતે જે માણસે નુકશાન લગાડ્યું હોય અથવા તેમાં ફેરફાર કર્યો હોય અથવા નુકશાન લગાડે અથવા ફેરફાર કરે તેવું નબરમા આવે તે માણસની ઉપર પણ યોગ્ય હકુમતવાળી હરકોઈ કાર્ટમાં ફરીયાદ કરવાનો અધિકાર મ્યુનિસિપાલિટીને છે.

રકમ ૩ છ.—આ આકટ પ્રમાણે મ્યુનિસિપાલિટીને તથા તેના અમલદારોને અને નોકરોને જે અધિકાર મળ્યા હોય તેમાંના કાંઈપણ અધિકાર ચલાવવાથી કોઈ માણસનું નુકશાન થયું હોય તેને, મ્યુનિસિપલ ફંડમાંથી વળતર આપવાને મ્યુનિસિપાલિટી મુખત્યાર છે.

૮૪. આ આકટ પ્રમાણે અથવા આ આકટના ઠરાવ પ્રમાણે કરેલી પેટા કાનુન ઉપરથી જે જ ફરીયાદ કરવી હોય તે હરકોઈ માણસે તેની આગળ માણસેટની હકુમત.

જે જ ફરીયાદ કરવી હોય તે હરકોઈ માણસે તેની આગળ માણસેટની હકુમત. કરવાનો અધિકાર છે. પછી તે માણસેટ મ્યુનિસિપલ કમીશનર હોય કે નહીં હોય તો પણ તે વાતની ચીંતા નથી, અને આ આકટ ઉપરથી અથવા આ આકટ પ્રમાણે કરેલી કોઈપણ પેટની કાનુન ઉપરથી કરેલો દરએક દંડ અથવા ગુન્હેગારી અને બાબતની અથવા બીજા કરની બાકી, અને સદરહુ બાકી સાથે વળી, તે બાકીની રકમના એક ચતુર્થાંશ કરતા કોઈપણ બાબતમાં વધારે નહિ હોય એવો, જે દંડ સદરહુ માણસેટ ફરમાવે તે દંડ અને દુકાનનાં બાકીની તથા બીજાં બાકીની તથા શીની સઘળી બાકી તથા સઘળો ખર્ચ મ્યુનિસિપાલિટીના હુકમ ઉપરથી ફરીયાદ કરશે એટલે ફાજદારી ઇનસાફતું કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદામાં જે રીત લખેલ છે તે રીતે સદરહુ માણસેટની આગળ સંક્ષેપ રીતે કામ ચલાવીને વસૂલ કરવાનો અધિકાર છે.

ટીકા

આ કલમ મુજબ કામ ચુકવવાને બીજા વરગના માણસેટને શક્તા છે. મુંબઈ હાઇકોર્ટ રૂલીંગ તા. ૯ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૧.

મ્યુનિસિપલ કાયદા પ્રમાણે કેદની શીક્ષા નહીં કરતી. મુંબઈ હાઇકોર્ટ રૂલીંગ તા. ૭ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૧.

જો દંડ નહીં વસૂલ આવે એવું હોય અથવા વસૂલ ન કરાય તો પછે કેદ થઈ શકે.

મુ'આઈ હાઈકોર્ટ ર્લીંગ તા. ૨૧ જુન સને ૧૮૭૫ તથા તા. ૨૪ જુન સને ૧૮૭૫

તોહોમતવાલાની તરફથી સાસુ હાજર થઇ હતી. દંડ ૨૬ કીધો મુ'આઈ હાઈકોર્ટ ર્લીંગ તા. ૭ અગષ્ટ સને ૧૮૮૪

તોહોમતવાલાની તરફથી સસરા હાજર હતો. માજીસ્ટ્રેટ પીનલકોડની કલમ ૪ મુજબ કીધું હશે હાવા હલકા કામમાં કાંઈ વધારે કરવાનું નથી મુ'આઈ હાઈકોર્ટ ર્લીંગ તા. ૨૬ અગષ્ટ સને ૧૮૮૪

મ્યુનિસિપાલીટીએ જે નોકરને ફરીઆદ કરવાની શતા આપી છે તેને કલમ ૨૫૦ મુજબ ફરીઆદ કરનારનો દંડ કીધો તે પ્રમાણે નોકરને દંડ થઇ શકે, મુ'આઈ હાઈકોર્ટ ર્લીંગ તા. ૨૧ નવેમ્બર સને ૧૮૮૧

સને ૧૮૬૭ ના આક્ટ ૭ તા. ૭ મ્યુનિસિપાલ આક્ટ મુજબ દંડ મ્યુનિસિપાલિટીમાં અપાય છે તેથી ફરીયાદી અને શાક્ષી બધાનો ખર્ચ મ્યુનિસિપાલીટી આપે. સરકારનો ઠરાવ નં. ૩૫૧૭ તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બર સન ૧૮૮૪

મ્યુનિસિપાલીટી કામ સર માજીસ્ટ્રેટ બોલાવી શકે. સરકારનો ઠરાવ તા. ૨૦ અક્ટોબર સને ૧૮૭૨ નં. ૪૦૭૧

રસ્તાની જમીન દબાવી મ્યુનિસિપાલીટીએ તેને બોલાવ્યો પણ આવ્યો નહી તે છુનો નથી. મુ'આઈ હાઈકોર્ટ ર્લીંગ તા. ૧૧ નવેમ્બર સને ૧૮૭૨

મ્યુનિસિપાલનો કાયદો તોડ્યા આગતના કામની ચોકસી કરવાનો અને દંડ કરવાનો મેનેજીંગ કમીટીને અપભાર નથી. મુ'આઈ હાઈકોર્ટ ર્લીંગ તા. ૪ અક્ટોબર સને ૧૮૭૨

હેવા કામો. કેસડરમાં દાખલ કરવા નામદાર મુ'આઈ હાઈકોર્ટ તા. ૨૨ તા. ૧૭ માર્ચ સને ૧૮૮૦ નં. ૫૮૩

મ્યુનિસિપાલીટી ફેજવારી કામમાંથી પોતે નક્ક કરી હતો. નક્કની શી ન લેવીને સહીવાલી નક્ક માગે તો શી લેવી મેર્યાન કમીશનર સાહેબનો ઠરાવ નં. ૪૧૪ તા. ૧૯ ફેબ્રુઆરી સન ૧૮૮૯

બધા કર અને બાકી વસુલ લેવાની ફરીઆદ બધુ માસમાં કરવી જોઈએ. અને તે છુતાની ફરીઆદ છે. મુ'આઈ હાઈકોર્ટ ર્લીંગ તા. ૩ ડીસેમ્બર સન ૧૮૮૮

જમના પુનઃ જમીનપર પોતાનો હક બતાવેલો તે કામમાં દીવાનીમાં દાવો કીધો હતો. તે કામમાં ઠરાવું કે જ્યાં સુધી જમીન વીશે દીવાની કોર્ટનો ચુકાદો થયો નથી ત્યાં સુધી ફેજવારી કોર્ટે તે વિશે ઇનસાફ કરવાનો નથી. સન ૨૬ ફરી દંડ પાછો આપ્યો.

અમદાવાદ ડીસ્ટ્રીક્ટ માજીસ્ટ્રેટ સાહેબનો હુકમ તા. ૨૨ ૧૨-૭૬

મ્યુનિસિપાલના છુતા આગત પરહદમાંથી માજીસ્ટ્રેટ બોલાવાય નહીં સરકારનો ઠરાવ તા. ૧૪ અગષ્ટ સને ૧૮૭૬ નં. ૪૬૯૪

વારંટ કાઢેલું માંડી વાળવું એ સત્તા કમીટીની નથી. માજીસ્ટ્રેટ માંડી વાળવું અમદાવાદના ડીસ્ટ્રીક્ટ માજીસ્ટ્રેટ સાહેબનો હુકમ તા. ૧૭-૨-૭૯ નાં ૨૩૨

૮૫. સમતમાં અથવા શુન્દાની સમિતીના ઠરાવમાં અથવા જમીનાં વારંટમાં અથવા તેને લગતાં બીજા કામમાં કાંઈ જમી હોય તેથી અથવા તે પદ્ધતીમાં ખામી હોય તો પણ પદ્ધતી પ્રમાણે નહીં હોય તેથી આ આક્ટ પ્રમાણે કાંઈ જમી કાયદા સર છે.

મી કરી હોય તે કાયદા વિરુદ્ધ છે એવું સમજવું નહીં. અને તે જમી કરનારો અતિક્રમણ કરનારો થાય છે એવું સમજવું નહીં. અથવા તે માજીસ્ટ્રેટ આગળ જતાં કાંઈ કામ ગેર રીતે ચલાવ્યું હોય માટે તે આરંભથી જ અતિક્રમણ કરનારો છે એવું સમજવું નહીં. પણ ઉપર કહ્યા પ્રમાણે ગેર રીતે કામ ચલાવ્યાના સમયથી જે માજીસ્ટ્રેટ નુકસાન થયું હોય તે સહળાં માજીસ્ટ્રેટને ચોખ્ખું હકુમતવાળો હરકોષ કોર્ટમાં તે વિષે નુકસાનનું પુરેપુરું વળતર વસુલ કરવાનો અધિકાર છે.

૮૭. કોઈ માજીસ્ટ્રેટ આ આક્ટના ઠરાવ વિરુદ્ધ પોલીશના કોઈ અમલદારના દબત્ત કાંઈ

પોલીસ અમલદારોના અધિકાર.

પર ચુલકા કરતું હોય તેનું નામ તથા કામ ઠેકાણુ તે અમલદારને માલમ નહીં હોય અથવા તે માણસ પોતાનું નામ તથા કામ ઠેકાણુ કહેવાની ના કેહશે, અથવા નામ તથા કામ ઠેકાણુ કહ્યું હશે પણ તેના ખરાબણા બાબત તે પોલીસ અમલદારને શક આવવાનું કારણ હશે તો તે માણસને પકડવાનો અખત્યાર પોલીસ અમલદારને છે અને તે માણસનું નામ તથા કામ ઠેકાણુ ખરેખર માત્રમ પડે ત્યાં સધી તેને યાજ્ઞામાં અટકાવી રાખવાનો અખત્યાર છે. પણ એવું ઠરાવું છે કે આ આ કઠના ઠરાવ પ્રમાણે પકડેલાં દરકાઈ માણસને માજીસ્ટ્રેટની આગળ લાવતાં જોટલી વાર લાગે તે કરતાં વત્તી વાર સુધી અથવા બણામાં બણા ૨૪ કલાક કરતાં વત્તી વાર સુધી કોઇ પણ માજીસ્ટ્રેટના હુકમ વગર કોઇપણ રીતે અટકાવી રાખવું નહીં.

રકમ ૨ છ.—આ આકટના ઠરાવ વિરુદ્ધ કાંઈ ગુન્હો થયો હોય તે ગુન્હા બાબત મ્યુનિશિપાલિટીને તાજડોળ અખર આપવી અને મ્યુનિશિપલ (ખાતાના) અમલદારો અને નોકરો પોતાનો કાયદેસર અખત્યાર ચલાવતા હોય ત્યારે તે સવળા જણાને મદદ કરવી, એ પોલીસના સવળા અમલદારોનું કામ છે.

ટીકા

પોલીસના ખરચને માટે નવો ટાક્સ વંચારો તે મંજુર થવા કમીટીમાંથી તા. ૨૨ એપ્રિલ સન ૧૮૭૧ નં. ૧૮૫૭ નો કાગજ લખ્યો તે ઠરાવેલો ટાક્સ તા. ૨૨ જુન સન ૧૮૭૧ નં. ૧૬૬૫ના નામદાર સરકારના ઠરાવથી મંજુર થયો. પોલીસના ખરચને માટે કમીટીની આ મદદનીમાંથી એક પચ્ચાઈસ આપવા તા. ૫ જુન સન ૧૮૭૨ નં. ૧૫૩૫ નો નામદાર સરકારનો ઠરાવ છે.

૭—મ્યુનિશિપલ હિસાબ અને સરકારનો નિરખંધ.

“૮૮. રકમ ૧—દરએક મ્યુનિશિપલિટીએ પોતાની નિયમિત કાળની સાધારણ સલામતી બરાબ તે સલામાં, ગયા એપ્રિલ મહીનાની ૧ લી તારીખીમાં અને વાન્સીક હિસાબ ખતી જે મુદત વીતી ગઇ તેટલી મુદતમાં થયેલા મ્યુનિશિપલ ખજેટ એસ્ટીમેટ.

કઠના જમા ખરચનો પુરેપુરો હિસાબ અને એપ્રિલ મહીનામાં બરનારી પોતાની સદરહુ પ્રકારની સાધારણ સલામાં, ગયા મારચ મહીનાની ૩૧ મી તારીખને રોજ પુરી થનારી નગરી સાલસાર થયેલો સદરહુ પ્રકારનો જમા ખરચનો પુરેપુરો હિસાબ, તે વખતે તરતજ શરૂ થયેલી નગરી સાલસાર મ્યુનિશિપાલિટીની ઉપજ અને ખરચના ખજેટ એસ્ટીમેટસહીત, તરખાર કરાવીને પોતાની પાસેગુજરાવેલો જોઇએ.”

રકમ ૨ છ. મ્યુનિશિપાલિટીએ પછી તે ગયા વરસના હિસાબ પસાર કરવા, અથવા તેનું આડિટ એટલે તપાસ પેહેલાં થઇ નહીં હોય તો તે થયા પછી પસાર કરવા અને હમણાંજ શરૂ થયેલાં વરસનાં ખજેટમાં જે ખર્ચમાં જોટલા રૂપિયા વાપરવાનું અને જે રીતે અને જે ઇલાજ કરીને વાપરવાનું લખ્યું હોય તે બાબત ઠરાવ કરવો. સદરહુ પ્રમાણે મંજુર કરેલું ખજેટ પ્રસંગ પ્રમાણે વખતે વખતે વધારે ઘટાડે અથવા ફેરવે, યોગ્ય દેખાય તે પ્રમાણે તે કામ સાર રપેશિયલ જનરલ મીટીંગ બોલાવીને તેમાં વધારો ઘટાડો કરવાનો અથવા ફેરવાર કરવાનો અધિકાર છે.

૮૯. મ્યુનિશિપલ હિસાબનું એડિટ વખતે વખતે અને વરસમાં નેદાન એકવાર મ્યુનિ-

હિસાબનું ઓડિટ (એટલે) તપાસ.

સિપાલિટીની કાનુનેગાં જે માણસો ઠરાવવામાં આવશે તે માણસોના હાથે થવું જોઈએ. ઓડિટરને અથવા ઓડિટરને પોતાનાં અધિકારનાં કારણ સારૂ મ્યુનિસિપાલિટીના સચળા હિસાબ તથા ખીજાં દફતરો જોવા નો અધિકાર છે.

૯૦. મ્યુનિસિપાલિટી વાર્શિક હિસાબ આખરનાં પસાર કરે ત્યાર પછી તાળડોળ તે હિસાબ સરકારમાં મોકલવા. તેની એક નકલ અથવા ગવર્નર ઇન કૌન્સિલ દ્વારા તે ગમુના પ્રમાણે હિસાબ ગવર્નર ઇન કૌન્સિલની ઉપર અથવા તેઓએ થોગ્ય રીતે જે અમલદારને અધિકાર આપ્યો હોય તે અમલદારની ઉપર મોકલવા અને તેઓ વખતે વખતે દ્વારા તે પ્રમાણે તે હિસાબ ખાતતની વિગત તથા દસ્તાવેજ પથુ મોકલવા.

૮—મ્યુનિસિપલ કામ ઉઘાડી રીતે ચલાવવું.

૯૪. જમે ખર્ચના ત્રીમાહી અને વાર્શિક હિસાબ અને બજેટ મંજૂર થયા પછી બજેટ હિસાબ જપાવીને પ્રસિધ કરવા. સચળા લોકોને જોવા દેવું અને તે ઠેકાણે અથવા તે ઠેકાણા ની પાસે ઘાંઘ વર્તમાન પત્ર જપાવું હોય તેમાં દેશ ભાષામાં તે હિસાબ અને બજેટ જપાવીને પ્રસિધ કરવું અથવા મ્યુનિસિપાલિટી જે ખીજા ઘાંઘ રીત પસંદ કરે તે રીતે પ્રસિધ કરવું.

સને ૧૮૮૪ નો મુંબાઇનો આક્ટ ૨ નો

મુંબાઇનો ડિસ્ટ્રિક્ટ મ્યુનિસિપલ આક્ટ સુધારવા બાબતનો આક્ટ.

— વર્ગીકૃત —

જે અર્થે મુંબાઇનો ડિસ્ટ્રિક્ટ મ્યુનિસિપલ આક્ટ હેઠળ કહેલી રીતે સુધારવો થાય છે; તે અર્થે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:—

પ્રથમ નિયમો.

૧. આ આક્ટને “સન ૧૮૮૪ નો મુંબાઇનો ડિસ્ટ્રિક્ટ મ્યુનિસિપલ આક્ટ સુધારવા બાબતનો આક્ટ” કહેવો, અને આ આક્ટ તથા મુંબાઇનો ડિસ્ટ્રિક્ટ મ્યુનિસિપલ આક્ટ કે જેને આગળ “મુખ્ય આક્ટ” કહેવો છે એ બંનેને બેગા “સન ૧૮૭૪ ના તથા સન ૧૮૮૪ ના મુંબાઇનો ડિસ્ટ્રિક્ટ મ્યુનિસિપલ આક્ટો” કહેવા.

ક્યાંકાં ક્યાંકાં લાગુ છે.

આ આક્ટ તથા મુખ્ય આક્ટ મુંબાઇ શહેર શિયાળ આખા મુંબાઇ હવાકાને લાગુ છે.

૨. મુખ્ય આક્ટ તથા આ આક્ટ એકજ છે એમ અર્થ. સમજીને આ આક્ટનો અર્થ કરવો જોઈએ.

૩. આ આક્ટ સાથે જોડેલાં પરીશિષ્ટમાં કહેલાં આક્ટો (આક્ટો) ૨૬ કરનારી કલમ. તથા કાયદાઓ તે પરીશિષ્ટના ત્રીજા આસનમાં કહ્યું છે તેટલે સુધી ૨૬ કર્યા છે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ ૨૬ કરવાથી સદરહુ આક્ટો તથા કાયદાઓ પૈકી કોઈ પણ આક્ટો તથા કાયદા પ્રમાણે જે કાંઈ અગાઉ કર્યું હતો તેનાં વ્યવહારોપયોગીપણાને અથવા અવ્યવહારોપયોગીપણાને બાંધ આવશે નહીં. અને તે ૨૬ કરતું આ આક્ટ અગલમાં આવતી વખતે વિધમાન થોડી મુદત સુધીની મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટમાં લાગુ થશે નહીં.

વળી એવું ઠરાવ્યું છે કે આ આક્ટ અમલમાં આવતી વખતે વિધમાન હતો તે દરેક કાયમ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ માંહેના મ્યુનિસિપલ કમિશનર નીમવાનો ક્રમ ગવરનર ઇનકાઉનસિલ આ આક્ટની ૧૧ મી કલમ પ્રમાણે એવી દરેક મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટને માટે તારીખ જાહેર કરે ત્યાં સુધી જાણે આ આક્ટ પસાર થયો નથી એમ સમજીને ચાલશે.

૪. મુખ્ય આક્ટમાં તથા આ આક્ટમાં વિષયથી અ અર્થની કલમ. થવા આગતા પાછલા સંબંધથી બાંધ આવતો ન હોય:—

(૧) જ્યાં જ્યાં “મુંબાઇનું સરકારી ગેઝીટ” આ શબ્દો આવતા હોય ત્યાં ત્યાં તેમને બદલે લિંધમાં “સીધ સરકારી ગેઝીટ” આ શબ્દો દાખલ કરવાના છે એવું સમજવું.

(૨) “મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ” આ શબ્દનો અર્થ “મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ. મુખ્ય આક્ટ પ્રમાણે જે કે.ઇ સ્થાનિક ક્ષેત્ર હાલમાં મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ હોય તે સ્થાનિક ક્ષેત્ર, અને જે કે.ઇ સ્થાનિક ક્ષેત્ર હવે પછી આ આક્ટની ૫ મી કલમ પ્રમાણે મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ કરવામાં આવે અને સદરહુ કલમના ઠરાવ પ્રમાણે સદરહુ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ હોવાની બાંધ થઇ ન હોય તો તે સ્થાનિક ક્ષેત્ર એવો સમજવો.

કલમ ૪ ની પેઠા રકમ ૨ મુકરી છે તે નીચે મુજબ વાંચવી.

(૨) “મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટ” આ શબ્દનો અર્થ મુજબ આક્ટ પ્રમાણે જે કોઇ સ્થાનિક ક્ષેત્ર હાલમાં મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટ હોય તે સ્થાનિક ક્ષેત્ર, અને જે કોઇ સ્થાનિક ક્ષેત્ર હવે પછી આ આક્ટની ૫ મી કલમ પ્રમાણે મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટ કરવામાં આવે તે સ્થાનિક ક્ષેત્ર હોયો સમજવો. પણ જે સદરહુ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટ સદરહુ કલમના ઠરાવ પ્રમાણે બંધ થઇ ન હોય તો આ પ્રમાણે સમજવો.

ટીકા

મ્યુનિસિપાલીટીની હદ તા. ૨૪ નવેમ્બર સન ૧૮૮૧ મુજબ સરકારના ગેઝીટ પાને ૭૪૯ મે હયાલ છે.

મુખ્ય આક્ટમાં:—

સન ૧૮૭૩ના મુજબના ૬ ઠા. આક્ટમાંના કેટલા એક વાક્યો ની વાખ્યા કરી.

(૩) “આ આક્ટ અમલમાં આવ્યાની તારીખ,” “આ આક્ટ પાસ થયાની તારીખ” એ તથા એના જેવાં બીજાં વાક્યોનો અર્થ સિંધમાં સન ૧૮૭૮ ના અક્ટોમ્બર મહિનાની પહેલી તારીખ એવો સમજવો.

આ આક્ટમાં:—

(૪) “સરકારનો પગારદાર નોકર” આ શબ્દમાં જેણે સરકારી ચાકરી છોડી હોય તેને પેનસન મળતું હોય એવા સરકારી નોકરનો સમાવેસ થતો નથી.

(૫) “ભાગનો કમીશનર” આ શબ્દનો અર્થ, સિંધમાં, સિંધનો કમીશનર તથા બીજે ઠેકાણે, સન ૧૮૭૮ ના મુજબના જમીન-મેહેસુલના કાયદા પ્રમાણે નીમેલો ભાગનો કમીશનર એવો સમજવો.

૨.—મ્યુનિસિપાલિટીઓની રચના.

મ્યુનિસિપાલ ડિસ્ટ્રીક્ટો.

૫ આ આક્ટની ૮ મી તથા ૯મી અને ૧૦ મી કલમના ઠરાવોને અનુસરીને, ગવરનર ઇનકાઉનસીલને, મુજબના સરકારી ગ્યાઝીટમાં વખતે વખતે મ્યુનિસિપાલ ડિસ્ટ્રીક્ટોની વાખતે જાહેરનામું છાપીને કોઈપણ સ્થાનિક ક્ષેત્ર મ્યુનિસિપાલ ડિસ્ટ્રીક્ટ છે એવું ઠરાવવાનો અધિકાર છે, અને તેમને વખતે વખતે તેવું જાહેરનામું છાપીને એવી કોઈપણ મ્યુનિસિપાલ ડિસ્ટ્રીક્ટની હદ વધારવાનો, ઓછી કરવાનો અથવા બીજી રીતે તેમાં ફેરફાર કરવાનો, અથવા કોઈપણ સ્થાનિક ક્ષેત્ર ફલાણી તારીખથી જાહેરનામામાં તે તારીખ લખવી, મ્યુનિસિપાલ ડિસ્ટ્રીક્ટ હોવાનું બંધ થશે એવું ઠરાવવાનો અધિકાર છે.

કોઈ નવી મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટ સ્થાપન કરવા બાબતનાં, અથવા કોઈ વિદ્યમાન મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટની હદમાં ફેરફાર કરવા બાબતનાં, એવાં દરએક જાહેરનામામાં, એવી મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટમાં જે ક્ષેત્ર દાખલ કરવાનું અથવા તેમાંથી કઢાડવાનું હશે, જેમ હોય તેમ, તે ક્ષેત્રની સ્થાનિક હદ સ્પષ્ટપણે કહેવી જોઈએ.

જ્યારે કોઈ સ્થાનિક ક્ષેત્ર મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટ હોવાનું બંધ થાય ત્યારે તે ઠેકાણે સ્થાપેલી મ્યુનિસિપાલીટી બંધ થશે, અને એની કોઈ મ્યુનિસિપાલીટીને, અથવા મુખ્ય આક્ટની ૨૦ મી કલમના અમલની રૂઢીએ જે કોઈ મ્યુનિસિપાલીટી હોવાની બંધ થયેલી હશે અથવા તે આક્ટની ૧૬ મી કલમ પ્રમાણે બાગી નાંખી હશે તે મ્યુનિસિપાલીટીને પ્રારંભ થયેલી માલમી લક્ષ અને હક, તેઓને જે ચારજો તથા જવાબદારીઓ લાગુ હશે તેમને અનુસરીને ગવર

નર છતકાંઠાશીલને પ્રાપ્ત થશે, અને તેની ઉપજ, જે કાંઈ હશે તે, સદરહુ મ્યુનીશીપાલીટી ના જે સ્થાનીક ક્ષેત્રમાં હકુમત હતી, તે સ્થાનીક ક્ષેત્રના હિતસારે ગવર્નર છત કાંઠાશીલને ખરચ કરવો જોઈએ.

૬. આ આકટ અમલમાં આવે તે તારીખ પછી, જેમ અને તેમ જાણે, ગવર્નર છત કાંઠાશીલ મુખ્ય સરકારી ગાઝેટમાં જાહેરનામું પ્રસીધ કરી આ આકટ અમલમાં આવે ને, સદરહુ તારીખને રાજ વીધમાન હશે તે અને જે ને તા ત્યારે વીધમાન મ્યુનીશીપલ ડી રીખ પછી હોવાની બંધ થઈ નહીં હોય તે દરએક મ્યુની રીક્ટોની સ્થાનીક હદ ઠરાવવી. સીપલ ડીસ્ટરીક્ટની સ્થાનીક હદ સ્પષ્ટપણે ફરમાવશે, અને આ પ્રમાણે ફરમાવેલી હદની અંદર મુખ્ય આકટ અને આ આકટ અને સદરહુ મ્યુનીશીપલ ડીસ્ટરીક્ટને લાયક હશે તે સઘળી કાનું, પેઠાકાનું તથા હુકમ અમલમાં છે એ જાણત સદરહુ જાહેરનામું નીચેના કુરાવો સમજવો જોઈએ.

આવા પ્રકારની દરએક મ્યુનિશીપલ ડીસ્ટ્રીક્ટમાંની મ્યુનીશીપાલીટીએ અને આ આકટ પ્રમાણે નવી સ્થાપન કરેલી દરએક મ્યુનીશીપાલીટીએ અને મ્યુનીશીપાલ હદ નિશ નોંધી જે મ્યુનીશીપાલીટીની સ્થાનિક હદમાં ઉપર કહ્યા પ્રમાણે ફેર દરસાવવી. ફાર કરવા હશે તે દરએક મ્યુનીશીપાલીટીએ આ કલમના

પેહેલા પારેચાક પ્રમાણે કદાહેલાં જાહેરનામાની અથવા મ્યુનિશીપાલીટી સ્થાપન કરનારા અથવા તેની સ્થાનિક હદમાં ફેરફાર કરનારાં જેમ હોય તેમ, જાહેરનામાની તારીખથી છ મહીનાની અંદર તેના અધીકારને પાત્ર રહેનાર મ્યુનિશીપાલ ડીસ્ટ્રીક્ટની હદ અથવા જદેલેલી હદ સદરહુ જાહેરનામામાં કહ્યા મુજબ જતાવનારાં મજબુત હદ નીશાન કલેક્ટર મંજુર કરે તેવા પ્રકાર નાં તથા તેવી જગ્યાએ ખુદ પોતાને ખરચે ઉભાં કરવાં અથવા બધાવાં એ તે મ્યુનિશીપાલીટી નું કતબ કરમ સમજવું.

ટીકા

નહી અથવા જરાના કીનારા મ્યુનિશીપાલીટીની હદમાં હોય તે પશુ તે સરકારે જક્સિસ આપેલા નહી હોય તે કીનારા મ્યુનિશીપાલીટીના નથી સરકારી છે સરકાર તા. ૬ જુન ૧૮૮૫ નં. ૪૫૫૧

રેતી, કાંકરી મ્યુનિશીપાલીટીની હદની હોય તેની ઉપજ મ્યુનીશીપાલીટીમાં આપવી. મુખ્ય સરકાર તા. ૨૮ માર્ચ ૧૮૮૪ નં. ૧૦૨૬

૭ પાંચમી કલમ પ્રમાણે સ્થાપેલી મ્યુનિશીપાલ ડીસ્ટ્રી મ્યુનિશીપાલ ડીસ્ટ્રીક્ટ થોડી મુદત ને માટેની અથવા કાયમની હશે કટ થોડી મુદતને માટેની હશે અથવા કાયમની હશે.

૮. જે કોઈ સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં મુદત મુદતે મેળો બરાબ છે, અથવા જ્યાંદાં મુદત મુદતે જાત્રાગુ લોકો જાય છે, તે સ્થાનિક ક્ષેત્રને, એવા મેળા અથવા જાત્રા ચાલુ હશે ત્યાંદાં સુધી એવા મેળામાં જનારાં લોકો અથવા જાત્રાગુ લોકો જે કોઈ પાસેના સ્થાનિક પ્રદેશ માં જતાં આવતાં હશે તે પ્રદેશ સહીત, થોડી મુદતને માટેની મ્યુનિશીપલ ડીસ્ટ્રીક્ટ તરીકે ઠરાવવાનો અધિકાર છે.

૯. જે કોઈ સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં:—

(અ) કોઈ શેહેર, કસબો અથવા થાણું અથવા જે ક્યાં સ્થાનિક ક્ષેત્રે મ્યુનિશીપલ અથવા વધારે પાસે પાસેના શેહેર, કસબા અને થાણું, તે ડીસ્ટ્રીક્ટો છે એમ સમજવું, ની અથવા તેઓની પાસેનું કોઈપણ ગામડું, પર અથવા જ મીનં એ સુધા અથવા શીવાય આવેહે; અથવા

(ખ) કોઇ એક ગામડું, અથવા પર, અથવા પાસે પાસેનાં બે અથવા વધારે ગામડાં અથવા પર આવે છે, તે સ્થાનિક ક્ષેત્ર કાયમ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ છે એવું ઠરાવવાનો અધીકાર છે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે કોઇ પણ શહેરનો, કસબાનો થાણાનો અથવા પરાનો, જે બીજું કોઇ સેહેર, કસબો; થાણું અથવા પર, જે જમીન ઉપર ધરો નહીં હોય એવી એક મા ધલ કરતાં વધારે વીસ્તારની જમીનથી છુટું પડેલું હોય તેની સાથે, તેવું જ વીશેશ કારણ હોય વગર એક કાયમ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટમાં સમાવેશ કરવો નહીં, અને તેવાં જ વીશેશ કારણ હોય તે ૧૦ મી કલમમાં કહેલા ટંદેરામાં અને ૫ મી કલમમાં કહેલા જાહેરનામાં ૨૫૪ રી તે કહેવાં બેઠાં; અને જે કોઇ ક્ષેત્રની વસ્તી બે હજાર માણસો કરતાં ઓછી હશે તે ક્ષેત્રમાં સદરહુ પ્રકારની મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ સ્થાપન કરવી નહીં.

જ્યારે જુદાં જુદાં નામ હોય એવી બે અથવા વધારે જગાની એક મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ કરી હોય ત્યારે તે મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટનું નામ ગવરનર ઇન કાઉન્સિલે ઠરાવવું બેઠાં.

૧૦ કોઇ પણ સ્થાનિક ક્ષેત્રને કાયમ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ તરીકે ઠરાવનાર, અથવા એવી કોઇ પણ ડિસ્ટ્રિક્ટના હદમાં ફેરફાર કરનાર અથવા કોઇ સ્થાનિક ક્ષેત્ર મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ હોવાનું બંધ થસે એવું ઠરાવનાર કોઇ પણ જાહેરનામું પ્રસિધ્ધ કરવાની અગાઉ એ છામાં ઓછા બે મહીના આગમ્ય ગવરનર ઇન કાઉન્સિલે, એવા સ્થાનિક ક્ષેત્રને મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ કરવાનું અથવા તે મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટની હદમાં અમુક રીતે ફેરફાર કરવાનું અથવા એવું સ્થાનિક ક્ષેત્ર મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ હોવાનું બંધ થશે એવું ઠરાવવાનું જોમ હોય તેમ, યોજ્યું છે એવો એક ટંદેરો મુખ્ય સરકારી ઝાઝેટમાં અંગરેજી ભાષામાં; તથા સ્થાનિક વરતમાન પત્રો હોય તો, તેઓમાંના ઓછામાં ઓછાં એક વરતમાન પત્રમાં જે ડિસ્ટ્રિક્ટમાં એવું સ્થાનિક ક્ષેત્ર હશે તે ડિસ્ટ્રિક્ટની ભાષામાં પ્રસિધ્ધ કરાવવો બેઠાં; અને સદરહુ સ્થાનિક ક્ષેત્રમાંહેને પ્રસિધ્ધ ઠેકાણે સદરહુ ડિસ્ટ્રિક્ટની ભાષામાં તે લગાડવો બેઠાં, અને તેમાં લખવું બેઠાં કે સદરહુ યોજના બાબત જે માણસોને કાંઈ હરકત હોય તે સવળાં માણસોએ, તે હરકત કારણો સુધાં સદરહુ ટંદેરાની તારીખથી બે મહીનાની અંદર સરકારને કોઇ એક સેક્ટરી ઉપર લખી બે કલવી.

સદરહુ પ્રમાણે બે હરકત લખી મોકલી હોય તો તે ગવરનર ઇન કાઉન્સિલના મત પ્રમાણે અપુરતી અથવા અવ્યવહારોપયોગી હોય સીધા ઉપર કહેલા પ્રકારનું જાહેરનામું તેમજ પ્રસિધ્ધ કરવું નહીં.

૧૧ દરએક કાયમ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટમાં એક મ્યુનિસિપાલીટીઓની સાધા નીશીપાલીટી હોવી બેઠાં.

આ આક્ટમાં આગળ બીજી રીતે ઠરાવ્યું છે તે ખારેજ કરીને આ આક્ટ પ્રમાણે નવી સ્થાપેલી સદરહુ પ્રકારની દરએક મ્યુનિસિપાલીટીમાં, અને આ આક્ટ અમલમાં આવે તે વખતે દરએક વીજમાન કાયમ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ સાથે ગવરનર ઇન કાઉન્સિલ જે તારીખ જાહેર કરશે તે તારીખ અને તે તારીખ પછી એવી દરએક મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ માંહેની મ્યુનિસિપાલીટીમાં:—

(અ) ચુંટી કહાડેલા કમીશનરો હશે;

(બ) જે સમયેને ગવરનર ઇન કાઉન્સિલ, અથવા આ બાબત જે કોઈ અમલદાર તે તે અધીકાર આપસે તે અમલદાર નીમે, એવા કોઈ સમયે હશે તો, તે સ

અસી હશે, તે સમયેને “નીમેલા કમીશનરો” કહેવામાં આવશે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે ચુંટી કહાડેલા કમીશનરોની સંખ્યા, અધ્યક્ષ શીવાય, કુલ સંખ્યાના અર્ધ કરતાં ઓછી નહીં જોઈએ, અને નીમેલા કમીશનરો પૈકી અર્ધ કરતાં વધારે કમીશનરો સરકારના પગારદાર નોકર નહીં જોઈએ.

ગવરનર છન કાંઉનશીલને,

૧૨ ગવરનર છન કાંઉનશીલે વખતે વખતે—

કમીશનરોની કુલ સંખ્યા ઠરાવવાનો અધીકાર છે.

(અ) દરએક મ્યુનિસિપાલિટીમાં કમીશનરોની કુલ સંખ્યા કેટલી હોવી જોઈએ એ ઠરાવવું જોઈએ.

ચુંટી કહાડેલા અને નીમેલા કમીશનરોનું પ્રમાણ ઠરાવવાનો અધીકાર છે.

(બ) કોઇ કમીશનરો નીમવાના હોય તો તેઓનું પ્રમાણ અને જે સરકારના પગારદાર નોકર હોય તેઓની સંખ્યા, પાછળની છેત્રી કલમના ઠરાવોને અનુસરીને ઠરાવવી જોઈએ.

ચુટણીનું નીયમન કરવાની કાનૂન કરવાનો અધીકાર છે

(ક) ચુંટી કહાડવાના કમીશનરોની ચુટી કહાડવાની તારીખો અને વખત અને રીત ઠરાવવા સાર ઉમેદવારોની અને મતવાળાઓની લાયકી શી જોઈએ તે ઠરાવવા સાર અને સાધારણતઃ એવી ચુટણીનું નીયમન કરવા સાર આ આક્ટને અનુસરીને કાનૂન કરવાજોઈએ

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે,

કેટલીએક લાયકી કબુલ કરવા બાબત વિશેષ ઠરાવ; અને.

(ડ) ઉમેદવારોના સમૂહમાં ૧૬ મી કલમમાં અને મતવાળાઓના સમૂહમાં ૨૨ મી કલમમાં કહેલી નાલાયકતાને પાત્ર રહીને કોઇ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટમાં રહેનારો કોઇ

યુનિવર્સિટીનો દરએક ફેલો, અને દરએક ગ્રાજ્યુએટ, લાઇકોર્ટની સનદ ધારણ કરનાર દરએક વકીલ, દરએક જ્યુરર, દરએક આસેસર અને દરએક આનરરી માજીસ્ટ્રેટ અને દરએક મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ સાર જે ઓછામાં ઓછી રકમ સરકાર વખતે વખતે ઠરાવશે તે રકમ કરતાં ઓછી નહીં હોય તેટલી રકમના મ્યુનિસિપલ કર આપનારો દરએક સમસ, સદરહુ ડિસ્ટ્રિક્ટમાં ની સદરહુ ચુટણીઓની વખતે ઉમેદવાર અને મતવાળા આ બેઉ હુદાને માટે લાયક થશે.

લાયકીમાં ફેરફાર કરવારે અમલમાં આવશે તે બાબત વિશેષ ઠરાવ.

(ઘ) આ કલમ પ્રમાણે કોઇપણ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટમાં પેહેલી ચુટણી થયા પછી હરકોઇ વખતે, ઉમેદવારોની અથવા મતવાળાઓની લાયકીમાં કોઇ ફેરફાર કરવામાં આવેતો તે, અથવા કોઇ વધારો કરવામાં આવેતો તે,

જે તારીખે એવો ફેરફાર કરયો હશે અથવા એવો વધારો કરયો હશે તે તારીખથી છ મહીનાની અંદર એવી ડિસ્ટ્રિક્ટમાં અમલમાં આવનાર નથી.

૧૩. પાછળની છેલ્લી એ કલમ માંહેના ઠરાવ, જહિલ રેસીડેન્સી કોઇ કાયમ મ્યુનિસિ

અપવાદની બાબતમાં મ્યુનિસિપાલિટીની રચના.

પત્ર ડિસ્ટ્રિક્ટને અથવા જે કોઇ કાયમ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ ને તે નાહાની હોવાને લીધે, અથવા તેમાંના રહેવાશીઓની

પહાત પડવાની સ્થિતિને લીધે, અથવા બીજાં એવાંજ અપવાદનાં કારણને લીધે સદરહુ કલમ માંહેના ઠરાવ માફક આવે એવા નથી એવું. ગવરનર છન

કાંઉનસીલ સદરહુ કારણે એક જાહેરનામામાં લખીને તે જાહેરનામું મુખામના સરકારી ગ્રાન્ટનાં પ્રસિધ્ધ કરીને, હરકાઇ વખતે ફરમાવશે, તે કોઈ કાયમ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટને લાયક એમ સમજવું નહીં.

એવી કોઈ પણ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ માંહેની મ્યુનિસિપાલિટીમાં સઘળા નીમેલા કમીશનરો હશે અથવા કૌટલાએક નીમેલા કમીશનરો અને કૌટલાએક ચુટી કાઢાડેલા કમિશનરો હશે તથા તેઓ, આ કલમના પેહેલા પારેઆદ પ્રમાણે પ્રસિધ્ધ કરેલાં જાહેરનામામાં, અથવા સદરહુ પ્રમાણે, પ્રસિધ્ધ કરેલાં હવે પછીનાં કોઈ પણ જાહેરનામામાં ગવરનર ઈનકાંઉનસિલને જે પ્રમાણે જે સખશો, જે રીત અને જે શરત ઠરાવવાનું યોગ્ય લાગશે, તે પ્રમાણે પ્રમાણે, અને તેવાં આજુસોએ, તેવી રીતે અને તેવી શરતો લાય રહીને નીમેલા અથવા ચુટી કાઢાડેલા હશે.

ગવરનર ઇનકાંઉનસીલને આ કલમ પ્રમાણે તેમજ પ્રસિધ્ધ કરેલાં કોઈ પણ જાહેરનામામાં કોઈ પણ વખતે ફેરફાર કરવાનો, અથવા તે રદ કરવાનો, અખત્યાર છે; અને આ કલમના પેહેલા પારેઆદ પ્રમાણે કરેલું કોઈ પણ જાહેરનામું રદ કરવામાં આવશે તો તે રદ કરવું જે મ્યુનિસિપાલિટીને આપક થશે તે મ્યુનિસિપાલિટી આ બાબતમાં ગવરનર ઇનકાંઉનસીલ જે તારીખ ઠરાવશે, તે તારીખથી પાછળની છેલી એ કલમો પ્રમાણે રચેલી હોવી જોઈએ.

૧૪. આ આક્ટ ઉપરથી અને મુખ્ય આક્ટ ઉપરથી મ્યુનિસિપાલિટીને આપેલા અધિકાર અને સોંપેલાં કામ થોડી મુદતને માટે સ્થાપેલી મ્યુ થોડી મુદતની મ્યુનિસિપાલિટીઓ. નિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટમાં, સરકારે આ બાબતમાં નીમેલી પાસે ની મ્યુનિસિપાલિટીએ અથવા જે મ્યુનિસિપાલિટી તે વખતને વાસ્તેજ ખાસ સ્થાપી હશે અને જેમાં ગવરનર ઇનકાંઉનસીલ ફરમાવશે તેટલા તથા તે રીતે નીમેલા કમીશનરો હશે, તે મ્યુનિસિપાલિટીએ અનુક્રમે, ચલાવવાં જોઈએ તથા કરવાં જોઈએ.

૧૫. કાયમ મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ માંહેની કન્ટ્રીએક મ્યુનિસિપાલિટી “ ની મ્યુનિસિપાલિટી ” એ નામથી સંસ્થાપિત મંડળી થશે, મ્યુનિસિપાલિટીઓની સ્થાપના. તથા તેનું સ્થાનાપનત્વ કાયમ ચાલુ રહેશે અને તેના એક મજિસ્ટ્રો શિક્કો હશે, અને તેને અને તેની ઉપર તેના સંસ્થાપિત નામથી ફરીયાદ કરવાનો અધિકાર હશે. અને જંગમ તથા સ્થાવર આ બેક પ્રકારની મીલકત સંપાદન કરીને ધારણ કરવાનો, તથા જે કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકત તેને સ્વાધીન થઈ હશે અથવા તેણે સંપાદન કરી હશે તે પટે આપવાનો, વેચવાનો અથવા બીજી રીતે બીજાને પ્રાપ્ત કરી આપવાનો, અને કરાર કરવાનો અને આ આક્ટના કારણસાર જરૂરની હોય તે બીજી સઘળી વાત કરવાનો તેને અધિકાર હશે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સ્થાવર મીલકતના સાત વરસ કરતાં વધી મુદતના કોઈ પણ પટા બાબત તથા એવી કોઈ પણ મીલકતનાં કોઈ વેચાણ બાબત અથવા બીજી રીતે બીજાને પ્રાપ્ત કરી આપવા બાબત તે બાગના કમિશનરની અગાઉથી મંજૂરી લીધી નહીં હશે તો તે પટા વેચાણ અથવા બીજી રીતે બીજાને પ્રાપ્ત કરી આપવું એ વ્યવહારોપયોગી થનાર નથી.

મ્યુનિસિપલ કમિસનરોના સંબંધના ઠરાવ.

સામાન્ય લાયકી.

૧૬. કોઈ પણ સ્ત્રી; અને કોઈ સખસ—

(અ) જેની ઉંમર એકવીસ વરસ કરતાં ઓછી હોય તે, અથવા.

(બ) જે જિલ્લા-જડજ અથવા સમારડીનેટ જડજ હોય; અથવા તેઓ પૈકી કોઈપણ નાતાથી કામ કરતો હોય, અથવા;

(ક) જે મુન્દા બાળત છ મહીના કરતાં વધારે મુદતની કેદની શીક્ષા ફરમાવી હોય તેવા મુન્દાસાર કે.ઇ ફોર્જરી કોર્ટ કેદની શીક્ષા અથવા ફટકા મારવાની શીક્ષા અથવા સમુદ્રપારની શીક્ષા જેને કરી હશે અને એવી શીક્ષા પછીથી ફેરવી નહીં હોય અથવા રદ કરી નહીં હોય. અને આવી શીક્ષા થયાને લીધે થયેલી જેની નાલાયકી, આ બાળત મવરનર ઇનકાઉનરીકને જે બાજે તે બે હુકમ કરવા તે બધીપ્રાર આ આક્ટ ઉપરથી તેમને આપેલા છે તેના હુકમથી ફર કરી નહીં હોય એવો કોઈ પણ સખસ.

(ટીકા—સને ૧૮૮૫ ના મુબાઇના આક્ટ ૪ ની કલમ ૫ પ્રમાણે રદ થયેલી રકમ કાઢી નોંખી તેને બદલે નવી થયેલી દાખલ કરી છે.

(૬) જે દાખલો ન મળેલો દેવાળીઓ હોય અથવા છોડી મુકેલો ન હોય એવો નાદાર હોય, તે મ્યુનિસિપાલ કમિશનર હોવો નહીં જોઈએ; અને કોઈ પણ સખસ—

(ઈ) જે મ્યુનિસિપાલિટીના તાબા માં હોય અમલદાર અથવા નોકર હશે, અથવા

(ફ) જેનો મ્યુનિસિપાલિટીના હુકમથી કરેલાં કાંઈ પણ કામમાં અથવા મ્યુનિસિપાલિટીની સાથે કરેલા કાંઈપણ કરારમાં અથવા મ્યુનિસિપાલિટીના તાબામાં નોકરીમાં કાંઈ દિરસો અથવા દિત સખસ સાક્ષત અથવા પયોયે હશે,

તે આવી મ્યુનિસિપાલિટીનો મેમ્બર હોવો નહીં જોઈએ;

અને જે કોઈ મ્યુનિસિપાલ કમીશનર, તેને જે મુદત સાર ચુટી કાઢાડ્યો હશે અથવા નીચે હશે, તે મુદતમાં.

(ગ) ઉપર લખેલાં કારણો પૈકી કોઈપણ કારણથી ના લાયક થશે, અથવા—

(હ) સરકારનો પગારદાર નોકર ન હતાં જે જલ્લામાં સદરહુ મ્યુનિસિપાલિટી સ્થાપી હશે, તે જલ્લાની હદમાંથી લાગલગત ચાર મહિના કરતાં વધારે ગેર હાજર હશે, તે કમીશનર હોવાનો અંધ થશે, અને તેની જગા ખાલી થશે,

૧૭ જે કોઈ સખસને અગાઉ એક અથવા વધારે પ્રસંગે મ્યુનિસિપાલ કમિશનર તરીકે ચુટી કાઢાડ્યો હોય અથવા નીમેલો હોય તે ને બીજી રીતે ચોગ્ય રીતે લાયક હોય તો તે હરકોઈ વખતે ફરીથી ચુટી કાઢાડવાને અથવા નીમવાને લાયક થશે.

મ્યુનિસિપાલ કમીશનરોની રીતી લાયકી.

૧૮ આગળ લખેલી હેડિંગની જ કલમમાં બીજી રીતનો ઠાવ કર્યો છે. તે ખારેજ કરી ને, આ આક્ટ પ્રમાણે નીમેલા અથવા ચુટી કાઢાડેલા મ્યુનિસિપાલ કમિશનરોએ, દરમિયાન તેઓ ના લાયક થયા ન હોય તો, ત્રણ વરસની મુદત સુધી હુદો ધારણ કરવો—

હુદાની મુદત.

૧૯ કોઈ મ્યુનિસિપાલ કમિશનર પોતાના હુદાની મુદત પુરી થવાની અગાઉ મરણ પામેથી, તેણે રાજીનામું આપ્યું હોય તેથી, અથવા તે ના લાયક થયાથી, અથવા કામ કરવાને અસમર્થ થયાથી તેની ખાલી પડેલી જગા સગવડથી જેટલી જલદી ભરી શકાય તેટલી

કાંઈ નિમિત્તથી ખાલી પડેલી જગા કેમ ભરવી.

જલદી, કોઈ માણસને તે જગા ઉપર ચુટી કાઢાડીને અથવા નીમીને, જેમ હોય તેમ ભરવી જોઈએ. તે સખસ જે કમીશનરની જગા ઉપર તેને ચુટી કાઢાડ્યો હશે અથવા નીચે હશે તે જગા ખાલી થઇ ન હોત તો તે કમીશનરે તે જગા જેટલી મુદત સુધી ધારણ કરી હોત તેટલી મુદત સુધીજ માત્ર તે જગા ધારણ કરશે.

૨૦ કોઈપણ મ્યુનિસિપાલિટી સાર આખરે ચુટી કાઢાડેલા કમિશનરોનાં નામ અને

કમીશનરોનાં નામ મુખ્યના સરકારી ગ્રામીણોમાં પ્રસિદ્ધ કરવાં.

તે પ્રમાણે, તેમાં નીમેલા કમીશનરો, કોઇ હોય તો તેઓનાં નામ સમગ્રથી જેમ બને તેમ જલદી, મુખ્યના સરકારી ગ્રામીણોમાં પ્રસિદ્ધ કરવાં જોઇએ.

૨૧ આ આદેશમાં આગળ બીજી રીતે ઠરાવેલું છે તે ખાતેજ કરીને કોઇપણ મ્યુનિસિપાલ કમીશનર, તે મ્યુનિસિપાલીટીએ અથવા મ્યુનિસિપાલીટીની તરફથી કરેલા કોઇ પણ કરાર બદલ અથવા કલુલાયત બદલ અથવા કરેલી ખરાબીત બદલ જતે જવાબદાર થનાર નથી; દરએક મ્યુનિસિપાલીટીના ક્ષેત્રમાં જે કુલ હશે તે એવા કોઇ પણ કરાર બાબતના અથવા કલુલાયત બાબતના સંબંધમાં ખરાબીત બદલ જવાબદાર રહેશે. અને તે આપવી પડશે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જે મ્યુનિસિપાલ કમીશનર કોઇપણ કુલના જેર ઉપયોગમાં સામેલ હશે અથવા જે જેર ઉપયોગ કમીશનર તરીકેની પોતાના ઠા

પણ જેર ઉપયોગ કરેલાં કુલ બદલ કમીશનરોને જવાબદાર ગણવા. ની મોટી ગલફત તેણે કરવાથી થયો હશે અથવા થવાનું સંભવ થયું હશે, તે જેર ઉપયોગ બદલ એવો દરએક કમીશનર જતે જવાબદાર થશે, અને આ પ્રમાણે જેર ઉપયોગ કરેલું નાણું વસુલ કરવા સાર તેના ઉપર સરકારનું નાણું હોય તે પ્રમાણે, દાવો કરવાના અધિકાર છે.

મ્યુનિસિપાલ ચુટણીઓ.

મતવાળાઓની સામાન્ય ના લીધે.

૨૨ જે કોઇ પણ સખસ એકલીસ વરસ કરતાં ઓછી ઉમરનો હશે તેને મ્યુનિસિપાલીટીની કોઈ પણ ચુટણી કરતી વખતે મત આપવાનો હક નથી.

૨૩ કોઈ મ્યુનિસિપાલ કમીશનરને ચુટી કહાડ્યો હશે તેની ચુટણીના વ્યવહારોપયોગી

ચુટણીનાં વ્યવહારોપયોગી પણા બાબત નિર્ણય કરવો.

પણા બાબત તકરાર, તે તકરાર જે ચુટણી બાબત હશે તે ચુટણીની વખતે ચુટી કહાડવાને અથવા મત આપવાને લાયક હોય, એવા કોઇ માણસે ઠરી હોય તો એવા માણસને, તે

ચુટણીનું પરીણામ જોઈને રીતે કેહેવાની તારીખ પછી દસ દિવસની અંદર હરકોઇ વખતે, જે જલામાં તે ચુટણી થઇ હશે અથવા થવી જોઈતી હતી તે જલાના ડિસ્ટ્રિક્ટ જડજને અરજી કરવાનો અધિકાર છે.

સદરહુ ડિસ્ટ્રિક્ટ જડજ, પોતાને અવસ્ય લાગે તેવી ચોક્કસી કરવા પછી, તે ચુટણીનું જે પરિણામ ઠર્યું હશે તે કાયમ કરવા બાબત અથવા દુરસ્ત કરવા બાબત, અથવા તે ચુટણી રદ કરવા બાબત હુકમ કરવાને મુખ્યાર છે.

સદરહુ ચોક્કસી કરવાનાં કારણસારે સદરહુ ડિસ્ટ્રિક્ટ જડજ દિવાની કોર્ટના અધિકાર પૈકી કોઇપણ અધિકાર ચલાવવાને મુખ્યાર છે, અને તેનો ફિસલો નિસ્તર થશે.

જો તે કોઇ ચુટણી રદ કરે તો, તરતજ એક તારીખ ઠરાવીને, નવેસરથી ચુટણી કરવા સાર અવસ્ય હોય તે તજવીજ કરવી જોઇએ.

અધ્યક્ષ તથા ઉપાધ્યક્ષ.

૨૪. દરએક મ્યુનિસિપાલીટીમાં અધ્યક્ષરથાને એક અધ્યક્ષ હશે, અને તે કમીશનરો

અધ્યક્ષની નીમણુંક.

માંહેનો એક જણ હશે અને તે સરકારે નીમેલો હશે અથવા તેને મ્યુનિસિપાલીટીએ ચુટી કહાડ્યો એવું ગવરનર ઇનકાઉન્ડેન્સ ફરમાવશે તો, તે મ્યુનિસિપાલીટીએ ચુટી કહાડ્યો હશે.

જો આ પ્રમાણે નીમિત્તો અથવા ચુટી કહાડેલો અધ્યક્ષ સરકારનો પગારદાર નોકર હશે તો મ્યુનિશીપાલિટીએ કમીશનરોમાંથી એકને ઉપાધ્યક્ષથી ત્રીજા ચુટી કહાડેલો નોકર; પણ ગવર્નર ઇન કાઉન્સિલે બીજી રીતે ફરમાવ્યું ન હોય તો ઉપાધ્યક્ષની કોષ્ટ પણ ની મજૂર સરકાર અથવા જે બીજા અધિકારીને સરકાર આ બાબત ઠરાવશે તે અધિકારી પસંદ કરે તોહાં સુધી બંધારણપ્રયોગી થનાર નથી.

દરએક અધ્યક્ષના તથા અધ્યક્ષના હુદાની મુદત, તેના કમીશનરપણાના હુદાની મુદત પુરી થશે એટલે પુરી થશે, પણ એવું ફરમાવ્યું છે કે તે એવા તેઓના હુદાની મુદત અને કહા અધ્યક્ષના અથવા ઉપાધ્યક્ષના હુદા ઉપરથી ગેરચાલ બદલ હા મુકાવાની તેમની ખાતતા અથવા પોતાના કામની ગફલત કરવા બદલ અથવા તે પોતા

નું કામ કરવાને અસમર્થ હોવા બદલ સરકાર તરફથી કહાડી મુકવાને પાત્ર થશે, કોઈ અધ્યક્ષ અથવા ઉપાધ્યક્ષ તેના હુદાની મુદત પુરી થવાની અગાઉ મરણ પામે થી, તેણે રાજીનામું આપેથી અથવા તેને હુદા પરથી કહાડી તેઓની જગા કોઈ નિમીત્તથી મુકાયથી અથવા તે કામ કરવાને અસમર્થ થવાથી, અથવા તો કમીશનર હોવાને નાલાયક થવાથી, તેના ખાલી થયેલી જગા ઉપર બીજા કોષ્ટ પણ કમીશનરની નીમણૂક અથવા ચુટણી જેમ હોય, તેમ કરીને તે જગા સમવડથી જેમ અને તેમ જગાની ભરવી જોઈએ.

અધ્યક્ષનાં કામ. ૨૫ મ્યુનિશીપાલિટીના અધ્યક્ષે

(અ) મ્યુનિશીપાલિટીની સભામાં અધ્યક્ષસ્થાને બેસવું

(બ) મ્યુનિશીપાલિટીની ઉપજ, ખર્ચનાં અને કારભારનાં કામ ઉપર બજાર રાખવી, અને જે મ્યુનિશીપાલિટીના અધ્યક્ષ સ્થાને તે હશે તે મ્યુનિશીપાલિટીની કાનુન ઉપરથી જે કાર ભારનાં કામ કરવાનાં તેને અખતીઆર આપવામાં આવશે તે કામ તેણે કરવાં.

(ક) કારભારની બાબતમાં અને મ્યુનિશીપાલિટીના હિસાબ તથા કાગળ પત્ર સમંધી બાબતમાં મ્યુનિશીપાલિટીના સભાના અમલદારોનાં તથા નોકરોનાં કત્યો ઉપર તથા કામ ઉપર દેખરેખ રાખવી તથા અધિકાર ચલાવવો; અને મ્યુનિશીપાલિટીના તે તે વિષયના કાલે અમલમાં હોય તે નીચેનાં અનુસરીને, સદરહુ અમલદારોની તથા નોકરોની ચાકરી સમંધી, તથા તેઓના પગાર સમંધી, તથા વીશેષ હક તથા નીમણૂક સમંધી સવળી તકરારનો નીકાત કરવો.

(ડ) કલેક્ટરને અથવા કલેક્ટર આ બાબત જે બીજા અમલદારને વખતે વખતે નીમે તે અમલદારને, મ્યુનિશીપાલિટીની કોષ્ટપણ સભામાં થયેલા દરએક ઠરાવની એક નકલ અને મ્યુનિશીપાલિટીએ અથવા કોષ્ટ કમીટીએ ચલાવેલાં કામનાં ટાંચણ નો ઉતારો, અથવા જે બીજા દસ્તાવેજ અથવા વસ્તુ કે લેક્ટર ૩૭ મી કલમ પ્રમાણે વખતે વખતે માગે તે બીજા દસ્તાવેજ અથવા વસ્તુ આપવી.

જ્યારે કોઇ મ્યુનિસિપાલીટીનો અધ્યક્ષ સરકારનો પગારદાર નોકર હોય અને તેને સરકારે અધ્યક્ષ નિમ્નો હોય ત્યારે, નિકાલ કરવા સાર એવી મ્યુનિસિપાલીટીએ જાણત અધ્યક્ષથી મા સીપાલીટીની આગળ જે પ્રકરણ આવે તે કોઇ પણ પ્રકર નિર્ણયપાત્ર મત આપી શકશે. જુ જાણત તેણે મત આપવું નહીં પણ જે સુચનાનો વીચાર આલ્યો હશે તે સુચનાની તરફથીમાં અથવા વીરંધ જે કમીશનરો હાજર હોય તેઓના એ પક્ષ ધધને એક પક્ષના મત સરખા પડે તો તે પ્રસંગે નિર્ણાયક મત આપવાનો અધિકાર તેને છે.

ઉપાધ્યક્ષનાં કામ

૨૬ મ્યુનિસિપાલીટીઓના ઉપાધ્યક્ષોએ.

(અ) અધ્યક્ષ ગેરહાજર હોય ત્યારે મ્યુનિસિપાલીટીની સભામાં અધ્યક્ષસ્થાને બેસવું અને.

(બ) અધ્યક્ષના જે અધિકાર અને જે કામ અધ્યક્ષ તેને વખતે વખતે સોંપે તે અધિકાર ચલાવવા અને તે કામ કરવાં.

કામ ચલાવવું.

મ્યુનિસિપાલીટીએ ચલાવવાના કામનું નિયમન કરવા બાબતના હસાવ.

સાધારણ શબ્દ.

૨૭ મ્યુનિસિપાલીટીએ કામ ચલાવવું તેના સમ્બંધમાં હેઠળ લખેલા ઠરાવ પ્રમાણે ચાલવું જોઇએ; તેમની વીમત:—

(૧) દિલ સ્ટેશનેની મ્યુનિસિપાલીટી ખારેજ કરીને વરસો વરસ જન્યુઆરી એપ્રિલ જુલાઇ અને અક્ટોબર મહીનાની દશમી તારીખે અથવા એ તારીખને સુમારે મળીને ચાર ત્રીમાહી સાધારણ સભા સાધારણ કામનો નિકાલ કરવા સાર જરૂરી જોઇએ. દિલ સ્ટેશનેની મ્યુનિસિપાલીટીમાં ઉપર કહેલાં કારણ સાર વરસો વરસ એપ્રિલ મહીનાની દસમી તારીખે અથવા તે તારીખને સુમારે એક સાધારણ સભા જરૂરી જોઇએ અને જોખામાં જોખી એક બીજી નિયમીત મુદતે સાધારણ સભા જરૂરી જોઇએ.

(૨) પ્રમુખને યોગ્ય લાગે ત્યારે ત્યારે તે વિશેષ સાધારણ સભા બોલાવવાને મુખ્યત્વાર છે. અને કમીશનરોમાંથી એક ચ-તુરયાંશ કરતા જોખા નહીં હોય એટલા આશામીઓએ લખેલી દરખાસ્ત કરી હોય તો તેણે વિશેષ સાધારણ સભા બોલાવવી જોઇએ.

(૩) ત્રીમાહી સાધારણ સભાની બાબતમાં જોખા સાત દિવસની નોટીસ, અને વીરોશ સાધારણ સભાની બાબતમાં જોખા ત્રણ દિવસની નોટીસ, તેમાં જે વિશેષ તથા જોખાએ તેવી સભા જરૂરવાની હશે તે જગા તથા તે વખત અને ત્યાંહાં જે કામ ચલાવવાનું હશે તે કામ, એ વિગતવાર લખીને કમીશનરોમાં ફેરવવી જોઇએ. અને તે મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટમાંની મ્યુનિસિપલ કચેરી ઉપર અથવા સ્થાનિક કચેરી ઉપર અથવા સારવજનીક કમારત ઉપર લગાડવી જોઇએ. સદરહુ નોટીસમાં

સભા બાબત નોટીસ આપવી.

જેકાંઈ દરખાસ્ત અથવા સૂચના સભામાં રજુ કરવાનો પોતાનો હેતુ છે એવી લખેલી નોટીશ ટાઈ કમીશનરે તે સભાની ઓછામાં ઓછા દશ દિવસ આગમ્ય આપી હશે તે દરખાસ્ત અથવા સૂચના અને વિશેષ સાધારણ સભાની બાબતમાં, એવી સભા બોલાવવાની લખેલી વીનંતીમાં કહેલી કાંઈપણ દરખાસ્ત અથવા સૂચના દાખલ કરવી જોઈએ.

કારમ કરવા સાર કમીશનરોના અડધા કમિશનરે હોવા જોઈએ

(૪) કાંઈપણ સભામાં એવી સભાની શરૂઆતથી તે આખર સુધી દરકાંઈ વખતે કમિશનરોની અડધ કરતાં ઓછી સંખ્યા હાજર હશે તો, અધ્યક્ષસ્થાને બેસનારા અધિકારીએ, જે દિવસ તથા કલાક કમિશનરોને સગવડ પડતો હોય એવું તેને લાગે તે દિવસ સુધી તથા કલાક સુધી તે સભા મુલતવી રાખવી જોઈએ. અને આગલી સભાની વખતે* કારમ થયું હોય તો જે કામ તે સભાની આગળ આપ્યું હોય તે કામ આગલા દિવસ ઉપર રાખેલી સભામાં લાવવું જોઈએ અને તે તેણે ચલાવવું જોઈએ; પછી તેમાં કારમ હોય કે ન હોય તે વાતની ચિંતા નથી.

સભા સાધારણતઃ લોકોને જવાને ખુલ્લી હોવી જોઈએ.

(૫) મ્યુનિસિપાલિટી પાસે ચાલતી હોય તે એકથી અથવા વધારે ગ્રામ રીતે કરવો જોઈએ એવું અધ્યક્ષસ્થાને બેસનારા અધિકારીને લાગે તે વખત સિવાય દરએક સભા લોકોને જવાને ખુલ્લી હોવી જોઈએ, પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે ચાલતા કામમાં કોઈ શખસ હરકત કરતો હોય તો કોઈપણ વખત તેને કાઢાડી મુકાવવાને સદરજૂ અધિકારી મુખ્યત્વાર છે.

દરએક સભામાં અધ્યક્ષે અધ્યક્ષસ્થાને બેસવું.

(૬) સભા ભરવા સાર નીમશે વખતે જો અધ્યક્ષ હાજર હોય તો દરએક સભામાં તેણે અધ્યક્ષસ્થાને બેસવું જોઈએ, અને તે ગેરહાજર હોય તો, ઉપાધ્યક્ષે બેસવું જોઈએ અને જો અધ્યક્ષ અને ઉપાધ્યક્ષ બેઉ ગેરહાજર હોય તો, જે કમિશનરો હાજર હોય તેઓ પૈકી જે એક કમિશનરને સભા તે પ્રસંગને માટે ચેરમ્માંન તરીકે પસંદ કરે તેણે અધ્યક્ષસ્થાને બેસવું જોઈએ.

સભામાં ચલાવવાનું કામ.

(૭) અધ્યક્ષસ્થાને બેસનારા અધિકારીની પરવાનગી વગર કાંઈપણ સાધારણ સભામાં એવી સભા બોલાવવાની નોટીસમાં જેકાંઈ કામ બાબત અને જે કાંઈ સૂચના બાબત લખેલું નહીં હશે અને જે કામ અને જે સૂચના અધ્યક્ષસ્થાને બેસનારા અધિકારીએ, અથવા તે બાબત અધ્યક્ષને દશ દિવસ આગમ્ય નોટીસ જે કાંઈ કમિશનરે આપેલી હશે તેણે રજુ કરી નહીં હશે અથવા વિશેષ સાધારણ સભાની બાબતમાં એવી સ-

જા ભરવા બાબતની લખેલી દરખાસ્તમાં જેનો ઉલ્લેખ કરેલો નહીં હશે તે કામ ચલાવવું નહીં અને તે સુચના બાબત વાદ-વિવાદ કરવો નહીં.

સભા મુલતવી રાખવી.

(૮) કોઇપણ સાધારણ સભા, જે કમીશનરો હાજર હોય તેઓના અડધ કરતાં વધારે કમીશનરોના અનુમતથી વખતે મુલતવી રાખવાનો અધિકાર છે. પણ ખીજા દિવસ ઉપર મુલતવી રાખેલી કોઇપણ સભામાં, જે સભા મુલતવી રાખી તે સભામાં જે કામનો પુરો નીકાલ થયો નહીં હોય તે કામ સિવાય ખીજી કોઇ પણ કામ ચલાવવું નહીં.

સંઘણી બાબતમાં નિકાલ બહુ મતથી કરવો જોઈએ.

(૯) ૨૫ મી કલમમાં ખીજી રીતનો ઠરાવ કર્યો છે. તે આ રેજ કરીને, સંઘણા પ્રકરણનો નીકાલ હાજર હોય તે કમીશનરોના બહુ મતથી કરવો જોઈએ, અને જે પ્રસંગે બે પક્ષ થઈને ઉભય પક્ષનાં મત સરખાં પડે તે સંઘણે પ્રસંગે અધ્યક્ષે ઉપાધ્યક્ષે, અથવા ચેરમ્પાને એક ખીજી અથવા નિશ્ચાયક મત આપીને નિકાલ કરવો જોઈએ.

મ્યુનિસિપાલીટી પોતાનાં કામ કમીટીને આપવાને મુખ્યત્વાર છે.

(૧૦) મ્યુનિસિપાલીટી પોતાનાં કામ પૈકી અથવા અધિકારો પૈકી કોઈપણ કામ અથવા અધિકાર તેને યોગ્ય લાગે તે કમીશનરોની કમિટી નીમીને તેને આપવાને મુખ્યત્વાર છે, અને સદરહુ કમીશનરોમાંથી કોઇપણ કમીશનરને કમિટીના ચેરમ્પાન તરીકે નીમવાને મુખ્યત્વાર છે. અને આ પ્રમાણે કરેલી કોઇપણ કમિટીને મ્યુનિસિપાલીટી વખતે વખતે જે કોઈ કુદમ કરશે, તે કુદમેને અનુસરીને તેણે ચાલવું જોઈએ; અને આ પ્રમાણે કરેલી કોઇપણ કમીટીને કોઇપણ વખતે બંધ કરવાનો અથવા તેની રચનામાં ફેરફાર કરવાનો અધિકાર તે મ્યુનિસિપાલીટીને છે.

કમિટીની સભામાં ચેરમ્પાને અધ્યક્ષરથાને બેસવું.

(૧૧) કમિટીનો ચેરમ્પાન મ્યુનિસિપાલીટીએ નીમ્યો નહીં હશે તો એવી કમિટીના મેમ્બરોએ પોતાનો ચેરમ્પાન ચુટી કાઢીને નીમવો જોઈએ, અને ઉપર કહ્યા પ્રમાણે નીમેલો અથવા ચુટી કાઢાડેલો ચેરમ્પાન કોઇ સભા ભરવા સારું નીમેલે વખતે હાજર ન હોય તો, જે મેમ્બરો હાજર હોય તેઓ એ એવી સભાના ચેરમ્પાન તરીકે પોતામાંથી એક જણને પસંદ કરવો જોઈએ.

કમિટીને યોગ્ય લાગે ત્યારે તે એએ એકઠા થવું.

(૧૨) કમીટીઓ પોતાને યોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે સભા ભરવાને તથા મુલતવી રાખવાને મૂખબાર છે, પણ કમિટીના ચેરમ્પાનને જ્યારે જ્યારે યોગ્ય લાગે ત્યારે ત્યારે એવી કમીટીની વિશેષ સભા બોલાવવાને તે મુખ્યત્વાર છે, અને મ્યુનિસિપાલીટીને અધ્યક્ષ અથવા કમિટીના બે મેમ્બરો કરતાં ઓછા નહીં હોય એટલા મેમ્બરો લખેલી દરખાસ્ત કરે તો તેણે કમિટીની વિશેષ સભા બોલાવવી જોઈએ.

કમિટીની સભામાં પ્રકરણોનો નીકાલ બહુમત પ્રમાણે કરવો જોઈએ

કેટલે એક બાબતમાં ચલાવવાના કામની નોટીશ સરકારી એક્ઝિક્યુટીવ ઈન્ચાર્જને અથવા એન્જ્યુકેશનલ ઈન્સ્ટ્રક્શન આપવી જોઈએ

આલેસાં કામનાં ટાંચણ રાખવાં.

જગા ખાલી થયાથી મ્યુનીસિપાલીટીના કામને બાધ આવશે નહીં

મ્યુનિસિપાલિટી વગેરેનાં કૃત્યો મધ્યસ્થિ વીરૂધ્ધ થયાને લીધે વ્યવહાર પયોગી નથી એમ થતુ નથી.

(૧૩) કમિટીની કોષપણ સભામાં પ્રકરણનો નીકાલ જે મેં-બરો હાજર હોય તેઓનાં બહુ મત પ્રમાણે કરવો જોઈએ. અને જે પક્ષ યદને બેઠ પક્ષમાં સરખાં મત પડે તો સભાન ચેરમ્યાને એક બીજું અથવા નીચણાયક મત આપીને નીકાલ કરવો જોઈએ, પણ એવી કોષપણ સભામાં તેની સરખાતથી તે આખર સુધી કમિટીના મેંબરોમાંથી નિદાન બેતરતીયાસ મેંબરો હાજર હોયા વગર કોષપણ કામ ચલાવતું નહીં.

(૧૪) જે કારણે અધ્યક્ષસ્થાને બેસનારા અધીકારીને જરૂરનાં લાગે તે કારણોસાર માત્ર ખારેજ કરીને, જેકામ મ્યુનિસિપાલીટીને વારને સરકારી એક્ઝિક્યુટીવ ઈન્ચાર્જની મારફત બાધવામાં આવતાં હશે તે કામ સખંધી, અથવા વીધની કોષપણ બાબત સખંધી કોષપણ કામકાજ મ્યુનીસિપાલીટીની અથવા કમીટીની કોષપણ સભામાં ચલાવવું તે, જલ્દના સદરત એક્ઝિક્યુટીવ ઈન્ચાર્જને અથવા એન્જ્યુકેશનલ ઇન્સ્ટ્રક્શન એવી સભામાં એવું કામ ચલાવવાનો ધરાદો છે તથા એવાં કામ સખંધી જે દરખાસ્ત અમલ સુચના મળુ કરવામાં આવશે તે પણ લખીને સભાના ઓદામાં જોડા પદર દીવસ અગમચ પત્ર મોકલ્યા વગર ચલાવવું નહીં.

(૧૫) દરએક સાધારણ સભામાં તથા દરએક કમિટીની સભામાં જે કમિશનરો હાજર હોય તેઓનાં અને નેટ મી કલમ ના કરાવ પ્રમાણે જે સરકારી અગવદારો, જે હાજર હોય તો તેઓનાં નામનું અને લાંછાં ચલાવેલાં કામનું ટાચણ અને કોષ કરાવની તન્દેણમાં અથવા વિરૂધ્ધ માં આપનારા પ્રમિસના રોના નામ ટીપી મુકવાં એવું કોષ હાજર હોય તે મેંબર કહેતો તે મેંમ્બરોના નામનું ટાચણ, આ કામ સાર કરી રાખવાની ચક્ર પુનાં, દેશી બાપ મા કરી રાખવું જોઈએ, અને તે ટાચણ ઉપર જેમ બને તેમ જલદી, એવી સભાના અધ્યક્ષ અથવા ઉપાધ્યક્ષ અથવા ચેરમ્યાને સહી કરવી જોઈએ, અને તે તે મ્યુનિસિપાલ ડિસ્ટ્રિક્ટના કોષપણ રેહવાસીને જોવા સાર સુધળી વચાજળી વખતે ખુલ્લી હોવી જોઈએ; શક્ય હોય ત્યારે સાધારણ સભામાં ચલાવેલાં કામ મિનિટ બુકમાં અંગ્રેજીમાં તેમજ દેશી બાષામાં પણ દાખલ કરવાં જોઈએ.

(૧૬) મ્યુનીસિપાલીટીમાં કોષપણ જગા ખાલી પડી હોય તો તે મુદતમાં રહેલા કમિશનરો તે જગા ખાલી થઇ ન હોય તે પ્રમાણેજ કામ કરવાને મુખ્યત્વે છે.

(૧૭) મ્યુનિસિપાલીટીનું, અથવા કોષ કમીટીનું કોષપણ કૃત્ય અથવા કમીશનર અથવા અધ્યક્ષ, ઉપાધ્યક્ષ અથવા ચેરમ્યાન તરીકે કામ કરતો હોય એવા કોષ શખસનું કોષપણ કૃત્ય સદરત મ્યુનિસિપાલીટીની કમીટીની, અધ્યક્ષની, ઉપાધ્યક્ષની, ચેરમ્યાનની અથવા કમીશનરની નિમણૂકમાં કોષ ખા

મી હોવાને લીધેજ અથવા તેઓ અથવા તેઓ પૈકી કોઈ કે મીશનરના હુદાને ના લાયક હોતો અથવા મ્યુનિસિપાલિટીની અથવા કમિટીની સભા ભરવાના ધરાવા આપતની રીતસર નો ટીસ યોગ્ય રીતે આપવામાં આવી નહોતી એ સમજાથી, અથવા બીજું એવું કોઈ ફક્ત પદ્ધતિ પ્રમાણે ન થયાને લીધે આ વ્યવહારોપયોગી છે એમ સમજવું નહીં.

૨૮. જિલ્લાનો એડિઝક્યુટિવ એનજીનિયર, તથા એન્જીનેશનલ ઈન્સ્પેક્ટર, તથા ડેપુટી

કેટલાએક સરકારી અમલદારો મ્યુનિસિપાલિટીની સભાઓમાં હાજર રહેવાને સુખત્યાર છે.

સાનિટરી કમિશનર, અને જિલ્લામાંનો સિવિલ સર્જનની પાસે જિલ્લાના હેલ્થ ઓફિસરનાં કામ પૈકી કોઈ કામ આપેલું હોય ત્યારે તે સિવિલ સર્જન, જો તે જિલ્લાની મ્યુનિસિપાલિટીના મેમ્બર ન હોય તો, તેઓને, સદરહુ મ્યુનિસિપાલિ

ટીની અથવા તેની કમિટીની કોઈ પણ સભામાં હાજર રહેવાનો હક છે એમ સમજવું, અને એવી સભામાં પોતાના હુદાના કામના યોગથી જો કોઈ જાળવ વિશે પોતાનું મત અથવા જો માહિતી પોતે આપી શકે તે માહિતી તે મ્યુનિસિપાલિટીને અથવા કમિટીને ઉપયોગી પડશે એવું તેને લાગે તે આપત ખદલ વાદવિવાદ અથવા વિચાર બાંહે તેમાં, તે મ્યુનિસિપાલિટીના અથવા કમિટીના અનુમતથી સામેલ થવાનો તેઓ પૈકી દરએકને અધિકાર છે; પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ અમલદારોને તે મ્યુનિસિપાલિટીના અથવા કમિટીના તેઓ મેમ્બર હોવા વગર, એવી કોઈ પણ આપતમાં મત આપવાનો અધિકાર નથી.

જો કોઈ મ્યુનિસિપાલિટીને એવું લાગે કે ઉપર લખેલા અમલદારોમાંથી કોઈ પણ અમલદારે એવી મ્યુનિસિપાલિટીની અથવા તેની કોઈપણ કમિટીની આગળની કોઈ પણ સભામાં ઉપર લખેલાં કારણસાર હાજર રહેવું ઇષ્ટ છે, તો યોગ્યેલી સભાના આજ્ઞામાં આજ્ઞા પંદર દિવસ આગમજ સદરહુ અમલદારને પત્ર લખીને તે

સભામાં તેને હાજર રહેવાનું કહેવાનો સદરહુ મ્યુનિસિપાલિટીને અપત્યાર છે; અને સદરહુ અમલદારથી માગીતા સમજાથી, અથવા બીજા વાગ્યાં કારણથી હાજર થઈ શકાતું નથી એ મ ન હોય તો તેણે સદરહુ સભામાં હાજર થવુંજ જોઈયે.

૨૯. જ્યારે જ્યારે સભા ભરવાની જરૂર નથી એવું કોઈ મ્યુનિસિપાલિટીના અધ્યક્ષને અથવા કોઈ કમિટીના ચેરમનને લાગે ત્યારે ત્યારે તે

લખેલી યોજના હોય તે મત સાર ફેરવવાને સુખત્યાર છે.

સભા ભરવાને ખદલે, પોતાની, અથવા બીજા કોઈ કમિશનરની, અથવા કોઈ કમિટીની આપતમાં, તે કમિટીના બીજા

કોઈ મેમ્બરની અથવા તે મ્યુનિસિપાલિટીનો કારભાર કરનારા કોઈ અમલદારની, લખેલી સુચના હોય તે કમિશનરોના અથવા તે કમિટીના મેમ્બરોના, જેમ હોય તેમ, અભિપ્રાય સાર તથા મત સાર તેઓને ગોઠવવાને સુખત્યાર છે. એવી કોઈપણ સુચના ઉપર કહયા પ્રમાણે લખીને ફેરવવાની અગાઉ, અધ્યક્ષને અથવા ચેરમનને જો યોગ્ય લાગે તો, તેને કમિશનર નહીં હોય તેવા જો કોઈ સરકારી અમલદારને ૨૮ મી કલમના ઠરાવ પ્રમાણે એવી કોઈ સભામાં હાજર રહેવાનો હક હશે તે અમલદારની તે સુચના ઉપર કોઈ અભિપ્રાય આપવાની ઇચ્છા હોય તો તે અભિપ્રાય લેવાનો અધિકાર છે, અને જો કામ સંબંધી તે સુચના હશે તે કામ જો ૨૭ ની કલમની (૧૪) મી રકમમાં કહેલા પ્રકારનું હશે તો, અધ્યક્ષે અથવા ચેરમનને તેવો અભિપ્રાય મેળવવો જોઈયે.

આ પ્રમાણે લખીને ફેરવેલી કોઈ પણ સુચનાનો નિકાલ, તે સુચનાનો વિચાર કરવાને ૨૭

મી કલમની ૨ છ અથવા બાર મી રકમ પ્રમાણે વિશેષ સજા ભરી નહીં દરી તે, જે કમિશનર તેઓની ઉપર મત આપે તેઓના બહુ મત પ્રમાણે કરવો જોઈએ.

આ કલમ પ્રમાણે કમિશનરોએ કરેલો દરએક નિકાલ રૂબી કલમની ૧૫ મી રકમ પ્રમાણે રાખેલી મિનિટ—પ્રકાશ કરવો જોઈએ.

૬૦. મ્યુનિસિપાલિટી અધ્યક્ષને મ્યુનિસિપાલિટીની તરફથી કાંઈ પણ કરાર અથવા કબજાત એવી રીતે તથા એવા નમુના પ્રમાણે કરવાનો અધિકાર

કરાર કરવાની રીત.

છ કે એવો કરાર અથવા કબજાત તેણે ખુદ પોતાની તરફથી કરી હોત તે તે રીત તથા નમુના ઉપરથી તે, તે

વિદમાનકાળે જે કાયદા અમલમાં હોય તે પ્રમાણે બદલ થયો હોત તે પ્રમાણે કરવાનો અધિકાર છે. પણ એવું કરાવ્યું છે કે સદરહુ કરાર અથવા કબજાતની રકમ અથવા કિંમત પાંચસે રૂપિયા કરતાં વધારે નહીં જોઈએ.

મ્યુનિસિપાલિટીની તરફનો બીજો દરએક કરાર અથવા કબજાત લખેલી હોવી જોઈએ અને તેની ઉપર અધ્યક્ષે અને બીજા બે કમિશનરોએ સહીઓ કરવી જોઈએ અને તેની ઉપર તે મ્યુનિસિપાલિટીના મંજૂરા શિક્ષકથી મોહોર કરવી જોઈએ.

જે કાંઈ પણ કરાર અથવા કબજાત આ કલમમાં કરાવ્યા પ્રમાણે કરેલ નહીં હોય તે મ્યુનિસિપાલિટીને બધક થનાર નથી.

૬૧. કાંઈ પણ મ્યુનિસિપાલિટી બીજી કાંઈ પણ મ્યુનિસિપાલિટીની સાથે અથવા કાંઈ

જે અથવા વધારે મ્યુનિસિપાલિટીઓની અથવા બીજી સ્થાનિક મંડળીઓની સામાયિક કમિટીઓ.

પણ લોકલબોર્ડની સાથે અથવા ક્યાનટોનમેન્ટ કમિટીની સાથે, અથવા એક કરતાં વધારે એવી મ્યુનિસિપાલિટીની સાથે, લોકલબોર્ડની સાથે અથવા કમિટીની સાથે હેઠળ લખેલી વાત કરવા બાબત વખતે વખતે એકમત થવાને મુખ્ય ત્યાર છે.

(અ) જે કાંઈ કારણમાં તેઓનો સામાયિક હિત સંબંધ હોય તે કારણ સાથે પોતાની મંડળીમાંથી એક સામાયિક કમિટી નીમવા બાબત. અને એવી કમિટીનો ચેરમેન નીમવા બાબત, અને

(બ) કાંઈ પણ સામાયિકકામ બાંધવા બાબત તથા તે આગળ ચાલુ રાખવા બાબત એવી દરેક મંડળીને બધક થાય એવી શરતો તથા કરવાનો અધિકાર અને જે અધિકાર એવી મંડળીઓ પૈકી કાંઈપણ મંડળીથી ચલાવી શકાય તે અધિકાર એવી કાંઈ પણ કમિટીને આપવા બાબત; અને

(ક) એવી કાંઈપણ કમિટીએ ચલાવવાના કામનું ધોરણ બાંધવા બાબતની અને જે કારણસારે કમિટી નિમી દશે તે કારણ સંબંધી પત્રવ્યવહાર ચલાવવાનું ધોરણ બાંધવા બાબતની કાનુન કરવા બાબત તથા તેમાં કપેશ કરવા બાબત.

આ કલમ પ્રમાણે કામ કરનારી સ્થાનિક મંડળીમાં જે કાંઈ મતભેદ ઉત્પન્ન થાય, તે તેનો સરકાર જે નિર્ણય કરશે તે આપરનો સમજવો.

૩—કાનુન તથા પેટા—કાનુન.

૬૨. દર એક મ્યુનિસિપાલિટીની રચના થયા પછી તેણે સગવડથી જેમ અને તેમ જ લદી, આ આક્ટને તથા મુખ્ય આક્ટને અનુસરીને, હેઠળ

મ્યુનિસિપાલિટીઓને કાનુનો ક લખેલી વાત બાબત કાનુનો કરવી જોઈએ અને તે વખતે વખતે ફેરવાનો અથવા રદ કરવાનો તેને અધિકાર છે.

કામ ચલાવવાનું ધોરણ બાંધવા બાબત;

એન્ટાપ્લિકશમેન્ટ ઠરાવવા બાબત;

મ્યુનીશીપાલ નોકરોની નીમણૂકો વગેરે કરવાની રીત ઠરાવવા બાબત;

મ્યુનીશીપાલ નોકરોને રજા આપવા બાબત.

પેનશનો વગેરે ઠરાવવા બાબત;

પ્રાવિડેન્ટ ફંડમાં ફાળો આપવા બાબત.

આપવાનાં તારણની રકમ ઠરાવવા બાબત.

મ્યુનીશીપાલિટીનાં કારણસાર કર વગેરે બેસાડવાનાં તેકરાં વાજાબાબત

(અ) પોતાનું કામ ચલાવવાનું તથા પોતાના કાંઈક અધિકાર અથવા કામ એક અથવા વધારે કમીટીઓને સોંપવાનું ધોરણ બાંધવા બાબત;

(બ) તેણે જે અમલદારો તથા નોકરોને વ્યવસ્થા આપવા તે તથા તેઓના હુકા, કામ, ધરાર, શાંતિ વગેરે હોય તે વખતની અથવા બીજી નેમણૂકો ઠરાવવા બાબત;

(ક) સદરહુ કોષ્ટ અમલદાર અથવા નોકરોને નીમવાની, શીક્ષા કરવાની અથવા ભરતરફ કરવાની રીત ઠરાવવા બાબત;

(ડ) સદરહુ અમલદારોને અથવા નોકરોને રજા આપવાનું ધોરણ બાંધવા બાબત અને તેઓ રજા ઉપર હોય તે મુદતમાં તેઓનું કામ કરવા સાર કોષ્ટ શખ્સોને નીમે તો તેઓને આપવાનું મેહેનતાણું ઠરાવવા બાબત;

(ઈ) સદરહુ સંખ્યા અમલદારોની તથા નોકરોની ચાકરીની મુદતનું ધોરણ બાંધવા બાબત અને એવા અમલદારો અને નોકરો, અથવા તેઓ માંહેના કોષ્ટ મુદત પુરી થયા પછી આકરી છોડીને ઘેર બેસે સાર તેઓને શી સરતે પેનશનો, આમ્યુઇટીઓ, અથવા કંપ્યાશનેટ આલોઅન્સ મળે તે સરતો અને એવાં પેનશનો, આમ્યુઇટીઓ અથવા કંપ્યાશનેટ આલોઅન્સની રકમ ઠરાવવા બાબત.

ટીકા.

પેનશન વરસ ૧ થી વધારે પગારની આપવી હોય તો શરકારની મંજૂરી જોઈએ. સરકારનો ઠરાવ તા. ૭ ફેબ્રુઆરી સન ૧૮૭૭ નંબર ૭૮૯ શાંતિ મારનારને મ્યુનીશીપલિટી છતાંમ આપી શકે નામદાર સરકારના તા. ૧૧ જુલાઇ સન ૧૮૭૯ નાં ૧૮૭૪

(ફ) જે કોષ્ટ પેનશન ફંડ અથવા પ્રાવિડેન્ટ ફંડ સદરહુ અમલદારો તથા નોકરો, તે મ્યુનિસિપાલિટીની પસંદગીથી રથા પે તે ફંડમાં અમુક ઠરાવેલા દરે તથા અમુક ઠરાવેલી શરતને અનુસરીને ફાળો આપવાનો અધિકાર આપવા બાબત;

(ગ) જે કોષ્ટ અમલદારની અથવા નોકરની પાસેથી તારણ લેવું યેગ છે એવું લાગે તે અમલદારે અથવા નોકરે આપવાનાં તારણની રકમ તથા પ્રકાર ઠરાવવા બાબત;

(હ) મ્યુનિશિપલ ડિરેક્ટીક્ટમાં મ્યુનિશિપલ કારણસાર લેવાના ટોલ, આબ, ઠર, અથવા બીજાં વેરા અને મુખ્ય આક્ટની ૨૨ મી કલમ પ્રમાણે આપેલાં લઇસેન્સ (પરવાના) અથવા પરવાના બાબત લેવાની શી સદરહુ આક્ટની ૨૧ મી કલમ માંના ઠરાવોને અનુસરીને બેસાડવા બાબત અને તે બેસાડવાનો અથવા વસૂલ કરવાનો વખત તથા રીત ઠરાવવા બાબત;

મ્યુનિસિપાલ નોકરોની એકંદર સમજુતી સાર.

સરકારે થોડી મુદત સાર આ પેલા અમલદારો આખત વિશેષ ઠરાવ; અને

(એ) મ્યુનિસિપલ કમિશનર અભાવવા સખધી સધળી આખતમાં તેના અમલદારોની તથા નોકરોની એકંદર સમજુત થવા સાર. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે—

(જ) જે કોઇ અમલદારને કોઇ મ્યુનિસિપાલીટીને સરકારે આ પો દોષ અથવા જે કોઇ અમલદાર કૃતકેએક અસે સરકારની ચાકરીમાં અને કૃતકેએક અસે કોઇ મ્યુનિસિપાલીટીની ચાકરીમાં હોય, તો તેના પેનસનમાં અને રગ ઉપરના મુસારામાં આ આખત વખતે વખતે જે કાનું ન અમલમાં હેમ તે કાનું પ્રમાણે અવરય હોય તેટલો ફાળો સદરહું મ્યુનિસિપાલીટીએ આપવો જોઇએ, અને સદરહું અમલદારને, સરકારને છ મહીના અગાઉથી નોટીસ આપ્યા વગર તેની ચાકરીની પોતાને જરૂર નથી એમ કહીને કોઇપણ વખતે સરકારની સંમતિ વગર રજા આપવી નહીં.

(કે) આ કલમ પ્રમાણે કહેલી કોઇપણ કાનું, ગવરનર છ નકાઉનસીલે અથવા તેઓ આ આખત જે અમલદારને નીમે તે અમલદારે પસંદ કર્યા સિવાય તથા પસંદ કરે ત્યાંહાંસુધી અમલમાં આવશે નહીં.

ટીકા.

હિંદુસ્તાન સરકારનો ઠરાવ તા. ૬ નવેમ્બર સને ૧૮૮૮ નો 'રેવન્યુ' હેન્ડ બુક પૃષ્ઠ ૪૨૧ મે હમ્મએએ છે તેમાં મ્યુનિસિપાલિટીથી આમદની ઉપર ટેક્સ નંખાય નહીં એવું ફરમાવેલું છે.

કોઇ રૂલ અગર નામદાર સરકારે મંજૂર કરી હોય તોપણ તે કાયદો અનુસરતી નહીં હોય તો નકામી છે એવો નામદાર હાઇકોર્ટનો ઠરાવ રીપોર્ટમાં તા. ૪ ઓક્ટોબર સને ૧૮૭૧ છપાએલો છે. એના સમયમાં એક દાખલો આવી જોઈએ કે—

કાયદામાં કલમ ૪૨ માં રકમ ૩ માં ઉઘાડી અડાળી—તથા છજાંની આખત લખી છે તેપર આઅલોજ થઇ છે તેમાં અપેડા વધારેલા છે તારે અસલ કાયદામાં શબ્દો છે તે માત્ર તે અડાળી તથા છજાં છે તેથી અપેડા વીશે મંજૂર થએલ આઅલોજ કાયદા બાહાર છે.

અપેડા પ્રોજકશન છે તે નોટીસથી કહડાવી શકે જે તે મટરને કે આવનાર જનારને હરકત કરતા હોય અથવા જમીનપર અણતર કીધથી જગો દબાવી હોય તે કડાવી નંખાય જે કોઇ વસ્તુ મોરી મટરને અથવા રસ્તે જનારને હરકત કરતા નહીં હોય અથવા જમીન દબાવી નહીં હોય તો કડાવી શકાય નહીં.

એ પરથી અપેડા અથવા બાહાર ઉઘડતાં આરણાં કે દુકાનનાં પાટીઆં અને નેજાં હરકત કરતાં હોય તો નોટીસથી કહડાવી શકાય તેવું છજી દાખલી નથી એટલે રકમ ૩ માં આ વતી નથી માટે શબ્દ ન થાય એવી વાત એડીશન આલ્ટરેશનમાં પણ સમાતી નથી કેમકે એકઝીશટીંગ બીલડીંગમાં એટલે હોય તે મકાનમાં તે મકાનની માલકી જમીનની હદના અંદર સુધી કોઇ એડીશન આલ્ટરેશન કરે તો તે એડીશન આલ્ટરેશન કહેવાય. હદની બાહાર જે કંઈ કરવું તે પ્રોજકશન કહેવાય તેને માત્ર કલમ ૪૨ મુજબ નોટીસથી નીકાલ કરવાનો છે. પ્રોજકશનને કલમ ૩૩ મુજબ કાયદાની લાગે નહીં કેમ કે તે હદની બાહાર પરોજકશન થયું.

છે બારી મુકવા રજા લીધી તે મળી તેનાં કમાડ બાર ઉંચડતાં કીધાં તેથી લોકોને 'હરકત થતી હોય તો નોટીસ આપી નીકાલ કરવાનો છે. કંઈ એવી બાબત શમને પાત્ર નથી માત્ર શબ્દ છતાં અડાળીની બાબતમાંજ કાયદામાં લખેલી છે.

વીજવલ્લવ યેલા શાસ્ત્રીના કામમાં મેહેરબાન અમદાવાદના ડિસ્ત્રીકટ માલસેટ સાહેબનો હુકમ તા.૦૧ નવેમ્બર સન ૧૮૭૯ નં. ૩૬૯ નો થયોલો છે કે વાહાનીઆ કીધાં એફ વીરધ કીધું એમ નથી ફલમાં લખેલી બાબત ફલ વાર્ધ કેહેવાય.

સરકારનો ઠરાવ તા. ૫ અગસ્ટ સને ૧૮૭૨ ના. ૩૦૮૩ નો નીચે લખેલી ચીજો શી વાય ખીજ ચીજોપર જકાત ઠરાવવી નહીં.

- ૧ માણસને તા. જનવરને ખાવાની ચીજપર.
- ૨ કતલનાં જનવરો.
- ૩ બાળવાની તા. રોશની કરવાની ચીજપર.
- ૪ કરીઆણું ચુંદરો, મશાકો અને સુગંધીદાર ચીજોપર.
- ૫ ધમારત બાંધવામાં કામ આવે તેવા ચીજપર.
- ૬ તંબાકુપર.
- ૭ પરચુરણ કપડાની ચીજ અને વણવાના દોરા તથા પેરવાનાં લુગડાં અને પોશાકપર.
- ૮ ધાતુ અને ધાતુની ચીજ ઉપર.

૩૩. દરએક મ્યુનીસીપાલીટીને, ગવરનર ઇન કોંઉનશીસની અગાઉથી મજુરી લઈને હેડબ લખેલી વાત બાબત આ આક્ટને તથા મુખ્ય આક્ટને અનુસરીને હોય એવી વખતે વખતે પેટા કાનુન કરવાનો, તેમા ફરફાર કરવાનો અથવા તે રદ કરવાનો અધીકાર છે.

કેટલીએક મ્યુનીસીપાલીટીઓને પેટા કાનુન કરવાનો અધીકાર છે

બજારો તથા કસાઇખાના વગેરે બાબત.

બાય બરેકા અથવા ત્રાસદાયક વેપારનું નિયમન કરવા બાબત;

પાંણી પુર પાડવા બાબત તથા ગામના જતન બાબત.

જન્મ વગેરે નોંધવા બાબત;

(અ) બજાર તથા કસાઇખાનું અને જે ઘોડા અથવા બીજાં જનાવરો ભાડે અપવામાં આવતાં હશે અથવા જેઓથી થનારી પેંદાસ વેચવામાં આવતી હશે તેઓ વાપરતા હોય અથવા તેઓસાથ વાપરવામાં આવતી હોય તે સંબંધી જગાનું નીયમન તથા તેમની ઉપર દેખરેખ રાખવા બાબત, અને તે જોમાં સ્વચ્છ અને યોગ્યરીને કામ ચલાવવાબાબત, અને તે બજાર, કરાઇખાનાનું અને જગામાંથી જે મ્યુનીસીપાલીટીનાં હોય તે વાપરવાબાબત જે ચારજ લેવો તે ઠરાવવાબાબત;

(બ) મુખ્ય આક્ટની ૬૯ માં કલમમાં કહેલા કારણો પૈકી કોઇપણ કારણ સાથે વાપરવાની જગા બાબત પરવાના આપવા બાબતનું તથા તે જગા ઉપર દેખરેખ રાખવા બાબતનું અને એવી જગામાં જે કામ ચલાવવાનું તેનું ઉપદ્રવકારક, ત્રાસદાયક અથવા હાયકારક પરિણામ ઓછામાં ઓછું થાય એવી રીતે તે કામ ચલાવવા બાબતનું નિયમન કરવા બાબત.

(ક) પાંણી પુર પાડવા બાબત, ગામનાં જતન બાબત અને મુલેશાં જનાવરનાં મહાંગની વ્યવસ્થા કરવા બાબત;

(ડ) મ્યુનિસિપાલ ડિસ્ત્રીકટમાં જન્મની, મરણની તથા લગ્નની નોંધ કરવા બાબત તથા વસ્તીની ગણતરી કરવા બાબત;

સાધારણ કારબાર કરવાના કા
રણુ બાબત;

પેટા કાનુન તોડવા બાબત દંડ
ક દરવાનો અધિકાર;

(દં) એકંદર રીતે મ્યુનિસિપાલિટીના કારબાર સંબંધી
સંવર્ણી બાબતનું નીચમન કરવા બાબત.

અને એવી હરએક મ્યુનિસિપાલિટીને, એવી કોષ્ટપણુ
પેટા કાનુન તોડવા બાબત, તેવીજ મંજુરી લઇને, દંડ ક
રવાનો અધિકાર છે.

ટીકા.

સન ૧૮૮૪ ના આક્ટ ૨ ની ૩૩ મી કલમ મુજબ મ્યુનિસિપાલિટીઓએ
પેટા કાનુનો કરતી વખતે લક્ષમાં રાખવાની બાબતો.

નંબર ૨૫૩

જનરલ ડિપાર્ટમેન્ટ.

મુકામ જાનિરે મુજબ તારીખ ૨૩ માહે જાનેવારી સન ૧૮૯૦

રિએસનસર એક લીગલ એક્ટ નરકથી પત્ર નંબર ૧૬૧૬, તારીખ ૨૪ ડિસેમ્બર સને
૧૮૮૯ નો આવ્યો તે નિચે પ્રમાણે:—

“ તારીખ ૧ માહે આગસ્ટ સન ૧૮૮૯ ના સરકારના ઠરાવ નંબર ૩૦૬૫ ના પારેયા
ક ૨ ના સંબંધમાં લખવાતું કે મુજબના સન ૧૮૮૪ ના આક્ટ ૨ ની કલમ ૩૩ (અ) મુ
જબ પેટા કાનુનો ઘડી સરકારની મંજુરી સાર તેનો મુસદ્દો મોકલવી વખતે જે બાબતો વિશે
મ્યુનિસિપાલિટીઓ વારંવાર જુલાવો ખાય છે તે બાબતો નિચે પ્રમાણે છે અને તે તેઓએ
ધ્યાનમાં રાખવી જોઇએ:—

“ ૨. (૧) કોષ્ટપણુ મ્યુનિસિપાલિટી કે કોષ્ટપણુ જગાનો કસાઇખાના પ્રમાણે ઉપયોગ ક
રવાની મના કરે તે પહેલાં તે મ્યુનિસિપાલિટીએ સારવજનિક કસાઇખાનાં બાંધેલાં અગર આ
જુ કરેલાં હોવાં જોઇએ. એમ સન ૧૮૭૩ ના મુજબના આક્ટ ૬ ની ૬૬ મી કલમ ઉપરથી
જણાય છે.

જનાવરો મારવા સાર મ્યુનિસિપાલિટીએ બીજી સગવડ કરવા શિવાય તે મનાઇ અમલ
માં આવશે નહીં પરંતુ જનાવરો મારવા સાર ફક્ત પડતર જમીન કરાવી આપવાથી મ્યુનિ
સિપાલિટીઓ આ શરત પુરી કરે છે એમ કોષ્ટએ સમજવું નહીં.

(૨) માત્ર જે જગાનો કસાઇખાના પ્રમાણે ઉપયોગ થાય છે, અને જે, પેટાકાનુનો મુ
જબ બંદોબસ્ત અને દેખરેખ રાખી શકાય એવી છે એવી જગાઓ વિષે સન ૧૮૭૩ ના મુ
જબના આક્ટ ૬ ની કલમ ૬૬ અને સને ૧૮૮૪ ના આક્ટ ૨ ની કલમ ૩૩ (અ) મુજબ
કસાઇખાના તરફે પરવાની આપી શકાય છે. તેથી ફરીને રેહેવાના ખાનગી ઘરોમાં જનાવરો
મારવાનો પરવાનો આપવો કાયદા વિરુદ્ધ છે.

(૩) પરવાનાવાળા સમસે અમુક શરતો પાળવી એમ બંધન કરવું હોય તો તે શરતો
ફક્ત પરવાનામાં દાખલ કરેથી ચાલશે નહીં. પરંતુ સને ૧૮૮૪ ના રજા અકાઉન્ટની કલમ ૩૩
(અ) મુજબની પેટા કાનુનોમાં દાખલ કરવી જોઇએ, અને ૩૪ મી કલમ મુજબ—

(અ) તે કાનુનો જે જગાએ લાગુ કરવાની હોય ત્યાં તે પ્રસિધ્ધ કરવી જોઇએ.

(બ) તે કાનુનો સંબંધી હરકત લીધી હોય ત્યારે તેનો ફરી વિચાર કરવો જોઇએ.

(ક) તે કાનુનો વિષે સરકારની મંજુરી લેવી જોઇએ.

(૪) જે મુદ્દા ઉપર પરવાના આપવામાં આવે તે મુદ્દાઓ કાનુનો અગર પેટા કાનુનોના
રૂપમાં જાહેર કચ્છાળી જરૂર નથી અને તે વાત અયોગ્ય છે.

મ્યુનિસિપાલિટીઓએ “ વખતે વખતે ” અગર “ આશમીઓ ” પ્રમાણે (સન ૧૮૭૩ નો મુંબાઇનો આક્ટ ૬, કલમ ૬૬) બદલાના પ્રસંગ ઉપર લક્ષ્ય પોંઠોચાડી પોતાને યોગ્ય જણાય તેવા પરવાના આપવાના છે. તેટલા માટે મ્યુનિસિપાલિટીઓએ બધી બાબતોમાં લાગુ નહીં પડે એવી તથા જેમાં ફેરફાર કરવા સાર અગર જે રદ કરવા સાર સરકારની મંજૂરી જોઇએ એવી અને પોતાને યોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે જે મુદ્દા ઉપર પરવાના આપવનો પોતાનો વીચાર હોય તે મુદ્દા સંબંધી ઘણું નો ઠરાવરૂપી થાય એવી કાનુનો કરીને પોતા વીનાકારણ બંધનમાં આવવાનો પ્રયત્ન કરવા નહીં.

(૫) ખાનગી કસાઇખાનાના અને મારકાટોના પરવાના બદલ સન ૧૮૭૩ ના મુંબાઇ ના આક્ટ ૬ ની ૨૩ મી કલમ મુજબ શી લેવાનો અધીકાર છે, પરંતુ એવી શી સન ૧૮૮૪ ના મુંબાઇના ૨ નાં આક્ટની કલમ ૩૨ (૬) મુજબ કરેલી કાનુનોથી ઠરાવવી જોઇએ, પેટાકાનુનોથી ઠરાવવી નહીં.

(૬) પરંતુ મ્યુનિસિપાલિટીના કસાઇખાનાં વગેરે વાપરવા બદલ કર ઠરાવવો તે કલમ ૩૩ (ખ) મુજબન. પેટા કાનુનોથી ઠરાવવો જોઇએ, અને તેવી કરીને—

(અ) તે કાનુનો જે જગાએ લાગુ કરવાની હોય ત્યાં તે પ્રસિધ્ધ કરવી જોઇએ,

(બ) તે કાનુનો સંબંધી હરખત લીધી હોય ત્યારે તેનો ફરી વિચાર કરવો જોઇએ,

(ક) તે કાનુનો વિષે સરકારની મંજૂરી લેવી જોઇએ.

આ બેદ—

(અ) કાયદા ઉપરથી મજેલા અધીકાર નથા સોંપવાં કામે, અને

(બ) સારવજનીક મંડળીને આપવાં તથા તેના કાયદામાં ચલાવવાના હક (મરસી હો કસ ટરડીઓ વીરુધ્ધ ગિબ્સ ૧ એચ. ઓફ. આર. ૯૩)

એઓની વચે જે તફાવત ગણવાનો છે તે આધારે પાડેા છે.

(૭) માત્ર કસાઇખાનામાં કામ ચલાવવાના નિયમોમાં કસાઇખાનાના નિયમ થઇ શકે છે (આ નિયમ પેટાકાનુનોથી ઘડવા જોઇએ પરવાનામાં શરતો દાખલ કરીને ઘડવા નહીં.)

તે પેટાકાનુનોમાં, તે કામ.

(અ) યોગ્ય રીતે અને

[બ] રવચ્છપણ.

કરવા બદલ ઠરાવ હોવા જોઇએ

તે પેટાકાનુનોનો હેતુ નીચે મુજબ તેનો બાબતે—

(અ) જનાવરો મારતી વખતે નિરહયતા ગતી અટક વર્વી

(બ) કસાઇખાનામાં પવનની આમ જાવ થાય અને તેમાંન ખરાબ પાણી જતું રહે અને ગંદકી કાઢી શકાય એવી તજવીજ કરવી.

(તારીખ ૧૬ અપ્રેલ સન ૧૮૮૯ નો સરકારનો ઠરાવ નંબર ૧૫૧૩ જુઓ).

એવા પ્રકારની કાનુનો કરવી ફટલી અગત્ય છે એ ઘણું કરીને મ્યુનિસિપાલિટીના લક્ષમાં આવતું નથી. સુરત મ્યુનિસિપાલિટીની એવી સુચના હતી કે નાંખી દેવાનું માંસ કચરાની પેટીમાં નાંખતું. પરંતુ એવી રીતનો ઠરાવ કચેરી સદરજ નિરદીષ્ટ કરેલુ રવચ્છપણું રહેશે નહીં એવા પદારથોની શી વ્યવસ્થા કરવી તે સને ૧૮૭૩ ના મુંબાઇના આક્ટ ૬ ની ૭૧ મી કલમમાં નિરદીષ્ટ કરેલું છે અને તે વ્યવસ્થા અમલમાં લાવવા સાર સન ૧૮૮૪ ના મુંબાઇના ૨ નાં આક્ટની કલમ ૩૩ (ક) મુજબ પેટા—કાનુનો ઘડી.

(૮) આવી કાનુનોમાં અમુક જનાવરો મારવા એમ ઠરાવતું એ કાયદેસર નથી. અમુક

જનાવરે બક્ષ્ય છે કે નહીં એનો ન્યાયપુરવક નીરણુ કરવાનો અધિકાર મ્યુનીશીપાલીટી ધારણ કરી શકતી નથી. અને સારવજનીક કસાઇ ખાનામાં મારવા સાથે આણેલાં જનાવરો અબક્ષ્ય છે એ મુદ્દા પર પાછા મોકલવાનો મ્યુનીશીપાલીટીને અધિકાર નથી. ખાવા માટે મારવાનાં જનાવરો પાસે ક્યાં રાખવાં અયોગ્ય એવાં જે રોગી જનાવરો જણાતાં હોય તેમને દૂર કાઢવાં. એવાં કોષપણુ તે પી જનાવરનો ખાવા માટે ઉપયોગ કરવાનો જે કોઈ પ્રયત્ન કરે તેો માછલોટની મદદ માગી સમાધ (સન ૧૮૭૩ ના મુળાદના આક્ટ ૬ ની કલમ ૬૮ ઈંડિયન પિનવકો,ની કલમ ૨૫૭ અને ક્રાનીનલ પ્રેગીઝર ડ્રાઈની કલમ ૫૨૧) મ્યુનીશીપાલીટીના કસાઇ ખાનામાં મારવા સાથે આણેલાં ધોરા પાછો મોકલવાનાં અધિકાર નથી, પરંતુ તેને જુદી જગાએ મારવો એનો હુકમ કરવાનો અધિકાર છે.

(૯) મ્યુનીશીપાલીટીએ પોતે પેટા-કાનુનો ઘડીનેના આધારે પોતાને અધિકાર આપી શકતી નથી. જેમ કે પેટા કાનુનોનું ઉદ્વધન કરવા બદલ માણસોને કસાઇખાનામાંથી કાઢી મુકવાનો અધિકાર મ્યુનીશીપાલીટી ધારણ કરી શકતી નથી, પણ તે પેટા-કાનુનોમાં ઠરાવેલો દંડ કરવાનો તજવાજમ કરવાના અથવા ઈંડિયન પિનવકોટની કલમ ૪૪૭ મુજબ સાપરાધ પ્રવેશ બદલ કામ ચલાવવાના માત્ર મ્યુનિસિપાલીટીને અધિકાર છે.

(૧૦) પેટા-કાનુનામાં મોડમપણું રાખવું એ ઘણું નુકશાન કારક છે. જે સરતો દાખલ કરવાની હોય તે સખધી કાનુનોના ઠરાવ અપદ હોવા બેઠએ. ઇન્સપેક્ટર જે જે હુકમ કરે તે બધા સરવ લોકોએ માત્રા જોઈએ એવી સામાન્ય કાનુન કરવા એ હરકતને પાત્ર છે.

[૧૧] બજારો, કસાઇખાના વગેરેની દેખરેખ રાખવા બાબતની પેટા કાનુનમાં દેખરેખ શિવાય વળી માણસોને પકડવાનો તથા માલ અટકાવવાનો અને એવો બીજો અધિકાર કલમ ૩૩ (અ) મુજબ પેટા-કાનુનોમાં ઇન્સપેક્ટરને ઘણી વખતે મ્યુનીશીપાલીટીએ આપવાનું કરે છે તે આપવાની સત્તા નથી.

(૧૨) જે ઘણા અગર બીજાં જનાવરો ભાટે આપવામાં આવતાં હોય અથવા જે તેમનાથી થનાર-ઉત્પન્ન વેચાત સાથે રાખ્યા હોય તેઓને માટે વાપરવામાં લાધેલી જગાના સંબંધમાં નિયમો કરવાનો તથા તે ઉપર દેખરેખ રાખવાનો કલમ ૩૩ (અ) માં અધિકાર આપેલો છે, પરંતુ જે ખાનગી જગામાં, આ ધંધો ચલાવવા સાથે જેટલાં જનાવરો રાખવાની જરૂર છે તેટલાં ન હોય ત જગાના સંબંધમાં નિયમો કરવાનો અને તે ઉપર દેખરેખ રાખવાનો બિનકુલ અધિકાર આપેલો નથી.

“ ૩ કલમ ૩૩ (૫) મુજબની પેટા-કાનુનોના સંબંધમાં નિચે લખેલી બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ એમ મને લાગે છે:—

(૧) સને ૧૮૭૩ ના મુળાદના આક્ટ ૬ ની ૬૯ થી કલમમાં નિરદીષ્ટ કરેલાં કારણો પછકા કોષપણુ કારણસારે કોષ પણુ જગાનો ઉપયોગ કરવા માટે પરવાનો લેવાની જરૂર છે એમ ઠરાવવાનો મ્યુનીશીપાલીટીઓને અધિકાર નથી.

આ બાબત કલમ ૬૯ નો અને કલમ ૬૬ નો મુકાબલો કરવાથી ધ્યાનમાં આવશે. સદરહુ ૬૬ થી કલમમાં બજાર અને કસાઇખાના પરવાના વગર ચાલુ રાખવાની મનાઇ કરવાનો અધિકાર સ્પષ્ટ રીતે આપેલો છે. પણ ૬૯ થી કલમમાં પરવાના વગરના સાબુના કારખાના, તેજ ઉકાળવાના કારખાનાં વગેરે ગણાવવાની મના કરવાનો અધિકાર બિનકુલ આપેલો નથી.

માત્ર ૬૯ થી કલમમાં નિરદીષ્ટ કરેલે પ્રસંગે—એટલે તે ધંધો અપકારક અગર બચકારક વગેરે હોય તોજ—લેખી નોટીસથી તેવી મના કરી શકાય.

(૨) તેટલા માટે પરવાનાવાળો સખસ પરવાન માં નિરદીષ્ટ કરેલી શરતોથી કાંઇ કરત

બંધુ દરમાબંધુ હોય તેથી બંધાતો નથી. સદરહુ બાબતનું નિયમન પેટા-કાનુનીયથી કરવું જોઈએ અને ૩૪ મી કલમ મુજબ:—

(અ) તે પેટા-કાનુનો જ્યાં લાગુ હોય ત્યાં પ્રસિધ્ધ કરવી જોઈએ,

(બ) તે કાનુનોના સંબંધમાં હરકત લીધી હોય ત્યારે તેનો ફરી વિચાર કરવો જોઈએ, અને

(ક) તે કાનુનો માટે સરકારની મંજૂરી જોઈએ.

(૩) તેમજ પરવાનામાં નિરદેશિત કરેલી કોઈપણ શરતનો ભંગ કરવા બદલ કંઈ પણ શિક્ષા ઠરાવી શકાય નહીં. ફક્ત પેટા-કાનુનોનો ભંગ કરવા બદલ દંડ કરવાનો મ્યુનીસીપાલીટી ને કલમ ૩૩ થી અધિકાર છે.

(૪) આવાં કાનુનો સાર જગાનો ઉપયોગ કરનારાઓને પરવાનો લેવાની પેટા કાનુનથી ફરજ પાડી શકાય, અને સદરહુ પેટા-કાનુનનો ભંગ કરવા બદલ દંડ ઠેરવી શકાય; પણ ભયંકર અથવા પીડાકારક ધંધા માટે આવી જગાનો ઉપયોગ કરવા બદલ દંડ લેવો નહીં પરંતુ પરવાનો લેવામાં કસર કરવા બદલ લેવો જોઈએ. વાસ્તે આવા ધંધાને માટે પરવાનો લેવાની ફરજ પાડવાની પેટા-કાનુન નિચે પ્રમાણે હોવી જોઈએ:—

‘ નિચે બતાવેલા ધંધાસાર * * * કોઈ પણ મકાનનો ઉપયોગ કરનારા દરેક સખમે તેનો પરવાનો મળવા બાબત * * * ને અરજી કરવી જોઈએ. અને ‘ નિચે બતાવેલા ધંધાસાર પરવાના વગર કોઈપણ સખમે કોઈપણ મકાનનો ઉપયોગ કરવો નહીં ’ એમ હોવી નહીં જોઈએ.

(૫) એવી જગા બદલ પરવાનો આપવાનો હેતુ એ છે કે એવી જગાઓ વિદ્યમાન હોવાની અને તેના ઠેકાણાની માહિતી મ્યુનીસીપાલીટીને હોય તો તે જગા બદલ નિયમો કરવાનું તથા દેખરેખ રાખવાનું સગવડતાથી બની શકે. તેટલા માટે એવા પરવાના અવશ્ય રીતે આપવા જોઈએ, અને સન ૧૮૭૩ ના મુબાઇના આક્ટ ૬ ની ૬૯ મી કલમ મુજબ તે ધંધા ચાલવા દેવાની કાયદેસર મનાઇ થઇ હોય તે પ્રસંગ સિવાય બીજા પ્રસંગે એવા પરવાના આપવાની ના પાડવી નહીં.

(૬) કલમ ૨૩ (બ) મુજબ કરેલી પેટા-કાનુનીયથી આવા ભયંકર અથવા પીડાકારક ધંધાને માટે ઉપયોગમાં લીધેલી જગામાં કામ ચલાવવાના નિયમો ફક્ત થઇ શકે. અમુક જગા એવા કારણ સાર ઉપયોગમાં લેવી અગર અમુક જગા તેવા કારણ સાર નહીં વાપરવી એ વાત ઠરાવ તેમાં નહીં હોવો જોઈએ.

અમુક જગા એવા કારણ સાર વાપરવી નહીં એવા એકાદી મ્યુનીસીપાલીટીને અભિપ્રાય હોય તો તે મ્યુનીસીપાલીટીએ સને ૧૮૭૩ ના મુબાઇના આક્ટ ૬ ની ૬૯ મી કલમ મુજબ લેખી નોટીસ આપવી, અને એવી નોટીસ આપવા પહેલાં તે કલમમાં નિરદેશિત કરેલી હકાકત હોય એટલે તે જગા વાપરવી એ અપકારક અગર ભયકારક વિગેરે હોય તોજ માત્ર એવી નોટીસ આપવી બાજબી છે. માટે નિચે લખ્યા પ્રમાણે પેટાકાનુન કરવી જરૂરકાયદેસર છે.

‘ નિચે બતાવેલી હદ માંહેની જગા સિવાય બીજી કોઈપણ જગા સાચુના, તેલ ઉઠાવવાના, રંગરેજના, ચાગડાં રંગવાનાં વગેરે કારખાના દાખલ વાપરવી નહીં. ’

(૭) આ નિયમન કરવા બાબતની પેટા કાનુનીયથી માત્ર કામ ચલાવવાની રીતમાં ફેરફાર કરી શકાય, પરંતુ તેમાં જેમ કેટલીક વખતે મ્યુનીસીપાલીટી ઇમારતના બાંધકામમાં ફેરફાર કરાવવા પ્રયત્ન કરે છે તેવી રીતનો ઠરાવ કરી શકાશે નહીં.

તે ઇમારતો જે ખરેખર ભય ભરેલી સ્થિતિમાં હોય અથવા લોકોને ઉપદ્રવ થાય એવી રીતે બાંધેલી હોય તો સન ૧૮૭૩ ના મુબાઇના આક્ટ ૬ ની ૬૯ મી કલમ મુજબ કામ ચલાવવું જોઈએ, જે તેવી ન હોય તો તે ઇમારતોની રચના વગેરે સંબંધી પોતાના વિચાર, શિક્ષા ઠરાવીને અમલમાં લાવવાનો મ્યુનીસીપાલીટીને અધિકાર નથી,

(૮) કામ ચલાવવાની રીતના નિયમો કરવાના અધિકારનો અર્થ કામના પ્રકારની અથવા વિસ્તારની મર્યાદા બાંધી જોમ થતો નથી, જેમ કે અમુક જગ્યામાં કેરોસીનના ડબ્બાની આધવા વિતરણીની પેટીઓની માત્ર અમુકજ સંખ્યા ભરી રાખવી એવી પેટા કાનુન ધડવી એ અધિકાર ઉપરાંત છે. એમને કેવી રીતે ભરી રાખવી એ ઠરાવવાનો અધિકાર છે, પરંતુ તે અમુક તથા સુધી ભરી રાખવી એમ ઠરાવવાનો અધીકાર નથી.

(૯) નિયમન કરવા બાબતની પેટા કાનુનોનો અર્થ સ્પષ્ટ હોવો જોઈએ. જે પેટા કાનુનોમાં શિક્ષાનો ઠરાવ હોય તે પેટા કાનુનો મેઘમ રાખવી એ ઉપર કહ્યા પ્રમાણે તુંકશાન કારક છે. જેમ કે 'દેખરેખ રાખવાને માટે ચોખ્ખા અને સવડતા ભરેલી વ્યવસ્થા હોવી જોઈએ' એવી પેટાકાનુનો કરવી એ ખરેખર અનિશ્ચિત ઠરાવ છે. કરતવ્યની વ્યાખ્યા કરવી જોઈએ, વર્ણન કરવું નથી.

(૧૦) પેટાકાનુન ઉપરથી કોઈપણ અધિકાર આપી શકાય નહીં. પરવાના વગરના આ મહા રંગવાળા કાનુનામાંનો માલ જપ્ત કરવાનો અધીકાર આપનારી પેટાકાનુન કરવા બાબત સુરત મ્યુનીસીપાલીટીની સુચના તદ્દન ગેરકાયદેસર છે. મ્યુનીસીપાલીટીની અને તેના અમલદારોની સત્તા પેટાકાનુનો ઉપરથી વધારી શકાતી નથી.

"૪. કલમ ૩૩ ના બાકીના વારંવાર મુજબ કરવાની પેટાકાનુનોના સંબંધમાં તપશ્ચી લગતર નિયમ કરી આપવા અશક્ય છે, તથા ઉપર કહ્યા સાધારણ સુદા તેવી પેટાકાનુનોને લાગુ કરી શકાશે અને તે ઉપરથી સાધારણ સમજ પડશે. જે કાંઈ વિશેષ બાબતોમાં મ્યુનિસિપાલિટીએ અમલ કરવા સંબંધી પોતાનો અધિકાર ચલાવવાનો હુકમ છે તે બાબતોમાં તે અધિકાર ન ચલાવતાં સામાન્ય પેટાકાનુનો લાગુ કરવાનું મ્યુનિસિપાલીટીએ અનેક પ્રસંગે ધારે છે જેમ કે તેઓ ધણીવાર નવી છમારતોના નકશા તથા બાંધણીના સંબંધમાં પેટાકાનુનો કરીને તે જાહેર થવા બદલ શિક્ષા ઠરાવે છે; પરંતુ તેમ કરવાનો તેમને બિલકુલ અધિકાર નથી. મ્યુનિસિપાલીટીએ સન ૧૮૭૩ ના મુંબાઇના આક્ટ ૬ ની ૩૩ મી કલમ મુજબ પ્રત્યેક બાબતના અમલદારો સ્વતંત્રપણે પોતા નિચાર કરવો અને છમારત જે નકશા પ્રમાણે બાંધવાનો નિચાર કરવો તે નકશા બદલ મ્યુનિસિપાલીટીને સુચના મળ્યા પછી તેઓના તરફથી લેખી હુકમ ન બાંધે તેમ જ છમારત બાંધવાના ધણીએ પોતાના નકશા પ્રમાણે તે બાંધવાનો આરંભ કરવો, એમ તેણે તે આક્ટમાંના સ્પષ્ટ ઠરાવોનું (સન ૧૮૭૩ ના મુંબાઇના આક્ટ ૬ ની કલમ ૩૩ મી જુઓ) ઉલ્લંઘન કરવું નહીં.

" તેજ પ્રમાણે ૪૩ મી કલમમાં નિર્દીષ્ટ કર્યા પ્રમાણે દરેક બાબતમાં દેખરેખ તથા નિરખન નહીં રાખતાં તથા જુદા જુદા લોકોના દરબજા વગેરે તરફ લક્ષ નહીં આપતાં સરવે લોકોએ પોતાની તમામ વાડો દુરસ્ત રાખવી તથા કાપવી તેમજ તમામ ઝાડ તથા છોડા છેડવા તથા કાપવા એવી ચતલબતી પેટાકાનુનો કરી પોતાના કરતવ્યમાંથી છુટવાનો મ્યુનિસિપાલીટીએ ધણી વખતે પ્રયત્ન કરે છે, પરંતુ ૪૩ મી કલમમાં એમ કહ્યું છે કે એવી પ્રત્યેક બાબતમાં નોટીસ કાઢી જોઈએ, અને તે વાડો કોઈપણ સારવજનીક સ્ટ્રીટની બાજુએ આવેલી હોય અથવા તે ઝાડો અને છોડવા કોઈપણ સારવજનીક રસ્તાપર, સ્ટ્રીટકપર અથવા કુત્રા ઉપર આવેલા હોય અથવા આવવા જેવા જણાતા હોય અથવા ત્યાં ભય અગર અડચણ અથવા તુંકશાન કરતાં હોય અથવા કરે એમ જણાતાં હોય તોજ માત્ર તેની નોટીસ કાઢવાનો અધિકાર છે.

" તેજ પ્રમાણે ખાનગી જગ્યામાં આરોગ્ય રક્ષણના સંબંધમાં ગેરવ્યવસ્થા થયેથી લેખી નોટીસ આપીને જે કામ ચલાવવા વિષે આક્ટમાં કહ્યું છે તે કામને બદલે પેટાકાનુન ધડી તે જગ્યાની વ્યવસ્થા કરવામાં ધણી વખતે હાથ બાંધવાનો મ્યુનિસિપાલીટી પ્રયત્ન કરે છે.

૫. ઉપર કહેલી સુચનાઓ જોઈએ તેટલી વિસ્તીરણ નથી એ ખરૂં છે, તથાપિ પેટા કાનુનો ધડતી વખતે જે મુદ્દાઓ મ્યુનિસિપાલીટીએ પ્યાનમાં રાખવા જોઈએ અને જે સુચના થતી અટકાવી જોઈએ તેનું સામાન્ય રૂપ સદરહુ સુચનાઓ ઉપરથી લક્ષમાં આવશે. આશા રાખું છું. ”

ઠરાવ—રિમેન્ડન્સર ઓફ લિગલ એફેયરસ તરફથી આવેલા પત્રની નકલો સિંધના કમિશનર તરફ, વિભાગના કમિશનરો તરફ, અને મરવે કલેક્ટરો તરફ મોકલવી. જુદી જુદી મ્યુનિસિપાલીટીઓએ પોતાની ચાલુ અને ચોગ્ગેલી પેટા કાનુનોના આ પત્રમાં કરેલી સુચનાઓ સાથે મોકલવા કરવે.

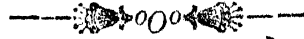
જે. ડી. સી. આરકિન્સ,

આફિંગ અંડર સેક્રેટરી નિસખત સરકાર.

(True Translation)

Y. M. KELKAR.

Oriental Translator to Government

મુખ્ય કાયદાની કલમ ૭૨ ઉપર આવેલોજ હતી તે હાલ

સન ૧૮૮૪ ના ચાકટ બીજાની કલમ ૩૩ મુજબ.

૩ રકમ ૧—મ્યુનિસિપલ ડિસ્ટ્રીક્ટમાં કે.ઇ.પલ. બાળક જન્મે તેના માબાપ અગર વાલીએ ને તેઓ મુએલાં હોય અથવા માંદા હોય અથવા અશક્ત હોય તો જે ઘરમાં એવું બાળક જન્મ્યું હોય તે ઘરમાં બીજા કોઇ રહેનારી હોય તેણે અથવા બાળક જન્મતી વખતે જે શખસ ત્યાં હાજર હોય તેણે એ બાળક પેંદા થયેથી ૪૮ કલાકમાં તે બાળક જનમ્યાની ખબર તેના જાણ્યા અથવા માન્યા પ્રમાણે મ્યુનિસિપલ ઓફીસમાં અથવા મ્યુનિસિપાલીટીના કોઇ નાકે અથવા તે કામ માટે મ્યુનિસિપાલીટી બીજી જે કમિશન ઠરાવે તે ઠેકાણે નામે મુજબ લખીકત જણાવવી.

૧ શેહરનો જીલ્લો.

૨ મોહાલો.

૩ બાળકના બાપનું અગર માનું નામ.

૪ નાત અથવા કામ.

૫ છોકરી કે છોકરો.

૬ જનમ્યાની તારીખ.

૭ જીવતું અવતરયું.

૮ મુવેલું અવતરયું.

૯ અવતરયા પછી મરી ગયું.

૧૦ જાહેર કરવાની તારીખ.

રકમ ૨—ઉપર પ્રમાણે ખબર આપવાનું જે શખસનું કામ હશે તે ઉપર કહેના વખતની અંદર ખબર આપવાની ના પાડે અથવા કસુર કરી ખબર ના આપે તે શખસ દરેક ગુનાહ ને વાસ્તે રૂ ૧૦ સુધીના દંડને પાત્ર થશે.

રકમ ૩—શેહરના કોટની બાકાર મ્યુનિસિપલ હદ અંદરના રહેનાર ઘરના દરેક માણસે અથવા તેના મરણુ માંદગઇ અથવા અશક્તાઇના લીધે તે ઘરના કબજેદાર પાશેવા પોલીસ સ્ટેશ ને અથવા મ્યુનિસિપલ ઓફીસમાં અથવા હાંસલના કોઇ નાકે અથવા તે કામ માટે મ્યુનિસિ પાલીટી બીજી જે કમિશન ઠરાવે તે ઠેકાણે તેની અથવા તેણીના મરણુ થયાના ૪૮ કલાકની અંદર સારામાં સારી રીતે જાણ્યા તથા માન્યા પ્રમાણે તે સળાંધી નીચેની બાબતો વીશે ખબર આપવી.

૧ પરાનું નામ, ૨ મેહલો, ૩ ગુજરનારનું નામ, ૪ નાત અથવા જાત, ૫ મરદ કે સ્ત્રી, ૬ સંબંધીત ઉમર, ૭ મરણનું કારણ, ૮ મરણની તારીખ.

૪ ઉપર પ્રમાણે ખબર આપવાની જે શખસની ફરજ હશે તે ઉપર કહેલા વખતની અંદર ખબર આપવા ના પાડે અથવા કસુર કરી ખબર ના આપે તો માજીસ્ટ્રેટ આગળ ગુન્હો

સાખીત થયેથી દરેક ગુનાહ માટે ૩ ૧૦ સુધીના દંડને પાત્ર થશે.

૫ મ્યુનીશીપલ ટીઆઈકટની હદમાં જ્યારે કોઇ જાતનું લગન અથવા પુનરગ્ન થશે ત્યારે કન્યાએ અને વરે અથવા તેમનાં માળાપે, વાલીએ અથવા જે સગાની દેખરેખ નીચે લગન થાય એવા પાસેના સગાએ લગનથવા પછી ૭૨ કલાકની અંદર મ્યુનીશીપલ ઓફીસમાં અથવા મ્યુનીશીપાલીટીના હાસલમેવાના કોઇ નાકા ઉપર અથવા તે કામ સાર મ્યુનીશીપાલીટી ખીજી જે ટેકાણે કરાવે તે ટેકાણે નીચે મુજબ ખબર આપવી.

કન્યાની બાબતમાં

- ૧ શેહેરના જલ્લાનું નામ.
- ૨ કન્યાનું અને તેણીના બાપનું નામ,
- ૩ નાત.
- ૪ ધર્મ
- ૫ કન્યાની ઉંમર

- ૬ વરનું અને તેના બાપનું નામ.
- ૭ લગનની તારીખ.
- ૮ પરેલીવારનું લગનછે કે ખીજી રીતે.
- ૯ ધંધો કંઈ કરતી હશે તો તે.

વરની બાબતમાં.

- ૧ શેહેરના જલ્લાનું નામ.
- ૨ વરનું અને તેના બાપનું નામ
- ૩ જાત
- ૪ ધર્મ
- ૫ ઉંમર

- ૬ કન્યાનું અને તેના બાપનું નામ
- ૭ લગનની તારીખ
- ૮ પરેલી વારનું લગનછે કે ખીજી રીતે
- ૯ પરણેલી આ દયાત હશે તો કેટલી
- ૧૦ ધંધો કંઈ કરતો હશે તો તે.

૬ ઉપર પ્રમાણે ખબર આપવાની જે શખસની ફરજ હશે તે ઉપર કહેલા વખતની અંદર ખબર આપવા ના પાડશે અથવા ગફત કરશે તો માજિસ્ટ્રેટ આગલ ગુન્હો સાખીત થયેથી દરેક ગુનાહ માટે ૩ ૧૦ સુધીના દંડને પાત્ર થશે.

૩૪ દરએક મ્યુનિસિપાલીટીએ, ઉપરની હેલી કલમ પ્રમાણે કોઇપણ પેટા-કાનુન કરવા ની અગાઉ તે પેટા-કાનુન જે માણસોને તે લાગુ હોવાનો સંબંધ હોય તે માણસોને જાહેર થવા સાર, તેનાં મત પ્રમાણે પુરતી લાગે તેવી રીતે, યોજેલી પેટા-કાનુનનો મસદ્દો જે તારીખે

જે અથવા તારીખ પછી તે મસદ્દા બાબત વીચાર કરવામાં આવશે તે તારીખ નોટીસમાં લખી ને તે નોટીસ સહીત, પ્રસિદ્ધ કરવો જોઇએ અને આ પ્રમાણે નિર્દોષ કરેલી તારીખ અગાઉ તે મસદ્દા બાબત કોઇપણ માણસે લખીને વાંધો લીધો હોય અથવા સુચના કરી હોય તે, પેટા-કાનુન કરવાની અગાઉ લખને તેનો વીચાર કરવો જોઇએ.

જ્યારે મ્યુનિસિપાલીટીએ કરેલી કોઇ પેટા-કાનુન ગવરનર ઇનકાઉનસિલની પાસે મંજૂરી સાર મોકલવામાં આવે ત્યારે સદરકુ પ્રમાણે લીધેલા દરએક વાંધાની અથવા કરેલી સુચનાની અને ઉપર કહ્યા પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ કરેલી નોટીસની નકલ સદરકુ પેટા-કાનુન સાથે ગવરનર ઇનકાઉનસિલને જાહેર થવા સાર મોકલવી જોઇએ.

૩૫ મુખ્ય આક્ટની ૧૪ મી કલમ પ્રમાણે કોઇપણ મ્યુનિસિપાલીટીએ ગવરનર ઇનકાઉનસિલની મંજૂરીથી કરેલી, અને જે હાલમાં અમલમાં હશે તે કોઇ કાનુન તથા પેટા-કાનુન આ આક્ટને અનુસરીને હશે તેટલે સુધી ૩૨ મી કલમ પ્રમાણે અથવા ૩૩ મી કલમ પ્રમાણે તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવે અથવા તે રદ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી ચાલુ રહેશે.

૩૬ ૩૨મી, ૩૩મી અને
કાનુન તથા પેટા-કાનુન છાપી
ને વેચવી.

૩૫ મી કલમ પ્રમાણે તે તે વિદ્યમાન વખતે અમલમાં હશે તે
કાનુન અને પેટા કાનુન સંબંધે વ્યાજબી વખતે ભોટા નોંધ શ
કે એટલા સાર મ્યુનિસિપાલ ક્લેરિકામાં ખુદશી રાખવી નોંધાયે
અને જુદાની દેશી ભાષામાં તેની છાપેલા નકલો આફક કી
મને વેચવા સાર મુકવી નોંધાયે.

૪-નિર્ણય.

જોવાનો તથા હેબરેખ રાખવા
નો કલેક્ટરનો અધિકાર.

૩૭ કલેક્ટરને હેડળ લખેલો અધિકાર છે એમ સ

મળવું.—

(અ) કોષપણ મ્યુનિસિપાલીટીના વહિવટ માંહેની કોષપણ સ્થાવર મિલકતમાં અથવા
તેના તાબામાં અથવા તેના હુકમ હેઠળ કાંઈ પણ કામ ચાલતું હશે તે કામ
માં પેસવાનો તથા તે જોવાનો અથવા તેમાં ખીજને પેસાડવાનો તથા તે
જોવરાવવાનો.

(બ) કોષપણ મ્યુનિસિપાલીટીએ અથવા કોષપણ કમિટીએ ચલાવેલાં કામનો કોષપણ
ઉતારો, કોષ મ્યુનિસિપાલીટીના કબજામાંની અથવા તાબામાંની કોષ બુક અથ
વા દસ્તાવેજ, અને કોષપણ પત્રક, તપસીત્ર, હીશાખા, અથવા રીપોર્ટ એમાંથી
જે સદરહુ મ્યુનિસિપાલીટીને આપવાનું કહેવાતું કલેક્ટરને યોગ્ય લાગે તે માગવાનો;

(ક) કોષપણ વાત મ્યુનિસિપાલીટી કરનાર હશે અથવા કરતી હશે તે બાબત કાંઈ
હરકત છે એવું કલેક્ટરને લાગે તો તે હરકતનો અથવા જે કાંઈ માહિતી તે આ
પી શકતો હોય તથા જે ઉપરથી મ્યુનિસિપાલીટીએ ફલાણી એક વાત કરવી અ
વગર છે. એવું તેને લાગે તો તે માંથીતીનો સદરહુ મ્યુનિસિપાલીટીએ નિચાર ક
રવો, અને એવી વાત કરવાનું બંધન કરવા બાબત અથવા એવી વાત ન કર
વા બાબત પોતાનાં કારણો હોય તે લખીને વાજબી વખતમાં પોતાને લખેલો
જવાબ મોકલવો, એવું કહેવાનો અધિકાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કલેક્ટરને આપેલા સંબંધ અથવા તેમાંથી કાંઈ અધિકાર, તાલુકો, જે
આસિસ્ટન્ટ અથવા ડેપુટી કલેક્ટરને સ્વાધીન હશે તે આસિસ્ટન્ટ અથવા ડેપુટી કલેક્ટરને આ
વા તાલુકાની કોષપણ મ્યુનિસિપાલીટીના સમક્ષ પુરતા આપવાને કલેક્ટર સુખત્યાર છે.

૩૮ કોષ મ્યુનિસિપાલીટીએ પોતાના અમલદારો અથવા નોકરો તરીકે જે માણસોને ની

એસ્ટિમિશનમેંટ આકરીમાં રા
ખતાં કાંઈ ઉડાઉપણું ન થવા કે
વાનો ભાગના કમિશનરનો અધી
કાર.

મ્યા હશે અથવા જેઓને નીમવાનો મ્યુનિસિપાલીટીનો ધરાદો
હશે તે માણસોની સંખ્યા અથવા તે માણસોને અથવા કો
ઈપણ વીરોધ માણસને મ્યુનિસિપાલીટીએ લગાડી દીધેલું જે
હેનતાણું વધારે છે એવું જે ભાગના કમિશનરનું મત હોય
તો સદરહુ કમિશનર દરમાવે તો સદરહુ માણસોની સંખ્યા
અથવા તે માણસોનું અથવા માણસનું મેહેનતાણું તે મ્યુનિસિપાલીટીએ ઓછું કરવું નોંધયે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ પ્રકારનાં કાંઈ કહેવા વીરોધ તે મ્યુનિસિપાલીટી ગવરનર ઇન
કાઉન્સિલને અપીલ કરવાને સુખત્યાર છે. અને ગવરનર ઇનકાઉન્સિલનો ઠરાવ નિરતર થશે.

૩૯ જો કે કોષ મ્યુનિસિપાલીટીનો કાંઈ હુકમ અથવા ઠરાવ બળવ્યાથી, અથવા કોષ મ્યુ

મ્યુનિસિપાલીટીના હુકમ વગેરે
અમલવાનું મોકું કરવાનો કલે
ક્ટરનો અધિકાર.

નિસિપાલીટીએ અથવા મ્યુનિસિપાલીટીની તરફથી જે કાંઈ
વાત કરવાની તક્યારીમાં હશે અથવા કરવામાં આવતી હશે
તે કરવાથી, ભોટાને ઇજા અથવા ત્રાસ થાય છે. અથવા થ
વાનો સંભવ છે, અથવા સુરેહનો ભંગ થવાનો સંભવ છે,

એવું કલેક્ટરનું મત હશે, તો પોતાની સહીના લખેલા હુકમથી તે જાળવવાનું મોકુફ કરવાને અથવા તે કરવાની મના કરવાને કલેક્ટર મુખત્યાર છે.

જ્યારે કલેક્ટર આ કલમ પ્રમાણે કાંઈ હુકમ કરે ત્યારે તેણે તે હુકમની નકલ, તે કરના કલેક્ટરના હુકમ વિશે જાગના કમિશનરને રિપોર્ટ કરવો અને કમિશનરને તે બાદમાં રાખવાનો અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાનો અધિકાર છે.

સદરહુ કમીશનરે, આ કલમ પ્રમાણે જનનારાં દરએક પ્રકરણનો સરકારને તાબડોળ રીપોર્ટ કરવો જોઈએ; અને તે પ્રકરણમાં કરેલો કાંઈપણ હુકમ તપાસવાને અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાને, અને તે બાબતે જો બીજા કાંઈ હુકમ તે કમીશનર કરી શકત તેવો બીજા કાંઈ હુકમ કરવાને, સરકાર મુખત્યાર છે.

૪૦ જરૂરની બાબતમાં કલેક્ટરને એવો અધિકાર છે કે જે કાંઈ કામ કરવાનો અથવા જે કાંઈ કૃત્ય કરવાનો મ્યુનિસિપાલીટીને અધિકાર આપેલો હશે તથા જે એકદમ કરવું તેના મત પ્રમાણે લોકોના આરોગ્ય સાથે અથવા સલામતી સાથે અવશ્ય હશે તે કામ અથવા તે

કૃત્ય કરવાની તેણે તજવીજ કરવી અને તે કામ અથવા તે કૃત્ય કરવાનો ખર્ચ, તે કરવા સાથેની મેલા માણસોના બાળબાળી મેહેનતાણાંસુધાં, મ્યુનિસિપાલીટીએ તાબડોળ આપવો જોઈએ એવું ફરમાવવું.

જો તે ખર્ચ તથા મેહેનતાણું આ પ્રમાણે આપવામાં ન આવે તો, મ્યુનિસિપાલીટીના કુંડની સિલક જે માણસના તાબામાં હશે તે માણસે તે ખર્ચ તથા મેહેનતાણું અથવા તેના આપણા કામ તેટલો ભાગ તે માણસના હાથમાં સદરહુ કુંડની જે શિકલ હશે તેમાંથી આપવો એવું તેને ફરમાવવાનો અધિકાર કલેક્ટરને છે, અને સદરહુ માણસ સદરહુ હુકમ માનવાને બંધાયેલો છે.

કલેક્ટરને આ કલમ ઉપરથી આપેલા અધિકારનો ઉપયોગ તે જે બાબતમાં કરે તે દરએક બાબત વિશે તેણે જાગના કમીશનરને તાબડોળ રિપોર્ટ કરવો જોઈએ.

૪૧ મ્યુનિસિપાલિટીએ બેસાડવાનો કોઈપણ ટોલ, બાબ, કર, શી અથવા બીજા ધારો ગેરબ્યાબાળી પ્રમાણથી બેસાડ્યો છે એવું, અથવા તે અથવા તેના કાંઈ પણ્ય ભાગ બેસાડવો એ સુધળા સાધારણ લોકોના હિતને અનિષ્ટ છે એવું, ગવરનર ઇનકાઉનસીલને, ફરિયાદ થયા ઉપરથી અથવા બીજી રીતે, હરકાત વખતે દેખાઈ આવે

તો, સદરહુ ટોલ, બાબ, કર, શી અથવા બીજા ધારા બાબત કાંઈ હરકત છે એવું તેમને લાગે તે હરકત, આ બાબતમાં તેઓ ઠરાવે તેવી મુદતની અંદર દુર કરવા સાથે તજવીજ કરવાનું સદરહુ મ્યુનિસિપાલીટીને કહેવાનો અધિકાર તેમને છે, અને આ પ્રમાણે ઠરાવેલી મુદતની અંદર સદરહુ ફરમાવ્યા પ્રમાણે ગવરનર ઇનકાઉનસીલનું મન માને તેવી રીતે, વહીવટ કરવામાં નહીં આવે તો સદરહુ પ્રકારનો ટોલ, બાબ, કર, શી અથવા બીજા ધારો અથવા તેના સદરહુ ભાગ તે બાબત હરકત હોય તે દુર કરવામાં આવે ત્યાં સુધી લેવાનું મુખત્યાર સરકારી બાબેટમાં જાહેરનામું જાપીને મોકુફ કરવાનો તેમને અધિકાર છે.

ગવરનર ઇનકાઉનસીલને તેવું જાહેરનામું છાપીને સદરહુ પ્રકારની મોકુરી હરકાષ અને રફ કરવાનો અધીકાર છે.

૪૨ કોષ મ્યુનિસિપાલીટીને આ આકટ ઉપરથી અથવા આ આકટ પ્રમાણે સોંપેલું કાંઈપણ કામ કરવાને તે ચુકી છે એવું જ્યારે ગવરનર ઇનકાઉનસિલને ફરિયાદ થયા ઉપરથી અથવા બીજી રીતે જણાય ત્યારે, કહેવામાં આવતી હોય તે ચુક તે મ્યુનિસિપાલીટીથી થઈ છે એવી ચોખ્ખી ચોકસી કરવા પછી ગવરનર ઇન કાઉનસીલ ની ખાત્રી થાય તો તે કામ કરવા સાફ મુદત ઠરાવાને તે મુખત્યાર છે.

જો તે કામ આ પ્રમાણે ઠરાવેલી મુદતમાં કરવામાં ન આવે તો, તે કરવા સાફ હરકાષ માણસને નિમવાનો અધીકાર, તથા તે કરવાનો ખર્ચ તે કરવા સાફ નીમેલા માણસને આપવા નાં વ્યાજબી મેહેનતાણા સહિત. તે મ્યુનિસિપાલીટીએ તાબડોતોબ આપવો જોઈએ એવું ફરમાવવાનો અધીકાર ગવરનર ઇન કાઉનસિલને છે.

જો તે ખર્ચ તથા તે મેહેનતાણું આ પ્રમાણે આપવામાં ન આવે તો મ્યુનિસિપાલીટીના ફાંડની શીલક જે માણસના તાબામાં હશે તે માણસે તે ખર્ચ તથા મેહેનતાણું, અથવા તેનો આપી રકાય તેટલો ભાગ તે માણસના હાથમાં સદરહુ ફાંડની જે શીલક હશે તેમાંથી આપવો એવું તેને ફરમાવવાનો અધીકાર ગવરનર ઇન કાઉનસીલને છે, અને સદરહુ માણસ સદરહુ હુકમ માનવાને બંધાયેલો છે.

૪૩. આ આકટ ઉપરથી, અથવા આ આકટ પ્રમાણે અથવા બીજા કાયદાથી કોષ મ્યુનિસિપાલીટીને સોંપેલાં કામ કરવાને તે મ્યુનિસિપાલીટી નાલાયક હોય ન કાંઈ કરવાને ચુકે અથવા પોતાના અધીકારનો ગેર ઉપયોગ કરતી હોય, તો તેને દુર કરવાનો સરકારનો અધીકાર. જો તે, તે મ્યુનિસિપાલીટી નાલાયક છે, અથવા કામ કરવાને ચુકી છે, અથવા પોતાના અધીકાર બાદર ચાલી છે, અથવા તેણે પોતાના અધીકારનો ગેર ઉપયોગ કર્યો છે, જેમ હોય તેમ, એવો ઠરાવ મુબઈના સરકારી ઓફીસમાં એક હુકમ તે કરવાનાં કારણે સહીત છાપીને કરવાનો, અને તે હુકમમાં મુદત નીરદીષ્ટ કરીને તે મુદત સુધી તે મ્યુનિસિપાલીટી દુર કરવાનો અધીકાર ગવરનર ઇન કાઉનસીલને છે.

જ્યારે કોષ મ્યુનિસિપાલીટી આ પ્રમાણે દુર કરી હશે આવો અધીકાર ચત્રાવવાનું પરીણામ થશે.

- (અ) તે મ્યુનિસિપાલીટીના સભળા કમિશનરોના એવા કમિશનર પણાના નાતાના હુકમ, સદરહુ હુકમની તારીખથી જરો;
- (બ) તે મ્યુનિસિપાલીટીના સભળા અધીકાર તથા કામ તેને દુર કરી હશે તે મુદતમાં, આ બાબતસર જે માણસને અથવા માણસોને ગવરનર ઇન કાઉનસીલ વખતે વખતે નીમશે તે માણસે અથવા માણસોએ ચત્રાવવાં જોઈએ.
- (ક) તે મ્યુનિસિપાલીટીને સ્વાધીન જે માલમલકત હશે તે સઘળી, મ્યુનિસિપાલીટીને દુર કરી હશે તે મુદતમાં સરકારને સ્વાધીન થશે.

મ્યુનિસિપાલીટી જેટલી મુદત સુધી દુર કરી છે એવું હુકમમાં લખ્યું હશે તે મુદત પુરી થયા પછી, કમિશનરોની ચુંટણી કરવાને અથવા નીમણૂક કરવાને, આ આકટમાંના જે ઠરાવ

ભાણુ હશે તે ડરાવ પ્રમાણે નવા કમીશનરોની ચુંટણી અથવા નીમણુક કરીને, તે મ્યુનીસીપાલિટી હરી રથાપતી બેઠવે.

૪૪ સામાન્ય તથા મેહેસુલના કારભારમાં ભાગેના કમીશનરો ઉપર ગવરનર દ્વન કાઉન્સીલ, કલેક્ટરો ઉપર ભાગેના કમીશનર અને કલેક્ટરોના તાબામાંહેના અમલદારો ઉપર કલેક્ટરો જે અધીકાર તથા નિયંત્રણ ધારણ કરેછે તથા ચલાવે છે તેજ અધીકાર તથા નિયંત્રણ ગવરનર દ્વન કાઉન્સીલ ભાગેના કમીશનરો ઉપર ભાગેના કમીશનર કલેક્ટરો ઉપર, અને કલેક્ટરો પોતાના તાબામાંના અમલદારો ઉપર આ આક્રમ સંબંધી સઘળી વાતમાં ધારણ કરશે તથા ચલાવશે.

૫.—પરચુરણ.

૪૫. જે મ્યુનીસીપાલિટીના કાષ્ટપણ કમીશનરનો, અમલદારનો અથવા નોકરનો, તે મ્યુનીસિપાલિટીના હુકમથી કરેલાં કામમાં, અથવા તે મ્યુનીસિપાલિટીની સાથે અથવા તે મ્યુનીસિપાલિટીના હુકમ પ્રમાણે કરેલા કાષ્ટપણ કરારમાં સાક્ષાત અથવા પર્યાએ કાષ્ટપણ ભાગ અથવા હિત સંબંધ હશે, તે તેની ઉપર ફેજલદારી ફારટમાં તે ચુંદાની સામેતી થયેથી તે ધણામાં ધણા પાંચરો રૂપિયા સુધી દંડને પાત્ર થશે.

પણ એવું ડરાવું છે કે આ કલમમાં કહેલી શિક્ષા તથા ૧૬ મી કલમની (ક) રકમમાં કહેલી મ્યુનીસિપાલ કમિશનર હોવાની નાલાયકી કાષ્ટપણ માણસને કેવળ હેઠળ લખેલા સખખથી લાગુ થશે એમ સમજવું નહીં, એટલે—

- (અ) જે કાષ્ટ સચુકત ધનવિશિષ્ટ મંડળી તે મ્યુનિસિપાલિટીની સાથે કરાર કરશે, અથવા જેને તે મ્યુનીસિપાલિટીએ અથવા તે મ્યુનીસિપાલિટીની તરફથી કાગે લગાડી હશે, તે સચુકત ધનવિશિષ્ટ મંડળીમાં ભાગ તેનો હોવાને લીધે, અથવા
- (બ) જે કાષ્ટ વરતમાનપત્રમાં તે મ્યુનિસિપાલિટીના કામકાજ સંબંધી કાષ્ટ પણ જાહેર ખખર દાખલ કરવામાં આવે તે વરતમાનપત્રમાં તેનો ભાગ અથવા હિત સંબંધ હોવાથી, અથવા
- (ક) રિએચર ધારણ કરવાથી અથવા જે કાંઈ કરજ તે મ્યુનિસિપાલિટીએ અથવા તે મ્યુનીસિપાલિટીની તરફથી કલાડવામાં આવે તે કરજમાં બીજી રીતે કાંઈ હિત સંબંધ હોવાથી, અથવા
- (ડ) લીગલ પ્રાક્ટિશનર તરિકે તે મ્યુનીસિપાલિટીની તરફથી ધંધાના સખખથી કામ ચલાવ્યાથી.

તોયપણ ઉપરની (અ) તથા (બ) રકમમાં કલ. પ્રમાણે જે માણસનો કાંઈપણ ભાગ અથવા હિત સંબંધ હશે તેણે, તે મ્યુનીસિપાલિટી તથા એવી મંડળી અથવા એવા વરતમાનપત્રના મેનેજર અથવા પ્રસિધ્ધ કરનારની દરમિયાન થયેલા કાંઈ કરાર સંબંધી અથવા કબુલાત સંબંધી કાષ્ટપણ બાબતમાં કમિશનર તરીકે કામ કરવું એ કાયદાસર થનાર નથી.

૪૬ મ્યુનીસિપાલિટીનો દરએક કમિશનર અને દરએક અમલદાર તથા નોકર અને મ્યુનીસિપાલિટીની તરફથી કાંઈપણ ટોલ, ખાખ, કર, શી અથવા બીજો ધારો વસુલ કરવા સાથે નિમેસો દરએક ઈજારદાર અથવા આડતીએ હિંદુસ્તાનના ફેજલદારી કાયદાની ૨૧ મી ક

સમના ઉદ્દેશ પ્રમાણે સરકારી નોકર છે એમ સમજવું જોઈએ.

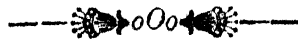
૪૭ આ આકટ ઉપરથી ગવરનર છત કાઉનસિલને અથવા સરકારને આપેલા અધિકાર તથા તેઓને શોષેલાં કામ ૧૩ મી, ૩૮ મી, ૩૯ મી, સરકારના અધિકાર તથા કામસિ ૪૩ મી, અને ૪૪ મી કલમ પ્રમાણે તેમને સદરહુ પ્રમાણે ધર્માં કમીશનરે ચલાવવાં.

આપેલા અધિકાર તથા શોષેલા કામ ખારેજ કરીને, સિંધ માં કમીશનરે ચલાવવાં જોઈએ તથા કરવાં જોઈએ.

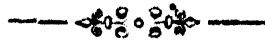
૪૮ કોઇપણ મ્યુનીસીપાલીટી ઉપર અથવા મ્યુનિસીપાલીટીના કોઇ અમલદાર અથવા ફરીયાદી વીગરેની મુદત નોકર ઉપર, અથવા મ્યુનિસીપાલીટીના હુકમ મુજબ કામ કરનારા કોઈ સખશ ઉપર આ આકટ મુજબ અથવા મુખ્ય આકટ મુજબ કોઈ કામ કરવા બાબત અથવા તે આકટ

પ્રમાણે કરયું છે એમ કહેવામાં આવ્યું હોય તે કામ બાબત, ચોળેલી ફરીઆદની તથા તેના કારણની લખેલી નોટીશ એક મહીના અગાઉ સદરહુ મ્યુનિસીપાલિટીને, અથવા અમલદારને અથવા નોકરને અથવા સખશને આપ્યા વગર તેમજ જે કામ બાબત ફરીઆદ કરી હશે તે કામની તારીખથી ત્રણ મહીના યથ ગયા પછી કોઈ પણ ફરીઆદ સર થશે નહીં.

અને નુકશાન બાબતની સદરહુ પ્રકારની ફરીઆદ હોય તો ફરીઆદ માંડવાની અગાઉ પુરતો ખદ્દો આપવાને રજુ કર્યો હોય તો તે રજુ કરેલી રકમ કરતાં વધારે વાદીને મળશે નહીં, અને એવો એવજ આપવા કાઢાડયા પછી પ્રતીવાદીને થયેલો સહજો ખર્ચ વાદીએ આપવો પડશે.

પરચુરણ ઠરાવો.

જનમની ખખર આપવાની ફરજ ધરના નોકરને માથે નથી તા. ૧૯ એપ્રિલ સને ૧૮૮૮ નું મુંબાઇ હાઇકોર્ટ ર્લીંગ.

તા. ૧૭ નવેમ્બર સને ૧૮૬૬ નં. ૪૭ નો સરકયુલર મેહેરબાન અમદાવાદના કલેક્ટર સા હેખનો કે એરી જણશની શી મ્યુનીસીપાલીટીમાં આપતી.

જનમ મરણની નોંધ મ્યુનીસીપાલીટી રાખે તા. ૧૦ જુન સને ૧૮૮૧ નં. ૧૩૧ નો અમદાવાદના કલેક્ટર સાહેબનો હુકમ છે.

રેકડ ૫ સને ૧૮૮૬-૮૭ પાતું ૧૦ તા. ૨૧ અક્ટોબર સને ૧૮૮૬ રતનપોળમાં લીં બુવાબાની પોળના બાલુભાઇ મગનલાલે સને ૧૮૭૩ ના આકટ ૬ ની કલમ ૪૨ માં ચાર પુંટ પ્રોજેક્શન કરવા દેવાનો ઠરાવ છે, એ કાયદો તોડી તે ઉપરાંત વધારે ઝુલતો મેડો કાઢ્યો તે મ્યુ નીસીપાલીટીએ કાયમ રહેવા દીધો.

રેકડ ૧૦ સને ૧૮૮૭-૮૮ પાતું ૬ તા. ૩૧ જાનેવારી સને ૧૮૮૮ દેવજીસરખ્યાની પોળના છોટાલાલ મોહનલાલે એજ પ્રમાણે ઝુલતો મેડો કાઢ્યો તે વીશે સેનેટરી કમીટીના અભીપ્રાય માગી પછી એ કાયમ રહ્યો.

ખાસખખરમાં ખપેડા શેંકડો દુકાને કાયદાના ઠરાવ ઉપરાંત છ પુંટ પ્રોજેક્શન કરવા દીધા છે ને હંચાઇ પણ ૮ પુંટની છે તેમજ માણેકચોકમાં પોતાની મ્યુનીસીપાલીટીની દુકાનને છે.

સને ૧૮૮૭-૮૮ રેકડ નંબર ૭ પાતું ૨૧ તા. ૨૧ મેએ સને ૧૮૮૭ બલાખી દલીચંદે રજ વીરંધ કીષલ દાખલી નવી રજ થતાં સુધી રહેવા દેવા ઠરાવ થયો છે.

સને ૧૮૮૭-૮૮ રેકડ ૯ પાનું ૧૦ તા૦ ૨૮ અક્ટોબર સને ૧૮૮૭ જાન્યુઆરી પોળના મહિના નં ૧૮ તાળાએ રૂલ વીરૂધ્વ આફ પ્રુટીઓએ આંતરે કીધેલ ડાખલી નવી રૂલ થતાં સુધી રહેવા દેવા ઠરાવ થયો છે.

તાબડીયુલા કરી એનફોર્સમેન્ટ કીધું એવી ફરીયાદ પીતાંગર કીલાના ઉપર થવાથી તે બાબત હંડ કીધી હતી અપીલમાં મેજિસ્ટ્રેટ આમદવાદના ડારટ્રીકટ માલ્ટ્રેટ સાહેબે. તા૦ ૧૦ અગસ્ટ સને ૧૮૮૭ ને રોજ સળ માફ કરી ઠરાવ્યું કે એવી બાબત એનફોર્સમેન્ટ નથી.

રેકડ ૯ સને ૧૮૮૭-૮૮ પાનું ૧૦ તા૦ ૨૮ અક્ટોબર સને ૧૮૮૭ પોળના ઢાંઢા ને પર ભોક્કા હક રખતા નથી તે ઢાંઢા મ્યુનિસીપાલીટીના ખરચે ઉતારવા.

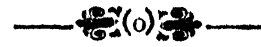
રેકડ ૮ સને ૧૮૮૭-૮૮ પાનું ૧૨ તા૦ ૨૮ જુલાઈ સને ૧૮૮૭ ગરીબ ભોક્કા અરજી કરે તે નો ત્રણ માસમાં નિકાલ નહીં થાય તો તેઓને ગરીબમાં દાખલ કરી દેવા પછી તપાસ કરતાં તેમાં કોઈ ગરીબ ન હરે તો તેવો રીપોર્ટ સેક્રેટરીએ માસ ૧ માં કરવો.

રેકડ ૩ સને ૧૮૮૭-૮૮ પાનું ૫ તા૦ ૧૭ એપ્રિલ સને ૧૮૮૬ બાવશાર મોહન બલા ખીએ જાગર કરવા રજા મંગેલી ને જોઈલાની ડાખી બાજુ કરવાની અરજી હતી. તે પ્રમાણે ૨ જા ન આપતા જમણી બાજુએ કરવાની રજા આપી તે વિશે તેણે આપેલી નોટીસ બાબત ક્લીમક્સ કમીટીના અભીપ્રાય કે જે બાજુ તે કરવા માગે છે તે બાજુ તે જાગર કરી શકે તેને એ પ્રમાણે ના કહી શકાય નહીં.

રેકડ નંબર ૯ સને ૧૮૮૭-૮૮ પાનું ૪૯ સરકારનો ઠરાવ તા. ૯ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૮૭ નો તળાવનું એનડ એટલે તળીઉ મ્યુનિસીપાલીટીનું છે તેમાં વાવે અગર તેમાં ધમાર ત બાધે તેનો હંડ અગર ધારો સરકાર ન લે મ્યુનિસીપાલીટીને અધીકાર છે.

૩૯.

ઉત્તર વિભાગના મેજેસ્ટ્રાન કમીશનર સાહેબના નંબર ૧૮૫૨ તા. ૭ ૨૨ મી
જુન ૧૮૮૮ ના હુકમથી મંજુર થયેલા અને સને ૧૮૮૪ ના એક્ટ બી-
જની કલમ ૩૨ મુજબ કરેલા અમલવાદ મ્યુનિસીપાલિટીના
ધારાઓ.

પ્રકરણ પેહેલું

મ્યુનિસીપાલિટી

૧ આ પારામાં જે જે સત્તા સ્પષ્ટ રીતે ફક્ત મ્યુનિસીપાલિટી પાસે રાખવામાં આવેલી
છે તે સત્તા સને ૧૮૮૪ ના ડીક્લીક્ટ મ્યુનિસીપલ સુધારા એક્ટની કલમ ૨૬ મુજબની જનર
લ મીટીંગમાં કમીશનરેના ઠરાવ માર્ફે રાખવામાં આવેલી છે એમ સમજવું.

૨ મુખ્ય એક્ટ અને સુધારાના એક્ટની નીચેની કલમોની આખતો મ્યુનિસીપાલિટીના
ઠરાવ સાથે તેમના તરફ મોકલવી.

૩ મુખ્ય એક્ટની કલમ ૨૮, ૨૯, ૩૦, ૩૫, ૪૨ સહ પેહેલી ૫૭, ૬૦, ૬૫, ૬૬, ૬૭,
(પેહેલું વાક્ય) ૭૧, ૭૩, ને ૮૩ અને સુધારા એક્ટની કલમો ૨૭, ૩૨ ને ૩૩

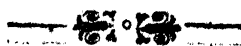
પ્રકરણ બીજું

પ્રેસીડેન્ટ

૪ મ્યુનિસીપાલિટીના તરફથી અથવા તેમના સમ્બંધનો નામદાર સરકાર સાથેનો, અથ
વા ઉત્તર વિભાગના મેજેસ્ટ્રાન કમીશનર સાહેબ સાથેનો અથવા કલેક્ટર સાહેબ સાથેનો તુમાર
પ્રેસીડેન્ટ અલાવશે.

૫ જ્યારે જરૂરનું લાગે ત્યારે બીજા સરકારી અમલદારો અથવા લોકો સાથે સેક્રટરી
ને બદલે પ્રેસીડેન્ટ પોતે મ્યુનિસીપાલિટી તરફથી તુમાર અલાવશે.

૬ જે ગેરપયોગો, સુધારા, અને ફરદારો ધ્યાનમાં લેવા લાયક પ્રેસીડેન્ટને લાગે તે આખ
તો દરેક વખતે સેક્રટરી, મેનેજિંગ અથવા સેનીટરી કમીટી, અથવા મ્યુનિસીપાલિટીના લક્ષ્યર
લાવવાને પ્રેસીડેન્ટ શરૂઆત કરશે. જે સુચના મ્યુનિસીપાલિટીના અથવા મેનેજિંગ કમીટી અ-
થવા કમીટીઓના અધિકારમાં આવી જતી ન હોય અથવા તેમના હુકમ વીરૂધ્ધ ન હોય અ
થવા જે સુચના ડીક્લીક્ટ મ્યુનિસીપલ એક્ટ અથવા તેના સુધારાના એક્ટના હેતુ અથવા
ફરમાન વીરૂધ્ધ ન હોય તેવી સુચના પ્રસંગ પડે તેમ કામકાજના સમ્બંધમાં સેક્રટરીને કરવાને
પશ્ચુ પ્રેસીડેન્ટને સત્તા છે. જરૂરીયાત કામોમાં એક વરસમાં રૂ ૫૦૦ નો અથવા ત્યાં સુધીનો
ખર્ચ કરવાને હુકમ આપવાનો પ્રેસીડેન્ટને અધિકાર છે. અને સેક્રટરીએ તે હુકમ અમલમાં
લાવવો અને તે આખત તેના સમ્બંધ રાખનારી કમીટીને રીપોર્ટ કરવો.

પ્રકરણ ત્રીજું

૬ નીચે મુજબ કમીટીઓ સુકરર કરવામાં આવશે.

૧ મેનેજીંગ કમીટી.

૩ લો કમીટી.

૨ સેનેટરી કમીટી

૪ સ્કુલ કમીટી

પરંતુ એમાંથી કોઇ પણ કમીટી કમી કરવાને મ્યુનીસીપાલિટીને અધીકાર છે. અને વળી જે મ્યુનીસીપાલિટીનો મત એમ થાય કે અમુક કામ ઉપરની કમીટીઓ શીવાય બીજી કમીટીઓ કરવાથી વધારે સારી રીતે ચલાવાશે અને થશે તો તે કામને માટે વખતો વખત કાયમની અથવા થોડી મુદત માટેની કમીટીઓ પણ સ્થાપવાને મ્યુનીસીપાલિટીને સત્તા છે.

૭ કમીશનરોની ત્રીમાશીક જનરલ મીટીંગ જાન્યુઆરી, એપ્રિલ, જુલાઇને અક્ટોબર માસમાં થાય તે વખતે બધા કમીશનરો મેનેજીંગ કમીટીના ચેરમેનનું નામ બેલટથી પસંદ કરશે તે વખતે જે ચેરમેનની મુદત પુરી થતી હશે તે ચેરમેન ફરી પસંદ થવાને લાયક ગણાશે.

૮ મેનેજીંગ કમીટીના બીજા સદસ્યદરે જાન્યુઆરી એપ્રિલ, જુલાઇને અક્ટોબર માસની ત્રીમાશીક મીટીંગમાં પસંદ કરવામાં આવશે તે વખતે જે મેનેજીંગ કમીટીની મુદત પુરી થતી હશે તે કમીટીના મેમ્બરો ફરી પસંદ થવાને લાયક ગણાશે.

૯ મેનેજીંગ કમીટીના ચેરમેન ને મેમ્બરો એકવાર નીમાયા એટલે તેઓ જે મહીનામાં તેમના પછી બીજી મેનેજીંગ કમીટીના ચેરમેન ને મેમ્બરો જે મહીનામાં પસંદ થાય તે મહીનાની આખર સુધી હોદાપર રહેશે.

૧૦ મેનેજીંગ કમીટીની મીટીંગો વખતે ચેરમેન પ્રમુખસ્થાને બેસાડશે. ચેરમેન ગેરહાજર હોય તો મેનેજીંગ કમીટીના મેમ્બરો પોતામાંથી એક સમ્પસને તે મીટીંગમાં ચેરમેનને બદલે પ્રમુખત્વ કામ કરવાને નિમ્મશે. તમાગ તકરારોનો નિકાલ વધારે મતથી કરવામાં આવશે. અને મતો કોઇવાર આડધા બાગે વહેંચાઇ જાય તો ચેરમેનનો એક વધારે મત ગણાશે.

૧૧ પરીશીષ્ટ (એ) માં બતાવ્યા મુજબ મ્યુનીસીપલ ખાતું અને આ ધારાની રકમો વખતો વખત જે અમલદારો તથા નોકરોને નિમવામાં આવશે તે બધા સને ૧૮૮૪ ના એક્ટ બીજાની કલમ ૨૫ મુજબ પરીસીડેન્ટની દેખરેખ હેઠળ મેનેજીંગ કમીટી અથવા બીજી કમીટી નિમવામાં આવે તેમના તાબામાં રહેશે. ને તેમના હુકમ મુજબ કામ કરશે.

૧૨ દર અઠવાડીયામાં એકવાર અથવા જરૂર લાગે તો વધારે વાર ચેરમેનના બોલાવ્યાથી મેનેજીંગ કમીટી તમાગ એક્ઝીક્યુટીવ કામ કરવાને એકઠી મળશે. તાકીદ ને જરૂરને પ્રસંગે ચેરમેનના હુકમથી સેક્રેટરી કાગના કાગળો મેનેજીંગ કમીટીના મેમ્બરોના અભિપ્રાય માટે તેમના તરફ મોકલાવશે.

૧૩ બજેટમાં દાખલ થયું ન હોય એવું કામ કરવામાં જે રૂ. ૧૫૦) ઉપરાંત ખર્ચ ન થતો હોય ને મ્યુનીસીપાલિટીની પાંચશા સંખ્યાની હાલત ઉપર નજર રાખતાં તે કામ થઈ શકતું હોય તો તે કામ રૂ. ૧૫૦) ના ખર્ચથી એક મહીનામાં કરાવવાને હુકમ કરવા કમીટી સુખ્મતીયાર છે. આ રકમમાંથી રૂ. ૭૫ સુધીનો ખર્ચ એક મહીનામાં જરૂરને પ્રસંગે કરવા હુકમ આપવાને ચેરમેનને અધીકાર છે. અને એ બાબતનો પોતાનો હુકમ તથા કાગળો તરતજ ચેરમેન મેનેજીંગ કમીટીની મંજૂરી વાસ્તે મોકલશે.

૧૪ સને ૧૮૭૩ ના મુઆહના આક્ટ ૬ ઠાની કલમ ૮૮ મુજબ વારશીક હિસાબના અ ને બજેટની અજમાયશ રકમોના પત્રકો રજૂ કરવાના છે તે શીવાય નિચેના પત્રકો ધગરેજી અને ગુજરાતીમાં એપ્રિલ માસમાં વારશીક જનરલ મીટીંગ થાય તે વખતે મેનેજીંગ કમીટી રજૂ કરશે:—

(૧) જે નવાં કામો પાછલા વરસમાં થયાં હોય અથવા તે શાલના મારચ મહીનાની આ

ખરે થતાં હોય તેવાં કામોનું એક વિમતવાર પત્રક.

- (૨) પાછલા બે વરસોમાં જે જે પ્રોજેક્ટો (કામ) બાબત ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હોય પણ તે પૈસાની તબીને લીધે અથવા ખીજા કારણથી બનાવવાનું મુલતવી રહ્યું હોય એવા પ્રોજેક્ટોનું પત્રક.

૧૫ જે લોકોપયોગી કામ જનરલ મીટીંગે મંજૂર કર્યાં હોય અને જેની પાછળ ખર્ચ નો અજમાયશી આંકડો રૂ. ૧૦૦૦, અથવા તે સુધીનો ધારવામાં આવ્યો હોય તેવાં કામના નકશાને અજમાયશી ખર્ચના આંકડા જનરલ મીટીંગે અગાઉથી મંજૂર કર્યા હોય કે ન કર્યા હોય તેપણુ તેવાં કામો કરાવવાને જનલ મીટીંગને પુછ્યા શિવાય ગોઠવણુ કરવાનો બંદોબસ્ત મેનેજીંગ કમીટી કરી શકે.

૧૬ જે નવાં કામોનો આંકડો બજેટમાં નકશા ને એસ્ટીમેટ વગર રૂ. ૧૦૦૦) કરતાં વધારે બતાવવામાં આવ્યો હોય તે કામોના નકશા તથા એસ્ટીમેટ પ્રેસીડેન્ટ તથા એક્ઝીક્યુટીવ એજીનીયર મંજૂર કરે ત્યાં સુધી તે કામો કરવાની શરૂઆત કરવી નહીં. એ બંને સાહેબોનો વિરૂદ્ધ મત થાય તે તે કામનો નિકાલ જનરલ મીટીંગ કરશે—

૧૭ મ્યુનિસિપાલિટીના નોકરોનો પગાર દર મહીને રૂ. ૧૦) થી વધારે નહીં હોય તેવા નોકરોને મેનેજીંગ કમીટી નીમીશકે અથવા સંક્ષેપ રીતે સરપેનડ કરે અથવા કાઢી મુકે. અથવા તો તેમનો પગાર કમી કરી શકે. વધારે પગારના નોકરોની નિમણૂકો કે બરતરફી કરવી હોય અથવા તેમને સરપેનડ કરવા હોય અથવા તેમનો પગાર કમી કરવો હોય તો તે મેનેજીંગ કમીટી કમીશનરોની મંજૂરીયાત ઉપર કરી શકે, પરંતુ સેક્રેટરી સાટે એ બાબતના કાંઇપણ દુકમ જનરલ કમીટીની અગાઉથી મંજૂરી મેળવ્યા શીવાય મેનેજીંગ કમીટી કરી શકશે નહીં.

૧૮ ખાતાના કાંઇ નોકરને કાંઇપણ જાતની ગેરહાજરીની રજા એક મહીના સુધી અવેજી મુકીને અથવા મુક્યા સિવાય મેનેજીંગ કમીટી આપી શકે અને પ્રેસીડેન્ટની મંજૂરી પર ત્રણ મહીનાથી વધારે મુદતની રજા આપી શકાય નહીં. કાંઇપણ નોકર રજા પર હોય તે નોકરીપર હાજર થયા શીવાય વધારે રજા મેળવવા અરજ કરે તો આ કલમમાં બતાવેલા હિતુ માટે એ વી રજાની બે અથવા વધારે મુદતો એકજ મુદતની સામટી ગણવામાં આવશે.

૧૯ (એ) મ્યુનિસિપાલ નોકરોને એમ્પ્લોઇ વિભાગના કમીશનરની અગાઉથી મંજૂરી મેળવ્યા શીવાય આપવામાં આવશે નહીં. અને એ એમ્પ્લોઇની રકમ તે નોકરના વરસ દાહા ગાના પગારની રકમ કરતાં વધારે હશે તો નામદાર સરકારની અગાઉથી પરવાનગી મેળવ્યા શીવાય આપવામાં આવશે નહીં.

૧૯ મ્યુનિસિપાલિટીના કાંઇપણ નોકરને એક મહીનાનો પગાર અથવા તે રકમ સુધી નો દંડ તે નોકરને મેનેજીંગ કમીટી કરી શકે તેથી વધારે દંડ કરી શકે નહીં. સેક્રેટરીની બાબતમાં જનરલ કમીટીની અગાઉથી પરવાનગી મેળવ્યા શીવાય મેનેજીંગ કમીટી કાંઇપણ દુકમ કરી શકશે નહીં.

૨૦ જનરલ કમીટીનો કાંઇપણ દુકમ મેનેજીંગ કમીટી દ્વરત કરી શકે નહીં, અથવા ફેરવી શકે નહીં અથવા વગર અમલ કરે બાકીમાં રાખી શકે નહીં. મેનેજીંગ કમીટીના બધા દુકમો જનરલ મીટીંગમાં કમીશનરો કરી તપાસમાં અને ફરી વીચારપર લેઇ શકે છે, જે મેનેજીંગ કમીટીના મેમ્બરોએ ઠરાવ કર્યો હોય તેજ મેમ્બરો અથવા તેમાંના વધારે ભાગના મેમ્બરો ખીજા વખતે હાજર હોય તો તેઓ તે વખતે આગલો ઠરાવ ફેરવી શકે અથવા રદ કરી શકે પણ એ મુજબ ફેરવવાનાં અથવા રદ કરવાનાં કારણો દફતરે બતાવી રાખવાં જોઇએ, પરંતુ આગલી મેનેજીંગ કમીટીએ કાંઇપણ ઠરાવ કે દુકમ કર્યો હોય અથવા રીવાજ દાખલ કર્યો હોય તો તેમાં કાંઇ ફેરફારી પ્રેસીડેન્ટની મંજૂરી શીવાય થઇ શકે નહીં.

૨૧ આખી મ્યુનિસિપાલિટીમાં એક જ સામાન્ય શિક્ષકો રહેશે ને તે પ્રેસીડેન્ટ પાસે રહેશે. જ્યાં તે શિક્ષકો બધા કરારો તથા કચ્છલોપર લગાવવામાં આવશે.

૨૨ ૩૧૦૦ ની રકમ ઉપરાંતનું ઠાંકણ જ્યાં બનાવવું હોય અથવા ખરીદવું હોય તેના નકસા ડીઝાઇન, સ્પેસીફિકેશન અને એક્ટીમેટો મેનેજીંગ કમીટીએ પ્રેસીડેન્ટની મંજૂરી સાથે મોકલનાં, મ્યુનિસિપાલિટીના (ધંધા બાબતના) સલાહકાર તરીકે તે વિશે એકશીક્યુટીવ એન ઇન્ફર્મરનો અભીપ્રાય મેળવવાને પ્રેસીડેન્ટને સત્તા છે.

૨૩ આ ધારામાં મ્યુનિસિપાલિટીની જે સત્તા રાખી લેવામાં ન આવી હોય અથવા કોઇને મિશ્રિત રીતે આપવામાં આવી ન હોય તેવી આવીસનાં હમેશના કામને વહિવટને લગતી સત્તા સને ૧૮૭૩ ના મુબંછના ડીઝાઇન મ્યુનિસિપાલ એક્ટ હઠાવી અથવા સુધારામાં એક્ટ (મુબંછ બી ઓફ) સને ૧૮૮૪ નાથી અથવા આ ધારાથી વીરૂધ્ધ ન જાય એવી રીતે મેનેજીંગ કમીટીને વાસ્તે અધિકાર છે.

૨૪ સને ૧૮૭૩ ના એક્ટ હઠાવી કલમો, ૨૨, ૩૧, ૪૧, ૪૨ (૨૩મ ૨ ને ૩) ૪૩, ૪૪, ૪૫, ૪૬, ૪૭, ૪૮, ૪૯, ૫૦, ૫૧, ૫૨ ને પેહેલા વાક્ય શીત્રાય કલમ ૧૭ કલમ ૧૬ લોહાની તંબુરતની બાબત સિવાય કલમ ૧૬ કલમ ૭૭, ૭૮, ૮૦, ૮૧, ૮૨, ને ૮૪ માં બતાવેલી બાબતોની વ્યવસ્થા કરવા અને તેમાં મ્યુનિસિપાલિટીને આપેલી સત્તા વાપરવા મેનેજીંગ કમીટીને અધિકાર છે. ને તે મુજબ તે કરી શકે તથા વાપરી શકે.

૨૫ પ્રેસીડેન્ટની મંજૂરીથી એક વરસથી વધારે મુદત ન ચાલે એવા રૂ ૧૦૦૦૦) ની રકમ સુધીના કરારો કરવાને મ્યુનિસિપાલિટીને અધિકાર છે અને તે કરારો સને ૧૮૮૪ ના મુબંછના બીજા એક્ટની કલમ ૩૦ મુજબ અમલમાં અણારો.

૨૬ દરેક વરસનું આવક અને ખર્ચનું બજેટ પ્રેસીડેન્ટ તથા જુદી જુદી કમીટીઓ એ કરેલી લાભમણુપર ચે.એ. લક્ષ રાખી તદ્દયાર કરવા સેક્રેટરીને મેનેજીંગ કમીટી સુચના આપે છે અને દરવરસે આરમની આખર પેહેલાં એ કામને માટે સ્પેસલ જનરલ મિટીંગ મળે તે વખતે કમીશનરો રૂબરૂ એ બજેટ રજુ કરવામાં આવશે.

૨૭ મોહોલા અને ઘરો તમે રસ્તો કરી આપવા સાડ જ્યારે મ્યુનિસિપાલિટીની ગટરો અથવા મોરીઓના ભાગપર ઠાંકણ કરવાની જ્યારે જરૂર જણાય અથવા જ્યારે ધરના માલીકોને પોતાના ધરનાં પગથીયાં મ્યુનિસિપાલિટીની જમીન પર મુકવા દેવા જરૂર જણાય ત્યારે ધરના માલીકોએ પગથીયાંના સામાનપર અથવા ઉપર મુજબના ઠાંકણુપર પોતાનો હક છોડી દે છે અને જ્યાં રે મ્યુનિસિપાલિટીની નજરમાં આવે ત્યારે તે મ્યુનિસિપાલિટી ખશેડે તેમાં તેઓ હરકત લેશે નહીં એવી કચ્છલો તેમની પાસેથી લેઇને એવી પરવાનગી તેમને આપવાનો અધિકાર મેનેજીંગ કમીટીને છે.

પ્રકરણ ચીથુ

૨૮ આ ધારાઓમાં મંજૂર થયેલી કમીટીમાંની કોઇ કમીટી મોજુદ ન હોય તેવે વખતે મેનેજીંગ કમીટી બજે એ કામને માટેજ ખાસ કરીને નીમાઇ હોય તેવી રીતે એ કમીટી અથવા કમીટીઓની સત્તા વાપરી શકશે.

૨૯ જ્યારે જરૂરનું અથવા વાસ્તવિક જણાય ત્યારે એક એરમેનને ત્રણ મેમ્બરોની સેનીટરી કમીટી ત્રણ મહીના સુધી ચાલવાને નીમી શકાશે.

૩૦ મ્યુનિસિપાલિટીના આરોગ્યતા બાબતના પરીશીષ્ટ “બી” માં બતાવ્યા મુજબનાં ખાતાપર સેનીટરી કમીટી દેખરેખ રાખશે.

૩૧ જનરલ, પીશાબખાનાં નાઇટસોઇલડીપો, મોરિ, ખાળકુત્તા, તનદુરસ્તી બગાડનારા

ધંધા, મુઠાં દાટવાની જગ્યા, મેવા, વનસ્પતી અને લોકોને વેચાણ આપવાને ખેડા, મુઠાં ખેડા, ગંદકીવાળું પાણી ખસેડવું અને ખીજી બધી આશયતા બાબતની તજજીવન સમજી ની બધી વ્યવસ્થા સેનીટરી કમીટીની દેખરેખ હેઠળ થશે.

૩૨ નંબર ૭, ૮, ૯, ૧૦ અને ૧૨ ના ધારા તથા આશયતા વીશેનાં કામ, તથા ખસેડવાની બાબતમાં નંબર ૧૪, ૧૭, ૧૮, ૧૯, ૨૦, ૨૨ અને ૨૫ સેનીટરી કમીટીને લાજ પાડવામાં આવશે.

૩૩ બજેટમાં અખતીયારથી વાવરવાને રકમ મંજૂર કરવામાં આવી હોય તેમાંથી મ્યુનીશીપાલીટીની પૈસા સખધી હાલત લક્ષમાં રાખતાં થઇ શકવું હોય તે એક મહીનામાં રૂ. ૧૫૦ થી ઉપરાંત ખર્ચ ન થાય એવું કામ બજેટમાં મંજૂર ન થયું હોય તે કામ કરાવવા કુલમ આપવા સેનીટરી કમીટી મુખત્યાર છે.

૩૪ મ્યુનિશીપલ એક્ટની નીચેની કલમોમાં બતાવેલી બાબતોની વ્યવસ્થા સેનીટરી કમીટી કરશે અને તેજ કલમમાં આપેલી સત્તા સેનીટરી કમીટી વાપરશે.

૩૪, ૩૬, ૩૭, ૩૯, ૪૦, ૫૩, ૫૪, ૫૫, ૫૬, કલમ ૫૯ મુજબ તાલુકાને રહેવા માટે, વપરાતાં ધરો (જ્યાં માથુસો અરેખરો રહેતાં હોય) તે ધરમાં જઈ તપાસવાની સત્તા સેનીટરી કમીટીના એકજ મેમ્બર જેને એ કમીટી એ કામ વાસ્તે મોકલે તેજ સમજાવવાપરશે. ૬૧, ૬૨, ૬૩, ૬૪, ૬૫, ૬૮ લોકોની તનદુસ્તીના સખધમાંજ કલમ ૬૯ તથા કલમો ૮૦ ને ૮૨

૩૫ વરસ આખરના અરસામાં સેનીટરી કમીટી પોતાનું બજેટ તજવાર કરશે અને પૂરે સીડેન્ટ આગળ રજુ કરશે.

— (૭) —

પ્રકરણ પાંચમું

કાયદાની બાબતો

૩૬ બાન્યુઆરી અને જુલાઈ માસની ત્રિમાસીક જનરલ મીટીંગ વખતે એજામાં એજા ત્રણ મેમ્બરોની એક લા કમીટી નીમવામાં આવશે, આમાંના એજામાં એજા બે મેમ્બરો મળી આવે તો વહીલાતનો ધધો કરતા હોય તેવા બેઠાએ. અને એ કમીટીનો મેનેજીંગ તથા સેનીટરી કમીટીઓ કાયદા સખધી તકરાર બાબત અબીપ્રાય મેળવશે.

૩૭ જનરલ કમીટીની મંજૂરી સીવાય કોઈ પણ દીવાની કામગીરી દાખલ કરવામાં આવશે નહીં અથવા તેમાં પ્રા, તરીકે હકીકત આપવામાં આવશે નહીં. અથવા પાછો ખેંચી લેવામાં આવશે નહીં. અથવા પક્ષકારો વચ્ચે માહો માહે સમજુત કરી માંડી વાળવામાં આવશે નહીં.

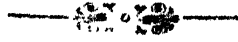
૩૮ વહીલાતનામાં, દાવાની અરજીમાં, હકીકતમાં, ખીજી અરજીમાં તથા જર્જરકારની જરૂર હોય ત્યાં હકરારમાં પ્રશીડેન્ટ સહી કરશે.

૩૯ સારા વહીલોને રોકવાનું તથા તેમનું લવાજમ કરાવવાનું કામ ક્રિતપત્ર મળેલી તકરાર જે કમીટીના સખધની હોય તે કમીટી નક્કી કરશે.

૪૦ રોકટરી અથવા ખીજો કોઈ મ્યુનિશીપાલીટીનો અમલદાર જત સત ૧૮૮૪ ના મુબાહના ડીક્કટ મ્યુનિશીપલ મુધાગ એક્ટની કલમ ૪૮ મુજબ, દાવાની નોટીસ આપવામાં આવે તેણે બની શકે તેમ વગર દીસે તે કામના સખધના કામગીરી તથા ખીજી કામગીરી આપવા લાયક હોય ને મળી શકની હોય તે તમામ લા કમીટી તરફ મોકલશે અને તે કમીટી તકરારને સખધ રાખનાર કમીટી તરફ પોતાનો અભિપ્રાય લખી મોકલશે તથા અબીપ્રાય જે કે બધા કામગીરી મોકલશે અને તકરારને સખધ રાખનાર કમીટી પોતાના અભિપ્રાય સાથે એ

બધાં' તુમાર નોટીશ મળ્યાનિ તારિખથી એક મહીનાની અંદર પ્રશીડેન્ટનિ મારફત મરજી મુજબ વ્યવસ્થા થયા મ્યુનિસિપાલીટિનિ રૂબરૂ રજુ કરશે.

૪૧. મ્યુનિસિપાલીટીને અગાઉથી મંજૂરી મેળવ્યા સીવાય તેમના તરફથી કોઇ પણ દા બો દાખલ કરવામાં આવશે નહીં.

પ્રકરણ ૬ ઠું.

નોકર ખાતુ.

૪૨. પરીશીષ્ટ "એ" માં બતાવ્યા મુજબ મ્યુનિસિપલ અમલદારો તંથા નોકરો તથા તેમના પોત પોતાના હાલ, કામ, પગાર, શી, વીજેરે નકી કરવામાં આવશે. અને કમીશનરો ની જનરલ કમીટીની અગાઉથી મંજૂરી મેળવ્યા શિત્રાય નોકરની સંખ્યા તથા ખર્ચમાં કોઇ પણ ફેરફાર થઇ શકશે નહીં.

૪૩. નિચેના અમલદારો પાસે તેમના નામ સામે બતાવેલી રકમ મુજબના જમીન લેવામાં આવશે.

કલમ ૩૨ (૯) અમલદારનું નામ તથા જમીનની રકમ.

૧ સેક્રેટરી ...	...૩૪૦૦૦)	૭ શરાફ ...	... ૩૫૦૦)
૨ સેનીટરી સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ ...	૩૧૦૦૦)	૮ દરેક નાદેદાર ...	... ૩૧૦૦)
૩ આસીસ્ટન્ટ મેનજનીયર ...	૩૫૦૦)	૯ દરેક કર, જકાત તથા	
૪ આસીસ્ટન્ટ સેક્રેટરી ...	...૩૧૦૦૦)	લવાજમ ઉધરાવનાર કા	
૫ વસુલ ખાતાના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ	૩૧૦૦૦)	રફત ...	... ૩૧૦૦)
૬ રોટરકીપર ...	...૩૫૦૦)	૧૦ નીશાબોની કમીટી કા	
		રફત ...	... ૩૧૦૦)

કલમ ૩૨ (એ)

૪૪. રજા તથા રજવા પગાર બાબતના ધારા વ બનો વખતે સરકારના વગર સનંદી નોકરના સમંધના એ બાબતના ધારા મુજબ ગણવામાં આવશે.

સેક્રેટરી.

૪૫. કમીશનરોની જનરલ મીટીંગ વખતના કાગકાનની મીનીટનાં દફતરો ઇંગ્લેન્ડ ને ગુજરાતીમાં રાખવાનું સેક્રેટરીનું કામ છે. અને મેનેજીંગ ત

કલમ ૩૨ (આઇ)

થા બીજી કમીટીઓની મીટીંગના કામના મીનીટનું દફતર

સેક્રેટરીએ ગુજરાતીમાં રાખવું. વળી તેણે મ્યુનિસિપલ તુમાર ચલાવવો, હિસાબ ને દફતર પર દેખરેખ રાખવી. હિસાબ તપાસનારા રૂબરૂ રજુ કરવા, મ્યુનિસિપલ આવકને ખર્ચનું આ સિક પત્રક બનાવવું ને ખર્ચાપણાની તેપર સહી કરવી; સમંધ રાખનારી કમીટીના લક્ષપર જ રર સમનામણ-સુધારાને નવાં કામ લાવવાં. તેમજ ધારા તુટતા હોય તો તેને મ્યુનિસિપલ મિ લકતને નુકસાન થતુ હોય તો તે યોગ્ય કમીટીના ધ્યાનપર લાવવું. વળી તેણે પગાર ખાનારા નોકરોપર તથા કંત્રાકટથી થતા કામોપર સખત જાતે દેખરેખ રાખવી. તામડનો વ્યવસ્થા કરવી પડે તેવા કામમાં સેક્રેટરીએ પ્રેસીડેન્ટ જોડે અથવા યોગ્ય કમીટીના ચેરમેન જોડે વેહે વાર ચલાવી તેમને ખબર કરવી. અને એ બેમાંથી કોઇએ પણ જરૂર પડે તેવી એકદમ વ્યવસ્થા કરી યોગ્ય કમીટી રૂબરૂ તે વાત મુકવી.

૪૬. નિચેની કલમોમાં બતાવેલી બાબતોની વ્યવસ્થા સેક્રેટરી કરશે અને તેજ કલો માં મ્યુનિસિપાલીટીને સત્તા આપેલી છે તે સેક્રેટરી ચાપરશે.

એક માસ સુધીની અથવા એક માસની પરવાનગી આપવા બાબતમાં કલમ ૨૨, કલમો ૩૨, ૩૩, ૩૪, ૪૦, ૪૨, ૪૩, ૪૫, તાકીદને જરૂરીયાત કામોમાંજ કલમ ૪૬, ૪૭, દીવાલો તથા જાથુના અટકાવ અને દબાણ (પમ્પેસારો) ની બાબતો શીવાય કલમ ૪૮ તથા કલમો ૪૯, ૫૦, ૫૧, ૫૨, ૫૩, ૫૪, ૫૬ તથા સાફ કરવા બાબતની નોટીસના સંબંધમાં કલમ ૫૮, દાખલ થવા ને તપાસવાની બાબતમાંજ કલમ ૫૯, કલમ ૬૧, બાકુ અને લવાજમ લેવા બાબત અને પરવાના આપવા બાબતમાં કલમ ૬૭, કલમો ૬૪, ૬૮, ૭૭, ૭૮, ને ૮૦ ને ફરી રીવાજ માંડવાના હુકમ આપવા બાબતમાં કલમ ૮૨ તથા કલમ ૮૩.

૪૭. જ્યારે યોગ્ય કમીટીના હુકમ શીવાય સેક્રેટરી એક્ટની કલમ ૪૦, ૫૯ અને ૮૦ મુજબ ધરમાં. અથવા કમ્પાઉન્ડમાં પેસે ત્યારે તેમ કાંધાનો રીપોર્ટ લખેલો કારણો સહિત તેણે મજકુર કમીટીને કરવો.

૪૮. ડીસ્ટ્રીક્ટ મ્યુનીસીપલ એક્ટની કલમ ૮૮ મુજબ મ્યુનીસીપાલીટીની રૂબરૂ ૨૧૭ કરવા સાર. ત્રિમાસિક તથા વાર્ષિક હિસાબ એકઠા કરી તદ્દયાર કરશે અને વખતો વખત પ્રેશીડેન્ટ કે મ્યુનીસીપાલીટી કે મેનેજીંગ કમીટી અથવા કોષ્ટકો કમિટી જેવા હિસાબ અથવા જેવાં પત્રો અને જેવી બજાર માગે તે મુજબના હિસાબ, પત્રો, તથા બજાર સેક્રેટરીએ તદ્દયાર રાખવાં તથા આપવાં.

૪૯ “સેક્રેટરી અમદાવાદ મ્યુનિસીપાલીટી” આ અક્ષરો પાડેલો સીકો શેકરિ પોતાની પાસે રાખશે અને તે શીકા યોગ્ય કમિટીને એકંદર સુચના મુજબ હમેશના શીરસ્તા પ્રમાણે નાટિસો હુકમો તથા પ્રેસેસોપર લગાવવામાં આવશે.

૫૦ આણુ કામનો બદલગસ્ત કરીને સેક્રેટરી કોષ્ટકો મુજબ કલમ ૩૨ (ડી) નોકરને આઠ દીવસની અથવા ત્યાં સુધીની ગેરહાજરીની સંજોગ રજા આપી શકે.

૫૧ દર મહીને રૂ ૧૫ સુધીના પગારના કોષ્ટકો મુજબ નોકરનો દંડ કરવાનો સેક્રેટરીને અધિકાર છે પણ એકજ સપ્તમને એકજ મહીના મા આઠ આનાથી વધારે દંડ થઈ શકશે નહીં અને ઉપર મુજબના દંડનું પત્રક રાખવામાં આવશે,

૫૨ સેનીટરી સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ તથા ઇન્સ્પેક્ટરો. નીચેની કલમોમાં બતાવેલી બાબતોની વ્યવસ્થા સેનીટરી સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ કરશે અને તેમાં મ્યુનીસીપાલીટીને આપેલી સત્તા પણ સેનીટરી સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ વાપરશે.

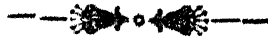
કલમ ૪૦, સાફ કરાવવા ત્રીજે બાબતોમાં, નોટીશના સંબંધમાં કલમ ૫૮ ફક્ત દાખલ થવાને તપાસ કરવા બાબત કલમ ૫૯, અને કલમ ૬૮ અને ૮૦

૫૩ કલમ ૪૦, ૬૮ ને ૮૦ માં જે સત્તા મ્યુનીસીપાલીટીને આપેલી છે તે વાપરવાને સેનીટરી ઇન્સ્પેક્ટરો મુખતીઆર છે.

૫૪ શરીયાત મોહલ્લામાં કોષ્ટકો મુજબ મુકવામાં આવેલી હોય તે બાબતમાં અને એવા મોહલ્લાની ખુલી, મેરી, ગટર નેહર અથવા નગમાં અથવા તે ઉપર કંઈ ચીજ મુકી હોય તેની બાબતમાં મ્યુનીસીપાલીટીને કલમ ૪૮ માં જે સત્તા આપેલી છે તે સત્તા જાણી ઇન્સ્પેક્ટરો વાપરશે.

૫૫ મ્યુનીસીપલ સેક્રેટરી, સેનીટરી સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ અને બીજા બધા અમલદારો તથા નોકરોના કલ્પ અને હુકમો ઉપર સંબંધ રાખનારી યોગ્ય કમીટી પાસે અપીલ થઈ શકે છે અને તે કમીટીએ અપીલ ઉપરથી અથવા પોતાની મેજેજ. એ કલ્પો તથા હુકમો ફરી ત

ખાસમાં બધ શકશે ફેરફાર કરી સુધારી શકશે અથવા રદ કરી શકશે અથવા ખીજો કાંઈ કંઈ ન થોડા જણાય તે કરશે.

મકરણ સાતમું

કર, વેરા, વિગરે

પરચુરણ.

કલમ ૨૨ (અંચ)

૫૬ સરકારી મીલકત અથવા સ્ટોર ઉપર કાંઈ પણ

કર, જકાત દાણ કે ટોલ લેવામાં આવશે નહીં.

૫૭ જે જકાત, કર, દાણ વેરા તથા ટોલ નાંખવાને અમદાવાદની મ્યુનીસીપાલિટીને અધિકાર છે તે ઉપરના ભાગમાં પરિશીષ્ટોના સામયિકમાં બતાવેલા છે.

૫૮ સદરહુ કર; વેરા દાણ અને જકાત મ્યુનીસીપાલિટી ખાતાના પોતાના અમલદારો મારફત ઉધરાવી લેશે.

૫૯ બધા કર, દાણ જકાતને ટોલ માગ્યાથી આપી દેવા નેહએ. કોઈપણ કર દાણ, જકાત, વીગરે જે કાયદેસર માગી શકાય તે જે કોઈ સખસ આપવાની ના કહેશે તેો જે અમલદાર અથવા સખસને એ ઉધરાવવાનો અધિકાર હશે તેો સામાન અથવા મીલકત ઉપર એ જકાત અથવા ટોલ માગવામાં આવ્યો હશે તેમાંનો થોડો ભાગ અથવા તે બધો સામાન અને બધી મીલકત જકાત અથવા ટોલની રકમ વળી શકે એટલો અટકાવી શકશે અથવા તેો જે વાહનપર ટોલ લેરૂણો હોય તે વાહન અટકાવી શકશે. પરંતુ જો એ મુજબ અટકાવવામાં આવ્યું હોય તેો તાત્કાલિક ડીમીટ મ્યુનીસીપાલ આક્ટની કલમ ૮૪ મુજબ એ દાણ અથવા ટોલ મેળવવા પ્રેસેસ કઢાવવા અરજી કરવી નેહએ.

૬૦ કેશિ પણ અમલદાર અથવા ખીજો કોઈ સખસ જેને કર, દાણ જકાત કે ટોલ લેવાને અધિકાર મળેલો હશે તે અમલદાર અથવા સખસ કોઈ માણસ મ્યુનીસીપાલિટીની હદમાં વાહનમાં અથવા ગાંસડીમાં માલ લાગ્યો હોય તે માલ દાણ જકાત કે ટોલને પાત્ર માય છે કે કેમ. તે નહીં કરવા તપાસવાને જાહેર કરે તે છતાં સદરહુ માણસ તે મુજબ તપાસવા દેવા ની ના કહે તેો સદરહુ અમલદાર અથવા સખસ વગર હીરે માછલેટની રૂબરૂ એ વાહન અથવા ગાંસડી લેખકાવી જશે. અને તે મેલ્લેટ પોતાની રૂબરૂ ઉપર મુજબ તપાસવાનું કામ કરાવશે.

૬૧ જે મીલકત અથવા સામાનપર, કર નાખેલો હોય અથવા જેનાપર હાંસલ લેવાનું હોય તે મીલકત અથવા સામાનની યાદી દરેકપરના કર તથા જકાતના દર સાથેની તથા ટોલ નાં પરિશીષ્ટો સેક્ટરીની સહી કરાતીને કર બરનારા લોકો ખાચશ બતાવે તેો તેમને આપવી અને તેની નકલો લોકોને ખબર થવા સાર શેહેર અને પરાંની પ્રશીધ જગ્યાએ ચોડવી.

૬૨ મ્યુનીસીપાલિટીના કોઈપણ કર ઉધરાવનારે અથવા પગાર ખાનાર નોકરે મ્યુનીસીપાલિટીના પદશા પોતાના તાબામાં ચોવીસ કલ કથી વધારે વાર રાખવા નહીં. પણ તે પદશા તેણે તરતજ આ નિયમોમાં કરમાગ્યા મુજબ જમે કરાવી દેવા. મ્યુનીસીપાલિટીના કોઈપણ કર વસુલ કરનારે પોતાના ખાનગી પદશા કામગીરી વખતે સાથે રાખવા નહીં.

ટીકા

સરકારનો ઠરાવ તા. ૧૩ જુન સને ૧૮૭૭ નં. ૧૩૭૬.

શીરખોજ લાકડાંના બારા વેચનાર પાસેથી કર લેશે નહીં.

સરકારનો ઠરાવ તા. ૧૯ જુન સને ૧૮૭૦ નં. ૧૬૯૨.

શીરબોજી બાકડાં જે કે હમારતને માટે લાવે છે તેનાપર પણ નહીં લેતું

સરકારનો ઠરાવ તા. ૩૦ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૧ નં. ૬૦૫.

સામવાની બાકડાં વીશે પ્રથમ ટેકસ નહીં નાંખવાનો જે ઠરાવ કીમો છે તેમાં ફરફાર કરવામાં નહીં આવે.

વાહન વેરો.

૬૩ પરિશીષ્ટ “સી” માં બતાવ્યા પ્રમાણેના દરનો વાહન વેરો મ્યુનીસીપલ હદમાં ફરતા તમામ વાહનોને ઘોડાપર લેવામાં આવશે.

૬૪ બીલ પહેાંચ્યાની તારીખથી પંદર દીવસની અંદર કોઈ સખસ કન્નાં નાણાં ભરી દેશે તો દરેક વાહન ઉપર ફર મહીને વેરનો એ થો ભાગ પાછો આપવામાં આવશે.

૬૫ માલીકના કબજામાં જેટલાં જનાવર અથવા જનાવરો હોય તેથી એકી વખતે જે ટલી ગાડીઓ વપરાય તેટલીજ ગાડીઓપર ફર લેવામાં આવશે. વધારે ગાડીપર લેવાશે નહીં.

૬૬ (પરગામ) જતાં આવતાં વાહનોપર અથવા મ્યુનીસીપલ હદમાં ત્રીસ દીવસ ઉપરાંત જે વાહનો રહે નહીં તેનાપર ફર લેવાશે નહીં.

૬૭ નિચેનાં વાહનો તથા ઘોડાપર વાહન વેરો લેવામાં આવશે નહીં.

(એ) મ્યુનીસીપલ કામને મટે ભગીઆઓ એકકા વાપરે તે બધા એકકાઓ.

(બી) મ્યુનીસીપાલીટીના પગાર ખાનાર નોકરો મ્યુનીસીપલ નોકરીની કામગીરીપર વાહનો વાપરે તે, પરંતુ મ્યુનીસીપાલીટીની ખાસ પરવાનગી શીવાય એકથી વધારે વાહન એ વેરામાંથી બાતલ કરવામાં આવશે નહીં.

(સી) પોલીસ ખાતાના નોકરોના વાપરના આવતા ઘોડાઓ.

(ડી) ખોડાઢોરના મહાજનની માલકીનાં વાહનો જે કુતરાં અને જનાવરો લઈ જવામાં અને ઢોરને માટે ખોરાક લાવવામાં કામ આવે છે તે.

૬૮ તારીખ પહેલી એપ્રિલથી શરૂ થતા ત્રણ ત્રણ મહિનાના ચાર હફનાના દર બીજા મહિનાની શરૂઆતમાં બહીલ ટેકસ લહેણો થશે.

૬૯ કોઈપણ હફનામાં ત્રીસ દીવસથી વધારે મુદત સુધી કોઈ સખસ વાહન અથવા ઘોડો રાખશે તો તેની પાસે તે પુરા હફનાનો બહીલ ટેકસ લેવામાં આવશે.

૭૦ આ રૂઝના “સી” કલોસમાં ફરમાવેલું છે તે શીવાય જે ગાડીઓ બેબે લઈ જવા આવવાના કામમાં વપરાતી હોય અથવા એવા કામને માટેજ બનાવેલી હોય તેનાપર બહીલ ટેકસ લેવામાં આવશે નહીં.

૭૦ (એ) આવી ગાડીઓપર ફક્ત ટોલજ ફરમાવેલા દર મુજબ લેવામાં આવશે.

(બી) જે ગાડીઓ બેબે બરવાના કામમાં આવતી નથી અથવા તે કામને માટે બનાવેલી નથી તે બહીલ ટેકસ ભરે છે એવી ગાડીઓથી આ ગાડીઓ જુદી પાડવાના હેતુથી મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી જે ગાડી બેબે બરવાને માટે બનાવેલી નથી તેવી ગાડીના ફાકનારને બહીલ ટેકસ ભરવાનું સરટીફિકેટ આપવામાં આવશે. આ મુજબ થયાથી ટોલના નાકાપર અથવા ફરવાને ટોલ વસુલ કરનાર એ ગાડીને ટોલમાંથી બાતલ કરી શકે.

(સી) જે ગાડીઓ બેબે બરવા સારૂ બનાવેલી હોય અને જે રોહેરના કાટની અંદર જ વેપાર સારૂ એ કામ માટે વપરાતી હોય તેને ૭૦ મી રૂલ લાયક પડશે નહીં. પણ એવી ગાડીઓ બીજી જે ગાડીઓ બેબે બરવા સારૂ બનાવેલી ન હોય ને તે કામમાં વપરાતી ન હોય તેની માફક બહીલ ટેકસને પાત્ર ગણાશે.

(ડી) રૂલ ૭૦ (સી) માં બતાવેલી જાતની ગાડીઓ તરફથી જે વખતે તે મ્યુનીસીપલ

નાકામાંથી અથવા દરવાજામાંથી જાય આવે ત્યારે રૂા ૭૦ (બી) માં બતાવેલું સરડીરીક્ટ ને રજુ કરવામાં આવશે તે તે ગાડીએ એ નાકે અથવા દરવાજા ટેલને પાલ મણાશે નહીં.

(બ) કષ્ટ ગાડીએ વ્હીલ ટેકસને પાત્ર છે ને કષ્ટ ગાડીએ ટોલ ટેક્સને પાત્ર છે તે મ્યુનીસિપાલિટીની મેનેજિંગ કમીટી પોતાની મરજી મુજબ નક્કી કરશે. પરંતુ એ વાત નક્કી કરતી વખતે એમ યોખી રીતે સમજવું કે, એકજ ગાડી વ્હીલ ટેક્સ ને ટોલ ટેક્સ બંનેને પાત્ર થાય નહીં.

ધર વેરો તથા મીલકત વેરો.

૭૧ અમદાવાદ શહેરની અને સરસપર પરાની કોટની બાહારની મ્યુનિસિપાલ હદમાં આવેલાં ધરો, દુકાનો, વખારના વાડા, અથવા મીલકત બરી રાખવા માટે અથવા વેપાર માટે અથવા કારીગીરી, દુનર બનાવવા માટે અથવા પસુ જનાવર વિગેરે રાખવાને માટે વપરાતી જ આ પર ધર અને મિલકત વેરો વાર્ષિક બાડની રકમપર સેંકડે પાંચ ટકાના દરથી ને એ છામાં એછા ચાર આનાના દરથી નાંખવામાં આવશે.

૭૨ દરેક મીલકતની બાડની કીમત ત્રણ વરસ સુધીની મ્યુનિસિપાલિટી તરફથી ઠરાવવામાં આવશે.

૭૩ ધરને મિલકત વેરો દર વરસે અગાઉથી એક હફને એપ્રિલ માસમાં નોંધાયેલી બાડની કીમત મુજબ લેવામાં આવશે.

૭૪ ધરને મીલકત વેરોને પાત્ર થતાં બધા ધરોનું પત્રક બતાવી દર વરસે ફેબ્રુઆરીની પેહેલી તારીખે સેક્ટેરીએ મેનેજિંગ કમીટી રજૂ કરવાનું ને પત્રકમાં ધરનાં માલીકનાં નામ બતાવવાં અને માલીક માત્રમ ન પડે તે બાડુતનાં નામ બતાવવાં અને પુરા થતા વરસમાં ફટલી રકમ વેરાની લેવાયેલી છે તે તથા એ પત્રક મુજબ નવી સાલમાં લેવાનો આંકડો અગાઉ કરતાં વધારે કે એછો હોય તે તેનું કારણ પણ બતાવવું. મેનેજિંગ કમીટીએ જે ફરફાર એમાં સેક્ટેરીએ સુચવ્યા હોય તે કણુસ રાખી અથવા દુરરત કરી એ પત્રક મુજબની ખબર લાગતા પેળગતા ધરના માલીકને અથવા બાડુતને ત્રાં ૧ મારચ પેહેલાં આપવી. એ પત્રક મુજબના ફરફારમાં કોઇને કોઈ વાધો બતાવવાનો હોય તે તે વાધો અરજીમાં લખીને મ્યુનિસિપાલ હોશી સમાં ત્રાં ૧૫ મી માર્ચ પેહેલાં બતાવવો. તે બાબત યોગ્ય તબવીજ કરવા પછી મેનેજિંગ કમીટી પોતાના કરાવની માલીક અથવા બાડુતને ત્રાં ૧ એપ્રિલ પેહેલાં ખબર કરશે અને જે તારીખે એ ઠરાવની ખબર કરવામાં આવશે તે તારીખે વેરાની રકમ ભરવાની લેહેણી થશે. પેહેલી મે પેહેલાં ઠરાવેલી રકમ ભરવામાં નહીં આવે તે તે રકમ મ્યુનિસિપાલિટીની ચઢેલી લેહેણી મણાશે અને તે મુજબ એ રકમની વ્યવસ્થા કરવામાં આવશે.

૭૫ ધરને મીલકત વેરો ફરી તપાસમાં લેવા બાબતની અરજી ત્રાં ૧૫ મી મારચ પેહેલાં થવી જોઇએ.

૭૬ ફક્ત સારવજનિક દેવાલયોના અથવા ધરમાદાના કાગ પૂસાજ વપરાતાં મકાનો ને માંથી કાંઈ પેંદાસ થતી નથી તે પર ધર અથવા મિલકત વેરો લેવામાં આવશે નહીં.

૭૭ કોષ્ટ ધર લગાયત ત્રણ મહીના અથવા વધારે મુદત સુધી ખાલી રહ્યું હશે તે ને તારીખે એ ધર ખાલી થવાનું હોય તે તારીખની લખી નોટીસ મ્યુનિસિપાલિટીના સેક્ટેરીને ૫ ર હણીએ આપેલી હોય તે તે ધરહણીને તે પ્રમાણમાં વેરાની રકમ પાછી આપવામાં આવશે. નોટીસ પોહોઆની અગાઉની મુદત માટે રકમ પાછી આપવામાં આવશે નહીં.

હલાલખોર વેરો.

૭૮ પરિશીષ્ટ "ડી" માં બતાવેલા દર મુજબ, સેહેરમાં સરસપરમાં માધવપરામાં, કુલપરામાં ફતેપરામાં, અને રેલવેના પરામાં નિચે મુજબની સીમાના બાગોમાં રહેનારા લોકો પાસેથી હલાલખોર વેરો લેવામાં આવશે.

ઉત્તરે કાળુપરના દરવાજાથી રેલવેની વાડ સુધી પુલ ઉપર ચઢીને જવાના રસ્તાની દક્ષીણ બાજુ તરફ લીટી દોરાય તે લીટી.

પશ્ચિમે—કાળુપર ને સારંગપુર દરવાજાથી રોડેરની દીવાલ.

દક્ષીણ—સરવે નંબર ૧૦૦, ૧૦૧ અને ૧૧૦

પુર્વ—રેલવેની વાડ.

૫૯ જે યુરોપીયનો અથવા દેશી અહરથો પોતાના કમ્પાઉન્ડ અને જાજર સાફ કરાવવા બંગીયા રાખશે તેમની પાસેથી આ વેરો લેવામાં આવશે નહીં. પણ જે તપાસ કરવાથી તેમનાં જાજર ખરાબ હાલતમાં માલગ પડશે તો તે જાજર મ્યુનિસિપાલ બંગી પાસે સાફ કરાવવામાં આવશે. અને એ જાજર વાપરનારા માણસો પાસેથી આ વેરો લેવામાં આવશે. હાલ મુજબ મી સે, નીશાજો વગેરે કારખાના નંબર ૭૮ ની રૂલમાં બતાવેલા પરિશીષ્ટમાં ગણવામાં આવશે.

૬૦ આખા વરસનો હલાલખોર વેરો અગાઉથી પેટેલી એપ્રીલે લેહેણે ગણવામાં આવશે. કોષ્ટકપણ કર બરનાર શખસ પેટેલી અક્ટોબર પેટેલાં પોતાનો જાજર વાપરતાં અંધ થશે તો તેની પાસેથી લેવાયલા વેગનો અડધો ભાગ તેને પાછો આપવાને મેનેજીંગ કમીટીને અધીકાર છે.

૬૧. જે શખસો પેટેલી એપ્રીલ પછી ને પેટેલી અક્ટોબર પેટેલાં જાજર વાપરવાનું શરૂ કરશે તેમણે આખા વરસનો કર બરવો પડશે. અને પેટેલી અક્ટોબર પછીથી જાજર વાપરવાનું શરૂ કરશે તેની પાસેથી તે વરસનો અડધો કર લેવામાં આવશે.

૬૨. જે મુસાફરો રોડેરમાં પંદર દીવાલથી ઝાંછા રહે તેમની પાસેથી કર લેવામાં આવશે નહીં અને જે મુસાફરો એથી વધારે મુદત રહે તેમની પાસેથી મહીને ચાર આના મુજબ કર લેવામાં આવશે.

૬૩. ખીલ પહેંચાડયાની તારીખથી જોકે મહીનાની અંદર જે હલાલખોર વેરો બરવામાં આવશે તો પરીશીષ્ટમાં બતાવેલા વર્ગ એ. ખી. ને સી. ના જાજરની બાબતમાં દર કુટુંબે આઠ આના તથા ડી વર્ગના જાજર બાબત દર કુટુંબે ચાર આના પાછા આપવામાં આવશે.

દરવાજા લેવાનું હાંસલ.

૬૪. અમદાવાદ રોડેરના કોટની અંદર અને સસપરના પરાની દીવાલની અંદર જે માલ લઈ જવામાં આવશે તેનાપર પરીશીષ્ટ ઇ મુજબ હાંસલ લેવામાં આવશે.

૬૫. અનાજ અને ઝાંછદશીડ ભરી જનારાં વાહનોમાં નીચે મુજબનાં તોલ ગણવાનો નીયમ કરેલો છે

વાહનો.

તોલ
બંગાળી માણ.

છ બળદ જોડેલાં છઠ્ઠીયાં.....	૩૦
ચાર બળદ જોડેલાં ચોટીયાં.....	૨૬
બે બળદ જોડેલાં બેડીયાં.....	૧૬
ગોટ	૬
લાદેલું ટડું.....	૪
લાદેલો બળદ.....	૪
લાદેલું ગધેડું.....	૨

૬૬. બ્યારે ઉપર મુજબના ધોરણ કરતાં ઝાંછા બાજે કોષ્ટકપણ વાહનમાં બરેલો છે એમ કહેવામાં આવે તો તે બોજનું તોલ કરી જેટલું થાય તે મુજબ પાછા લેવા.

૬૭. ઇમારતી લાકડાં બરેલા ગાડાપર તેના ધણીની મરજીમાં આવે તો હાંસલ મા

મુજબ આપે અથવા સાગ, શીસગ, હળદરવો, સાદર અને ખીયાના લાકડાં માટે બે બળદનાં ગાડાંપર એક રૂપીયાના દર મુજબ ને ચાર બળદનાં ગાડાંપર દોઢ રૂપીયાના દર મુજબ અને મહુકાને લીંબકાના લાકડાં માટે બે બળદનાં ગાડાંપર ૩૦-૧૨-૦ મુજબ ને ચાર બળદનાં ગાડાંપર ૩૧-૨-૦ મુજબ હાંસલ આપે.

૮૮. દરેક જાતનાં અનાજ, ઓછેદરીડ તથા લાકડાંપર દરવાજે હાંસલ વસુલ કરવામાં આવશે. ખાણીની ચીજોની બાબતમાં જ્યારે હાંસલની રકમ બે રૂપીયા અથવા ઓછી હોય ત્યારે હાંસલ દરવાજે લેવાશે અને એ કરતાં હાંસલની રકમ વધારે હોય તો મ્યુનિસિપલ હોશીસ માં લેવામાં આવશે.

૮૯. નીચેની ચીજોપર હાંસલ લેવામાં આવશે નહીં.

દેશી સુતરની બનેલી ઘોળી ખાદી, જાડા સાદલા, કાંબળી ને કાંબળા, પાલીનાં જાડાં છા પેલાં કાપડ, અંચુલા, ટાટપટી, દેશી વણતરના (દિડાઉ) પેતીયાં, પેહરવાનાં કપડાં, વાપરમાં આવતાં વાસણુ ને જોબનર, નીકલના દાગીના, બધાં સુગંધીદાર, તથા અતર ને વારનીસ કરવામાં વપરાતાં તેલ, અને જગરી મેળવેલો તંબાકુ ખીયાના કામમાં આવે તે.

૯૦. હાંસલ ભરવા લાયક શેહેરમાં બનેલી ચીજો વેપારી અથવા ખીજો કોઇ સખશ શેહેર બહાર લઇ જાય તો તે નાકે અથવા મ્યુનિસિપલ હોશીસમાં નોંધાવવી અને તેમ કર્યાથી જ્યારે એ ચીજો પાછી શેહેરમાં લવાય ત્યારે તેનાપર હાંસલ લેવામાં આવશે નહીં.

૯૧. ખીજ ચીજો જ્યારે એ મુજબ સેહેર બહાર લઇ જવામાં આવે ત્યારે તેનાપર નાકે અથવા મ્યુનિસિપલ હોશીસમાં શાંકકા કરાવવો અને તેમ કર્યાથી તે પાછી લવાય ત્યારે તેનાપર હાંસલ લેવામાં નહીં આવે.

૯૨. રેલવેના મુસાફરો પોતાની જોડે હાંસલ ભરવા લાયક મીઠાઇ લાવે ને તે જંગાળી ખાંચ શેર કરતાં વધારે ન હોય તો તેનાપર હાંસલ લેવાશે નહીં.

૯૩. આચારજીનો અને બધી કામેની ધર્મની જગાનો પ્રસાદ જો જંગાળી એક સેર સુધી હોય તો તે વગર હાંસલે સેહેરમાં લઇ જવા દેવામાં આવશે.

૯૪. શ્રી ગોસાઇજી મહારાજની મીઠાઇ જે દરવાજે ફક્ત નોંધાવીને શેહેર બહાર લઇ ગએલા પદયોની બનાવેલી હોય, તે મીઠાઇ લઇ જનાર સખસો હાંસલ વસુલ કરનાર અધીકારીની ખાતરી કરી આપશે કે તે મીઠાઇ નોંધાયેલા પદારથના એકંદર તોલથી વધારે નથી તો તેનાપર હાંસલ લેવામાં આવશે નહીં.

૯૫. સરકારની માલકીનો માલ જ્યારે નાકા આગળથી લઇ જવામાં આવશે ત્યારે જો તેની જોડે સરકારી માલ વીશેનો ચોગ્ય અધીકારીના શેરા સાથેનો દન્ડોદસ (બરતીયુ) હશે તો તે, વગર હાંસલે લેઇ જવા દેવામાં આવશે.

૯૬. સરકારી અને મ્યુનિસિપાલીટીનો માલ, વગર હાંસલે લેઇ જવા દેવામાં આવશે.

૯૭. શેહેરના કોટ બહાર રહેનાર વણકરો જે સુતર શેહેર બહાર લઇ જાય તે તેમણે નોંધાવવું. અને પછી એ સુતરનું બનેલું કાપડ શેહેરની અંદર લાવે ત્યારે તેપર હાંસલ લેવાશે નહીં.

૯૮. સસપરમાંથી શેહેરમાં ને શેહેરમાંથી સસપર લેઇ જવાતી ચીજો દરવાજે નોંધાશે. ને તે પર શીકા થશે અને તે પર હાંસલ લેવાશે નહીં.

૯૯. જે વેપારીઓ શેહેરમાં છીદરી ને સાલા ગળી ચઢાવવા અને તદ્યાર કરાવવા સારુ લાવે તે નાકે તેમણે નોંધાવવાં અને તેના પર હાંસલ ભરવાની રકમ જેટલા પદશા ત્યાં અનામત મુકવા. પછી જ્યારે એ ચીજો રંગીને તથા તૈયાર કરીને પાછાં લેઇ જશે ત્યારે એ અનામતની રકમ તેમને પાછી આપવામાં આવશે.

૧૦૦. કોઇ સખસ અમુક ચીજો શેહેરમાં લાવે તે બાબત તે સખસ નાકેદાર અથવા

તે જગ્યાના વસુધા લેનાર કારકુનની ખાતરી કરી આપે કે તે ચીજો તે જગ્યાએથી લેઇ ગયા પછી ૨૪ (ચોવીસ) કલાકની અંદર પાછી બાહાર લેઇ જવાની છે અને એ માલ પરની હાંસલની રકમ જેટલા પૈસા એ શખસ નાકેદાર, પાસે અનામત મુકે તેા એ ચીજોપર હાંસલ લેવામાં આવશે નહીં. સદરહુ અનામત મુકેલી રકમ મજકુર નાકેદાર રજીસ્ટરમાં નોંધશે. અને પાસમાં માલ અથવા ચીજો આવી તે વખત, તેનું ટોલ, જથ્થો ને કીમત બતાવી તે પાસ તે સખસને આપસે અને એ પાસ દલેક્શન સુપરીન્ટેન્ટની ઉપરી તરીકેની સહી સાથે માલ પાછો બાહાર લેઇ જાય તે દરવાજો નાકેદારને એ શખસે આપવો અને તે નાકેદાર તેના પર માલ આ બ્યાનો વખત, તોલ, જથ્થો, ને કીમત લખીને માલ જવા દેશે અને પાસ માલ પાછો મોકલનારને અથવા માલ જોના હવાલામાં હોય તે સખસને પાછો આવશે, અને આ મુજબ શેરા થયેલો પાસ રજીસ્ટર કચેરી ધણીને અનામત મુકેલી રકમ પાછી મળશે, ચોવીસ કલાક વિત્યા બાદ એ રકમ પાછી લેવાનો હક કોઇના કબ્જા કરવામાં આવશે નહીં.

૧૦૧ જકાત લેવા લાયક બધો માલ શેહેરમાં લાવે ત્યારે તેનું વરણન, જથ્થો, તોલને લેવાએલી જકાતની રકમ પાસ અથવા પોહોચમાં બતાવીને તે પાસ અથવા પોહોચ માલધણીને આપવામાં આવશે.

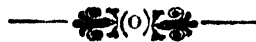
ટોલ

૧૦૨ બધાં ભરેલાં વાહનોપર પરીશીષ્ટ એકમાં બતાવ્યા મુજબ ટોલ રેક્ષ લેવામાં આવશે.
૧૦૩ જે વાહનોમાં માલ કાચામણથી એકો નહીં હોય તે ભરેલાં ગણવામાં આવશે.
૧૦૪ સરકારી અથવા મ્યુનીશિપાલીટીની મીલકત લઇ જનારાં વાહનોપર કર લેવાસે નહીં.
૧૦૫ પાણી લઇ જવાના વાહનો અને કપડાં લઇ જવાને ધોળી અને રંગાડીઓ જે વાહનો વાપરે તેનાપર કર લેવાશે નહીં.

• ૧૦૬ સરકારી મીઠાના કંટ્રાક્ટરના મીઠાના કોથળા નદીએ જે વાહનોમા ભરી ધોવા લઇ જાય તેનાપર કર લેવાશે નહીં.

૧૦૭ ગાડી અને રેતી ભરેલાં ગધેડાંપર ટોલ લેવાશે નહીં.

૧૦૮ ફોટ બહાર ભરી રાખેલાં ઘાસને કડળ જે ગાડામાં ભરી માલધણી શેહેરમાં પોતાના બ્યાબજી ઉપયોગ માટે લાવે તેનાપર કર લેવાશે નહીં.

મકરેણ આઠમું.

હિસાબ.

૧૦૯ મેનેજીંગ કમીટી અથવા બીજી સબધ રાખનારી કમીટી અમુક ખરચ મંજુર કરે ત્યારેજ તે સેક્રેટરીએ કરવો. અને જ્યારે કોઇ રકમ મ્યુનિશિપાલ તીજેરીમાંથી અથવા સરકારી તીજેરીમાં અથવા મુખાઇ એકની અમદાવાદની શાખામાં અનામત મુદ્રાયલી રકમમાંથી ઉપાડવી હોય ત્યારે ડ્રાફ્ટ અથવા ચેકપર ચેરમેન અને મેનેજીંગ કમીટીના એક મેમ્બરની સહી થયા પછી તેના આધારે તે નાણાં લેવાં.

૧૧૦ મ્યુનિસિપાલીટીનાં નાણાં સરાફે સેક્રેટરી, આસીસ્ટન્ટ સેક્રેટરી અથવા એકાઉન્ટન્ટની સહીના ચીલણને આધારે લેવાં અને તે મ્યુનિસિપાલ એક્ઝીક્યુટીવ કમિટીની ત્રીજેરીની પેટીમાં મુકવાં. તે પેટીને બે તાળાં દેવાં તેમાંના એકની કુચી ગરાફ પાસે ને બીજીની કુચી સેક્રેટરી પાસે રાખવી. આ શીવાય, એ

ખાખતમાં મેનેજીંગ કમીટી દ્વારા તે મુજબ સાવચેતીથી બંદોબસ્ત રાખવો.

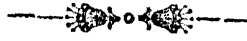
૧૧૧ જ્યારે મ્યુનિસિપાલિટીમાં રૂ ૧૫૦૦ થી વધારે રકમ એકઠી થય ત્યારે તે વધારાની રકમ તરતજ મ્યુનિસિપાલિટીને નામે મુખ્યાલયે આગદાવાદની સાખામાં જમા કરાવવી.

૧૧૨ મ્યુનિસિપાલિટીનાં નાણાં મ્યુનિસિપાલ હોશીસમાંથી મુખ્યાલયે કમમાં લેઇ જવાં હોય અથવા મુખ્યાલયે કમમાંથી મ્યુનિસિપાલ હોશીસમાં લાવવાં હોય તો તે સરકારે સેક્રેટરી, અથવા આસીસ્ટન્ટ સેક્રેટરીના હતાલામાં લેઇ જવાં ને લાવવાં.

૧૧૩ આરોગ્યતા ખાતાના ખર્ચનાં રેગીસ્ટરી સુપ્રિન્ટેન્ડન્ટની સહી ને પબ્લીક વરકસ ખાતાના ખર્ચમાં આસીસ્ટન્ટ એક્ઝીક્યુટીવરની સહીની નંબર ૧૦૯ ના નિયમમાં બતાવેલી દર માંનો સિવાય તે ઉપરાંત જરૂર છે.

૧૧૪ હમેશાં ઉપજ પારખ બાબત સરકારે રોજમેન્ટને ખાતા વહી રાખવી. અને તે પર એક્ઝીક્યુટીવે આસીસ્ટન્ટ સેક્રેટરીએ તપાસી ને હમેશા સહી કરવી. અઠાતાડિયામાં એકવાર રોજ મેજિસ્ટ્રેટ સેક્રેટરીએ તે તપાસીને સહી કરવી અને મેનેજીંગ કમીટીએ ઉપરી તરીકે તે મુજબ સહી કરવી.

૧૧૫ દર મહીનાની આખરે સેક્રેટરીએ સરવાળું (બેલેન્સ શીટ) તૈયાર કરવું અને તે વૈચરે સહીત મેનેજીંગ કમીટી પાસે રજુ કરવું. તે કમીટીએ તે તપાસવું. અને મ્યુનિસિપાલ આશીસની ત્રીજીનીમાંની રોડઠ તથા બેંકમાંની શીલ્ડ બેંકે મેળવવું. અને તે નીચે કમીટીએ પોતાની સહી કરી તે બેલેન્સ શીટ પ્રેસીડન્ટ તરફ મોકલવું.

પ્રકરણ નવમું.

અમદાવાદમાં પ્રથમ કેળવણીના બંદોબસ્ત સારૂ કરેલા નિયમો.

૧૧૬ એપ્રિલ મહીનાની ત્રીજાસિદ્ધ મીટીંગ વખતે ત્રણ મેમ્બરોની સ્કુલ કમીટી દર સાલ નિમવામાં આવશે. આમાંનો એક મેમ્બર મ્યુનિસિપાલ કમીશનર ના પણુ હોય.

૧૧૭ સ્કુલ કમીટીના મેમ્બરો પોતાનામાંથી એક મ્યુનિસિપાલ કમીશનરને ચેરમેન નિમશે ચેરમેન કમીટીના એકંદર કામપર દેખરેખ રાખશે અને બધું લખાણ પોતે ચલાવશે.

૧૧૮ ચેરમેનની ગેરહાજરીમાં હાજર મેમ્બરો પોતાનામાંથી એકને તે વખતને માટે ચેરમેન બનાવશે.

૧૧૯ મ્યુનિસિપાલિટીનો સેક્રેટરી સ્કુલ કમીટીના સેક્રેટરી તરીકે કામ ચલાવશે.

૧૨૦ સ્કુલ કમીટી સેક્રેટરીના હાથ નીચે કામ કરવા કલમ ૩૨ (એ) સારૂ એક હારકુન અને એક શીપાઇને નેમશે.

૧૨૧ કામકાજ કરવા સારૂ સ્કુલ કમીટી મહીનામાં એકવાર અથવા જરૂર પડે તો વધારે વાર મળશે.

૧૨૨ નિશાળ તપાસવાના કામ સારૂ, શેહેરના બાગે સ્કુલ કમીટીના મેમ્બરોમાં વહેંચી લેવામાં આવશે.

૧૨૩ દરેક નિશાળ ઓછામાં ઓછી મહીનામાં એક વાર તપાસવામાં આવશે. સાંના દરેક રોજ ને રજાદરે તે વખતે તપાસી તેનું પરીણામ બીઝીટર બુકમાં નોંધી લેવામાં આવશે.

૧૨૪ વળી સ્કુલ કમીટીના મેમ્બરોને નિસાળોના વહીવટમાં અથવા તેના કામકાજમાં કોઈપણ કમર માલમ પડે તે તેમણે બીઝીટર બુકમાં નોંધી લેવી અને જરૂરને પ્રસંગે કમીટીની રપેસીયલ મીટીંગ બોલાવવા ચેરમેનને આપણ બતાવશે.

૧૨૫ બધા વિઝીટરોની રીમાર્કનો એકંદર છત્તેખાખ બધા હેડમાસ્તરો ચેરમેન તરફ મો કલશે અને ચેરમેન એ છત્તેખાખો કમીટી રૂબરૂ મુકશે.

૧૨૬ અભ્યાસના ધોરણોમાં ફેરફાર કાઢા શીવાય અને વરસ માટે મંજૂર થયેલી રકમ કરતાં વધારે ખર્ચ થાય તેવા ફેરફાર એકંદર ખર્ચમાં કાઢા શીવાય શેહેરની પ્રથમ કેળવણી બાબત વહીવટ, દેખરેખ અને તમામ બંદોબસ્ત સ્કુલ કમીટી પોતાની મરજી મુજબ કરશે અને એ સ્કુલ કમીટીએ જે જે ફેરફારો દાખલ કરવા હશે તે બાબત તે કમીટી ત્રીમાસિક રીપોર્ટ મ્યુનીસીપાલ કમીસનરો તરફ મોકલશે.

એસ્ટાબ્લીશમેન્ટ.

કલમ ૩૨ (બી)

૧૨૭ પરિશીષ્ટ ૯ માં બતાવ્યા મુજબ નીમણૂકનું ખાતું રાખવામાં આવશે. અને સ્કુલકમીટીના હુકમ મુજબ નિમણૂક, પ્રમેશન, ખરતરફી અને પેનશન આપવાનું થશે.

૧૨૮ સ્કુલ કમીટીના તાબામાં મુકાયેલા તમામ નોકરોને દંડ કે સસ્પેન્ડ કરવા અથવા પગાર કમી કરવા અથવા વધારો આપવા, ખરતરફ કરવા કે રજા આપવાને મજબૂર સ્કુલ કમીટીને સત્તા છે.

કલમ ૩૨ (ઈ)

રંતુ જે અમલદારનો પગાર દર મહીને રૂ. ૧૦) થી વધારે હશે તેમને મ્યુનિસીપાલીટીની અગ્રાઉથી પરવાનગી લીધા શિવાય ખરતરફ કરવામાં અથવા કાપમને માટે કમી પગાર કરવામાં આવશે નહીં.

૧૨૯ દર મહીને રૂ. ૧૦) કરતાં વધારે પગારની જગ્યાપર નીમણૂક સ્કુલ કમીટી કમીશનરોની જનરલ કમીટીની મંજૂરીપર કરશે.

મેહેસુલ તથા હિસાબ.

૧૩૦ આવકનું બજેટ એલેટમેન્ટ, નિશાળની ફી, બીજા સ્થળો વિગેરેની મદદ, અને કેળવણી ખાતાનો ખર્ચ એ બધાનો હિસાબ જુદા અને સ્પષ્ટ મથાળાથી એકંદર મ્યુનિસીપલ હિસાબ સાથે રાખવામાં આવશે.

કલમ ૩૨ (એ)

૧૩૧ નિયમ કરેલા તમામ ખર્ચનાં નાણાં સ્કુલ કમીટીના બીલપરથી સેક્રેટરી દર મહીને આપશે એ નાણાં આપવા બાબતની વ્યવસ્થા ૧૦૯ ના નિયમમાં બતાવ્યા મુજબ થશે.

૧૩૨ ખાસ ખર્ચની બધી રકમો પ્રથમ રીતસર સ્કુલ કમીટી મંજૂર કરશે અને પછી તે બાબત તેઓ બીલ કરેથી નાણાં મળશે.

૧૩૩ નિશાળમાંની ઉપજો અને તેપર ખર્ચનો વિગતવાર હિસાબ સેક્રેટરીએ રાખવો અને તે તેણે મહીનામાં એકવાર સ્કુલ કમીટી રૂબરૂ રજુ કરવો.

૧૩૪ મ્યુનિસીપાલીટીના હવાલામાંની નિશાળોની ઉપજ તથા ખર્ચનો બરોબર હિસાબ કરવાની ફરજ સ્કુલ કમીટીના ચેરમેનની છે. અને તેમાં ખોટા આવવાની કાંઈ પણ દહેસત રહે તો યોગ્ય વખતની અંદર તેમણે કમીટીને સૂચના કરવી.

૧૩૫ મ્યુનિસીપાલીટીના હિસાબ તપાસનારોએ મહીનામાં એકવાર સ્કુલ કમીટીનો હિસાબ પણ તપાસશે.

૧૩૬ દર મહીને રૂ. ૧૦ થી વધારે પગારવાળા શીક્ષકોના પગારપર પેનશન ફંડનો બાગ બીલમાં બરોબર લઈ સરકારમાં દર મહીને જમા કરવા બાબતની તજવીજ સેક્રેટરીએ રાખવી.

૧૩૭ સરકારી મેનટનાં બીજો ત્રણ ત્રણ મહીને અગાઉથી સરકારમાં મ્યુનીસીપાલીટી મોકલશે.

૧૩૮ દર વરસની શરૂઆતમાં મ્યુનીસીપાલીટીની મંજુરીપર સ્કુલ કમીટી દરેક નીશાળમાં લેવાની રીતો દર મુકરર કરશે.

૧૩૯ બધા નિશાળાઓમાં સેક્ટે પંદર નિશાળીઆ માસી દાખલ કરવામાં આવશે. આ દર મુજબ માસીનું ધોરણ રહેશે.

કલમ ૪૨ (આધ)

૧૪૦ જે નિશાળીઆને શિક્ષકોએ માસી દાખલ કરેલા હોય તે ખરેખરા ગરીબ છે ને શી આપી શકે તેવા નથી એ વાતને માટે શિક્ષકો જવાબદાર છે.

કલમ ૩૨ (એ)

૧૪૧ દરેક માસીમાં દાખલ થયેલા નિશાળીયાની સ્થિતી બાબત માસીક વીઝીટ વખતે તપાસનારા મેમ્બરોએ તજવીજ કરવી.

કલમ ૩૨ (આધ)

૧૪૨ માસી નિશાળીઆઓને સારો અબ્યાસ નહીં કરે તો તેમને માસીમાંથી દુર કરવામાં આવશે.

સુચના અને પરિક્ષા.

૧૪૩ નિશાળો કેવી રીતે ચલાવવી તે બાબતમાં સ્કુલ કમીટીએ શિક્ષકોને સુચના કરવી. જે બાબતમાં કાંઈપણ શંકા રહેતી હોય તે બાબતમાં કમીટીએ કેળવણી ખાતાના અમલદારોની સલાહ પુછવી અને

કલમ ૩૨ (એ)

તેમણે સલાહ અને મદદ કમીટી માગે સારે વગર હરકતે તેમને આપવી.

૧૪૪ કેળવણી ખાતાના અમલદારોએ નિશાળ ઓછામાં ઓછી વરસમાં એકવાર નિયમસર તપાસવી. પરીક્ષા એ મુજબ લેવી હોય તે પહેલાં એક અકનાડીયાં અગાઉ સદરહુ અમલદારે સેક્ટેરીને તે બાબતની ખબર આપવી.

૧૪૫ સદરહુ પરીક્ષા લેનાર અમલદારે પરીક્ષાનું પરિણામ સ્કુલ કમીટીના ધ્યાનપર લાવવું અને કાંઈપણ કસુર કે ખામી પોતાના નજરમાં આવી હોય તે પણ એ કમીટીના લક્ષપર લખ જવી.

પરચુરણ.

૧૪૬ હાલ સુધી જે પત્રકો ડેપ્યુટી એજ્યુકેશનલ ઇન્સ્પેક્ટર તરફ શિક્ષકો મોકલતા તે પત્રકો હવેથી તેઓ સ્કુલ કમીટી તરફ મોકલશે. અને જે હીસાબ હકીકત ને ખુલાસા કેળવણી ખાતા તરફથી પુછવામાં આવે તે તથા બધાં પત્રકો સ્કુલ કમીટી કેળવણી ખાતાના અમલદારો તરફ મોકલશે.

કલમ ૩૨ (આધ)

૧૪૭ સરકાર તરફથી પુછાયેલા ખુલાસા તરત સેક્ટેરી મોકલશે.

૧૪૮ ખાનગી હુનરને, ઉત્તેજન આપવા સારૂ ગામડી પ્રાથમિક નીશાળોમાં પરીક્ષાના પરિણામ મુજબ પોતાને સ્વાધીન કરેલા નાણાંપર વીચારા રાખી સ્કુલ કમીટી ગ્રેન્ટ-ઇન-એઇડ આપવાને માટે મંજુરી આપશે.

કલમ ૩૨ (એ)

૧૪૯ નિશાળમાંની હાજરી તથા તે ખાતેના ખરચનું ત્રિમાસીક પત્રક મ્યુનિસીપલ કમીશનરો રૂબરૂ તેમની ત્રિમાસીક મીટીંગ વખતે રજુ કરવામાં આવશે.

૧૫૦ વરસની આખરે તે વરસના હિસાબ સહીત શુક્ર કમીટી મ્યુનિશીપાલિટીને રી પોર્ટ મોકલશે. તે રીપોર્ટ તેના પર મ્યુનિશીપાલિટીના અભિપ્રાય સહીત પ્રેસીડેન્ટની મારફત કેળવણી ખાતાના ઇનસ્પેક્ટર તરફ સરકારમાં મોકલવા સાથે મોકલવામાં આવશે.

— ❀ ❀ ❀ —

પ્રકરણ ૧૦ મું

પરચુરણ

૧૫૧ સેક્ટરી, સેનેટરી સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ અને ખીજા અગલદારો જે કલ્પે અથવા હુકમ કરે તેપર આગલા નિયમો સુગ્રળ વહેંચાયલા કામને અનુસરીને મેનેજીંગ કમીટી અથવા સેનેટરી કમીટીને અપીલ કરવામાં આવશે.

૧૫૨ જ્યારે જરૂર જણાય ત્યારે સેન્ટરી અને મેનેજીંગ કમીટી એક ખીજાને બોલાવી અને કમીટીના લગતા વિષયપર એક ખીજા સાથે વીચાર કરશે. એવે પ્રસંગે બોલાવનાર કમીટીના ચેરમેન અધ્યક્ષ થશે.

૧૫૩ એપ્રિલ મહીનામાં મળનારો જનરલ મીટીંગ પોતે હુકમ કરે ત્યાં સુધી મ્યુનિશીપલ હિસાબ તપાસવા સાથે બે ઓડિટર નિમશે તે અને મ્યુનિશીપાલિટીના મેંબરો હોય અથવા ખીજા હોકેને પગાર આપીને નીમાએલા હોય.

૧૫૪ કોઈ પણ આઈ-લો તોડનાર સખશ માલસેટ રૂબરૂ ગુનેહગાર ઠરયાથી તેમાં બતાવેલી શિક્ષાને પાત્ર થશે ને કોઈ શિક્ષા બતાવી ન હોય તો રૂ ૫૦) સુધી દંડને પાત્ર થશે. ખાતમી આપનારને મેનેજીંગ કમીટી એ દંડના અડધા ભાગ સુધી ઇનામ આપવાને સુખ્તીઆર છે.

— ❀ ❀ ❀ —

કલમ ૭૭ હાઉસ ટેક્સ ખાખતની છે તેનાં ઉપર ટીકા નીચે મુજબ વાંચવી.

ટીકા

નામદાર સરકારનો ઠરાવ તા. ૨૨ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૭૬ નં. ૩૦૦૬ નો કે નામદાર સરકારના તા. ૧૦ મે સને ૧૮૭૬ નં. ૧૪૬૪ ના હુકમ મુજબ જે મકાનો સરકારે મ્યુનિસીપાલિટીની કલમ ૧૭ (એ) માંથી ખાતલ કીધાં છે તે મકાનોની વીગત ગેજટમાં છપાવવાની જરૂર નથી સરકારનો ઠરાવ બસ છે.

નામદાર સરકારનો ઠરાવ તા. ૭ ઓક્ટોબર સને ૧૮૭૫ નં. ૩૦૫૮ નો સરકારે નીચે લખેલાં મકાનો રીજરવ રાખેલાં છે તેની વીગત નીચે પ્રમાણે:—

- ૧ સરકારી હાઈસે.
- ૨ દીવાની કોર્ટો.
- ૩ પોલીસ સ્ટેશન તથા ખીજીંગો ચાવડી
- ૪ જેલ દીવાની તથા ફોજદારી.
- ૫ ઇસ્પીતાઓ દવાખાનાં,
- ૬ નીશાળો તથા એજ્યુકેશન ખાતાનાં મકાનો.

સરકાર તા. ૬ માર્ચ સને ૧૮૭૫ નં. ૬૯૫ સરકારના તરફથી બનના શામાન સરખામ જે કે સરકાર તરફથી બને છે તેપર મ્યુનિસીપલ ટેક્સ લાગે નહીં જેમ કે ધુળીઆકોટ જેલમાં બને છે તેપર ટેક્સ લાગ શકાય નહીં.

— ❀ ❀ ❀ —

ચરીશીસ્ટ એ.

અમદાવાદ મ્યુનિસિપાલિટીની નીમણૂકનું પત્રક.

નંબર.	હોદ્દા.	કામ.	પગાર રૂપિયા	મોડા ખર્ચ રૂપિયા	કુલ રૂપિયા	ફરેક ખર્ચ કુલ.
૧	પ્રેસીડેન્ટની ઓફીસ.	...	૨૦	૭	૨૦	૭
૧	૧ મુ એક્ઝેક્યુટીવ અને કારકુન	...	...	...	...	૨૭
૧	૧ પટાવળો.	...	...	...	...	...
૧	મ્યુનીસીપલ સેક્રેટરીયટ	...	૩૦૦	૩૦૦	૩૦૦	...
૧	૧ સેક્રેટરી.	...	...	...	...	...
૧	એક્ઝિક્યુટીવ અને આશીષ્ટ	...	...	...	...	...
૧	૬ સેક્રેટરી... ..	...	૬૦	૧૫	૭૫	...
૧	૧ રાઇટર... ..	...	૩૦	૩૫	૩૦	૩૫
૧	૧ શ્રીરસ્તેદાર અથવા પેરેલે	...	૩૫	૧૫	૧૫	૧૫
૧	કારકુન... ..	...	...	...	...	...
૧	૧ બીજો કારકુન ...	...	૧૫	૧૦	૧૦	૧૦
૧	૧ ત્રીજો કારકુન ...	...	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦
૧	૧ ચોથો કારકુન ...	...	૮	૮	૮	૮
૧	૧ પાંચમો કારકુન ...	...	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦
૧	૧ ફરીસ્ટ કારકુન ...	...	...	...	...	...

કલેક્ટર અને મુજરાતી લખાણનું કામ...

બધાં ખાતાં પર એકંદર દેખરેખ.

મ્યુનીસીપલ હિસાબપર દેખરેખ અને તપાસણી, કર, વહીવટયાલ તથા ધર વેરાની ઉધરાણીપર દેખરેખ સમન્સો, જવાબો, બંધી નતની પરવા નગી વીગેરે કાઢવી અને સેક્રેટરીને એકંદર મદદ કરવી....

કુગરેજી તુમાર તથા દફતરો, તિયમ કરેલા વખતના હિસાબ પત્રકો અને રીટર્ન તૈયાર કરવા. ....

મુજરાતી વૈમાર અને સેક્રેટરીયટનું કામ તથા દફતર વીગરેના બદોખરેત કમીટીના પ્રેસીડેન્ટના રજીસ્ટર, તથા સેક્રેટરીએ બંધી નતની પરવાનગી આપવા કરેલા ઠરાવનું રજીસ્ટર, નીમનુંકું રજાપત્રક, અને ટપાલની ટીકા ટોચ હિસાબ, સમન કાઢવાનું કામ,

સેક્રેટરીની ઓફીસમાં મુજરાતી આવકને નવક રજીસ્ટરો અને રોમ્પનું રજીસ્ટર. ....

રજામીકી, નોટીસો, ચીલણો અને સેક્રેટરીયટનાં બીલો તકમાર કરવાં. શેરા લખવામાં શ્રીરસ્તેદારને મદદ કરવી, જુલાની લખવી, કમીટીના ઠરાવ લખવા, હોશીસનું હાજરી પત્રક વીગેરે રાખવો.

બધાં મ્યુનીસીપલ દફતરો, રજીસ્ટરો, દસ્તાવેજો, હિસાબની ચોપડીનું ફે રીસ્ટ અને તે બધાંને સાવચેતીથી રાખવો. ....

વિવરણ	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ સરકાર	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ સરકારના તાબામાં કારકુન...	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ છોટા કારકુન	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ જમાદાર... ..	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ પટાવાળા દરેક રૂબાના પ...	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ ગારની... ..	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ ફારાસ	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ કનરપેકશનખાતે... ..	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ જલ્લા કન્સપેક્ટરો	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ પહેલા ક્રેડ ૨ ૫૦)	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ બીજો ક્રેડ ૨ ૪૫)	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ ત્રીજો ક્રેડ ૨ ૪૫)	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૧ પટાવાળા... ..	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
જનમ મરણની નોંધ.	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૨ કારકુનો ૨ ૧૨ ને ૨૧૦...	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૨ ના પગારતા	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૨ મ્યુનીશીપલ મેજિસ્ટ્રેટ...	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૨ ખાતું	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૨ જિનરરી મેજિસ્ટ્રેટ	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૨ શીરસોદાર	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૨ કારકુન	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭
૨ કારકુન	૩૦	૧૨	૧૪	૯	૪૨	૭	૧૦૭

હિસાબ તપાસણી ખાતુ.

ર હિસાબ તપાસનારા ....

દોર પુરવાનું ડબ્બા ખાતુ.

ર કારકુન દરેક રૂ ૧૦ ના

રેવાધરી દરેક રૂ. ૫ ના

વસુલાત ખાતુ.
હેડ ઓશીસમાં.

૧ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ. ....

કોર્ટના રેકલ કારકુન ....

૧ રજીસ્ટર કારકુન. ....

૧ કારકુન. ....

૧ નોલારી રૂ ૮, તે ૬ ના ...

૩ પટ્ટાવાળા રૂ ૫, ૫ તે ૭ ના

દરવાજે

૧ ઇન્સ્પેક્ટર ...

૨ નાકેદારો-આર રૂ ૧૧ ના

તે રૂ ૧૦ ના ૧૫ ...

૩૫ પટ્ટાવાળા દરેક રૂ ૬ ના

ખર તથા મીલકત વેરો હાલે
ધરાવવામાં.

હિસાબ તપાસવા.

રજીસ્ટર અને હિસાબ રાખના.

રખકતાં દોર પકડવાં

દરવાજાનું હાંસલ, કર, અને બાકુ વસુલ કરવા પર ઓફિસર દેખાશે. ...

હાંસલ વસુલ કરવાનું ને બાડાનાં રજીસ્ટર, પોલિસના સ્ટેમ્પ ચુકરે

લી તે નાકેદારને આપેલી વસુલની ચોપડીના હિસાબ ...

ઓશીસમાં લાવેલી ચીજો પર હાંસલ વસુલ કરવું. બરતીયાના દફતરો ...

ઉમાર, રજીસ્ટરો તે બાકુ વસુલ કરવું. ...

એક તેલવાળા પદાર્થ તોળવા ને બીજા પદાર્થ તોળવા ...

પટ્ટાવાળાનું કામ ...

હિસાબ મેળવવો ને દરરોજ દરવાજે બરોખર રીતે વસુલ લેવામ છે તે વી
રો તપાસ રાખવી.

હાંસલ તથા કર વસુલ કરવા. મરણ બાબત હમેશા રીપોર્ટ કરવો અને નુ
કસાની પદાર્થ ગાડામાં બરી દરવાજાથી લેખ ન્યસ તેના રીપોર્ટ કરવો ...

કારકુનને વસુલ લેવામાં અને અને હમેશ રીપોર્ટ કરવામાં મદદ કરવી, ...

૧ કારકુન ...	૧૧	૧૨
૧ પટાવાળા ...	૧	૬
ન્હીલટેશ ખાતું.		
૨ કારકુનો ૩ ૧૭, ૧૦૮૯ ના		
કન્સરવન્સી વેરા ઉધરાવ	૩૧	૩૧
વાતું ખાતું.		
૧ ઉપરી કારકુન ...	૨૦	૨૦
૧ કારકુન ...	૧૪	૧૪
૧ કારકુન ...	૧૨	૧૨
૪ કારકુન ૬૨ ૩ ૧૦) ની ...	૪૦	૪૦
" ૩ ૮ ની ...	૧૬	૧૬
૬ પટાવાળા ૬૨ ૩ ૭) ના ...	૪૨	૪૨
વારંટથી વસુલ કરનાર		
ખાતું ...		
૩ કોનસ્ટેબલ ...	૩૩	૩૩
ખાખા ખાતું		
૧ ઈન્સ્પેક્ટર ...	૪૦	૪૦
૧ નામક ...	૧૦	૧૦

રજીસ્ટરો તબ્દાર કરવાં અને કર ઉધરાવવો. ...
કારકુન સાથે જવું તે વસુલ લેવામાં મદદ કરવી. ...

રજીસ્ટરો તૈયાર કરવાં અને જીલ્લાં સોંપેલા હોય તેમાં કર ઉધરાવવો. જી
લ્લા ઇન્સ્પેક્ટરના પ્રમારનાં રજીસ્ટર રાખવાં ...

કન્સરવન્સી વેરા ઉધરાવણીપર દેખરેખ, વોરંટ પત્રક ચેજવવાં, હમેશ વ-
સુલ થયેલી રકમે નાં ચીલન કરવાં અને એકાઉન્ટને તેના હીસાબી કામમાં
મદદ કરવી. ...

રજીસ્ટર તૈયાર કરવા તે કર ઉધરાવવો, તેમ વારંટ પત્રકોને સરવાલા રખાવવા

કારકુન જોડે રજીસ્ટર તૈયાર કરવાં તે ખીલ પહોંચાડવા જવું. ...

વારંટની બજાવણી...

ખાખા રાખવાની ચોક્કાપર અને આગ હોલવવાનાં જોતરપર દેખરેખ, ખા
ખા ચલાવવા તથા આગ ચામ તારે તે હોલવવા જોઈવણ કરવી. પાણીના
પંખો, નળો તથા હોળે ચલાવવાના બંદોબસ્તપર દેખરેખ અને ખાતાના
હીસાબો ...

ખાખાનાં ચાણી રોજ તપાસવાં. ખાખા, સુંઠ અને ખીલ જોઈને રોકવી રીતે ચાલે
છે તેની તપાસ. આગ વખતે ખાખા ચાલ્યા રીતે કામદરેકે નહીં તે જોવું.

૧. લેનસ તાપક	આગ વખતે બાંબા ચલાવવાનો બદોબસ્ત.	...	...	૧૩૬	૨૪૫
૧૭. સરકર અથવા ખાસી દર ૩ ૮ નં.	આગ વખતે હાજર થવું, બાંબા દીકરાખવા, આગ વખતે બાંબા ચલાવવા અને આગ હોલવવી.	...	...	૪૦	
૮. રજીસ્ટ્રીંગાવાળા દર ૩ પ ના.	શેફરમાં આગ થાય ત્યારે રજીસ્ટ્રીંગડું કાઢવું ...	...	...		
દીવાખતી ખાતું;					
૧. હાન્સમેટર	હમેશ દીવાપર દેખરેખ, હાન્સ, મસાલીઓનું હાજરી પત્રક, તથા ચીમની, કાનસ, ગજાસ વગેરેનો હાસાખ રાખવો...	...	...	૨૫	૫૮
૧. કારકુન	હમેશ મશાલચીને તેમ આપવું તેનો હમેશનો હાસાખ ને રજીસ્ટર રાખવાં	...	...	૧૨	
૨. પટાવાળા	દીવાખતી સાથે રખાવવું, દીવામાં કોસીન તેમ પુરાવવું અને વખતસર દીવા કરાવવાપર દેખરેખ.	...	...	૨૧	
વોટરવરકસ.					
૧. કન્સલ્ટીંગ ઇન્જીનીઅર...	બાંબા, બેઈલર તથા પંખો તંપાસવા અને તેમને ચલાવવા બાબત સુચના કરવી	...	...	૨૫	
૨. ઓન્ટન ડ્રાઇવર	બાંબા, બેઈલર ને પંખ ચલાવવાં.	...	...	૪૦	
૨. કાયરમેન	કાયરમેનનું ...	...	...	૨૫	
૨. કુતાર	બાંબાના હવાસામાં ...	...	...	૧૯	
૧. કુતાર	સ્ટેનડ, પાઇપ, બાંબા વીગેરે દુરસ્ત કરવા.	...	...	૧૫	
૮. પટાવાળા દર ૩ ૮ ના ...	એરશેફ્ટ, હોબ અને સ્ટેનડ પારટના હવાસાના માથુસો	...	...	૬૪	૧૮૮
શીતળા ખાતું.					
૨. શીતળા કાઢનારા	શીતળા કાઢવા ...	...	...	૪૦	
૨. પટાવાળા	શીતળા કાઢનારને મદદ કરવી.	...	...	૧૪	૫૪
પબ્લીકિયક ખાતું					

૨. ખનરપેક્ટરો ...	૧૦૦	૧૦	૧૨૦	
૧. પરાંના ખનરપેક્ટર ...	૩૦	૧૦	૪૦	
૨. જનરલ યુટીનાઇઝરપેક્ટરો ...	૭૫	૧૦	૮૫	
૧૩. હોલરના સબખનરપેક્ટરો ...	૧૪૨		૧૪૨	
૩. પરાંના સબખનરપેક્ટરો ...	૩૪		૩૪	
૧૪. મુકદ્દમો ...	૯		૯	
૩ પટાવાળા ...	૧૮		૧૮	૧૮૧
દ્રામવે ચલાવવાના ખરચ નું ખાત્રું				
૧ ખાત્રું કારકુન ...	૧૫		૧૫	
૨ પગી ...	૧૪		૧૪	૨૯
બીજાં ખરચો.				
૧ કુડીયાળી ...	૧૦		૧૦	
૧ પરબીયા ...	૧૪		૧૪	૪
				૩૩૩૦૩

આરોગ્યતાપર એકંદર દેખરેખ, રસ્તાં સાફ રખાવવા, કન્સરવન્સી સોંપે
લા છલામાં પાણી છંટાવવું ને કિસાબ રાખવા. કનસરવન્સી વેરા બામ
ત અંદરની તબનીજ...

પરાં બાબત ઉપર મુજબ તથા દ્રામવે અને કીચો બાબત બંદોબસ્ત...
સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટના તાબામાં કામ કરવું. ઉપલા બે કન્સરવેટરો માફકનું કામ
આરોગ્યતા બાબત રોજ તપાસ, રસ્તાં સાફ કરાવવા, કન્સરવન્સીની તથા
સ, હાબરીપત્રકને કિસાબ રાખવા સેસવોરટની તપાસ.
રસ્તાં, જનરલ, પીશાબખાતા બરાબર સાફ કરાવવા, ને ગંધ કાઢનાર ભુકો
નોખવો ...

સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ સાથે જવું ને ઓરીસતું કામ કરવું.

પોડેટ હીસાબ રાખવા, કીચોત્રાં આવતાં કન્સરવન્સી ગાડાં વીગેરે તથા
મજુરોનું હાબરીપત્રક ...

કીચો ને રહેલા પર વેરા રાખવો ...

સેહરની અને મ્યુનીશીપલ ઓરીસની ધડીયાળોને કુચી આપવી. ...

ઓરીસમાં મ્યુનિસીપલ ખાતાવાળાને પાણી પીવાનું પુર પાડવું ...

પરીશીષ્ટ બી.

સેનીટરી કમીટીની દબરેખ નીચે નીચે મુજબનાં ખાતાં છે.

જન્મ મરણની નોંધ
રાયપુર દવાખાતું.
રણછોડલાલ દવાખાતું.
શીતળા ખાતું.
વાટર વર્ક્સ ખાતું.
રસ્તાપર પાણી છાંટવાતું ખાતું.
રસ્તા સાફ રાખવાતું ખાતું.
કન્સરવેન્સી તપાસ.
ડ્રામવે.
બજાર ને કસાઇખાનાં.

પરીશીષ્ટ સી.

અમદાવાદ શહેરની મ્યુનિસીપાલિટી વહીવટ દેક્ષ લે છે તે.

પ્રકાર.					રકમ.		
					રૂ.	આ.	પા.
બેસવા માટે વપરાતાં વાહનો							
૪	પૈડાતું વાહન બે	પૈડાતું	...	...	૧	૦	૦
૪	" "	બે બળદતું	...	...	૧	૦	૦
૪	" "	એક પૈડાતું	...	...	૧	૮	૦
૨	" "	બે પૈડાતું	...	...	૧	૮	૦
૨	" "	એક પૈડાતું	...	...	૧	૦	૦
૨	" "	બે બળદતું	...	...	૧	૦	૦
૨	" "	એક બળદતું	...	...	૦	૧૨	૦
૧	સ્વારીનો પોડો	...	...	...	૦	૮	૦
બોળે બરવામાં વપરાતાં વાહનો.							
૨	પૈડાતું વાહન બે બળદતું	...	...	...	૦	૧૦	૮
૨	" " એક "	...	...	...	૦	૮	૦

ચરીશીટ ડી.

હુનાલખેર શેસ

	વર્ણન.	રકમ.	
એ.	ખાનગી જાગર	૩. ૮	આના.
બી.	મંચના જાગર	૨ ૦	દર. વરશે દર જાગર એ
સી.	શેઠના કાઠની અંદર અને સરસપર અં		" * કુટુંબે
	દરના મ્યુનિસિપાલ જાગર	૧ ૮	" "
ડી.	સેઠેર ખાહારના મ્યુનિસિપાલ જાગર ...	૧ ૦	" "

કારખાના, મોલ, નિશાળો વીગેરે સાડ સેસના દરો

એ. જાથુના રેહેવાશી સાડ દર વરશે આઠ આના.

બી. ગળુર જેવા થોડી મુદતના આવનાર સાડ દર વરશે બે આના.

સી. નીશાળ વીગેરેમાં જનાગ દરેક છોકરો અથવા છોકરી સાડ દર વરશે એક આનો,

ઉત્તર ભાગના મેહુરખાન કમોશતર સાહેબે નં. ૧૦૪૭ તા. ૩૧ મી જુલાઈ
સને ૧૮૮૯ ના હુકમથી મળુર કરેલા ગરીબ લોકો સાડ રીવાજઝડ (ફરીથી
તજવીજમાં લીધેલા) સેસના દરો.

મેહુલો વર્ગ—કોઈએક પુરૂષ અથવા સ્ત્રી (જેની ઉંમર દર માસે રૂપિયા પાંચથી વધારે
નથી) જેની માલકીનું ઘર અથવા જુપડું હોય તે દર વરશે આઠ આના ભર
શે (જાર વરસની અંદરના છોકરાં ખાતલ ગણાશે.)

બીજો વર્ગ—કોઈએક પુરૂષ અથવા સ્ત્રી (જેની માસીક ઉંમર રૂપિયા પાંચ કરતાં વધારે નથી)
જેની માલકીનું ઘર અથવા જુપડું નથી તે દર વરશે છ આના ભરશે (જાર
વરસની અંદરનાં છોકરાં ખાતલ ગણાશે.)

ત્રીજો વર્ગ—કોઈ એક પુરૂષ અથવા સ્ત્રી ધરડી ઉગર અથવા શરીરની કાંઈ પણ ખામીને
લીધે કામ કરી શકે એવાં ન હોય ને ધર્મદાપર રહેતાં હોય તે દર વરશે ચાર આ
ના ભરશે (જાર વરસની અંદરનાં છોકરાં ખાતલ ગણાશે.)

ઉપલા વર્ગના ગરીબ લોકો જે મ્યુનિસિપલ જાગર વાપરશે તો ઉપલા દરનું અડધું તેમ
જે ભરવું. જે સખશ અથવા સખસો કર ભરી શકે એવા નથી એમ જે મેનેજીંગ કમીટીના
મતમાં આવે તો તેમને કરમાંથી ખાતલ કરવાને મેનેજીંગ કમીટી મુખત્તર છે.

પરીક્ષીસ્ટ ઇ

અમદાવાદ શહેરમાં અને સરસપર પરાંનો દીવાલની અંદર લેવાતા દરવાજાના હાંસલનો દર.

ક્ર.સં.	પદાર્થનાં નામ.	દર	કેટલા પર	થેલા વીગરેના સખખથી માફી આપે તે.	રીમાફ
૧	બાનાજ	૦	અંગાળી મણુ	કાચળે અઢી સેર.	
૨	ગોખલસરીડ	૦	"	કાચળે બસેર, પીપે ચાર શેર ને બેવડી પીપે છ સેર	
૩	ખાંડ	૦	"	માટીનાં કાઠીમાં લાવ્યા હેય તેા મણુ દસ શેર, કાચળામાં	
૪	સાકર	૧	"	લાવ્યા હેય તેા માફી ભાગ મળશે નહી.	
૫	બગરી (ગોળ)	૦	"	ચામડાની કુપીમાં લાવે તેા મણુ બસેર ને ધાતુ અથવામાટી	
૬	મીઠાઇ	૧	"	ના વાસણુમાં લાવે તેા મણુ દસ શેર.	
૭	ધી	૧	"	કાચળે બે શેર.	
૮	નળીવર	૨	હજારે	ચામડાની કુપીમાં લાવે તેા મણુ બસેર ને ધાતુ અથવા	
૯	શોપારી	૦	અંગાળી મણુ	માટીના વાસણુમાં લાવે તેા મણુ દસ શેર અને પીપ	
૧૦	દેડેક જાતનાં તેલ	૦	"	માં લાવે તેા મણુ આઠ શેર.	
૧૧	સકડું—સાગ	૦	ધન ગળે	ચુરો કરેલા પડાને થેલે અઢી શેર બીજુ માફી તોત્ર હકી	
૧૨	સકડું કરગટ	૦	અંગાળી મણુ	ગત પરથી જણાય તેમ આપવું.	
૧૩	તંબાકું	૦	અંગાળી મણુ	મણુ ચાલીસ તોલા સુધી.	
૧૪	ગળખાણી અથવા દેસી રેસ	૦	અંગાળી સેર		
૧૫	મરું કાપડ	૦	શેકડે		
૧૬	પુરોપતે દેશી કાપડનો છુટક માલ	૧	અંગાળી સેર		
૧૭	ત્રાંબા, પીતળ, જસત કાપડપ્રાસ	૧	શેકડે		
૧૮	નીલનાપદારથોતથાકાંસિધાતુને	૧	અંગાળી સેર		
૧૯	વીક્રમાણ, પીતળ નોકલ અને લોહ	૧	અંગાળી સેર		

(૧૦૦)

પરીશીષ્ટ અંશ.

ટાલ

	રૂ.	આ.	પા.	
૧ બરેલુ ગાડું સેહેરમાં પેસતાં		૧		નિચે શિયાળનાં ભરેલાં ૬ રૂક ગાડાં અને એકાદીક.
૨ " " "			૩	માંગી રેતી ચુના ને કાંટા બરેલે દરેક એક સેહેરમાં અથવા સરસપુરમાં પેસતાં
૩ દર બારેલે જાડે દરવાજે પેસતાં			૩	સેહેરમાં ને સરસપુરમાં પેસતાં દરેક પર.
૪ ભાદેલાં બળદ અને ટડુ			૨	" "
૫ ભાદેલાં ગધેડાં			૧	" "

સેહેરના કાઠળી અંદર અને સરસપુરમાં સરીયામ રસ્તા પર જમણવાર થવા દેવા સાર લેવાંતી રી.

	રૂ.	આ.	
સરીયામ રસ્તા પર ખુલી હવામાં	૦	૮	સો માણસ કરતાં ઝોછી માટે.
જમણવાર	૧	૦	દર શો માણસ દીક

ઉત્તર ભાગના કમીશનર સાહેબના તા. ૧૯-૬-૮૯ ના નંબર ૮૪૦ ના હુકમથી મંજુર થયા મુજબ ઇમારતી સામાન પબ્લીક જમીન પર નાખવાની રજા બદલ લેવાંતી રી.

	રૂ.	આ.	
પબ્લીક જમીન પર ઇમારતી સામાન મુકવા			એક મહીના માટે અથવા ઝોછી મુદત સાર.
ખરવાનગી.....	૧	૦	અને ત્યાર પછી દર મહી ને અથવા મહીનાના બા ગપર એક રૂપીઆ

મેલુ પાણી ઊપાડવા બાબતના કરના દર.

સરકારનો કરાવ નંબર ૧૮૮૬ તા. ૧ લી જુન સને ૧૮૮૮ થી મંજૂર

થયા મુજબ.

૧ (વર્ગ એ.) દર વરશે ૩૧૦૦૦૦ કરતાં વધારે પેદાશવાળા જે કુટુંબોને પોતાના ધર આગળ ખાળકુવા નથી પણ ખાળકુડીઓ છે અથવા જે કુટુંબો પોતાને ઘેર આગવા નળા રાખશે તેવા દરેક કુટુંબ પાસેથી વરસ એકના ૩૨૪ શેના લેવામાં આવશે.

(વર્ગ બી.) દર વરશે ૩૫૦૦૦ થી ૩૧૦૦૦૦ સુધીની પેદાશવાળા જે કુટુંબોને પોતાના ધર આગળ ખાળકુવા નથી પણ ખાળકુડીઓ છે. અથવા જે કુટુંબો પોતાને ઘેર આગવા નળા રાખશે. તેવા દરેક કુટુંબ પાસેથી વરસ એકના ૩૧૦ લેવામાં આવશે.

(વર્ગ સી.) દર વરશે ૩૨૦૦૦ થી ૩૫૦૦૦ સુધીની પેદાશવાળા જે કુટુંબોને પોતાના ધર આગળ ખાળકુવા નથી પણ ખાળકુડીઓ છે. અથવા જે કુટુંબો પોતાના ધર આગળ આગવા નળા રાખશે. તેવા દરેક કુટુંબ પાસેથી વરસ એકના ૩૫ લેવામાં આવશે.

(વર્ગ ડી.) દર વરશે ૩૧૦૦૦ થી ૩૨૦૦૦ સુધીની પેદાશવાળા જે કુટુંબોને પોતાના ધર આગળ ખાળકુવા નથી પણ ખાળકુડીઓ છે. અથવા જે કુટુંબો પોતાના ધર આગળ આગવા નળા રાખશે. તેવા દરેક કુટુંબ પાસેથી વરસ એકના ૩૩ લેવામાં આવશે.

(વર્ગ ઈ.) દર વરશે ૩૨૦૦ થી ૩૧૦૦૦ સુધીની પેદાશવાળા જે કુટુંબોને પોતાના ધર આગળ ખાળકુવા નથી પણ ખાળકુડીઓ છે અથવા જે કુટુંબો પોતાને ઘેર આગવા નળા રાખશે તેવા દરેક કુટુંબ પાસેથી વરસ એકના ૩૨-૦-૦ લેવામાં આવશે.

• (વર્ગ એફ.) દર વરશે ૩૨૦૦ ની અંદરની પેદાશવાળા જે કુટુંબોને પોતાના ધર આગળ ખાળકુવા નથી પણ ખાળકુડીઓ છે અથવા જે કુટુંબો પોતાને ઘેર આગવા નળા રાખશે તેવા દરેક કુટુંબ પાસેથી વરસ એકનો ૩૨-૦-૦ લેવામાં આવશે. •

૨ જે કુટુંબોને પોતાના ધર આગળ ખાળકુવા નહી હોય તેમ ખાળકુડીઓ પણ નહી હોય અને જે કુટુંબો પોતાને ઘેર આગવા નળા પણ રાખશે નહી. તેમણે પોતાનું મેલુ પાણી મ્યુનીશીપાલીટીએ પોણા અથવા મેહલમાં રાખેલા નળામાં લાવી નાંખવું અને તેમની પાસેથી ઉપર બતાવેલા વર્ગ પ્રમાણે નીચે શી લેવામાં આવશે.

૩ જે કોઇ કુટુંબ પોતાનું મેલુ પાણી મ્યુનીશીપાલીટીને સતોપકારક રીતે ઉપાડી જવા ખુશી બતાવશે તો તેને કરમાંથી બાતલ કરવા મેનેજીંગ કમીટીને સત્તા છે.

ગરીબોના દર.

૧ બરોબર નોકરી અગર ધંધા વીનાનું ગરીબ કુટુંબ હશે પણ તેનું પોતાનું ધર અથવા જુપડુ હશે તો તેને ધરનું મેલુ પાણી મ્યુનીશીપાલીટીએ મેહલમાં મુકેલા નળામાં નાંખવું. તે દર વરશે ૩૦-૮-૦ આપવા.

૨ બરોબર નોકરી અગર ધંધા વીનાનું ગરીબ કુટુંબ હશે અને તેને પોતાનું ધર અગર જુપડુ નહી હશે તો તેણે મ્યુનીશીપાલીટીએ મેહલમાં મુકેલા નળામાં ધરનું મેલુ પાણી નાંખવું અને દર વરશે ૩૦-૪-૦ આપવા.

૩ કોઇ કુટુંબ અથવા કુટુંબો દર ભરવાને અશક્ત છે એવું મેનેજીંગ કમીટીને માલમ પડે તો તેને અથવા તેમને તેમથી બાતલ કરવાને સત્તા છે.

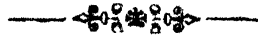
રંગારાજ મેલુ પાણી ઉપાડવા માટે કરના હર.

સરકારના ઠરાવ નંબર ૩૪૫૬ તા. ૨ જી અક્ટોબર

સને ૧૮૮૮ થી મંજૂર થયા છે તે—

રંગરેય ૩૧૦૦ અને તેની અંદરની પેદાશવાળા પાસેથી દર વરશે	૩૧—૮—૦
„ ૩૧૦૦ ઉપર અને ૩૨૦૦ સુધી „ „	૩ ૩
„ ૩૨૦૦ થી ૩૩૦૦ સુધી „ „	૩ ૬
„ ૩૩૦૦ „ ૩૪૫૦ „ „ „	૩ ૯
„ ૩૪૫૦ ની પેદાશવાળા „ „	૩૧૨

જે રંગારા મ્યુનીશીપાલીટીને સંતોષકારક રીતે પોતાનું મેલુ પાણી ઉપાડવા માગણી કરશે તેમને કરમાંથી ખાતલ કરતા મેનજીંગ કમીટીને સત્તા છે.

વીશેષ સજ્જત.

૧ સને ૧૮૭૩ ના આક્ટ ૬ ની કલમ ૪૨ ની ટીકામાં લખેલું છે કે અપેક્ષા શખ્થી રૂલ ગેર કાયદે છે. તે વીશે શંકાય પડે તો નામદાર સરકારનો ઠરાવ મેદુર્યાન લીગલરી મેમ બરનસર સાહેબના અભીપ્રાય સાથેનો તા. ૩૦ મેએ સને ૧૮૮૦ નં. ૯૦૫ નો છે તે જોવો. જેમા શાફ છે કે મ્યુનીશીપાલીટી તે માત્ર, છાત્ર, ડાખ્થીને માટે મેડાપર કરવા દેવાની રજા આપી શકે. ખીચુ કંઈ પ્રોજકશન કરવા દેવાની રજા આપી શકે નહીં, અને નામદાર સરકાર નો ઠરાવ તા. ૨૩ જાન્યુઆરી સને ૧૮૮૦ નં. ૩૫૩ નો છે કે મ્યુનીશીપાલીટી આંધણીનું શખ્ધે પેટાકાનુંનો કરીને તેનો ભાંગ થયાની શીક્ષા થવાને યત્ન કરે છે પરંતુ તેમ કરનાનો તેનો અધીકાર નથી એમ ફરમાવેલું છે, નં. ૯૦૫ ના ઠરાવમાં જે કંઈ પ્રોજકશન કલમ ૪૨ મુજબ હોય તે તેમાં બતાવેલી શરત મુજબ એટલે મોરી, ગટર, અને રસ્તામાં આવી પળલીકને હરકત કરતા હોય તોજ તે કડાવી શકે છે કંઈ મ્યુનીશીપાલીટી પોતાથી હરકત લઈ કડાવી શકે નહીં.

૨ મ્યુનીશીપાલીટીને ઢોરના ડાખા શખ્ધી કાયદાની કલમ ૪—૫—૬—૧૨—૧૪—૧૭ પ્રમાણે અધીકાર તા. ૧૭ જાન્યુઆરી સને ૧૮૮૭ નં. ૩૮૩ ના સરકારના ઠરાવથી મળેલો છે, આ પુસ્તકને પાને ૩૮ મે સને ૧૮૮૭ ને બદલે સને ૧૮૭૭ લખેલું છે તે ચુક છે.

૩ હાઉસ ટેક્સ શખ્ધી રૂલ છે તેમાં જમીનના બાડા ઉપર ટેક્સ લેવાનો ઠરાવ છે, હવે જમીનનું બાડું ફેટલું ગણવું તે વીશે સાધારણ રીતે વારે બે પછ ગણી શકાય એવો મે હેરબાન કમીશનર સાહેબનો તા. ૨ અક્ટોબર સને ૧૮૮૦ નં. ૩૩૬૧ નો ઠરાવ છે. એ ઠરાવમાં જમીનની ઉપજ, કાંઈક હકની ઉપજ મ્યુનીશીપાલીટીને આપવી નહીં. અને બરમાર નો ધારો બે પછ કરતાં વધારે લેવા નહીં. એવો શાફ ઠરાવ છે બે પછથી બદલે જમીનનું બાડુ ગણવામાં આવે તો તે આ ઠરાવથી ઉલટું છે.

મુખ્ય આક્ટની કલમ ૧૭ માં સરકારી મકાનો પોલીસ ઓફી વીઝેરનો સમાવેશ થતો નથી. એ મકાનો સરકારનાં રીજરવ છે. નેરન હેન્ડ ચુક પાને ૪૧૭ તા. ૭ અક્ટોબર સને ૧૮૭૫ નં. ૩૦૫૮ તથા તા. ૨૯ નવેમ્બર સને ૧૮૭૫ નં. ૩૫૭૧ તથા તા. ૧૦ મેએ સને ૧૮૭૬ નં. ૧૪૬૪ તથા તા. ૨૪ એપ્રિલ સને ૧૮૭૮ નં. ૧૩૩૮ ના ઠરાવો છે તે પછે કાંઈ સરકારી મકાનો પર હાઉસ ટેક્સ લેવાતો હોય તો ગેરકાયદે છે.

૪ સરકારની તરફથી બનતો વેપારનો માલ તે ઉપર પછુટાલ લઈ શકાય નહીં નામદાર સરકારનો ઠરાવ તા. ૬ માર્ચ સને ૧૮૭૫ નં. ૬૬૫

૫ નલામાં પાણી ઊપાડી જવું અને નવા ખાળકુવા કરવા ન દેવા એ વાત મેહુરખાન કસેકટર સાહેબના જોખમ ઉપર શરકાર મંજૂર કરે છે, નળામાં પાણી ઉપાડવાનો ઇલાજ અ મુરખુ છે તો પશુ અજમાવી જોવો અને જો જરૂર લાગે તો મેહુરખાન કસેકટર સાહેબે નવા ખાળકુવા કરવામાં અટકાવ કરવો. પશુ એવી શતા કમીટીને નથી શરકારનો ઠરાવ તાં ૨૫ મેએ સને ૧૮૮૬ રેકડ ૩ પાનું ૩૦ સને ૧૮૮૬—૮૭ માં છે.

૬ નલામાં એટલે ટપમાં પાણી નાંખવું ને તે ઉપાડવું, એ રીત ઘણીજ નકારી છે એવો મેહુરખાન ડીપુટી શરજન જનરલ સાહેબનો અભીપ્રાય તાં ૬ મેએ સને ૧૮૮૭ નં ૧૦૨૯ નો છે. રેકડ ૯ પાનું ૪૬

૭ શરકારનો ઠરાવ તાં ૪ શપટેંબર સને ૧૮૮૯ નં ૩૬૫૪ કાગળની નકલ માટે જો શી કમીટી ઠરાવે તે કાઅદેશર શી ગણાશે,

૮ રેવીનીઉકાડ થતાં પહેલાંનો કબજો ઘર બાંધી ધરધારની જમીનનો કીધો હોય તો તે કડાવી શકાય નહીં. મેહુરખાન કસેકટર સાહેબનો સરકયુલર તાં ૩ શપટેંબર સને ૧૮૮૧ નંબર ૧૦

૯ ધરધારનો થઈ ગએલો કબજો છોડાવાય નહીં, મેહુરખાન કસેકટર સાહેબનો સરકયુલર તાં ૧—૧૨—૮૧ નં ૪૧

૧૦ સુબાઇ શરકારનો ઠરાવ તાં ૩૦ અગસ્ટ સને ૧૮૭૯ નો જમીન કમીટીમાં આ પી તેની શલામી માફ કરવા બલામણુ કાંધેલ તે કામમાં શરકારનો ઠરાવ કે આ કમેટી ઘણી પછાવાળી છે, માટે તેને માફ કરવામાં નહીં આવે.

૧૧ સરકારનો ઠરાવ તાં ૩ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૦ નં ૪૫૨ અમદાવાદ શહેરમાંની પોલીશ ચાકીને મરામત મેહુરખાન હજનેર સાહેબ કરે, શહેર બાદારને માટે એ ઠરાવ નથી.

૧૨ ડાહ્યાબાઇ પરભરામે આંગણાની જગોએ રસ્તામાં ધોડું બાંધ્યું તેને સને ૧૮૭૩ ના આક્ટ ૬ ની કલમ ૬૪ મુજબ અમદાવાદના ઓનરરી માજિસ્ટ્રેટ ૩ ૨) ફંડ કીધો હતો, એ કામમાં અપીલમાં મેહુરખાન કુવીન સાહેબે ઠરાંબુ કે સદરહુ ધોડું રસ્તામાં જે જગોપર બાંધ્યું હતું તે જગોએ બાંધવાથી કોઈને કંઈ હરકત થાય એવું નોહોતું. કાયદાનો હેતુ માત્ર હર કત થતી હોય તોજ ધુનો છે માટે સજ્જ રદ કરી ફંડ પાછો અપાવ્યો.

૧૩ રેકડ નં ૧૫ તાં ૮ જુન સને ૧૮૮૯ પાને ૨૯ મે જનરલ મીટીંગનો ઠરાવ પાંચ ૩ પીઆ કરતાં વધારે પેંદાશવાળો નહીં હોય એવો એકલો માણસ કોઇ સારા ગાણુસનું અથવા તે વારડના કમીશનરનું સરટીફિકેટ લાવશે તો રૂલ પ્રમાણે ગરીબના દરમાં દાખલ થશે.

૧૪ સુલતાનઅલી અકબરઅલીએ રજા લીધા વીના કોડી પોતાની હતી તે જુની કાઢી નાંખી નવી દાટી તેથી કલમ ૩૯ મુજબ શીક્ષા અમદાવાદના ઓનરરી માજિસ્ટ્રેટ કરેલી તે કામમાં અપીલમાં અમદાવાદના મેહુરખાન યંગહશખંડ સાહેબે ઠરાવ્યું કે એવી બાબત રજા લેવી એ મ કંઈ રૂલ નથી. રજા લેવાનો વહીવટ કમીટીમાં ચાલતો હોય તોપણ વહીવટથી વીરૂધ્ધ કીધું તે કંઈ ધુનો નથી.

૧૫ મ્યુનિસિપાલીટીને જ્યારે તાં ૧ અપ્રિલ એટલે અગાઉ પૈસા બરેછે ત્યારે ધુનેગારી બદલ વધારે તે લખ શકે નહીં. ને દીવાની કારટમાં તે જીતે નહીં સરકારનો ઠરાવ તાં ૨૬ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૫ નં. ૬૦૮

૧૬ સરકારનો ઠરાવ તાં ૧૨ માર્ચ સને ૧૮૭૫ નં. ૭૫૮ નોકે. મ્યુનિસિપાલીટીને વ અતસર રૂપીઆ નહીં બરવાથી ધુનેગારી ઠરાવી શકાતી નથી. ને હેવી ધુનેગારી જબરીથી વ સુલ લખ શકાતી નથી મુજબ દરનો વધારો કરે તોને વાત જુદી છે.

અમદાવાદ સીટી મ્યુનિશીપાલિટીની હદ.

ઉત્તર.	દક્ષિણ	પૂર્વ.	પશ્ચિમ.
બી. બી૦ એન્ડ્સી. આ ૪ રેલવેના કોર્સીંગ નંબર ૨ ૩૧૫ દરીઆપુર દરવા જાની બાહાર છે તેની પ શ્રોમ આબુએ અને લા થી સીધી લીટીમાં આસુદ બીબીની મસજીદ પર થ છતે સાબરમતી નદીના ડા બા કંઠા સુધી.	કાકરીઆનું તલાવ અ ને તેમાં પાણી આવવાની જગા અને તેના ટેકરા ત થા. રોહરના કાટગી પાસે ની જમીન ફાટા આરા સુધી ॥ તે સાબરમતી ન દીના દક્ષીણના કંઠા સુધી.	બી. બી. અને શી. આમ. રેલવે કોર્સીંગ નં બર ૩૧૫ થી સરમપુર ની દીવાલ સુધી વાલ્ય છેડા લગીની તમામ જ મીન અને ત્યાંથી આગ લ સરસપરની આસપાસ આવેલા કાટથી આગલ જે ગુના રસ્તો છે તે પ ર જતા રેલવે કોર્સીંગ નં બર ૩૧૧ આવે છે. ત્યાં થી આગલ કાકરીઆના ટેકરા સુધી.	સાબરમતી નદી

